

Thorwald Dethlefsen

Az újjászületés élménye

Gyógyítás reinkarnációval

Fordította:

Hajós Gabriella

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Thorwald Dethlefsen: Das Erlebnis der Wiedergeburt.
Bertelsmann Verlag, München
Copyright © 1976 C. Bertelsmann Verlag, München

Hungarian translation © Hajós Gabriella, 1996

Tartalom

Előszó helyett... 9
A kísérlet 11
A kiindulópont 11
A kísérlet ma 13
Kísérletek keresztkérdésekkel 39
A reinkarnációs hipotézis 49
A reinkarnációs terápia 53
A reinkarnációs terápia módszere 101
A diagnózis 102
A hipnózis 103
A szimbólumdráma 105
A születés 106
Az inkarnációs regresszió 107
A Claudia-eset 111
Ezotéria és reinkarnáció 143
A Natasa-eset 169
Születés és halál a kísérletinkben 191
A vég mint kezdet 207
Utószó (R. Fuchs) 213

Könyvemet azoknak a pácienseknek
és kísérleti személyeknek ajánlom,
akiknek a segítségével
az itt leírt tapasztalatokhoz jutottam.

Előszó helyett...

Néhány tanács az olvasónak: megvette (vagy talán csak kikölcsönözte) ezt a könyvet, s most hozzáfog az olvasáshoz. Az itt következő oldalakon olyan dolgokról lesz szó, amelyeknek semmiképpen sincsen magától értetődő helye korunk általánosan elfogadott világszemléletében.

Lehetséges volna, hogy Ön kívül áll ezen?

Minden könyvet kétféleképpen olvashatunk: vagy igazolva látjuk benne addigi véleményeinket, nézeteinket, s akkor minden bizonnyal tetszeni fog, vagy növekvő kedvtelenséggel megállapítjuk, hogy majd minden, amit ezeken az oldalakon olvasunk, teljes egészében ellentmond eddigi felfogásunknak. És felháborodunk ezeken a nézeteken, következtetéseken. Akármelyik csoporthoz tartozzék is Ön, egyik esetben sem érdemes elolvasnia ezt a könyvet. Ugyanis mindenképpen ugyanazon az állásponton lesz a könyv elolvasása után, mint annak előtte. Ezért most arra kérem, kísérletképpen próbálkozzék meg egy harmadik fajta olvasással: az olvasás idejére tegye félre minden eddig kialakult véleményét, nézetét.

Próbálja megérteni a könyv tartalmát úgy, ahogyan az van.

Miután elolvasta az egészet, újra tekintse át előről, és csak ezután vegye elő újra eredeti nézeteit, s hasonlítsa össze őket az olvasottakkal.

A könyvek arra valók, hogy lökést adjanak fejlődésünknek. A rögződés bármiféle fejlődésnek útjában áll.

Azok a nézetek, amelyeket képtelenek vagyunk feladni, rögzülnek. Ezt fixálódásnak nevezzük.

Témánk „rugalmas” olvasókat feltételez. Mindjárt meg fogja látni, hogy miért...

A kísérlet

„Az újjászületés tana fordulat az emberiség történetében.”
Nietzsche

A kiindulópont

Majdnem hét éve már, 1968 júniusában hajtottam végre először azokat a kísérleteket, amelyek nemcsak ezt követő kutatásaim alapjává s kiindulópontjává váltak, de megváltoztatták egész világképemet. Minderről azonban akkor még fogalmam sem volt, amikor érdeklődő laikusok körében bizonyos hipnóziskísérleteket mutattam be. Miután médiumom (használatos, ám kissé szerencsétlen megnevezés ez a hipnotizált személyre) rajtam keresztül múltja, illetve gyermekkorra bizonyos szakaszait a feledés homályából újra előhozta és átélte, kíváncsi voltam, vajon nem lehet-e elérni, hogy visszaemlékezék, sőt újra át is élje a saját születését. A kísérlet sikeres volt. Médiumom, egy körülbelül huszonöt éves mérnök egyszerre csak megváltozott lélegzés és sóhajok közepette lejátszotta születése folyamatát. Ez a számomra meglepő siker bátorított fel arra, hogy még messzebbre próbáljak visszamenni az időben. Azt szuggeráltam neki, hogy az anyaméhben van, három hónappal a születés előtt. Ebben a percben embrionális benyomásairól kezdett mesélni. De én még többet akartam tudni.

„Most még messzebb megyünk – méghozzá mindaddig, amíg egy olyan eseménybe nem ütközöl, amelyet pontosan el tudsz mesélni, le tudsz írni. Menj visszafelé, egészen addig!” – szuggeráltam neki.

Feszült csönd lett, a médium nehezen vette a levegőt, majd egyszerre fojtott hangon beszélni kezdett. Érzeteiről beszélt, én pedig tovább kérdeztem, s ekkor, ebből az interjúból kikristályosodott egy férfi története, akit Guy Lafarge-nak hívtak; 1852-ben született, Elzászban élt, zöldségárus volt, s 1880-ban lovászként halt meg. Médiumomat végül visszavezette „ebbe az életbe”, s felbresztettem. A kísérleti személy az ülés után mindössze arra emlékezett, hogy mélyen aludt – minden egyebet elfelejtettem. A mélyhipnózis utáni emlékezetkiesést amnéziának nevezzük; magától is felléphet, de poszthipnotikusan szuggerálható is.

A következő hetekben ezt a kísérletet, tehát a visszavezetést az időben (életkor-regresszió) egy olyan létállapotig, amelyet fenomenológiai szempontból egy „korábbi életnek” nevezhetünk, jó néhányszor megismételtem, részben ugyanazzal, részben más kísérleti személyekkel. Mindig ugyanarra az eredményre jutottunk; ahogya kísérleti személyt egyre távolabb vezettem az időben, a jelenlegi egzisztenciájával semmiképpen sem azonos, tehát más létből származó emlékek merültek fel. Ugyanakkor a felmerült emlékeket a kísérleti személyek olyan plasztikusan élték át, mintha egyáltalán nem a régmúlt, hanem a jelen eseményei lennének. A kísérlet részleteibe nem megyek bele, mert az ülések jegyzőkönyveit a müncheni Berstelsmann Kiadó gondozásában megjelent *Das Leben nach dem Leben* (Élet a halál után) című könyvben szó szerint leírtam, és magyarázattal is elláttam.

Most, alig két évvel ezután ugyanebben a témában újabb könyvvel jelentkezem. mégpedig azért, mert kétévi következetes kísérletezés eredményeként mind technikai szempontból, mind pedig a kísérleti anyagokból nyert konzekvenciák és információk tekintetében olyan fejlődésről számolhatok be, amely megköveteli a téma újraértékelését.

Első kísérleteim során még az volt az érzésem, hogy itt egészen különleges, szenzációs dolog járt sikerrel; ezért valami szorongással vegyes tisztelet megakadályozott abban, hogy a kísérletet gyakran megismételjem. Vissza a születésen túl csak olyan pácienseknél merészkedtem, akik igen mély hipnotikus álomban voltak, s még ilyenkor is mindig ott kísértett egy kevés szorongás – az újtól, az ismeretlentől. A kísérlet bizonyos fázisaitól mindig is félttem, ilyenek például a betegségek, balesetek, halál. Ha ilyen traumatikus élménybe ütköztem, gyorsan nagy kört írtunk le az emlékképp körül, majd azonnal visszavezettem médiumomat. „ebbe az életbe”. Minden ülés után fellélegeztem, hogy „minden jól sikerült”, s médiumom elégedetten mosolyog, anélkül hogy tudná, mit élt át, mit mesélt el az ülés során.

Időközben sok minden, sőt majdnem minden alapvetően megváltozott. Szorongásomat a tapasztalat, bizonytalanságomat az események részletes ismerete váltotta föl. Ami évekkal ezelőtt újdonságszámba ment, ma már mindennapi munkám része. S bár régebben ezekben a kísérletekhez csak mély hipnotikus állapotban lévő médiumokat vettem igénybe, ma már a visszavezetés az „előző életbe” szinte mindenkivel sikerül, elég, ha a páciens közepes mértékben elengedi magát. Ezt a visszavezetési technika folyamatos tökéletesítésével értem el, amely ma már annyira kifinomult, hogy szinte mindenkinél megtalálom a „beszállás” lehetőségét.

A két alapvetőbb változás a következő:

1. Érdeklődésem homlokterében ma már éppen a traumatikus emlékek állnak: olyan élmények tehát, mint a balesetek, a betegségek, megkínztatás és halál, amelyeket mindenre részletében átéletek a pácienssel; és
2. a teljes ülés tartalmát az éber tudat tartalmává tesszük; az ülés után a páciens nemcsak az ülés tartalmára emlékszik pontosan, de minden korábbi élményére is, még hozzá azzal az identitás érzéssel, mintha egy előző napi eseményről lenne szó.

E fejlődési konzekvenciája, hogy az eredetileg sokak számára „szenzációs” vagy „kérdéses” kísérlet mára pszichoterápiás módszerré vált, melynek sikeressége az ellenfél erőteljes kritikája ellenére is rákényszerített arra, hogy levonjak a kísérletből fakadó világnézeti következtetéseket is. Hisz olyan világban élünk, melyben csak a kísérletek és a sikerek számítanak. Akkor hát tessék, a következőkben bemutatjuk mind a kettőt, még hozzá teljes részletességgel.

A kísérlet ma

Minden kísérlethez szinte kizárólag olyan kísérleti személyeket válogattunk, akik nem ismerték a kísérlet célját s milyenségét, tehát „vakon” vettek részt a kísérletben. E célból egy közömbös személlyel újsághirdetést adattunk fel a következő: „Mit gondol, Ön hipnotizálható? Érdeklí tudatalattija? Kísérletsorozathoz fiatalokat keresünk (18-27 év között) magasabb iskolai végzettséggel.”

Ezekre a hirdetésekre átlagban harminc-ötven érdeklődő jelentkezett, akiket mind meghívtunk egy csoportülésre.

Ezeket a csoportüléseken választottam ki a hipnózisra legalkalmasabb személyeket egyszerű szuggesztiós kísérletekkel (ingateszttel, éber szuggesztióval). Utóbbiakat azután újra meghívtuk egy csoportülésre, amelyen az egész csoportot (tíz-húsz személyt) hipnotizáltam, majd egyre bonyolultabb szuggesztiós eljárásokkal ismét kiválasztottam azokat, akik a legérzékenyebben reagáltak. Az ülések mindegyikét kívülálló tanúk figyelték és ellenőrizték, részben filmezték is az eseményeket. Azokat, akik a kettős „válogatás” után megmaradtak, egyenként fogadtam, s véghezvittem velük a regressziós hipnózist. Ellenőrzésképpen mindig jelen voltak tanúk, hangfelvételt készítettünk, gyakran filmezték is az összejövetelt. Az első két-három ülés során poszthipnotikusan töröltem az ülés tartalmára való visszaemlékezést, hogy ellenőrizhessem, vajon az ismétléseknél, különböző időközökkel, ugyanazokat az információkat szolgáltatja –e a páciens az „előző életéből”, vagy a kijelentések csupán a kísérleti személy spontán reakcióit tükrözik. Csak jó néhány összejövetel után tudatosítottam az ülés tartalmát oly mértékben, hogy azt a páciens a kísérlet után éber állapotban is minden egyes részletében fel tudta idézni. Egészen idáig egyetlen szó sem esett a kísérlet céljáról: még csak meg sem említettünk olyasmit, hogy reinkarnáció, vagy előző élet és erre való visszaemlékezés. Azért tettük ez, hogy kikapcsoljuk a médium elvárásait, amelyekkel az ülés során elhangzottakat értelmezhetnék. Az eljárás módja azt a lehetséges felvetést is megcáfolja, mely szerint csak „az okkultizmushoz vonzó” személyeket használok fel kísérleteimhez, akik amúgy is hisznek a reinkarnációban, ezért éppen efféle vágyakat, ideákat, fantáziákat hoznak magukkal az ülésre. Mivel mind a kísérleti személyek kiválasztása, mind az ülések több kívülálló tanú jelenlétében zajlottak, a kísérleti személyekkel való előzetes egyeztetés vagy befolyásolás részéről szintén kizárható.

A kísérlet lényegében három részre osztható:

1. A hipnotikus álom előidézése;
2. a kísérleti személy fokozatos visszavezetése az időben – a születés átélése – az embrionális állapot átélése – további visszavezetés mindaddig, amíg újabb benyomások nem merülnek fel – az „előző életek” felgöngyölítése interjú formájában;
3. visszavezetés a jelenbe, ébresztés a hipnotikus álomból.

A kísérleti személy a kísérlet során többnyire egy, a célnak megfelelő díványom fekszik, én mellette ülök, míg a kontrollszemély és a nézők félkörben állnak körülöttünk. Azért, hogy Önök is reprezentatív képet kapjanak arról, valóban mi történik egy ilyen ülésen, a következőkben részletességgel bemutatunk egy jegyzőkönyvet. A kísérleti személy ebbe az esetben egy újságíró, aki publikációim* hatására fordult hozzám a kéréssel: nem csinálnék –e vele is végig egy ilyen kísérletet. Ezt a kérdést egyébként meglehetősen gyakran nekem szegezik, többnyire feltételül szabják: „Akkor hiszem el, ha velem is megcsinálja...” Bár természetesen a meggyőzés legjobb eszköze a saját élmény, ez a fajta misszió – tekintettel az emberiség számosságára – számomra meglehetősen fáradtságosnak tűnik. Ennek ellenére többször is engedtem a kérésnek.

* Újságíróknál s olyan pácienseknél, akik már hallottak vagy olvastak kísérleteimről, természetesen nem zárható ki az „elvárásfaktor”. Ennek ellenére hiszek benne, hogy kezdeti „vakkísérleteimmel”, amelyekben a kísérleti személyekben a kísérlet céljáról fogalmuk sem volt, bebizonyítottam, hogy az elvárás és az eredmény között nincsen összefüggés.

Első próbaülésünk után az újságíró ugyancsak kételkedett szándékunk sikerében, mert az volt a véleménye, hogy nem került elég mély hipnózisba. Az ilyen jellegű félreértés meglehetősen gyakori, mivel a laikusok a hipnózist többnyire az öntudatlansággal azonosítják. Ha az öntudatlanság nem következik, úgy gondolják, hogy esetükben a hipnózis nem működik. Jómagam biztos voltam a dologban, s egy következő határidőt tűztem ki neki, és akkor már magát a regressziós és véghezvittem. Meg kell itt jegyezni, hogy nemcsak egy „előző élet” van, hanem ennél tovább is mehetünk a páciens múltjában. Az ezzel kapcsolatos elméleti kérdésekre később még visszatérünk. Most pedig következzen a jegyzőkönyv:

(KSZ: kísérleti személy; H: hipnotizőr.)

Első ülés

KSZ: Orvosi – juj!, nincs jó szaga – mondják is, itt van Lurdné – Lurdné – azt mondják, a bába, aztán azt mondják, hogy öcsém született – hm – igen – látom – hm – már biztos – ja nem, ez nem az öcsém

– ez a húgom – most megint babakocsit kell majd tolni – azt nem szeretem – állni a kertben, a kocsi sokkal nagyobb, mint én.

H: Hány éves vagy?

KSZ: Hét.

H: És hogy hívnak?

KSZ: Azt mondják, Lenchen – nem szeretem magam -

H: Miért?

KSZ: Olyan csúnya vagyok.

H: Ezt mondta valaki, vagy csak te gondolod?

KSZ: Állandóan ezt mondják.

H: Kicsodák?

KSZ: A mama, a papa és szörnyű rendetlen is vagyok, azt mondják – és mindig fekete harisnyában vagyok – ezt se szeretem – de aztán átmegek a nagynénémhez – ő is olyan szörnyű rendetlen – azt mondják - ő tanít zongorázni, de dühös, ha letörlöm a port a zongoráról – a zongora teteje olyan poros – a nagynéném öreglány, tulajdonképpen nem is szabad olyan gyakran járnom hozzá – az öcsém beesett egyszer a teknőbe, mely tele volt piszkos ruhával, hú, hogy haragudnak – a nagynéném tanítónő volt – mert nincs férje – mondják – a nagynéném magánórákat ad – a gyerekek franciát tanulnak.

H: Most megválnak ezektől az eseményektől, és visszamegyünk az időben, az idő nem számít nálunk – fiatalabb vagy, hatéves, ötéves, négyéves. Négyéves vagy. Hogy vagy? Mi van veled?

KSZ: Nem tudom, nagy az idegesség – a papa itt van – meg egy férfi – ja, ez a papám – veszkezik, mert a mama a kapuban cukrot adott valakinek, aki azt mondta, hoz valamit – nem, nem tudom – vagy megígérte, hogy hoz cukrot, ha a mama ad neki valamit, és aztán nem jött vissza, és én az ablaknál állok, és a mama a papámmal megy a pályaudvarra. A mamán hosszú ruha van, és a papán egy sisak, olyan tobozzal a tetején, és most fordulnak be a sarkon – igen.

H: Most még tovább megyünk, visszafelé, már most megegyezhetünk, hogy mindegy, meddig, a hangomat mindig hallani fogod: Most születesz meg!

KSZ: Nem is tudom – ez – ez nem jó – nem – olyan furcsa szag van – ütnek – nem, nem akarom, nem akarom – nem -

H: Mit érzel?

KSZ: Ez rémes – olyan nedves és hideg -

H: Látsz valamit?

KSZ: Igen – emberek -

H: Hallasz valamit?

KSZ: Nem akarok -

H: Akkor megválnak ettől az élménytől – és tovább megyünk visszafelé – három hónapot mentünk vissza – három hónappal vagyunk a megszületésed előtt – hogy vagy?

KSZ: Jól – meleg van, és dobog.

H: Hogy hívnak?

KSZ: Azt hiszem, Ellennek hívnak – de nem tudom.

H: Akkor most megint megválnak ettől az élménytől, és megyünk tovább visszafelé az időben, nemcsak hónapokkal, évekkel – hogy mennyire, te döntöd el, addig megyünk, amíg valamilyen új helyzetbe, új eseménybe nem ütközünk, amelyet újra szavakba tudsz foglalni...

KSZ: Ott az a ház, a kolostorudvarban – de nem akarnak felvenni.

H: Ki nem akar felvenni?

KSZ: Hát akik itt vannak – mert gyermekem lesz -

H: Ismered ezeket az embereket?

KSZ: Ismernem kell őket, de nem akarom ismerni őket, nem, nem akarok ide menni.

H: Mennyi idős vagy?

KSZ: Tizenhat éves.

H: Hogy hívnak?

KSZ: Anna.

H: És még hogyan?

KSZ: Aha, itthon vagyok – ez egy egészen kicsi falu, itt jó.

H: Hogy hívják ezt a falut?

KSZ: Neunbrook.
H: És az hol van?
KSZ: Marson –a hegyen Dekling, és ott lenn...
H: Ott laksz te?
KSZ: Igen.
H: A szüleiddel?
KSZ: Igen.
H: És hogy hívnak?
KSZ: Anna.
H: És még hogyan?
KSZ: Schwenzer.
H: Tudnád betűzni?
KSZ: Persze hogy tudom – dühös is lenne a papám, ha nem tudnám – a papám tanító.
H: Itt a faluban?
KSZ: Igen.
H: Hogy hívják a papádat?
KSZ: Schwenzer.
H: És még?
KSZ: Johann.
H: És a mamádat?
KSZ: Anna.
H: És téged is Annának hívnak?
KSZ: Hm.
H: És mi leszel, ha nagy leszel?
KSZ: Tanítónő.
H: És hány éves vagy most?
KSZ: Hát – tízennégy.
H: És mikor van a születésnapod?
KSZ: Valamikor tavasszal.
H: Nem tudod pontosan?
KSZ: De – április 17-én.
H: És melyik évben születted?
KSZ: 1832-ben – de erről nem beszélünk.
H: Miért nem?
KSZ: Mert nem fontos. Álmodozom.
H: Kiról?
KSZ: Arról álmodozom, hogy gyönyörűen játszom az orgonán, hogy gyönyörű verseket írok- hogy valahol vagyok, ahol gyönyörű.
H: Miért, ott nem szép, ahol vagy?
KSZ: De, csak hideg –szürke – és tulajdonképpen – azt mondják – hogy én – azt mondják hogy egy kicsit be vagyok csavarodva.
H: Ki mondja ezt?
KSZ: Hát a faluban az emberek – de a papám nem mondja.
H: És a mamád?
KSZ: Neki mindig annyi a dolga.
H: Miért mondják, hogy be vagy csavarodva?
KSZ: Mert nem – mert nem olyan vagyok, mint ők – olvasok, és álmodozom – és...
H: Mit olvasol?
KSZ: A történelemtől – kutatásokról -
H: Vannak könyveid?
KSZ: Igen.
H: Mondanál egyet a kedvenc könyveid közül?
KSZ: Igen- Tutan – ők úgy mondják, Tután – ez egy fáraó volt.
H: Mi a könyv címe?
KSZ: Azt hiszem, rosszul ejtik ki, Tutaschaman – de jó lett volna akkor élni!

H: És mi van abban a könyvben, miről szól?

KSZ: Egyiptomról – hogy hogyan éltek akkor – hogy már akkor – hm, már akkor süteményt sütöttek – a papám elvitt a templomba – játszhattam az orgonán – de annyira lent vannak a pedálok – szeretnék egyszer ott ülni a templomban és játszani, mindent eljátszani.

H: Akkor most meséld el, mi a fontos.

KSZ: Hogy hogyan élnek a parasztok – hogy milyen az idő – hogy a tehenek – meg kell tanulnom fejni.

H: Van saját tehenetek?

KSZ: Igen, azt hiszem, kettő.

H: Van egy kis birtokotok?

KSZ: Nem – csak egy kis ház – egészen kicsi ablakkal – ökörszem ablakkal.

H: Mi a kedvenc ételed?

KSZ: Mája (málna).

H: Mi?

KSZ: Májna tejföllel.

H: Hát az meg micsoda?

KSZ: Nem tudom – de mindig azt esszük. Ha születésnapom van, rémesen piszkos az utca a faluban.

H: Miért?

KSZ: Mert mindig esik – de a papám, aki a templomban játszik, az orgonán, azt szeretem – én is ezt szeretném.

H: Vannak testvéreid?

KSZ: Igen.

H: Hány?

KSZ: Nem tudom – egyszerre csak nem látom őket – azt hiszem, két fiú.

H: Hogy hívják?

KSZ: Hans és Gottlob.

H: Idősebbek vagy fiatalabbak nálad?

KSZ: Nem tudom – mindig egyedül vagyok.

H: De hát miért?

KSZ: Mert szeretek egyedül lenni.

H: És mit csinálsz – mit csinálsz magadban?

KSZ: ...

H: Kicsit előrébb megyünk – egy évvel idősebb vagy most, tizenöt éves – mi történt ebben az évben a szüleiddel, a faluban?

KSZ: Befejeztem az iskolát – kár.

H: És most mit csinálsz?

KSZ: Azt mondják, alkalmazásba kell állnom – úgy szeretnék tanulni, de nincs pénzünk és akkor idehoznak ebbe a házba - olyan hideg van.

H: Hol van ez a ház?

KSZ: Itzehoeban.

H: Hol?

KSZ: Itzehoeban.

H: És miféle ház ez?

KSZ: Olyan világosszürke, és emeletes, és a kolostorudvarban van – de nem akarok bemenni!

H: A kolostorhoz tartozik?

KSZ: Nem.

H: Magánház?

KSZ: Igen -

H: És ki lakik benne?

KSZ: Egy orvos – de nem kedvesek hozzám.

H: Miért nem?

KSZ: Mert mindig takarítani kell.

H: Itt vagy alkalmazott?

KSZ: Igen.

H: És hogy hívják az orvost?

KSZ: (Megnevezi az orvost, de a jegyzőkönyvből kihúztuk.)
H: És állandóan takarítani kell?
KSZ: Igen, és nem nagyon tudok – olyan unalmas.
H: Van időd olvasni néha?
KSZ: Nincs.
H: Mit csinálsz a szabadidőben?
KSZ: Kimegyek az erdőbe – ott mászkálok – hallom a zenét – hm, de hiszen itt nincsen senki -
H: Melyik évben vagyunk?
KSZ: 1848-ban.
H: És hány éves vagy?
KSZ: Tizenhat.
H: Menjünk egy évvel előre –egy évvel idősebb vagy- meséld el, változott-e valami az utóbbi évben – van-e valami újdonság, hol vagy, mit csinálsz?
KSZ: Nem vagyok már ott.
H: Hát akkor mit csinálsz most?
KSZ: Nagy baj van.
H: Miért?
KSZ: Nem tudom, hova menjek.
H: Miért nem tudod?
KSZ: Még keresgélek.
H: Mit állást?
KSZ: Nem, ahová mehetnék – Itt van valami ilyesmi – egy ilyen otthon.
H: Nem mehetnél a szüleidhez?
KSZ: Nem tudhatják meg!
H: Mit?
KSZ: Hát – hogy gyerekem lesz.
H: És miért nem maradtál az orvosnál?
KSZ: Mert nem akartak megtartani.
H: És hol alszol akkor most?
KSZ: Kinn, a szabadban.
H: És kitől van a gyerek?
KSZ: Azt nem szabad megmondanom.
H: Miért nem?
KSZ: Azt mondta, nem szabad elmondanom – nem kell már.
H: Mi nem kell már?
KSZ: Hm (nehéz sóhaj) – elmegyek.
H: És aztán? Azután mit akarsz?
KSZ: Ott leszek.
H: Melyik évben vagyunk?
KSZ: 1849-ben.
H: Melyik hónapban?
KSZ: Azt hiszem, májusban – május 14-én.
H: Hányadik hónapban vagy?
KSZ: Honnan tudjam?
H: Május 14. van, mit csinálsz ma?
KSZ: Kimegyek a természetbe.
H: Hány órákor?
KSZ: Ötkor.
H: Este vagy reggel?
KSZ: Reggel.
H: És aztán?
KSZ: Aztán ott vagyok!
H: És mit érzel?
KSZ: Nyugalmat -
H: Nem félsz?

KSZ: Nem. Csak nyugalmat akarok!
H: És megvan?
KSZ: Igen.
H: Most mit érzel?
KSZ: Kellemes – könnyű.
H: Most hol vagy?
KSZ: Otthon?
H: Hol?
KSZ: Ahol mindig is laktam, de nem látnak.
H: Mit látsz?
KSZ: Mindnet- az anyámat, egyre azt mondogatja: „micsoda szégyen, micsoda szégyen”.
H: És ők nem látnak téged?
KSZ: Nem.
H: Mit érzel, amikor anyádat látod és hallod.
KSZ: Hát szomorú vagyok egy kicsit.
H: És mit mond a papád?
KSZ: Semmi – nagyon szomorú.
H: Tudják, hogy meghaltál?
KSZ: De hiszen nem haltam meg!
H: Hát akkor mi van veled?
KSZ: De hiszen itt vagyok!
H: Hát akkor miért nem látnak?
KSZ: Mert nem akarom. Csak aludni akarok.
H: Most hová mész?
KSZ: Sehová – még ott vagyok a faluban és nem vagyok ott.
H: Hogy hívnak?
KSZ: Hm. Sehogyan sem.
H: Mit csinálsz ott, kihez mész a legszívesebben?
KSZ: Csak nézek. Mindent látok.
H: És különösen jó neked ez az állapot?
KSZ: Igen.
H: Szép?
KSZ: Igen.
H: És mi történik azután?
KSZ: Semmi.
H: Világra akarsz jönni megint?
KSZ: Hát, nem tudom.
H: De szeretnél?
KSZ: Nem, - ó-ó, azt hiszem, újra világra kell jönnöm, de nem akarom – ó, valami ilyesmit érzek.
H: És van valami oka ennek? Mit érzel?
KSZ: Talán büntetésből.
H: Büntetésből? Miért?
KSZ: Hiszen csak nyugalmat akartam – nem akarok megint megszületni -
H: Most hol vagy?
KSZ: Megint van egy mamám!
H: Te kerested ki magadnak?
KSZ: Nem.
H: Érezte, amikor hozzá kerültél?
KSZ: Nem.
H: De megint van mamád.
KSZ: Igen.
H: Már nála vagy?
KSZ: Igen.
H: Most mekkora vagy?
KSZ: Hohó, egészen kicsi – még hogy mekkora. Nem tudom megmondani.

H: Szereted a mamádat?
KSZ: Még nem is ismerem.
H: Van valami kapcsolatod vele?
KSZ: Olyan, mintha – olyan ismerősnek tűnik.
H: Olyan, mint kicsoda?
KSZ: Ezt az arcot láttam már.
H: Most eszedbe fog jutni, hogy hol és mikor. Mondd el!
KSZ: Igen, az egyik faluban, ahol laktam.
H: És ő ki volt akkor?
KSZ: Akkor is az anyám volt.
H: Már akkor is az anyád volt?
KSZ: Igen.
H: Biztos?
KSZ: Nem akarom!
H: Most mennyi idős vagy?
KSZ: Még nem tudom megmondani?
H: Most előre megyünk egészen addig, amíg meg nem születesz – épp most születted meg -
KSZ: Igen.
H: A világra jöttél. Ismered még a mamádat?
KSZ: Igen.
H: Honnan?
KSZ: Ismerősnek tűnik.
H: Szereted?
KSZ: Hiszen nem is ismerem.
H: De ismerősnek tűnik?
KSZ: Igen.
H: Mit érzel iránta?
KSZ: Kedves – úgy látszik, örülnek, hogy itt vagyok.
H: Te is örülsz?
KSZ: Nem – most előlről kezdődik minden!
H: Tudod, mi fog történni veled?
KSZ: Ige.
H: Mi?
KSZ: Szörnyen egyedül leszek -
H: Úgy, mint azelőtt?
KSZ: Igen – ez még rosszabb. És el kell mennem – aztán -
H: Honnan?
KSZ: Onnan.
H: Mi van ott?
KSZ: Ott. Itt ezek a sírkövek, és ott az egy temető, és az apám sírköveket csinál, - és nem szeretnek engem. Néha látom a temetést, a ház előtt a dombon át a sírig ellátok a temetőben – akkor felállok a sírkőre, és arra gondolok, megvesznek engem is – akkor aztán mehetek én is -
H: Most gyorsan visszamegyünk a születésed időpontjához, mondd csak, mikor születted pontosan?
KSZ: Szeptemberben.
H: Hányadikán?
KSZ: Hatodikán?
H: Hány órakor?
KSZ: Reggel.
H: Mond meg pontosan, mikor!
KSZ: Kilenc előtt húsz perccel.
H: Most egyre idősebb, egyre nagyobb leszel. Nagy lépésekkel megyünk előre, egyre előrébb, megállás nélkül.

Második ülés

KSZ: Félek – fel kell öltöznöm, aztán mind odaülünk a bejárati ajtóhoz – a bátyám – az anyám és egy kislány és dörög az ég – rémesen félek.

H: Mennyi idős vagy most?

KSZ: Nem tudom pontosan – azt hiszem, három-négy éves körül még egész pici vagyok, de fel tudok már öltözködni – aztán újra felmegyünk a lépcsőn, és akkor hoz az anyám egy létrát, és felmászunk ezen a létrán – a padlásra, és kinézünk onnan, és lelátunk a lápra, ahol most ég minden, becsapott a villám- iszonyúan szereti az anyám ezt nézni – ahol tűz van, ott kell neki lenni, rögtön rohan a házból oda, ahol tűz van – tulajdonképpen én is- de nekem nem szabad, és én nem szeretem a vihart- mindig félek -

H: Válgunk most meg ettől az élménytől és menjünk távolabb, vissza az időben – nálunk az idő semmiféle szerepet nem játszik, az idő esetünkben nem a megértetés eszköze, a felosztás mértéke, valójában nem létezik számunkra- megyünk az időben visszafelé, és a múlt jelenné válik – fiatalabb leszel és egyre kisebb vagy – két éves vagy – most még tovább megyünk – egy éves vagy, hogy vagy?

KSZ: Egy szennykosárban fekszem és, hm – nem tudom miért – tulajdonképpen – ahá – átöltöztetnek -

H: Most ki van ott?

KSZ: Hát az anyám, meg az apám, megy egy lány is ott van – a cseléd – igen, egy lakásból, az első emeletről egy házba költözünk át – ebben a házban nővök fel azután – de hogy miért feküdtem a szennykosárban – most megfognak.

H: Szakadjunk el most ettől az élménytől és menjünk vissza, időben egyre távolabb, az idő nem játszik szerepet nálunk, most visszamegyünk egészen megszületésem időpontjáig, épp most születés meg, mit érzel?

KSZ: Nem akarok.

H: Miért nem?

KSZ: Félek.

H: Mitől?

KSZ: Azt akarom, hogy olyan könnyű, olyan nyugodt legyen, amilyen volt.

H: Voltál már ezen a világon?

KSZ: Igen.

H: Rég volt?

KSZ: Azt nem tudom.

H: Emlékszel még rá?

KSZ: Igen, meglehetősen szegény lány voltam, olyan sima hajú, copfos, és nem voltam szép, és mindig fapapucsban, és az mindig koszos volt – sok-sok mező volt arra.

H: Most egészen addig visszamegyünk az időben, amíg addig a pontig nem érünk, amiről épp most mesélsz, tehát visszamegyünk addig, amíg meg nem érkezünk ahhoz, amit az imént elmeséltél, és most emlékezz – az egész jelenné válik, és most elmesélsz valamit az életedből! Hogy hívnak?

KSZ: Anna.

H: És még?

KSZ: Mit még?! Valamivel magasabb vagyok, mint egy méter.

H: És mennyi idős vagy?

KSZ: Úgy tíz év körül.

H: No, akkor a nevedet is tudod, nem?

KSZ: Természetesen. Schwenzer – Anna Schwenzer.

H: Melyik évben vagyunk?

KSZ: 18, nem, olvastam ezt valahol, de, 1842-ben.

H: Mikor születted?

KSZ: 1832-ben.

H: Pontosán?

KSZ: Áprilisban – gien, áprilisban.

H: Április hányadikán?

KSZ: 13, 14, 15 16, 17... azt hiszem, 17-én, igen!

H: Vannak testvéreid?

KSZ: Azt hiszem, még nincsenek, ezután jönnek – de, mégis, van két öcsém.

H: És kik lesznek még?

KSZ: Lesz egy húgom.

H: Most menjünk egy kicsit előre, addig, amíg a húgod megszületik – most hány éves vagy?

KSZ: Nem ismerem. Addigra már nem vagyok ott.

H: Hogy hívják a húgodat?

KSZ: Helmának.

H: Melyik évben jött a világra?

KSZ: Mégiscsak ismernem kellett – azt hiszem, 1843-ban, nem, 44-ben...

H: Most ismered vagy nem?

KSZ: Igen -

H: Szereted a húgodat?

KSZ: Olyan pici és nagyon édes.

H: Hogy hívják a papádat?

KSZ: A papám Hans Johann, Hansnak nevezik -

H: Mi a papád?

KSZ: Tanító – tanító és orgonista – és ez szép.

H: És mit csinálsz a legszívesebben? Szeretsz iskolába járni?

KSZ: Igen, nagyon szeretek.

H: És szeretsz könyveket olvasni?

KSZ: Olvasok – és zongorázom.

H: És mit játszol?

KSZ: Ó, a Vidám földművest – még nem tudom, jól, de szép.

H: El tudnád énekelni nekem?

KSZ: (dúdol) – ah, nem tudok énekelni.

H: És mit szeretsz olvasni?

KSZ: Szóval egészen – szóval olyan sok minden érdekelne – útikönyvek – meg a békák – ha nagy leszek, mindenhová elmegyek, bejárom az egész világot!

H: Például hová?

KSZ: A Szentföldre.

H: Miért? Olvastál róla?

KSZ: A Bibliában.

H: És még mit olvasol szívesen?

KSZ: Igot Igwadrant – asszem, nem biztos.

H: Mi, mi jut eszedbe még, amit szeretsz; milyen könyvek?

KSZ: Útikönyvek, és a Mózes Egyiptomban.

H: Megvan neked a Mózes Egyiptomban?

KSZ: Nincs – ott építik a piramisokat, az is ott van leírva, igen, lehet, hogy a Mózes Egyiptomban könyvben van, meg ahogy Izrael gyermekei vonulnak a pusztában – ez –ez különösen érdekel.

H: Le tudnád írni azt a szobát, amelyekben laksz? Van lakószobátok? Hol vagy a legszívesebben?

KSZ: Hát, a konyhában ülünk többnyire.

H: És hogy fest ez a konyha?

KSZ: Középen áll egy tűzhely, és abban mindig ég a tűz, és a mamámnak van egy egészen hosszú fodros köténye, és a lábasok mind feketék.

H: Van mosogatógépetek?

KSZ: Mink?

H: Nincs?

KSZ: Hát mosogatunk, a pumpával hozzuk fel a vizet.

H: Hol van a pumpa?

KSZ: Kint az udvaron.

H: De azért csak van egy szobátok?

KSZ: Egy egészen picike, egy egészen picike szoba -

H: El tudnád mesélni, hogy ilyen?

KSZ: Van benne egy sarokpad meg egy falifülke - ott tartja a mamám a virágokat, a fuksziákra azt mondta, azok szerencsétlenséget hoznak - kirakta őket, én meg felvittem a padlásra – én ott alszom a padláson – én nem félek a szerencsétlenségtől – de télen nagyon hideg van ott fenn – és én könnyen megfázom –úgy szeretnék megint elmenni valahová, ahol meleg van.

H: Voltál már olyan helyen, ahol nagyon meleg volt?
KSZ: Igen -
H: Mikor? Hol? Ebben az életedben?
KSZ: Nem.
H: Rendben, akkor most egy kicsit visszamegyünk - egészen addig, hogy éppen megszületté – egyre fiatalabb vagy, egyre kisebb – most születesz meg, és itt sem állunk meg. Még távolabb megyünk, vissza, egészen addig, amíg egy másik helyzetben nem találod magad. Mit látsz?
KSZ: Hőség van – sivatag -
H: Mit csinálsz a sivatagban?
KSZ: Birkáim vannak, azokkal mászkálok.
H: Pásztorkodsz?
KSZ: Igen, de mennyi hely van.
H: Hogy hívnak?
KSZ: Ruthnak.
H: És még?
KSZ: Azt nem tudom.
H: Csak Ruthnak hívnak?
KSZ: Igen.
H: Melyik évben vagyunk?
KSZ: Nem tudom.
H: Körülbelül sem tudnád megmondani?
KSZ: Százban.
H: Melyik országban vagy?
KSZ: A Szentföldön.
H: És miért szent ez a föld?
KSZ: Mert Isten beszél velünk.
H: Mi az, hogy velünk? Ki az a „mi”? Hogy hívjátok magatokat?
KSZ: Egy törzs vagyunk.
H: Hogy hívják ezt a törzset?
KSZ: Makkabeusok.
H: Mesélj valamit erről a törzsről.
KSZ: Sátraiink vannak. Apám igen hatalmas ember.
H: Hogy hívják?
KSZ: Hohasnak.
H: Mondd még egyszer.
KSZ: Hohasnak, azt hiszem.
H: Most ott állsz az apád előtt, és mondasz neki valamit, még hozzá úgy, azon a nyelven, amelyet beszéltek.
KSZ: ...Honaihn – tulajdonképpen egyáltalán nem szabad beszélnem vele.
H: Miért nem?
KSZ: Meg kell várni, amíg ő beszél.
H: És mit mondott neked?
KSZ: Hot maihnh- Uram.
H: És erre te mit mondasz?
KSZ: Hozok vizet, sokat – messze kell mennem – míg vizet találok.
H: Honnan hozod a vizet?
KSZ: Nem tudom – csak megyek és megyek, és nem találok – és akkor odaérek egy hegyhez.
H: Tudod, hogy hívják ezt a hegyet?
KSZ: Nincs neve- de itt találok vizet-
H: Hol?
KSZ: A hegyből jön – egész száraz a szám, és olyan fáradt vagyok – de ezt nem szabad megmondani.
H: De vizet innod szabad?
KSZ: Nem.
H: Miért nem?
KSZ: Mert a víz az apámé.

H: A ti nyelveteken hogy hívják azt, víz?
KSZ: Nem tudom – brut-flepp.
H: Hogy érzed magad?
KSZ: Fáradt vagyok.
H: Mitől vagy fáradt?
KSZ: Csak megyünk és megyünk – és kövek és kövek mindenütt.
H: Mibe vagy öltözve?
KSZ: Valami egészen durva holmi – szandál és egy darab nyers birkabőr.
H: Milyen vagy?
KSZ: Fekete a hajam – fekete – nem tudom pontosan, hogy festek, tudom, hogy sovány vagyok – de nem tudom, milyen.
H: Krisztust ismered? Hallottál már róla?
KSZ: Nem – majd eljön a Messiás – azt mondják.
H: Mikor fog eljönni?
KSZ: Mindenki azt várja – meg fog váltani minket –de addigra mindnyájan meghalunk.
H: Milyen kort érsz meg?
KSZ: Hm – huszonöt évet.
H: Rendben, akkor most menjünk előre egészen huszonötödik életévedig – hogy vagy, hogy megy sorod.
KSZ: Fáradt vagyok.
H: Fáradt? Mitől vagy fáradt?
KSZ: Csak megyünk és megyünk – nem bírom tovább.
H: Miért? Beteg vagy?
KSZ: Nincs vizünk. A többiek továbbmennek.
H: És te?
KSZ: Én itt maradok – olyan jó.
H: Hol maradsz?
KSZ: Egyszerűen itt fekszem -
H: És azután mi történik?
KSZ: Beesteledik – minden nyugalmas –elalszom.
H: És azután mi történik, mi van azután?
KSZ: Látom, ahogy ott fekszem.
H: Mit csinálsz?
KSZ: Nem kell gyalogolnom többé – nem kell vizet keresnem.
H: Meg tudnád mondani, melyik évben történt ez? Ez a váltás a testből a testetlenségbe?
KSZ: Körülbelül százban.
H: Rendben. Akkor most meséld tovább, mi történik – nem kell gyalogolnod –nem kell vizet hoznod – hol vagy?
KSZ: utolérem a többieket.
H: Hogyan?
KSZ: Egyszerűen. De senki sem beszél rólam, leültek – tüzet raktak – akkor az apám egyik felesége azt mondja, hogy ő sem megy tovább – ő is nagyon fáradt – azt mondom neki, csukd be a szemed, aludj el – gyere velem – olyan jó.
H: Elhiszi neked?
KSZ: Nem azonnal. El is veszítem aztán!
H: És később mi történik, mit csinálsz?
KSZ: Senki nem talállok többé, senkit.
H: Teljesen egyedül vagy?
KSZ: Igen.
H: És ez jó?
KSZ: Igen.
H: És azután mi történik? Örökre itt maradsz így?
KSZ: Nem.
H: Nem? Hát mi változik? Mi történik azután?
KSZ: Különös – valahol egészen másutt vagyok.

H: Hol?
KSZ: Egy ölbe.
H: És ez mikor történik? Nemsokára?
KSZ: Ez – ez Csehországban van.
H: Menjünk oda az időben -
KSZ: Van egy férjem – nagyon uralkodó alkat.
H: Hogy hívják?
KSZ: Echkehard.
H: Melyik évben vagyunk?
KSZ: 1580-ban.
H: És Csehországban élsz. Milyen a sorod?
KSZ: Ki nem állhatom a férjem.
H: Miért?
KSZ: Mert gonosz - gonosz.
H: Mit árt neked?
KSZ: Űt, űti az embereket – engem is.
H: Mi a férjed? Mi a foglalkozása?
KSZ: Semmi. Birtokos.
H: Hogyan nevezik? Van valami címe?
KSZ: Igen.
H: Mi a neve ennek a címnek?
KSZ: Báró. Nem, emberei vannak – tiszt – nem , nem tisztnek hívják – lovag, igen, és katonái vannak.
H: Hogy hívják ezt a helyet, ahol laksz? Ez egy város?
KSZ: Nem.
H: Hát mi?
KSZ: Vár.
H: Hogy hívják ezt a várat?
KSZ: Strachwitz, vagy ilyesmi – nem tudom pontosan.
H: Hogyhogy nem tudod? Természetes, hogy tudod!
KSZ: Strachwitz, de azt hiszem, nem pontosan – igen, keresem – keresem a nevet.
H: Akkor mesélj valami mást. Hány éves vagy?
KSZ: Huszonhárom.
H: Mikor mentél férjhez?
KSZ: Két éve.
H: Hogy hívtak azelőtt?
KSZ: Most nem jut eszembe!
H: Hogy hívnak most?
KSZ: Strachwitz.
H: Ez a férjed neve?
KSZ: Igen.
H: A várat is férjedről neveztél el?
KSZ: Azt nem tudom – ők régóta itt vannak.
H: Mondd csak, hol van ez a vár?
KSZ: Van itt egy folyó.
H: Mi a neve a folyónak?
KSZ: Moldva.
H: Mi van még a vár közelében?
KSZ: Hegyek.
H: Van valami nagyobb város a közelben.
KSZ: Prága.
H: Voltál már Prágában?
KSZ: Igen – a lovas kocsival mentünk – hat órát tartott az út.
H: És hogy tetszik Prága?
KSZ: Nagyon szép volt – egy hídon álltam, de nem – nem – az nem volt szép, az egyáltalán nem volt szép.

H: Miért, mi történt?
KSZ: Sok hullátt láttam, ahogy vitte őket a víz.
H: Hogy hívják az uralkodót?
KSZ: Királyunk van.
H: És hogy hívják a királyt?
KSZ: Azt hiszem, Alfréd – de fura, de semmit sem tudok olyan pontosan.
H: Rendszerben ,akkor menjünk kegy kicsit előre az éltedben – idősebb vagy –lesznek gyermekeid?
KSZ: Nem.
H: Még mindig a férjeddal vagy?
KSZ: Igen, magával vitt.
H: Hová?
KSZ: Már nem vagyunk a várban.
H: Hát hol vagytok?
KSZ: Nürnbergben.
H: Most hány éves vagy?
KSZ: Harminchat.
H: Harminchat éves vagy, és férjeddal élsz Nürnbergben?
KSZ: Igen.
H: Hol? Egy házban vagy egy várban?
KSZ: Egy házban –de egy vár –egy kastély is van itt, azt hiszem.
H: És ott élsz? Miért nem vagytok ott?
KSZ: Háború van.
H: Kik harcolnak?
KSZ: Mindenütt háború van.
H: De milyen háború ez; miért harcolnak?
KSZ: A csehek, a svédek.
H: Mit csinál a férjed ebben a háborúban?
KSZ: Ő velük megy- engem elhozott a nagynénjéhez.
H: Nürnbergbe?
KSZ: Igen.
H: Hogy hívják ezt a nagynénit?
KSZ: Hatteline von Strachwitz.
H: És ő Nürnbergben él?
KSZ: Igen.
H: Melyik évben vagyunk?
KSZ: 1623-ban.
H: Menjünk most megint előre az életedben. Egészen addig, amíg megint megváltozik valami.
KSZ: Tűz van.
H: Mi van?
KSZ: Tűz van- ég – minden ég –az összes ház.
H: Hol?
KSZ: Nürnbergben – jaj – nem akpok levegőt – hm –(sóhajt, vergődik).
H: Menjünk előre – váljunk meg ettől az eseménytől. Egy kicsit előrébb megyünk – visszatekintesz, és elmondod, mi történt.
KSZ: Hm, nem tudom.
H: Dehogyismenm tudod.
KSZ: Mintha vattát tettek volna az arcom elé, és nem kaptam levegőt, és nem kaptam levegőt, és...
H: Csak nyugodtan.
KSZ: Igen, ez a tűz volt. Most nem tudom, hol vagyok.
H: Meg tudnád mondani, melyik évhez kapcsolódik ez az élmény?
KSZ: Ezerhatszáz... azt hiszem – nem tudom pontosan – úgy ezerhatszázharminc körül.
H: Igen, és időközben innen elszabadultál, most más állapotban vagy – milyen, hogy tetszik?
KSZ: Jó.
H: Mit csinálsz itt?
KSZ: Semmit.

H: És mi lesz ezután?
KSZ: Finom, könnyű.
H: És itt maradsz, ebben a könnyű állapotban?
KSZ: Először igen.
H: És azután?
KSZ: Ellibegek innen.
H: Hová?
KSZ: Északra libegek. Hideg van-
H: Megszülettél már?
KSZ: Azt hiszem, nemsokára...
H: Rendben, akkor most menjünk el a születésed időpontjáig – mondd csak ,mikor születted?
KSZ: 1832-ben.
H: Pontos dátumot kérek.
KSZ: 13, 14, 15, 16, április 17-én.
H: Április 17-én? Akkor miért kezdted 13-án?
KSZ: Akkor kezdődött.
H: Mi kezdődött akkor?
KSZ: Akkor kellett volna világra jönnöm.
H: És nem sikerült?
KSZ: Nem ment olyan gyorsan.
H: Miért?
KSZ: Nem ment. Hoztak egy asszonyt a városból – hogy segítsen.
H: És 17-én sikerült?
KSZ: Igen.
H: Mond el még pontosan, mikor?
KSZ: Fél kilenckor.
H: Reggel?
KSZ: Igen.
H: Hogy hívják azt a helységet, ahol születted?
KSZ: Neuenbrook.
H: Rendben ment a szülés.
KSZ: Nem.
H: Mit csináltak veled szülés közben?
KSZ: Rettentően ráncigáltak, farfekvéssel születtem – nagyon izgultak – de aztán minden rendbe jött.
H: Nézd csak meg az anyádat!
KSZ: Pici arca van.
H: Láttad már valaha, valamikor korábban ezt az embert?
KSZ: Igen – azt hiszem.
H: Hol és mikor?
KSZ: Rég volt az már.
H: Hol, emlékszel rá?
KSZ: Akkoriban még a sivatagban éltem.
H: Milyen kapcsolatban voltál vele akkor?
KSZ: A nővérem volt.
H: Szeretted őt, a testvért?
KSZ: Inkább az apám szerette.
H: És most ő az anyád?
KSZ: Igen.
H: Láttad –e őt ezen kívül máskor is?
KSZ: Volt még egy időszak – nagyon homályos –nem tudom.
H: Akkor most egyre idősebb vagy, egyre nagyobb, nősz, növekedsz, mennyi idős vagy most?
KSZ: Tízéves.
H: Akkor most tizenkettő vagy, tizenhárom, tizennégy...
KSZ: Igen.
H: Hogy megy sorod?

KSZ: Szomorú vagyok.
H: Miért?
KSZ: Vége az iskolának, és olyan szívesen tanultam volna még.
H: Mit tanultál volna olyan szívesen?
KSZ: Tanítónő szerettem volna lenni, de nincs iskola a lányoknak.
H: Rendben, akkor most tizenöt éves vagy. Most mit csinálsz?
KSZ: A városban vagyok.
H: Hogy hívják ezt a várost?
KSZ: Itzehoe.
H: És hol vagy ebben a városban?
KSZ: A kolostorudvar mögött.
H: És mit csinálsz ott?
KSZ: Állásban vagyok.
H: Mi a neve az állásodnak? Ki az uraság?
KSZ: Dr. – hm- szóval egy olyan kis kövér (megnevezi).
H: Mi a családi neve?
KSZ: (Megmondja.)
H: Most körülbelül egy évet előremegyünk. Megváltozott valami? Mesélj egy kicsit!
KSZ: Nagyon dühös volt.
H: Hm, ki volt nagyon dühös?
KSZ: Mondtam neki, hogy gyermekem lesz -
H: És ő mit mondott erre?
KSZ: Azt mondta: te kurva, az nem tőlem van!
H: És tőle van?
KSZ: Hát kitől lenne!
H: És ki ez az ember?
KSZ: A... a feleségének nem szabad megtudnia, senkinek sem szabad elmondanom!
H: Mit fogsz csinálni?
KSZ: Nem tudom!
H: Most megint előremegyünk egy kicsit, most mit csinálsz?
KSZ: Gondolkoztam –egész éjjel – fáradt vagyok – elegendem van- fázom – elegendem van- nincs ember, aki segítene.
H: Mit csinálsz?
KSZ: Kimegyek a mezőre – a gátra – még sötét van – ha világos lenne, nem tudnék.
H: Milyen hónapban vagyunk?
KSZ: Szeptemberben. Hideg van.
H: Szeptember hányadika?
KSZ: Nem tudom pontosan – azt hiszem ,13. Senkim sincs, akit megkérdezhetnék.
H: Hány óra?
KSZ: Hajnali öt óra –egész éjjel nem aludtam.
H: És most mit csinálsz?
KSZ: Még ülök egy kicsit a gáton.
H: És azután?
KSZ: Nincs- nincs más választásom – meg kell tenned – meg kell tenned – hideg van –becsukom a szemem – mindjárt, mindjárt megnyugszol.
H: És azután?
KSZ: Hm – (sír).
H: Váljunk meg ettől az emléktől – mi van később? Hol vagy most?
KSZ: Nézek.
H: Hová?
KSZ: Megtaláltak.
H: És mit csinálnak?
KSZ: Kérdik az apámat, hogy piros ruha volt-e rajtam. Jaj, sír az apám – hm, nem szeretem látni, ahogy sír. Mit tehettem volna (sír)?
H: És azután mi lesz veled?

KSZ: Most otthon vagyok -

H: Menjünk tovább.

KSZ: Az anyám nem sír. Ő csak dühös.

H: Akkor menjünk tovább – mi van ezután.

KSZ: Egyáltalán semmi.

H: Menjünk előre az időben midnaddig, amíg valami változás be nem következik.

KSZ: Aha.

H: Mi van, mi történik?

KSZ: Magával vitt.

H: Kicsoda?

KSZ: Az anyám.

H: Hová?

KSZ: Hát magához.

H: Hogy érted ezt?

KSZ: Nem akarom.

H: Meséld el, hogy vagy most?

KSZ: Világra hoz.

H: Melyik évben születesz meg?

KSZ: 1912 –ben.

H: Akkor most újra itt vagy ezen a világon!

KSZ: Inkább fiút szerettem volna – nos, újra itt vagyok.

H: Egyre idősebb vagy, egyre nagyobb vagy, igen?

KSZ: Igen.

H: Megyünk az időben előre, megállás nélkül. Most 10 éves vagy, 15, 20, 35, 40, 45. Addig megyünk előre, míg el nem érjük az 1975-öt. Most 75. január 31-éig megyünk, ott megállunk – tehát január 31-én megállunk – szóljon, ha megérkezett ehhez a naphoz!

KSZ: Itt vagyok.

H: Ön most mély hipnotikus álomban van. Jól érzi magát, nagyon jól, boldog, elégedett. Hosszú út áll Ön mögött, a lélek útja, a út a lélek útvesztőiben – most lassan megválnak ezekről a dolgokról, élményektől, és teljességgel átadja magát a nyugalom, az oldottság érzésének. Jól érzi magát, boldog, elégedett, mélyen, tartósan, nagyon mélyen és nagyon tartósan alszik, s ebben az abszolút nyugalomban az egész szervezete regenerálódik. Minden tagja felfrissül, erőt gyűjtött – nagyon jól érzi magát, boldog, elégedett – jól érzi magát, boldog, elégedett, mélyen és tartósan alszik.*

*A két ülés után az újságíró utánaírt kijelentései valóságértékének. Bebizonyosodott, hogy valóban volt egy Anna Schwenzer, aki 1832. ápr. 17-én született Neuenbrookban. Ezenkívül a Stracwitz család ma is élő tagjaitól megtudtuk, hogy a családja tényleg Csehországból ered, mindazonáltal dokumentumokkal a család nem rendelkezik. Egy nyelvtudós a kísérleti személy harmadik előéletével kapcsolatos interjúban előforduló néhány idegen szót arameusként azonosított. További ellenőrzésre nem került sor.

Kísérletek keresztkérdésekkel

*„Olyan biztos vagyok benne, ahogyan itt most lát engem,
hogy ezerszeresen itt voltam már,
s remélem, ezerszeresen visszatérek még.”
Goethe szavai Falkhoz*

Mindeddig folytonosan „előző életről”, „egy korábbi életből származó emlékekről”, „reinkarnációról” beszéltünk – olyan fogalmakról tehát, amelyek korunk világképében korántsem magától értetődőek. Az idézőjel, amelybe fogalmainkat tettük, a hipoteikus ideiglenességet érzékelteti, mert kísérleteink alaposabb vizsgálatába csak azután bocsátkozhatunk, ha közelebbről megismertetjük önöket e kísérletek közvetlenül észlelhető elemeivel.

Ha olyan valakinek meséljük el vagy írjuk le kísérleteinket, akinek semmi köze sincs ehhez témakörhöz, akkor az esetek többségébe felháborodást, legfeljebb együttérző mosolyt várhatunk tőle, amelyet – mint mondják – fantáziálásainkkal (még inkább örültségeinkkel) váltunk ki. Jóval bizonytalanabban reagálnak azok, akiknek módjuk volt megfigyelőként részt venni kísérleteinkben. A meggyőződés a kísérleti személyekben alakul ki legkönnyebben, hiszen amit átélt az ember, abban nem kell hinnie – azt tudja.

Különösebben nem lepődhetünk meg azon, hogy a nyilvánosságban erős ellenállásba ütközik az az állításom, amely szerint létezik reinkarnáció, kísérletileg bárkinek az „előző élete” előhívható és tudatosítható. Minden újdonság, amely eltér a gondolkodás megszokott, bejáratott irányaitól, ellenállásba ütközik. Az új információkat mindenki már meglévő rendszerbe kénytelen beilleszteni. Ez a rendszer azonban nem más, mint az illető személy eddigi információinak, illetve tanulási folyamatának, tapasztalatainak összessége. Ha olyan ismerethez jutunk, amely eddigi gondolatrendszerünkbe nem illeszthető be, az ellentmondás – amely a között feszül, hogy minden információt beillesszünk, másrészt, hogy ez bizonyos sajátos esetekben nyilvánvalóan lehetetlen – szorongást vált ki belőlünk. A fenyegető szorongás elhárítására addig alakítgatjuk az új információt, míg az végül beleillik a rendszerünkbe: a változtatást többnyire az információn hajtjuk végre, mivel rendszerünk, amely egész addigi tanulási folyamatunk eredménye, egyetlen új információ kedvéért nem változtatható meg.

Szemléltessük ezt egy egyszerű, sematikus példán. Képzeljük el, hogy valaki egyedül van éjszaka egy nagy lakásban. Hirtelen tompa zajt hall. Ez a zaj új információ, amely villámgyorsan félelmet vált ki emberükből. Az érintett személy azonnal kísérletet fog tenni, hogy az információt, amely esetünkben a zaj, színvonalasan beillessze. A tudat megpróbálja összevetni a zajt az élettapasztalatokkal, hogy végül a hasonlóság törvénye alapján megtalálja annak a helyét. Ebben az esetben a mennydörgéstől a betörőig minden lehetőség számba vehető, míg a választás a következő hipotézisre esik: „Nyilván megint lelökte a macska a levelesdossziét az íróasztalról.” Ugyanebben a pillanatban a feszültség feloldódik, a szorongás eltűnik, az információ beilleszkedett. Az, hogy a zaj és az esemény beillesztése megfelel-e a valóságnak, teljességgel közömbös.

Ez a mechanizmus a tanulás folyamatát szolgálja, mert a beillesztés, elrendezés, összehasonlítás, felismerés alapszabályai nélkül nem lenne fejlődés – minden információ esetében mindent teljesen előről kellene kezdenünk, mint egy gyermeknek. Sajnos azonban ez a nívós mechanizmus sok előítélet, vélemény, feltételezés oka is egyben. Azért kell ezt a folyamatot – bár többnyire villámgyorsan és öntudatlanul megy végbe – szem előtt tartanunk, hogy kísérleteinket lehetőleg ténszerűen s előítéletektől mentesen szemlélhessük, anélkül hogy feltétlenül beleerőszakolnánk őket a már meglévő rendszerekbe és klisékbe. Mert bármilyen haladás, fejlődés, találmány csak akkor és ott születhet meg, amikor és ahol valaki alapvetően lehetségesnek tart valamit, ami túl van az addigi emberi tapasztalások összességén. Ha senki sem vette volna magának a bátorságot, hogy lehetségesnek tartsa azt, hogy az ember repülhet, nem lennének ma repülőgépek. Manapság ez a gondolat magától értetődik, holott azokat, akik először ilyesmire gondolni mertek, csak kinevették, legjobb esetben is bolondnak tartották őket.

Nos, bár a reinkarnáció gondolata semmiképpen sem nevezhető újnak, mégsem illik materialisztikus-természettudományos világképünkbe. A tudomány azt állítja, hogy a tudat csak az anyaggal kapcsolatosan létezik. Ez azonban egy állítás, csupán axióma, amely kizárólag addig tarthat igényt az érvényességre, ameddig az ellenkezőjét be nem bizonyították. Ahhoz, hogy az ellenkezőt bebizonyítsuk, vizsgáljuk meg, vajon kísérleteim megmagyarázhatóak-e az eredeti gondolkodási modellel, és mennyi erőszakot kell alkalmaznunk ahhoz, hogy őket a fennálló rendszerbe belekényszerítsük.

Kísérleteimet időközben sokaknak bemutattam: újságíróknak, laikusoknak, tudósoknak. Megkérdeztem a véleményüket, beszélgettünk, vitáztunk. Az összes elnevetés, magyarázatkísérlet végső soron négy komolyan vehető hipotézisben foglalható össze. Nem számítottuk ide azokat az ellenvetéseket, amelyek szerint színtiszta szándékos csalásról van szó. A csalás vádjával szemben értelmetlennek tartanám a védekezést: legyen ez az állítás azok utolsó menedéke, akik saját összeesküvésükön kívül egyéb valóságot nem képesek elviselni.

Íme az a négy kategória, amelynek keretén belül a lehetséges magyarázatokat kereshetjük:

1. A szuggesztíó-hipotézis arra a lehetőségre utal, hogy hipnózis különös állapota esetleg lehetővé teszi a hipnotizőr számára, hogy a választ is szuggeralja a kísérleti személynek. Ez az állítás a

lehető legegyszerűbben cáfolható. Ha figyelmesen elolvassuk a jegyzőkönyveket, világosan kiderül, hogy szinte minden kérdés a lehető legrövidebb, s a legcsekélyebb kísérletet sem tesszük arra, hogy kérdésekbe csomagolva a választ is megadjuk. Ezzel szemben rendszeresen felteszek néhány beugrató kérdést, például autómárkákkal, modern háztartási eszközökkel – mint televízió, telefon – kapcsolatban, vagy kortárs személyekről érdeklődöm a páciensnél. Még egyetlenegyszer sem fordult elő, hogy a kísérleti személy említett volna bármilyen modern fogalmat, még ha szuggesztíve provokáltam is: „Nyilván van otthon tévétek!” Ezzel szemben a kísérleti személy minden esetben meglepetten rákérdez, hogy mit jelent ez a szó. Az egyik ülésen, amikor túlságosan is gyakran bevettem ezeket a modern fogalmakat, a kísérleti személy kifejezetten bedühödött, és panaszkodott, miért beszélek állandóan ilyen „furcsa holmikról”. Amikor egyszer, a megfelelő helyen „egy zacskó tejről” beszéltem, a kísérleti személy harsány kacagásban tört ki – a „zacskós tej” teljességgel elképzelhetetlen volt számára.

Mindent egybevetve tehát semmi sem utal arra, hogy a kérdés feltevésével vagy annak megfogalmazásával ki lehetne erőszakolni bizonyos válaszokat.

2. A második magyarázat-hipotézis, amely meglepően gyakran hallható, hogy kívánt választ nem a szavak megválasztásával érem el, hanem a telepátia segítségével. A materialisztikus-természettudományos beállítottságú ember számára a telepátia maga sem tartozik a legvalószínűbb magyarázatok közé, mert a telepátiának – statisztikus bizonyítottsága ellenére – világképében nincsen meg a helye. Ennek ellenére a telepátia egyre szélesebb körökben válik szalonképessé, így igen sok parapszichológus minden egyéb „paranormális jelenséget” a telepátiára próbál leszűkíteni.

Bár alapvetően természetesen lehetséges, hogy a telepátia adekvát kommunikációs eszközzé fejleszthető, napjainkban annak is örülünk, ha ilyen úton néhány képet vagy geometrikus figurát sikerül továbbítani. Tekintettel a telepátia területén elért teljesítményekre, mindannyiszor megtisztelve érzem magam, amikor azt feltételezem rólam, hogy teljes regényeket vagyok képes ily módon eljuttatni a kísérleti személyhez. Ha minderre képes volnék, inkább csak olyan adatokat közvetítenék, amelyek könnyen, gyorsan, biztonságosan bizonyíthatóak. (Ezt tévesztik szem elől azok, akik szándékosan csalásra gyanakszanak.)

Mindenkit, aki arra gyanakszik, hogy az információkat telepatikusan közvetítem, anélkül hogy ennek magam tudatában lennék, biztosítanom kell, sokszor fordult már elő, hogy kifejezetten bizonyos válaszokat vártam, ugyanakkor a kapott feleletek elvárásaimmel egyáltalán nem estek egybe. Annak a gyanúnak, amely szerint a kísérleti személyek telepatikusan „leszívják” tőlem az információ, azért igen csekély a valószínűsége, mert a történelem terén feltűnően képzetlen vagyok.

Hasonló irányba tapogatóznak azok a hipotézisek, amelyekben „felvillanó tisztánlátásról”, esetleg az „Akasa-krónikába” történő betekintésről esik szó. Mindkét esetben azt feltételezik, hogy hipnózis különös állapotában a kísérleti személynek lehetősége nyílik olyan információkhoz jutnia, amelyek kívül vannak a személyes tapasztalat és az idő- és térkorlátozás határain. Bár tudjuk, hogy ezek korántsem lehetetlen jelenségek, pontos törvényszerűségeikről mégis túlságosan kevés ismeret áll rendelkezésükre ahhoz, hogy ezekkel a fogalmakkal operálhassunk. Jelen esetben eltekintenek ettől a „magyarázattól” mint használható hipotézistől, mivel ismeretlennel magyaráz ismeretlent, s illetéknéppen merőben haszontalan. Amikor rátérek kísérleteim terápiás hatékonyságának leírására, látni fogjuk majd: sokkal több a valószínűsége annak, hogy kísérleteink során személyes életanyagról van szó, mint annak, hogy kísérleti személy az érzékelés kitágulása révén kollektív életanyagba nyerne betekintést.

3. Az „öröklés-hipotézis” olyan magyarázat-kísérlet, amely bár elutasítja a reinkarnációt, ugyanakkor feltételezi, hogy az elődök tapasztalatai és élményei valamilyen genetikus kód révén átszállnak az utódra. Ezen elmélet hívei szerint mindaz, amit egy ember átél, lát és tapasztal, elraktározódik benne. A gyermek nemzésekor nemcsak a szülők „tapasztalatai”, hanem az összes előd „tanulási folyamatának eredménye” is továbbadódik valamiféle genetikus kódban. Az információ így minden nemzékora rendelkezésre áll, semmi sem megy veszendőbe. Ennek megfelelően mindenki képes meríteni abból az óriási történelmi készletből, amely időben egészen az emberi fejlődéstörténet kezdeteire nyúlik vissza.

Tudományos körökben manapság koránt sincs egyetértés a tekintetben, vajon a tapasztalatok örökölhettek-e. Ha az állatkísérletek azt bizonyítanák is, hogy a tanult dolgok örökölhettek, ami esetünkben az öröklés-hipotézis mint magyarázat kísérlet akkor is kiesne, mégpedig a következő okok miatt: kísérleteink során világosan körülhatárolt életek leírását kapjuk, nem valamiféle

emlékegyveleget. Mindegyik élet egy-egy személyiség markáns vonásait viseli magán, s belső összefüggéseiben teljes egészét valósít meg. Még ha ezt az egész teljesítmény az öröklött emlékezetnek tulajdonítjuk is, ezeknek az életeknek kizárólag a kísérleti személy elődeinek életében kellene megegyezniük – ez azonban szinte soha nincs így. Ráadásul a történetekben szereplniük kellene a szülők döntő élményeinek is- erre azonban nincs példa eleddig. Ez a hipotézis leginkább akkor mond csődöt, amikor a kísérleti személyeink a halál utáni állapotot mesélik el. A következő hipotézissel kapcsolatosan kitérünk még egy sor jelenségre, amely az öröklött emlékek hipotézisével nem magyarázható.

Ha eddig felsorolt érveink a cáfolathoz még midig nem lennének elegendők, forduljunk az ikerkísérletekhez, hogy végképp tisztán lássunk. Az ikreknek ugyanis, de a testvéreknek is ugyanazzal a genetikai emlékkóddal kellene rendelkezniük, így beszámolóiknak is fedniük kéne egymást. Bár nem volt módunk ikrekkel kísérletezni, enélkül is tarthatatlannak gondolom az előbbi feltételezést.

4. Utoljára maradt az hipotézis, amelyet leggyakrabban hallunk, s amelyet összefoglalóan „fantázia-hipotézisnek” neveznék. Legtöbb embertársunk számára kétségtelenül ez a legkézenfekvőbb magyarázat. És látszólag megcáfolni is ezt a legnehezebb. A fantázia-hipotézis mögött az a feltételezés rejlik, hogy az „előző-életekről” szóló beszámolók olyan dátumokat és információkat dolgoznak fel a fantázia segítségével, amelyekkel ebben az életben találkozunk, s amelyek elraktározódtak bennünk. Eszerint a hipnózisban és a hozzá kapcsolódó hipermnéziában (magnövekedett emlékezőképesség) korábbi elbeszélések, történetek, regények és hasonlók egy új, egységes egészébe tömörülnek, s ezt mint átélte valóságot adja elő a kísérleti személy. Ez semmiképpen sem jelenti azt, hogy a kísérleti személy szándékosan csalna, mert a folyamat tudattalanul játszódik le, amelyet mindenestre motivál az a kívánság, hogy megfeleljen a hipnotizőrjének, teljesítse elvárásait. Ha fantáziáról beszélünk, valamilyen elraktározott információanyag sűrítésére kell gondolnunk, mert valóságos anyag nélkül „merő fantázia” elképzelhetetlen. Fantáziánkban is csak ismert információkkal dolgozhatunk, teljességgel új elem fantáziával sem hozható elő. Így például fantáziálhatunk egy repülő piros elefántról. Ez az elképzelés azonban csakis azért létezik, mert a kép minden egyes részletében tapasztalatainkból ered: ismerjük az elefánt, a piros szín és a repülés fogalmát is. Ami a fantázia saját terméke, az az új kombináció. Ezzel szemben nem tudunk fantáziálni egy „krakilbasztuszi”, egyszerűen azért nem, mert élet- és tanulásfolyamatunkban semmi efféle tapasztalatunk nincs. Ha tehát fantáziáról beszélünk, sose felejtjük el, hogy ilyenkor a fantáziában elraktározott anyaggal van dolgunk.

Mindezek ellenére tisztázandó, hogy a mi kísérleteinkben kizárólag személyes élményanyagról van-e szó, vagy sem. Emellett szólnak a kísérleti imaginációs technika – ezt ma „katathym képélménynek” vagy „szimbólumdrámának” nevezik – tapasztalatai. E pszichoterápiás technika mellett a páciens egy a hipnózishoz hasonló állapotban helyzeteket él át, amelyek az átélés pillanatában igen komoly realitásértékkel bírnak, holott csak életproblémáinak szimbolikus feldolgozását jelentik, éppúgy, mint az álom. A pszichoanalitikus tapasztalat terén a tartalmi problémák szimbolikus feldolgozása korántsem újdonság. Pszichodinamikailag egy ilyen „szimbólumdráma” terápiás hatása is magyarázható.

Mindezen okból ténylegesen a legkézenfekvőbb az a magyarázat, amely szerint az állítólag előző életekről szóló beszámoló nem más, mint egyes – különböző úton-módon ebben az életben elraktározott – információk ügyes feldolgozása.

Vannak-e mégis olyan tények, amelyeket nem magyaráz meg kielégítően ez a hipotézis? Ha áttekintünk egy egész sor kísérletet a legkülönbözőbb kísérleti személyek közreműködésével, a fenti hipotézis egyre többet veszít valószínűségéből. Először is az a mód, ahogyan kísérleti személy bizonyos eseményeket újra átél – igazán nem arról van szó, hogy a kísérleti személy emlékezne, egymás mellé rendelné, elmesélné bizonyos tényeket; nem, a kísérleti személy teljes egészében, mind testileg, mind érzelmileg átéli „élményeit”. Sajnos épp az átélés intenzitása az, amit itt nem tudunk visszaadni, személyesen kell részt venni az ülésen ahhoz, hogy valamelyest el tudjuk dönteni, vajon a reprodukció előadásmódja meseírásról árulkodik-e, vagy inkább arról, hogy valaki egyik korábbi élményét tette jelenvalóvá. Szinte mindenki, aki tanúként jelen volt üléseinken, igazolja azt a benyomást, amelyet Rainer Fuchs professzor egyszer így fogalmazott meg:

„A szöveg előadásának módjában világosan megmutatkozott mind maga a visszaemlékezés, mind az átéltekbe és megtapasztaltakba való visszahelyezkedés. A kísérleti személy nemcsak emlékezett a helyzetekre, hanem reaktiválódtak a szituációkhoz kötött vonzalmak és ellenszenvek,

törekvések és ellentörekvések. Mindehhez járul még, hogy az élettörténet döbbenetes módon összeállt, s ugyanígy beleillett a kor történeti-szociológiai kereteibe is.”

Ez az újraátélés olyan intenzív, hogy bizonyos helyzetekben az egész testet igénybe veszi, s nemcsak olyan fiziológiai funkciók változnak meg mérhetően, mint a légzés, a szívverés, a pulzus vagy az EEG, hanem a kísérleti személy gyakran egész testét ide-oda dobálja, egyes végtagjai begörccsölnek stb.

Jellemző az is, hogy a különböző előző életekben minden egyes alkalommal határozott, önmagában zárt karakterek tárulnak elénk, melyek gyakran a legkevésbé sem hasonlítanak a kísérleti személy karakteréhez, viselkedésmódjához. Sok esetben maga a hang is *oly mértékben* elváltozik, hogy a kísérleti személy „normális hangjához” a legcsekélyebb mértékben hasonlít. Vannak olyan felvételeim, amelyekben egy hatvan év körüli páciens éli át előző élete gyermekkorát. A kazettákat utóbb többek előtt lejátszottam azzal a kérdéssel, vajon hány éves lehet a hang tulajdonosa. Mindannyian tizenöt és húsz év közötti lányra tippeltek. Egyik fiatal nőpáciensem lágy leányhangja például egy ülés során mély, nyers férfihanggá változott.

A következő eset különösen érdekes volt: az egyik páciensem legutóbbi életét idézte fel, amelyben katona volt az első világháborúban; egy francia erődítmény megrohamozása közben egy másik katona bajonettel a bal csípőjébe szúrt, s a sebesülés következményeként a páciens meghalt. A következő ülésen ez a személy elmesélte, hogy a bal csípőjén születése óta van valami bőrelváltozás, amely első látásra olyan, mint egy gyógyult seb, valójában azonban pigmentációs zavarra vezethető vissza. Amikor hazatért és elmondta a feleségének az ülésen történeteket, csak akkor vették észre, hogy a szúrás helye azonos annak a bőrelváltozásnak a helyével, amelyet ebben az életében semmivel nem tud indokolni. Az ilyen egyedi eseteknek persze sokak számára nincs különösebb meggyőző ereje, hiszem a közkeletű „véletlen” jelzővel mindez elintézhető. Az amerikai reinkarnáció-kutató, Jan Stevenson professzor azonban már tíz évvel ezelőtt több olyan esetet tett közzé, amelyben a sebhelyek nyilvánvalóan csak korábbi életekre vezethetők vissza.

Sok más olyan jelenséget tudnék még felsorolni, amely az eddigi hipotézisekkel nem magyarázható. Az ülés során a kísérleti személy írni is tud, ha felkérjük rá. Ilyenkor a kézírás nemcsak megváltozik, de korszakok szerint egészen különböző írástípusokat láthatunk, amelyeket a páciens csukott szemmel folyamatosan vet papírra.

Igen meggyőzőek például annak a titkárnőnek a feljegyzései, aki az ülés során óegyiptomi életét élte újra fáraó 20. évében. Itt merül föl az a kérdés is, vajon a páciensek beszélnek-e már kihalt nyelveket. Igen, beszélnek! Bár ahhoz, hogy a kapcsolat állandóan fennmaradjon, az ülésen a német nyelvet használjuk. A kísérlet elején kifejezetten azt szuggerálom a kísérleti személynek, hogy érti a kérdéseimet, és a válaszokat is ezen a nyelven adja, mert a kommunikáció megtörik közöttünk, a teljes ülés veszendőbe megy.

Ugyanakkor módomban áll felszólítani a kísérleti személyt arra is, hogy bizonyos válaszokat az „eredeti nyelven” adjon meg. A felszólításnak többnyire eleget is tesz, bár a nyelvet az adott pillanatban nem uralja biztosan és nem beszél folyékonyan. A nyelvi teljesítmény azonban az ülések során javítható.

Eddig sajnos nem volt időm rá, hogy az ülések során valamelyik régi nyelvet annyira begyakoroltassam, hogy azt a páciens éber állapotban is integrálni tudja. Ugyanakkor a jövőben tervezek ilyen kísérleteket, nemcsak a nyelvek, de más képességek, például a zongorázás stb. tekintetében is.

Igen nagy hatást gyakorolt rám az a páciens, aki állítása szerint templomi táncosnő volt az ókori Egyiptomban Isis Istenő szentélyében. Az ülés során felszólítottam, hogy álljon fel és csukott szemmel táncolja el a templomi táncot. Bár ismereteim nem elégségesek ahhoz, hogy megítéljem, azonos volt-e ez a tánc az ókori Egyiptom templomi táncaival, lenyűgözőek voltak a szokatlan mozdulatok, különösen a kéz és az ujjak sajátos mozdulatai, és az egész feltétlenül a keleti kultúrkör szakrális táncaira emlékeztetett. Egy ilyen minden részletében tökéletesen kidolgozott művészi tánc, amelyet a páciens mélyhipnózisban, minden erőlködés nélkül, a lehető legtermészetesebben ad elő, mindenesetre olyan teljesítmény, amelyet nehéz mellékesen elraktározott információk reprodukciójának tekinteni.

Foglaljuk hát össze a fentieket: új, kerek egészé összeálló személyiségjegyek lépnek fel; régmúlt korok szociális, kulturális összefüggései kerülnek napvilágra, mégpedig a legaprólékosabb részletességgel. Ezek igencsak meghaladják az általános képzés és műveltség szintjét (például

mértékegységek, súlyok, pénznemek); a hang elváltozik; az írás elváltozik; régi sebhelyek, amelyeknek a bőr még ma is nyomát viseli; történelmi nyelvek s ezek írásmódjának ismerete; valamint olyan képességek spontán megjelenése, amelyeket ebben az életben a páciens nem sajátított el. Hogyan magyarázzuk ezeket a jelenségeket? Egykor olvasott vagy megtanult tények átkötéseként? Vagy az érzékszerveken túli érzékelés egyik különös alfajaként, esetleg pszi-jelenségként?

Ha csak néhány olyan eset lenne, amelyben ezek a jelenségek fellépnek, könnyedén elintézhethetnénk őket valamilyen parapszichológiai hipotézissel. Én azonban szinte minden kísérleti személlyel végigcsinálom ezeket a kísérleteket, függetlenül attól, hisz-e bennük, vagy elejétől kezdve marhaságnak tartja az egészet – és mindig ugyanaz az eredmény. Ezzel végül is eleget teszek a tudományos alapkövetelménynek, amely szerint egy kísérletnek tetszés szerint ismételhetőnek kell lennie. Mi naponta ismételjük kísérleteinket, s az eredmény a külső körülményektől teljesen független. Semmi másra nincs szükségem, mint egy díványra és egy kísérleti személyre, aki hajlandó a kísérletet végigcsinálni, ezenkívül időre, hogy begyakoroltassam vele a regressziós technikát. Ez a kísérlet sem végezhető el minden alkalommal egy-két óra alatt, ez azonban nem jelenthet komoly ellenérvet, mert más kísérleteknek is megvan a „maga” ideje.

Érvelésünk szempontjából az a lényeg, hogy kísérletünk tetszés szerint ismételhető, reprodukálható, s minden alkalommal alapvetően ugyanaz a jelenség lép fel: Egy személy átél valamit, amit saját életének nevez, bár időben tőlünk igen távoli eseményekről van szó. Egy élő ember mesél a haláláról, a halála utáni létéről, leírja a testtel való kapcsolatba kerülés élményét, mesél embrionális tapasztalatairól, átéli a születés fájdalmait.

Az ülés után, amikor a mindenkori személy már teljességgel ébren van, történik valami, ami még meglepőbb, mint az ülés maga; a kísérleti személy továbbra is emlékszik előző életére, és emlékeiről ugyanazzal a részletességgel beszél, mint bármi másról, ami előző nap történt vele. Az ülés során hozzáférhetővé vált emlékeket a kísérleti személy éber állapotában is ugyanazzal az identitásérzéssel éli át, mint mostani életéből származó emlékeit.

Mindez igen fontos; az ember ugyanis különbséget tesz álom és valóság között. Átéltethetjük az álmat valóságként, ameddig álmodunk, ám abban a pillanatban, hogy felébredünk, s ébredésünknek tudatában vagyunk, tudjuk, hogy mindaz, amit átéltünk, csak álom volt, amelyet rendszerint bizottsággal meg tudunk különböztetni azoktól az emlékektől, amelyek valóban átélt élményekre vonatkoznak. Minden normális ember emlékszik arra, hogy gyermekként valóban vízbe esett-e, vagy csak álmodta, hogy vízbe esett.

Fel kell tennünk, hogy ezzel a képességgel a hipnotizált személy is rendelkezik. Kísérleti alanyaim az ülések során átélteket a valóban átélt események közé sorolják. Az ébredés után „korábbi életeikből” további részleteket, eseményeket mesélnek, amelyekről az ülésen szó sem esett. Így a hipnotikus ülést gyakran követi egy éber beszélgetés, amelyben további részletek nyomára bukkanunk. Ezek az ülések gyakran nagyon termékenyek, mivel mind az aktivitás, mind a beszéd sebessége nagyobb, mint hipnózisban, amely bizonyos fokú passzivitással jár.

A hipnózis megfelel egy olyan ajtó felnyitásának, amely az emlékekhez vezet. Ha egyszer már kinyitottuk ezt az ajtót, és nem zárjuk be a hipnózis során, akkor örökre nyitva marad, s a mögötte lévő emlékterek ébren is megközelíthető válnak. Ez a folyamat ismerős mindennapi életünkben is. Például elfelejtettünk egy bizonyos eseményt, megpróbáljuk felidézni – nem sikerül, nem találjuk az utat az emlékekhez. Ha viszont valaki valamilyen utalással hozzásegít bennünket („...nem akkor volt, amikor Ottó bácsi ötvenedik születésnapját ünnepeltük?”), hirtelen megnyílik az út az emlékek előtt, és sorjában eszünkbe út a teljes történet, amelyet elfelejtettünk. Regressziós kísérleteinkben hasonló mechanizmusok működnek. Egyetlenegyszer kell csak hozzáférhetővé tennünk valamit, azután már kedvünkre kereshetünk tovább. A hozzáférhetőséget kísérletünk biztosítja. Ugyanakkor a jelenségek a továbbiakban már nem kötődnek a kísérleti helyzethez.

A reinkarnációs hipotézis

Miután megpróbáltam áttekinteni a leggyakrabban előforduló elméletek hiányosságait, engedtessek meg nekem, hogy közelebről bemutassam azt a hipotézist, amely a fenti jelenségeket szerintem a leghitelesebben, a leginkább kézenfekvő módon magyarázza. Abból indulok ki, amit ténylegesen kínál

a kísérlet; erőszakkal semmit nem teszek hozzá és nem veszek el belőle, semmit nem értelmezek, nem interpretálok.

Miért ne lenne úgy, ahogyan a kísérleti személyek állítják és érzik: miért ne lehetne egy sor korábbi élet, amelyet elfelejtettünk, s most újra emlékezetünkbe hívunk? Miért tiltakozunk minden erőnkkel egy ilyen, önmagában egyszerű gondolatmenet ellen, amelyet „reinkarnációnak” hívunk, (görögül szó szerint: újra hússá válás), s amely az emberiség nagy része számára ősidőktől fogva magától értetődő. Az összes világvallás a s filozófusok többsége is a reinkarnáció híve. (A keresztény vallásban is csak a Konstantinápolyi Zsinat szüntette meg a reinkarnáció tanát Kr. u. 533-ban!)

Csak Nyugaton tűnik ez a tan széles körben olyan extrémnek, olyan szokatlanul. S ez érthető is, ha abból az alapfeltételezésből indulunk ki, hogy a tudat kizárólag az anyaggal kapcsolatosan létezhet, azaz a tudati folyamatok tulajdonképpen anyagcsere-folyamatok eredményei, mert ebben az esetben az „újramegtestesülés” abszurd állításnak tűnik. Mi testesül meg, kérdezhetik, ha nincs más, mint a test?

Akár helyes, akár helytelen az az axióma, amely szerint a tudat az anyaghoz van kötve, célszerűnek tűnik, ha átmenetileg félretesszük, hogy előítéletek nélkül foglalkozhassunk a reinkarnáció gondolati modelljével. Vegyük alapul a test-lélek-szellem-féle hármass felosztást. A három tag, bár minőségileg különbözik egymástól, kölcsönösen hatást gyakorolhat egymásra. Ebből a szemszögből a test azaz anyag, amely az emberből megmarad akkor is, ha az illető már meghalt. A szellem az életelvnek felel meg, tehát az „élet” maga, egyéni, személyes jegyek nélkül, egyetemes, elpusztíthatatlan. S a lélekben található az ember azon része, amelyet „öntudatnak” hívunk, az a hatóerő, amely meghatározza az individualitást.

Ha ez a három létező egységet alkot, emberről beszélünk. (Hagyjuk most figyelmen kívül, hogy ez a törvényszerűség az emberen kívül a természet egyéb területein is érvényes lehet.) Az élet egy „individuális” lélekhez kötődik, s e kettő terve szerint megformálódik a test. Ebben az esetben az élő az élő lélek tekinthető információhordozónak, amelynek szándékai testi formát vesznek fel, láthatóvá válnak. A testi folyamatok pedig a tudat kifejeződései.

Ezzel szemben a tudomány a tudatot tekinti a testi folyamatok kifejeződésének. Két ellentétes felfogással van itt dolgunk, s mind a kettőnek megvannak a maga érvei. Hozzám az első áll közelebb, ugyanis az anyaggal kapcsolatos tapasztalataink azt mutatják, hogy a pusztán anyag sosem teremt tudati folyamatokat. Vagy éppen az „ember-anyag” lenne kivétel? De még ha elfogadjuk is ezt a feltételezést, a halál folyamata akkor is meglehetősen különös. Miért termelne egy test mondjuk hatvan éven keresztül egy tudatot, ha azután egyszer csak felhagy ezzel?

Hipotézisünk inkább megmagyarázhatóvá teszi a halál jelenségét. Ha a lélek teremti meg a testet, a test és lélek elválásakor lépne fel az a jelenség, amelyet mi halálnak nevezünk. Ezt sejtetik azok a fordulatok, amelyeket a népnyelv mindig is használt, például, hogy „kilehelte a lelkét”, vagy „eltávozott közülünk”, „visszaadta a lelkét az Úrnak” stb. Mindezek a fordulatok abból indulnak ki, hogy az élő testéből „valami” eltávozott, s hátramaradt a pusztán holttest.

Ez az élettelen test lenne mindannak a teremtője, amit egykoron életnek, öntudatnak, személyiségnek, individualitásnak hívtunk? Ez a test csak burok volt, szerv, mely a kivitelezést végezte. A televíziókészüléknek programra van szüksége ahhoz, hogy közvetíteni tudjon egy operát, erre önmagában nem képes. Ha nincs program, akkor egy élettelen, néma dobozzal van dolgunk. Alapvető jelentőségű, hogy megszabaduljunk attól az elképzeléstől, amely szerint az ember individualitása a testével azonos. Aki legalábbis próba gyanánt hajlandó erre az egyetlenség gondolati ugrásra, semmiféle nehézségbe nem fog ütközni, ha reinkarnációs hipotézisüket követni akarja.

Ha lehetségesnek tartjuk, hogy a lélek anyag nélkül, önmagában is létezik, akkor kísérleteinkben egy meghatározott lélek (individualitás) különböző, egymást követő testekhez fűződő kapcsolatait ismerjük meg. Vagy másként: individualitás „én” ritmikusan testi létezésbe költözik, majd e fázist odahagyva megválnak e buroktól, hogy a test nélküli létezés után újra az anyaghoz kapcsolódják. Az „én” mindig ugyanaz, a test életről életre változik.

S bár sokak számára ez a gondolkodásmód természetellenesnek tűnhet, tartalmában pontosan megegyezik azzal, amiről azok számolnak be, akiket hipnózis segítségével az „emlékezés korlátain” átemelünk. Miért nyilvánvalóbb azt feltételeznünk, hogy mindenki ugyanazzal a hazugsággal etet bennünket, vagy mindenki ugyan olyan eszelősen álmodozik, mint elfogadjuk azt, amit azok a személyek válaszolnak, akiket megkérdezzük erről. És az, hogy erről mindeddig semmi sem tudtunk, egyszerűen azzal indokolható, hogy senki nem volt, aki erre rákérdezett volna. Egyetlen hipotézist sem

látok olyan kézenfekvőnek, annyira egyszerűen, mint a reinkarnáció hipotézisét. Ha ezzel a modellel vizsgáljuk azokat a jelenségeket, amelyekkel kísérleteink során szembekerültünk, nem fogunk ellentmondásokba ütközni.

Eddig jóformán elhallgattam egy jelenséget, holott az munkám során időközben központi jelentőségűvé vált: méghozzá az összefüggést az előző életek traumatikus élményei és a jelen élet pszichés zavarai között. Amikor ezt az összefüggést felismertem, már csak egy kis lépés volt hátra ahhoz, hogy az addig csak izgalmas kísérleteimet új terápiás módszerré fejlesszem, és e módszer gyakorlati sikerei indították arra, hogy bevezessem a reinkarnációs terápia fogalmát.

A reinkarnációs terápia

*„Kutasd lelked áramlatát:
honnan jössz, s mi a sorrend.”
Zoroaszter (Zarathusztra)*

Jegyzőkönyv egy terápiás ülésről, 1975. április*

* A jegyzőkönyv később kezdődik, mint az ülés maga, mivel a magnót csak azután kapcsoltam be, hogy észleltem a páciens regresszióját az előző életébe. A hipnotizált személyt csak arra kértem, hogy szorongása okáig menjen vissza. Egy másik inkarnáció újraátélését ebben az esetben szuggesztíve nem támogattam, nem is vártam, ez a dolog nem is állt szándékomban.

KSZ: Olyan éhes vagyok és szomjas (sóhajt), nem tudom, azt hiszem, ki fognak végezni.

H: Először mesélje el, mit csinált, meséljen el mindent szép lassan.

KSZ: Hogy mit csináltam, szóval, nem is tudom, Afrab, nem tudom, Afrab-Afrab, Afrahmus.

H: Micsoda?

KSZ: Afrahmus, megtagadtam, megtagadtam, nem, azt akarják, megtagadtam, mert – meg akartam mérgezni – két vagy három férfi volt ott, olyan piros zubbonyban – és azon olyan arany csíkok, mintha festve lennének ezeken a zubbonyokon az arany csíkok, és olyan furcsa kalapjuk van – sisak inkább – páncélsisak – a színe, mintha ónból lenne.

H: Milyen színe van?

KSZ: Ön, ön vagy ön, ön ónedény, ónedény, réz-ónedény, olyan igen, széles, és sugarakat bocsát ki, szinte egy korona – de nem az – és minden férfi ilyen koronát visel.

H: És kik ezek a férfiak?

KSZ: Az a három.

H: Melyik három?

KSZ: Testőrök.

H: Kinek a testőrei?

KSZ: Hát – nem is tudom – az a fehér zubbonyos – hosszú, fehér, de néha röviden hordja – ő az...

H: De ki?

KSZ: Olyan magas, hogy is hívják? – sovány – hogy hívják? – Rrrr, r-el, nem – egy imperátor – igen, egy imperátor (sóhajt).

H: Mi a baj?

KSZ: Nem kapok levegőt.

H: Miért?

KSZ: Nem tudom, de ő az! Ő küldte a férjemet az arénába, ő, ő küldte a férjemet az arénába, igen!

H: Mit csinált?

KSZ: Igen, az arénába küldte.

H: Miért?

KSZ: Hát, mert keresztény (sóhajt). Nem tudom, mi a neve – Augustionus – lehetséges – annyian vannak – úgy félek.

H: Kitől félsz?

KSZ: Nem tudom, félek.

H: Ettől a férfitól?

KSZ: Nem, én, én – ezek elvisznek – elvisznek, úgy félek, iszonyúan félek – sötét van és dohszag (sóhaj), és semmi sincs a földön, szalma sincs – és bedobnak oda -

H: Hogy hívnak?

KSZ: (sír) Nem tudom, hogy hívnak. Nem tudom, nem tudom, jaj nem tudom.

H: Rendszerben van, és azután mi történik? Ki hozott ide?

KSZ: A, Afrahmus, Afrahmus.

H: És az kicsoda?

KSZ: Egy latin, nem tudom, miért – nem – az egyik, nem tudom, hová való – nem tudom.

H: Ez az Afrahmus egy név?

KSZ: Én, én, nem tudom, annyira félek, micsoda egy arc, rémes, a haja férfiarc, de a haja, a haja eláll, és röhög, és fogai, félelmetes látvány – félek tőle – félek tőle – ez fog kivégezni.

H: De mit csináltál?

KSZ: A fával, a faajtóval, a fával – meg kell szerezni valamit – mérget – mert – ezért kell bemennem az ajtón – a nagy faajtón, át kell mennem, át kell mennem, át kell mennem.

H: És miért kell átmennem?

KSZ: Nagyon fontos.

H: Mit akarsz?

KSZ: Be kell vinnem valamit, be kell vinnem valamit!

H: Mit akarsz bevinni?

KSZ: Hm, egy vizsgálatot, nem tudom, képtelen vagyok megmondani.

H: Mérget?

KSZ: Igen, valamit, ami megöli!

H: De kit?

KSZ: Nem tudom, a – nem, ez az Afrahmusé, a testvér-, a testvér-, a testvérgyilkos -

H: Meséld, ne hagyd abba, beszélj, folyamatosan, tovább!

KSZ: Igen, de úgy félek (rémülten, akadozva, sírva), annyira félek, meg fognak ölni.

H: Ki fog megölni?

KSZ: Tennem kell valamit, tennem kell valamit!

H: Meséld el szép lassan, mit akarsz tenni, mit kell megtenned?

KSZ: Meg kell, igen, ez az imperátor!

H: Ki az imperátor?

KSZ: Nem tudom – nem tudom, látom, de, és az van oda írva, hogy MVN.

H: Mond még egyszer, hangosan!

KSZ: VMN, MVNI, nem tudom, mi ez.

H: Olvasd fel még egyszer, ahogy az előbb. Még egyszer, hangosan, hogy kezdődik?

KSZ: XMVNI 111, de – van ott még valami – keresztre fognak feszíteni -

H: Miért?

KSZ: Mert keresztényüldözés van.

H: Keresztény vagy?

KSZ: Igen, a férjem az volt, és én is az vagyok!

H: És mi történt a férjeddal, meséld!

KSZ: Odadobták a vadállatoknak – Afrahmus.

H: Ki az az Afrahmus?

KSZ: Nem tudom.

H: Szereted vagy nem szereted?

KSZ: Szeretem, igen.

H: A férjed az Afrahmus?

KSZ: Szép, göndör haja van, göndör haja, barna, és egészen rövid ruhája, ezeké, ezé a háromé hosszabb, majdnem térdig ér, eltakarja a lábukat, az imperátoré pedig földig érő, fehér, arannyal, és ő hárfázik, de nem hárfá ez, más a neve.

H: Mi a neve?

KSZ: Nem tudom, nem jut eszembe.

H: Háromig számolok, és eszedbe jut. Egy, kettő, három -

KSZ: Tú, nem toll, nem jó a toll. Toll, toll – ez az én nevem, toll, toll, toll- hm, nem tudom, ez cirill, mit beszélek, nem tudom, mi ez – cirillül toll – a toll cirill – nem tudom, ez az örök rész.

H: Hol élsz? Melyik városba, melyik országban?

KSZ: Nem tudom, hogy hívják, tudom, úgy hívják – a házak, a nagy házakon az áll: MVN – nem tudom, po – ez nem a PO-po-vonde – nem, ez nem város tulajdonképpen, nem város, ez a negyed. Ez egy négyszög és kisebb négyszög – nem város ez.

H: Hogy hívják ezt a négyszöget?

KSZ: Nem tudom, nem tudom, de szép!

H: De hisz előbb mondtad a nevét, vagy az elejét a névnek!

KSZ: Igen, de nem – Potenas, Potenas, nem, nem az.

H: Milyen nevet mondtál?

KSZ: Pontenas.

H: Ez egy helységnév?

KSZ: Nem, ez egy négyszög, egyre nagyobb – nagyon bájos, ez a táj, nagyon szép és zöld és jó ott – és – és ott lakunk az öregnél, ott lakunk régóta – igen-

H: Ki az a mi, te és a férjed?

KSZ: Igen, a család. Az egész család.

H: És hány éves lehetsz?

KSZ: Igen, tudom, tizenhét – valószínűleg tizenhét éves.

H: És már férjhez mentél?

KSZ: Igen, van férjem.

H: És keresztények vagytok?

KSZ: (sírósan) Igen, keresztények.

H: És veszélyes kereszténynek lenni?

KSZ: Igen.

H: Miért?

KSZ: Mert megölik őket.

H: A keresztényeket?

KSZ: Igen.

H: Kik?

KSZ: Hm – a legionáriusok.

H: Hogy mondtad?

KSZ: A legionáriusok, ők üldöznek minket.

H: Ki üldöz titeket?

KSZ: A legionáriusok – igen, üldöznek, egész a házig – de ezek szeretnek minket – az apám barátja, az apám meghalt már – az anyámat elvitték – Afrahmus.

H: Ki az az Afrahmus?

KSZ: Egy fiatal harcos.

H: Honnan ismered?

KSZ: Az öreg házában – ott ismertem meg -

H: De nem a férjed?

KSZ: Nem tudom, nem, nem, még nem a férjem.

H: Szeretitek egymást?

KSZ: Igen, nagyon, és azt akarja – azt akarja, hogy megkereszteljék. Ott keresztelnek mindig -

H: Hol?

KSZ: Esténként keresztelnek.

H: De hol?

KSZ: Az öreg házában, esténként titokban – egy villa; minden zöld, körös-körül, és ott találkozunk, azzal, hogy mulatunk, de mi szentmisét tartunk, nem, áldozati imát mondunk – igen, áldozati imát, és szentmisét.

H: És mit áldoztok fel?

KSZ: Sierenus, Sierenus, Sierenus, azt hiszem, Sierenus az – az áldozatról – igen, Sierenus gondoskodik arról, hogy senki se jöjjön, hogy ne zavarjanak – és az öreg is ott van, meg fiatal lányok, szüzek – akik a hírre várnak – mert háború lesz, háború lesz, háború lesz.

H: Kivel fogtok háborúzni?

KSZ: Mert háború lesz – ezek ellen – jaj, úgy félek.

H: Mitől félsz?

KSZ: Jaj, annyian vannak, valami írást hoztak – de ez idegen írás, idegen országból – messziről, nem tudjuk elolvasni – és most Sierenust (sír), igen, mert – jönnek – nem megy – csöndben kell lennem – (sóhajt és sír), jönnek, jönnek a katonák, minket keresnek, da, daa – daarints – darrints.

H: Mi ez a szó?

KSZ: Két domb között, Darrint-Darrints.

H: Mi van vele?

KSZ: (Sír.) – Ott feszítenek mindenkit keresztre.

H: Honnan tudod?

KSZ: Onnan, hogy látom, mert látom (sír).

H: Nem kell félned! Mesélj tovább, mi történik.

KSZ: Sok betűt látok, de nem tudom elmondani, idegen – van egy feladata, amit meg kell oldanunk – ha nem sikerül, keresztre feszítenek – de ezt a feladatot nem lehet megoldani.

H: Mi az a feladat?

KSZ: Ez a fa – amelyikből vér folyik, igen, a fa, amelyikből vér folyik.

H: El tudnád ezt magyarázni? Pontosan mi a feladata?

KSZ: Törd ketté a fát, amelyből vér folyik, és mutasd be, a szemem előtt.

H: Milyen fa az, amelyikből vér folyik?

KSZ: Egy sötét fa, nem tudom, hogy hívják, egy sötét fa.

H: Te ismered?

KSZ: Lehet, igen, lehetséges.

H: Hogyan szól tehát a feladat? Mit kell csinálnod vagy csinálnotok?

KSZ: Kettétörni a fát, amely vérzik, és a szeme elé hozni, hogy lássam, és a fény- látom, és legyen vörös a fény, és legyen vörös az égbolt – tudom, a fa a dombok közt van, Darrintsban, a dombok közt van Darrintsban.

H: Honnan tudod?

KSZ: Ez az a fa, amelyikből a cölöpöket és a keresztet csinálják – amire minket felfeszítenek. A fa, amivel átlukasztják a testet, s abból folyik a vér.

H: És nem tudjátok megoldani a feladatot?

KSZ: Meg akarjuk, már majdnem, de megelőznek, igen, megelőznek, nem, meg tudnánk oldani, de háború van, és az égbolt, vérpiros, ez az – meg kéne kérdeznünk, hol van az a fa, amelyikből vér csöpög, ha kettétörük. Hozd elém, hogy lássam, vérvörös az ég. Félek – és tudom, ha elmegeyek, elfognak.

H: Miért vagy egyedül? Hol vannak a többiek?

KSZ: Hogy hol? A hegyekben, talán a hegyekben, nem tudom, talán a hegyekben, a dombok mögött – a kapuk előtt.

H: Minek a kapui előtt?

KSZ: Ez egy Romanum.

H: Mi az a Romanum?

KSZ: Ahol élünk.

H: Úgy hívják, hogy Romanum?

KSZ: Igen, mert úgy nevezik, Romanum, de van még egy neve- még egy neve – jaj de félek, bárcsak túl lennék rajta – és Afrahmus – van valami, amivel szívességet tehetnék. Viszek neki – viszek neki valamit, ami olyan – mint a – igen, mint a manna, de nem az, csak úgy néz ki – és ha meg teszi, meghal – és meghal, de már előbb befejeződik.

H: Ki fog meghalni, ha eszik belőle?

KSZ: Egy barát, valakinek a barátja – nem tudom – nem jut eszembe a neve – tudom, hogy néz ki, de nem tudom, hogy hívják.

H: Mi a tisztsége, mit csinál?

KSZ: Elnyom mindenkit, minden embert, rabszolgákat tart, és egy nagy birodalmat igazgat, egy nagy birodalmat. Sok hatalma van, nagyon sok hatalma, de gyűlöli a keresztényeket, gyűlöli!

H: Nagy a hatalma – király, vagy császár?

KSZ: Nem, nem, imperátor, ő az – nem, nem császár – sok címe van, sok-sok címe – Augustus, Augustinus, Augustus, nem, Augustinus, igen, Augustinus. Gyűlöli a keresztényeket, gyűlöli a

Romanum keresztényeit – meg kell tisztítani a Romanust, lakják nemes törzsek – nem olyan kutyák, mint a keresztények – og – ol –ola – olajat áldoznak – olajat.

H: Mit áldoznak?

KSZ: Nem tudom, ok, olda, ola, olajat. Igen, mindenki hozza az olajat, és birkákat -

H: És azután mi történik? Meg fogsz mérgezni valakit, ugye?

KSZ: Igen, ez – kenyérbe sütöm majd bele.

H: És milyen méregről van szó? Hogy jutsz hozzá?

KSZ: Ez egy kamra – gyógyos – nem, á, mit – kamra, virágokkal, növényekkel.

H: Tőle kaptad a mérget?

KSZ: Nem, azt én szerzem meg. Ellopom.

H: És tudod, hogy mérreg?

KSZ: Esküszöm.

H: Mire esküszöl?

KSZ: Esküszöm, hogy mérreg, én öltem meg!

H: De kit?

KSZ: Sssirenust, Sirenust.

H: Megette a kenyeret?

KSZ: Igen.

H: Meg kellett ennie?

KSZ: Igen, meg kellett ennie.

H: Miért?

KSZ: Hogy ne áruljon el bennünket, de hiszen nem árult el -

H: Mit csinált?

KSZ: Nem árult el bennünket, de én azt hittem, elárult.

H: Ki az a Sirenus?

KSZ: (sírva) Azt hiszem – egy testvér – a testvérem – esküszöm -

H: Mire esküszöl?

KSZ: Bűnhődni akarok – nem is tudom – de meg kell tennem.

H: Mit kell megtenned?

KSZ: Fel kell emelnem három ujjam! Esküdnöm kell – sokak előtt – és keresztre fognak feszíteni.

H: És miért fognak keresztre feszíteni?

KSZ: Nem azért, mert keresztény vagyok...

H: Hanem?

KSZ: Hanem mert gyilkosságot követte le, orgyilkosságot, méreggel. Ezt fogja elárulni, és Taurus azt mondta, az árulás – Taurus, Taurus az a férfi, aki megparancsolta, hogy a mérget belesüssem, és mannat adjak neki. Megsütöm, és sötét és hosszú és csillogó, olyan, mint egy gyümölcs. A mérreg egy gyümölcs mérge, egy gyümölcse, nem tudom, hogy hívják, valahonnan – nem, de mégis – egy távoli országba való, sötét barna, szinte mint az ébenfa, olyan sötét – majdnem fekete, és hosszú, hosszú és keskeny, és pont olyan, mint egy másik gyümölcs. Ezért nem veszik észre, ha belesütöm a kenyérbe – ez szokás mifelénk. Ilyenkor mindig belesütünk valamit a kenyérbe.

H: Ilyenkor?

KSZ: Belesütjük a kenyérbe!

H: De mikor? Hogy hívják ez az ilyenkort?

KSZ: Egy fordított „T”. Nem tudom.

H: Mi a jelentősége ennek az időpontnak? Valamilyen ünnep?

KSZ: Igen, ünnep, a feltámadás ünnepe, és ott sütjük bele. De a gyümölcs nem az igazi, hanem a mérgező.

H: És te sütöd bele ezt a mérgező gyümölcsöt a kenyérbe?

KSZ: Igen, mert Taurus úgy parancsolta.

H: Egyébként nem tetted volna?

KSZ: Nem, nem hiszem.

H: Ki az a Taurus?

KSZ: Taurus katona, nem, íródeák, íródeák egy úrnál, egy házban.

H: Ő is keresztény?

KSZ: Igen, azt mondja, keresztény. De az is.

H: És kinek szánjátok ezt a kenyeret?

KSZ: Sirenusnak.

H: Sirenus is keresztény?

KSZ: Ő is keresztény, de ő áruló, Sirenus áruló!

H: És megeszi a kenyeret?

KSZ: Igen, egy füzfa kosárban viszem oda neki. A kosár kicsi, de nagyon hosszú a fogantyúja – aminél tartjuk – és ott állok előtte, két kisgyermek áll mellettem, átnyújtom a kenyeret. Egy nagy épület előtt, egy –egy – nem tudom, egy nagy boltív, amely előtt állok, igen, és most megeszi a kenyeret, megeszi, tehát meg kell halnia – kérdőn, nagyon kérdőn rám néz, és nem szól többé – csak nagyon kérdőn, tágra nyílt szemmel néz – nem tudom, mit egyek (sírva) testvér – én...

H: Mondj el mindent, amit gondolsz!

KSZ: Szörnyű, nem kapok levegőt, nem bírok nyelni.

H: Miért? Mesélj tovább nyugodtan.

KSZ: Nem kellett volna, nem ő volt az, nem ő volt.

H: Honnan tudod ezt most?

KSZ: Mert úgy nézett rám, olyan kérdőn, olyan csodálkozóan, nem ő volt az – nem ő volt, tudom, nem ő volt az, és hazamegyek, és megpróbálok – de már jönnek is az örök mögöttem, már jönnek is. Igen, és látom az öreg házát, és ő is ott áll, és nagyon szomorú, hosszú, nagyon hosszú kabátja van és hosszú ruhája, és csak áll, és rám néz, csak néz engem, meg sem szólal, és én olvasok a szemeiben, szomorú, mert azt tettem, amit tettem – mert hittem Taurusnak – és elfordul és elmegy. Egy emelvény elé érek.

H: Hová érsz?

KSZ: Egy emelvény elé érek, és ott... Egy óriási teremben állok, olyan, mint egy templom, itt állok, sok férfi van itt, ők mondják ki az ítéletet – párat ismerek közülük – beismerem, beismerem, beismerem, gyilkos vagyok – felbéreltek – de gyilkos vagyok – igen, Taurus, Taurus, hová mész, odamegy, ahol a nap vérpiros, és én a völgyben...

H: Mesélj tovább, nyugalom, nyugalom.

KSZ: Félek, de most már nem magam miatt, hanem hogy mi lesz a többiekkel – mi lesz velük, mit csinálnak velük? És Afrahmus – megvet – soha többé látni sem akar – és a férfiak mind olyan hangosan kérdeznek.

H: Mit kérdeznek?

KSZ: El kell mondanom, hol tartják titkos miséiket a keresztények – az imákat – elmesélni, mit csinálnak a keresztények és miért csinálják – és kinevetnek és csúfolódnak – hogy én nem vagyok keresztény – mert gyilkos vagyok, testvérgyilkos – és emiatt fognak keresztre feszíteni, nem azért, mert keresztény vagyok. Mert annyian mondják, hogy szeretik az Istent, de nem szeretik, a császáron kívül nem szeretnek senkit – olyan régóta van hatalmon már, tizenöt-tizennyolc hónapja vagy napja, nem, üldözi a keresztényeket, éjjel-nappal házaikba küldi a katonákat, hogy a bujdosókat kiszaglásszák, s megöleti mind. Szörnyű, meg kell tagadnom az Urat, esküdnöm kell, esküdnöm – nem teszem meg – meg kell tagadnom az Urat, Krisztusom, a fejemről van szó, lesz, ahogy lesz, mind egy úgyszólván tudom, hogy meg kell halnom, és meg is lesz, mind egy, úgyszólván tudom, hogy meg kell halnom, és meg is akarok halni – mert megbántam, amit – (sír) . Taurus odamegy, ahol háromnegyedig vannak a napok, háromnegyedig, több mint a fele, olyan országba megy, ahol a napok egynegyede fehér a körben, háromnegyedik fekete, éjszaka – ugye? Látom a vonalakat és köröket, a vonalakat és a jeleket, de nem tudok olvasni, ezért nem tudom megfejteni – olvasni nem tudok, ez az előjogom nincs meg – a férfiak, a jobb családokból valók mind tudnak olvasni, egyesek írni is tudnak, mint Taurus. De én nem tudok se olvasni, se írni – viszont ismerem a növényeket – ez lesz a végzetem – ezt ügyesen csinálta Taurus – igen, odajött a házukba, és azt mondta, keresztény. És ezzel elnyerte a bizalmunkat – és hittem neki, mert vak voltam, és megöltém a saját testvéremet. Nem mondott semmit, de ahogy kérdezett, ahogy kérdezett, a szemével – tömlöcbe csuknak, odavezetnek, olyan csavaros, egészen le kell mennem, ott aztán megkötöznek, nem tudok esküdni többé, megbánni – hm – a kezemen, a csuklómon van valami, nem tudom, hogy hívják, kovácsolt valami, kovács, odakovácsolnak, és akkor várnom kell, és akkor odavezetnek bennünket – nem tudom, mi jön még, félek, szörnyen félek, mi jön még. Annyi az asszony, mindnek hosszú a haja, és most leégetik, igen, leégetik, odakötöznek minket a kereszthez, és meggyújtják a tüzet. Félek, jaj de félek...

H: Nagyon nyugodt vagy, és elmeséled, mi történik.

KSZ: Félek.

H: Semmit sem érzel, csak látod, ami történik. Nyugodtan, egyenletesen lélegzel, és elmeséled, mi történik. Rajta, mondd!

KSZ: Tűzifát gyűjtenek, és odarakják, de még nem gyűjtják meg, hanem ott kell maradnunk, ott kell maradnunk, amíg az égbolt bíborvörössé válik, de nem számít, mert...

H: Mesélj, meséld tovább!

KSZ: Elmegyek, elmegyek magamtól, egyre távolabb, egyre messzebb vagyok...

H: Elmész magadtól?

KSZ: Igen, elmegyek magamtól, hm.

H: Látsz még valamit?

KSZ: Nem tudom, de nagyon jó, mert látom a testeket - a testünket - és már nem fáj, és ez jó!

H: Most mit érzel?

KSZ: Mintha siklanék, egyre távolabb - ez a hang - mintha átfogná az egész világot - szabadság, azt érzem, hogy minden én vagyok és semmi - itt vagyok.

H: Mit mondasz?

KSZ: Hogy itt vagyok és ott, de ott vagyok, olyan ez, mintha olyan valamivé lettem volna, ami belőlem menekült el, most vagyok valódi és tiszta - most - nagyszerű, óriási érzés, én vagyok én, hm, de semmit sem érzek, semmit sem látok, semmit sem hallok, csak annyit, hogy vagyok - á - visszahúzódok.

H: Hová?

KSZ: Nem tudom, minden csupa zene, igen a szférákban, nem tudom, erre nincsen szó, de nagyon jó! Valamire várok, várok valamire - érzem, ahogy valami megszilárdul - spirálszerűen.

H: Rendben. Mielőtt azonban pontosan megfigyelnéd, mi történik, menjünk előre az időben, egyre előrébb, anélkül hogy a részleteket megfigyelnéd. Most átrepülünk a századokon, egészen addig, amíg nem érkezőnk a huszadik századba.

KSZ: Igen, egy testbe bújok, az énem testbe költözik, igen, egy testbe, annyi görcsös rángás, nehéz bekerülni, attól tartok, elröppent innen az élet, nem, hogy innen eliramlik, nem tudom. A levegő...

H: Nem, ne félj! Kapsz levegőt! Meg fogsz születni!

KSZ: Igen, milyen kellemes. Most tudom, tudom!

H: Mit tud?

KSZ: Tudom, hogy ember leszek, tudom, tudom, hogy megkezdődik az emberré válás, tudom.

H: Önt most mély nyugalom szállja meg. Szorongásnak nincs helye.

KSZ: Úgy van. Csak egyszerűen tudom.

H: Mit érez?

KSZ: Békét, igen, békét és örömet, örülök ennek a békének, olya, mint az óceán, szóval mintha az egész világot átfogná, olyan széles és nagy és tágas, de nem térbeli érzés, nem írható le, de tényleg szép - igen - (nevet).

Ott fekszik és sugárzik. Inge S. Nürnbergből, huszonöt éves, férjezett, háziasszony, ez volt a tizenharmadik terápiás óra. Páciensem. Nem az előző életét akarta megismerni, hanem egy sereg tünettől akart megszabadulni, amely évek óta akadályozta normális életvitelében. Másfél év pszichoterápiás kezelés állt mögötte, amelyet bizonyos ellenállás miatt megszakított. Akkor jött hozzám. Tünetegyüttese meglehetősen terjedelmes részben igen eredeti volt. Depresszív volt, s gyakran rohamszerű szorongás gyötörte. Nem bírta egyedül kimenni a házból, félt az emberektől. Különösen gyűlölte a nőket, terhes nők láttán úgy érezte, meg kell ütnie őket, mert „minden terhes nő gyilkos”. Nem bírta tükörbe nézni, így aztán évek óta nem járt fodrászhoz. A fésülködés is komoly nehézségekbe ütközött, mivel „nem találta a választékot - a közepet - az élet közepét”. Ha olyanok mellett ment el, akiket nem kedvelt, visszatartotta a lélegzetét, hogy ne kelljen egy levegőt szívnia velük. Ha mégis sikerült elmennie otthonról, nem tudott hazatérni. Tünetei vallásos ideákkal keveredtek, az „eredendő bűnről” beszélt, félt, hogy leleplezik, és úgy érezte: „van valami, amit ki kell mondania”.

A terápiát azzal kezdtem, hogy amikor hipnotikus állapotba vittem, egyes tüneteit kiemeltem, és megpróbáltam a mögöttük meghúzódó érzelmeket átélelni vele. Ezek az érzelmek mintegy vezérfonálként szolgálnak, ugyanis a páciens arra ösztönzőm, hogy az érzelem mentén haladjon visszafelé mindaddig, amíg egy olyan eseménybe, élménybe nem ütközik, amelyben már jelen volt ez az érzés. Az emóció mentén haladni visszafelé igen hatékony és időtakarékos technika. A páciens

szinte magától akad a tematikusan hasonló eseményekre, ugyanis ezeknek számára azonos érzelmi értékük van. Aki sosem élte át ezt a fajta regressziót, valószínűleg nehezen tudja elképzelni.

Normális esetben annál, aki a hipnózisba vagy az imaginációba belemegy, a regresszió többnyire optikai úton történik. Ott fekszik a páciens csukott szemmel, kellemes oldottságot érez, és hunyt szemhéja mögött filmszerűen peregnek az események. Nézi a képeket és közben beszámol arról, amit észlel. A hipnózis mélységétől és a páciens személyiségétől függ, hogy a történések és az őket átélő személy között van-e távolság, vagy nincs.

A mélyhipnózisban a történések élményekké válnak; a páciens minden emóciójával átéli a helyzetet, amelyet éppen lát, anélkül hogy tudná; terápiás ülésen van és egy díványon fekszik. Ha a hipnózis nem olyan mély, a páciens pontosan tudja, hol van, mégis filmszerűen látja korábbi élményeit. Ennél a technikánál döntő tehát, hogy a páciens nem keresgéli az emlékeket, nem vájkál aktívan emlékezetében, ahol úgyis csak azt tapasztalhatja meg, ami többé-kevésbé ismerős és tudatos számára, hanem teljesen passzívan átadja magát annak, ami jön. A képeket nem ő hozza létre, hanem azok maguktól merülnek fel. Így ezzel a módszerrel hozzáférhetővé válnak az elfojtott, tudattalan élmények is.

Ezzel a módszerrel a fontos kisgyermekkorai traumák is könnyen megközelíthetők. Terápiás eljárásom alapmodellje a trauma vagy traumák keresése; csöppet sem új dolog ez, szinte minden mélypszichológiai terápiának ez az alapja. Abból indulunk ki, hogy a tünet oka valamely nyomasztó élmény a múltból, amelyet a páciens, éppen kellemetlensége miatt, elfojtott, kiszorított a tudatából.

Nos, igaz ugyan, hogy bármely eseményre vonatkozó emléke elfojtható, az eseményhez tapadó emocionális összetevők azonban nem. Az eseményhez tapadó érzelmek az elfojtás után szabadon hullámoznak, és később, olyan alkalmakkor, amikor az adott szituáció valamilyen oknál fogva hasonlatos az elfojtathoz, az új eseményre vetítődik ki (projiciálódik). Így keletkezik a tünet.

A terápiának ezt a folyamatot kell visszafordítania. A terápia célja tehát újra tudatosítani az elfojtott, elfelejtett eseményt. Ha a tudatosítás sikerre jár, a tünet megszűnik, a tüneti projekció ugyanis feloldható, amennyiben a páciens felismeri, hogy az érzés valójában egy régmúlt eseményhez tartozik. A páciens tehát megtanulja emócióit, amelyeket a pillanatnyi eseményekre projiciált, helyesen elrendezni az időben.

Itt láthatjuk az idő hihetetlen jelentőségét. A neurózis végső soron azért keletkezik, mert a páciens nem képes érzelmét helyesen elrendezni az időben.

Tegyük fel, hogy egy fiatal nő fél minden férfitől. Maga sem tudja megmagyarázni, miért, maga is értelmetlennek tartja ezt, de még is így van. Ennek lehet az oka például, hogy ötéves korában az erdőben egy idegen férfi levetkőztette, s megérintette a nemi szervét. (Az ilyen eseményt nevezzük traumának, ami görögül azt jelenti, hogy sérülés, sebesülés.) Az esemény akkor komoly szorongást keltett benne, és félelmében, szégyenében nem is mondta el azt senkinek. Idővel az eseményt elfelejtette. A felejtés azonban csak látszólag nyújtott megoldást, mert nem hátrított el semmit, csak attól óvta meg, hogy szembenézzen az eseménnyel. A szorongás viszont, amely a férfihez kötődött, megmaradt.

Példánkban a fiatal nő, valahányszor férfiak közelébe kerül, fél. Ilyenkor restimulációról beszélünk. Ez azt jelenti, hogy valamilyen külső inger (stimulus) hatására egy régebbi élmény – amely valamiben a hasonlít a mai ingerre – érzelmi töltete újra életbe lép. Példánkban a fiatal nő mindaddig nem fog megszabadulni a férfiktől való félelmétől, amíg fel nem ismeri a valódi összefüggéseket. Ha azonban módja nyílik rá, hogy felismerje: félelme nem más, mint amit ötéves korában érzett, akkor a projekció megszűnik. Félelmét helyesen beilleszti az időbe, problémája tehát egyfajta időbeni zavarodottság volt.

Kezdetben csak a páciens tüneteit ismerem. Feltételezem, hogy okuk egy valamikori kellemetlen élmény (trauma), de sem a páciens, sem én nem ismerjük ezt a traumát. Egy biztos, hogy mindannak, amit ő el tud mondani (s ez általában nem kevés), semmi köze a tünethez – hiszen tudatos anyag, egyébként nem tudna beszámolni róla. Ami viszont tudatos, az nem vezet tünethez. A probléma lényege tehát: rátalálni arra a keresési technikára, amely előcsalogatja az ismeretlent. Minden technika jó, amely valóban alkalmas arra, hogy megtalálja a traumát.

A pszichoanalízisben a szabad asszociációt használják fel erre, valamint az álomértelmezést és hasonlókat. Én segédeszközként a hipnózist használom, ezzel teszem hozzáférhetővé a tudattalant, majd egy vezérfonal mentén haladok mindaddig, míg el nem jutok a keresett eseményhez. Ez a

vezérfonal az emóció. Az emóciót ugyanis a tüneten keresztül ismerjük, és annak ott kell lennie a keresett eseményben is.

Sematizálva tehát, módszerem meglehetősen egyszerűen működik, az út a valóságban sajnos nem mindig ilyen sima. Az elojtott anyag ugyanis védekezik a tudatosítás ellen. A pszichoterápiás kezeléseknél a legtöbb idő erre az elhárítás elleni küzdelemre megy el.

Nyilvánvalóan energetikai problémával állunk itt szemben. C. G. Jung korai pszichiátriai tanulmányában fölállított egy komplex modellt, amelyet alkalmasnak tartok az energetikai történelem magyarázatára. Az *érzelemhangsúlyos komplexus* című értekezésében Jung leírja, hogy épülnek fel az én-komplexus mellett molekulászerűen a többi komplexusok, amelyeknek mind az a törekvésük, hogy saját intenzitásukat növeljék. „Minden pszichikus energia a komplexusra irányul – a többi pszichés anyag rovására.” (A komplexus itt különböző elképzelések egységét jelenti, amelyeket egy affektus tart össze.) Egy ilyen komplexust úgy képzelhetünk el, mint egy állandóan növésben lévő kristályt. Valamilyen indulati élmény az elkövetkezőkben minden érzelmileg odailleső eseményt odavonz, s így az egyre inkább feltöltődik energiával. Ez az energetikai növekedés odáig fajulhat, hogy a normális esetben fölérendelt én-komplexust eléri, sőt fenyegetően fölébe nő.

Minden elfojtott, elfelejtett esemény komplexust hoz létre. Ezeket a komplexusokat energetikus erejük különbözteti meg egymástól. Az energiamennyiséget a „töltés” fogalmával jelöljük. „Magas töltésről” beszélünk, ha egy komplexus, illetve egy élménycsoport nagyon terebélyes, tehát sok affektussal bír.

C. G. Jung asszociációs kísérleteiben vizsgálta az érzelemhangsúlyos komplexusok törvényszerűségeit, és leírta azok emberi gondolkodásra és cselekvésre gyakorolt zavaró hatását. A kísérlet receptje igen egyszerű: a kísérleti személy kap egy úgynevezett ingerszót, és erre válaszul kell mondani az éppen eszébe jutó következő szót (asszociáció), pl. fa-gyökér, csók-szerelem stb. A reakciószóból és a reakcióidőből következtetni lehet arra, vajon a felmerült fogalom érintett-e komplexust vagy sem.

Később Jung kiszélesítette a kísérleteit, amennyiben egyidejűleg mérte a páciens pszichogalvanikus bőrelenállását is. Ez a kísérlet, amely manapság a modern elektronika következtében jóval egyszerűbb, mint Jung idejében volt, alkalmas arra, hogy számszerűen s relatíve egzaktan mérje a komplexus „töltését”. E kísérletekből Jung a következő törvényszerűsége következtetett: mennél nagyobb egy komplexus töltése, annál kevésbé tehető tudatossá. Ezt az összefüggést az állatfóbiákon keresztül az egyszerűbb formákon át mindenki ismeri. Mennél inkább félünk egy bizonyos állattól, annál kevésbé merünk ránézni. A tudatosítás folyamata tulajdonképpen nem más, mint a „ránézés”. Arra az eseményre, amely megtörténtekkor annyira kellemetlen volt, és annyi negatív affektust vonzott magához, hogy elfojtottuk, még egyszer rá kell néznünk, hogy a dolog tudatossá válhasson. A ránézés azonban együtt jár a teljes egykori érzelmi benyomással – és éppen ettől fél a tudat -, ráadásul mennél nagyobb az érzelmi töltés, annál inkább. S ez az oka annak, hogy a keresett traumára többnyire nem is olyan egyszerű rátalálni. A tudat hárít. Ez az elhárítás ugyanakkor védőmechanizmus is, amely megóvja az ént az érzelmi túlaradástól, valamint gondoskodik arról, nehogy ez az erős töltésű komplexus egyszerre csak felrobbanjon, mint egy bomba. Mert igaz, a töltés már az elfojtáskor is túl nagy volt, de az idők folyamán még ehhez képes is sokszorosára nőtt, ugyanis magához kötötte a komplexust létrehozó élményhez hasonló élményeket. Mit tehetünk tehát, egyrészt tudatossá tegyük a traumatikus komplexust, másrészt azonban ne kapcsoljuk ki azt a nívós biztonsági rendszert, amelyet az elhárítás jelent?

Térjünk még egyszer vissza az állatfóbiákra. Képzeljünk el valakit, aki szörnyen fél a kígyóktól. Elég, ha a kígyó szót hallja, máris rosszul érzi magát. Még egy kígyókat ábrázoló kép is undort kelt benne. Ha egy ilyen embernek hátulról a nyakába dobunk egy nagy élő kígyót, biztosak lehetünk abban, hogy óriási sokkot váltunk ki, amellyel inkább tovább fokozzuk a kígyóktól való félelmét, semmint megszabadítanánk tőle őt. Ha ez utóbbi a célunk, nyilván valamivel óvatosabban, fokozatosabban kell eljárunk. Esetleg mesélünk neki először valamit a kígyók pozitív oldaláról, néhány képet mutatunk, és így, lépésről lépésre próbáljuk kibékíteni őt félelme tárgyával. Ha végül bizonyos távolságból egy valódi kígyót mutatunk neki, először nyilván még el fog fordulni, de aztán egyre hosszabb ideig néz oda, míg lassan, fokozatosan hozzászokik a látványhoz.

Ezt az eljárást, amely mindenki számára megvilágítja, miről is van szó, gyakran alkalmazzák a viselkedésterápiában „szisztematikus deszenzabilitás” néven, különösen fóbiák esetén. Mi azonban amikor erről az összefüggésről beszélünk, valami mást szeretnénk megvilágítani, nekünk ugyanis nem

állatfóbiákkal, hanem „komplexusfóbiákkal” van dolgunk. Ezért amikor a traumát keressük, mi is hasonló szempontok szerint tájékozódunk.

Képzeljünk el képszerűen egy komplexust, mint egy nagy molekulát, amelynek közepén, mint a mag, ott ül a kereset trauma, az eredeti élmény, amely körül, miként az atomok, azok a hasonló élmények csoportosulnak, amelyek időközben csapódtak hozzá. Ez a komplexus gyorsan megtalálható, mert a tünet kifejezi, elárulja. A fent leírtaknak megfelelően kezdetben nem foguk erőszakkal nekiállni, hogy feltörjük a magot, hanem a külső héjnál kezdjük a munkát. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy a páciens először beszámol egy eseményről, amely mondjuk a múlt héten történt, s amely tematikusan, illetve érzelmileg kapcsolódik a komplexushoz.

Amikor beszámolóiról beszélek, azt persze nem kell szó szerint venni. Esetünkben sokkal inkább arra törekszem, hogy a páciens újra élje az eseményt, s ne pusztán emlékezeti teljesítményt nyújtson, intellektuális áttekintést nyerne az eseményről. Óriási a különbség aközött, ha azt mondom: „A múlt hónapban meglátogattam az anyósom, s a gyerekek miatt veszekedtünk”, vagy visszahelyezkedtem a múltba, s átélem, hogy „az anyósom bejön az ajtón, zöld kosztümöt visel. Látom, ahogy átmegy a szobán, s hallom, ahogyan a következőket mondja...”

A hipnózis és a képsorpergetés (képi imagináció) technikája révén a helyzet újraátélése akkor is meglehetősen egyszerű, ha az esemény időben igen távoli. Ha a komplexus-molekulánknak minden atomját egy élmény alkotja, az élmények újraátélése következtében az érintett atom megszabadul töltésétől, tehermentesítve lesz. Ezzel a módszerrel az óriásmolekula lassan egyre kisebbé válhat, amennyiben egyre hátrébb megyünk a múltba az időfolyamat mentén, és minden helyzetet, amely a komplexus összetevői közé tartozik, újra átélünk, megláttatunk a pácienssel. Mennél távolabb megyünk az időben visszafelé, annál több az olyan esemény, amelyre a páciens „normális körülmények között” nem emlékszik. Ilyenkor éli át, többnyire saját legnagyobb meglepetésére, hogy a „nem emlékszem” valójában azt jelenti, „nem akarok emlékezni”, és hogy felejtés nem létezik.

Ha következetesen folytatjuk a tudatosítás folyamatát, kényszerűen találkozunk kell azzal a maggal, amely a valódi traumát alkotja. Ezt az élményt szintén tudatosíthatjuk, mert „töltése” időközben elviselhető mértékűre zsugorodott, ezért a páciens tudata számára feldolgozható, megemészthető. Itt játszik szerepet a terapeuta személyisége, aki egyfajta bába szerepét játssza, s jelenlétével csökkenti a páciens esetleg pánikká fokozódó félelmét. A történet felszabaduló töltésével két személy áll szemben, s ez megkönnyíti a páciens számára az ismeretlennel való szembesülést. Ami megterhelő, félelmet keltő, az a tudatosítás folyamata, és nem az események ismerete.

Abban a pillanatban, amelyben egy esemény teljes egészében tudatosul, a páciens hirtelen megkönnyebbül, panaszai, szorongásai megszűnnek. Hasonlít mindez a gyermek megszületéséhez. A panaszok csak a folyamatra korlátozódnak, nem az eredményre. Teljesen mindegy tehát, hogy milyen rémes maga az esemény; ha a páciens tud róla, neurotizáló hatása megszűnik.

Fontos szabály ez: semmi sem fáj, ami tudatos. Előfordulhat ugyanis, hogy valaki egy bizonyos eseményhez tudatosodása után cseppen sem érzi jól magát, sőt egyfajta különös nyugtalanságot, lehet hogy feszültséget, fejfájást tapasztal. Hajlunk arra, hogy a tudatosult eseményt okoljuk ezért, és a kellemetlen tüneteket a feldolgozás nehézségeivel magyarázzuk. Ez a magyarázat azonban alapvetően hibás. Ha negatív következménye jelentkezik, az az jelenti, hogy a tudatosult esemény nem a komplexus magja volt. Ugyanakkor a tudatosítás elkezdődött, és a még alatta lévő anyag annyira felszabadult, hogy most a tudatküszöb felé törekszik. Ilyen esetekben a tudatosítás folyamata felgyorsítható, hiszen az anyag szinte már a felszínen van. Itt is érvényes, hogy a tüneteket és a panaszokat kizárólag tudattalan anyag okozhatja, tudatos soha.

Abban a pillanatban, amelyben a páciens újraéli a központi traumát, átéli a hozzá tartozó érzelmeket, indulatokat is. Ezáltal újra visszazsugorodik a kapcsolat a két dolog között, amely az elfojtás folyamatában vált ketté: nevezetesen az esemény és a hozzátartozó emóció között. Miután azonban az érzés rátalált valódi kiegészítő másik felére és összekapcsolódott vele, nincs többé szüksége rá, hogy más eseményekre projiciálódjék. Hiszen, mint azt eleinte már említettük, a tünet csak folyamatos kísérlet volt a szabadon lebegő érzés lekötésére, s a jelenben erre csak a projekciós lehetőség kínálkozott. Ez a folyamat azonban egy szempillantás alatt megszakad, ha az érzés megtalálja saját helyét a múltban – ilyenkor a tünet megszűnik.

Elméleti koncepciónak egyelőre legyen elegendő ennyi, s térjünk vissza a korábban bemutatott páciensre. Ebben az esetben kiemelttem egy bizonyos tünetet, például a páciens képtelenségét arra, hogy a házat elhagyja, s ezt a szituációt élettem át vele a hipnózisban. Az eközben fellépő érzést, tehát

egy teljesen specifikus félelmet választottunk azután ki vezérfonalként, ennek a mentén visszatérhettünk azokhoz az eseményekhez, amelyekben ugyanez az érzés lépet fel.

Ezen a módon igen hamar elérkeztünk a gyermekévekhez, s itt persze megmutatkoztak azok a pszichikus összefüggések, amelyeket minden pszichoanalitikus ismer: az apaszerelem, a titkos törekvés az apát szexuális partnerként elnyerni, az anya mint rivális gyűlölete, az onánia miatti önbüntetés s az ezzel kapcsolatos kasztrációs fantáziák. Mindezek a tényezők Sigmund Freud úttörő munkássága óta ismertek, s esetünkben is igen jól illettek a páciens tünetegyütteséhez. Tudatosítottuk ezeket az összefüggéseket a páciens megértette és belátta, ezáltal a tünetek az idők során valamelyest tompultak.

Ez az eljárás körülbelül az első húsz terápiás foglalkozást töltötte ki. A feltűnően csekély időszükséglet – összehasonlítva a pszichoanalízissel – a hipnózisnak köszönhető. Itt tehát két technikát kombináltunk, a hipnózis és az analízis technikáját. Ez a módszer hipnoanalízis néven az Egyesült Államokban jóval ismertebb és használatosabb, mint nálunk.

Nálunk a hipnoterápiát többnyire összekeverik a szuggesztiós terápiával, és ezért „eltakaró eljárásnak” tartják. Ez a terápiás forma, amely a hipnózis fejlődésének kezdeti stádiumára nyúlik vissza, lemond az analízisről, (analizálni = feltárni), s ehelyett kizárólagosan olyan szuggesztióval foglalkozik, amely a tünettől ellentétes tartalmú. Így például az erős kisebbségi komplexust úgy próbálja gyógyítani, hogy a hipnózisban a következőt szuggesztiálja a páciensnek: „Ön mindig, mindenütt nyugodt, szabad, magabiztos!” A terapeutát nem érdekli a kisebbségi komplexus oka, hanem megkísérli azt egy másik programmal helyettesíteni. E terápiás forma veszélye elsősorban a visszaesés lehetősége, másrészt a tünettől, hiszen a tünetképző okot nem tárja fel. Ennek ellenére ez az eljárás is gyakran meggyőző eredményeket hoz létre.

Az ideális azonban ebben az esetben is a hipnoterápia és a szuggesztiós terápia kombinációja lenne. A hipnotikus állapot az analízis formáját rendkívül megkönnyíti, időt takarít meg, ugyanakkor a pozitív szuggesztiók az analízis által újra megnyitott lelkivilágot „a kívánt programmal” tölthetik fel. Így a különböző módszerek kombinációjával a siker olyan maximumát érhetjük el, amelyet önmagában egy módszer nem, vagy csak sokkal lassabban képes felmutatni.

Németországban is hozzá kellene szoknunk végre, hogy más a szuggesztiós terápia és más a hipnoterápia. A hipnózis önmagában nem terápiás forma, csak segédeszköz, amellyel a lehető leghamarabb és legközvetlenebb úton jutunk a páciens tudattalanjához. Csak amikor ez utóbbi megtörtént, akkor kezdődik a tulajdonképpeni terápia. A hipnózis csak kinyit egy ajtót, valójában olyan, mint a sebész, amellyel az orvos felnyitja a hasfalat. Az operáció csak ezután kezdődik. Így nyugodtan kijelenthetjük, hogy valójában semmit sem árul el a terápia milyenségéről az, hogy a terapeuta hipnózist alkalmaz.

Hipnózisterápia nem létezik, csak olyan terápiák léteznek, amelyek alkalmazzák a hipnózist – amit viszont a mainál sokkal többször megtehetnének, sőt kívánatos lenne, hogy megtegyenek. Freud óta tudjuk, milyen jelentősége van az első életévnek a későbbi fejlődés és a később kialakuló neurózisok megértése szempontjából. A hipnózis segítségével éppen ezek az évek idézhetők fel, élhetőek meg különös gyorsasággal és intenzitással.

Ám kezdetben ott van még egy esemény, amely különös fontosságú és döntő nyomokat hagy bennünk, ez pedig nem más, mint a születés. A születés lefolyása, az anya, az apa, az orvosé s a szülésznő megjegyzései a Föld új polgárához nem lebecsülhető hatással vannak a csecsemőre. Abban tévhitben, hogy a csecsemő úgysem ért egy szót sem, gyakran olyasmiről beszélnek előtte, ami megsemmisítő hatást gyakorolhat az újszülöttre. Később még behatóbban visszatérek mind a születésre, mind arra, mire kell ilyenkor figyelni. Itt csak a születés újraátélésének és az egész folyamat tudatosításának szükségességét emelem ki, mert ennek egyetlen kezelésből sem volna szabad hiányoznia (bár többnyire hiányzik!).

Én azonban itt sem állok meg, hanem páciensemmel tovább haladok visszafelé az időben. Felkeressük az embrionális állapotot, nem érte-e itt őt valami olyan benyomás, amely a gyermek számára később döntő jelentőségűvé vált. S itt elsősorban nem fizikai, hanem pszichés behatásokra gondolok, amelyeket a szülők gyakoroltak a gyermekre. Csodálkoznának, ha tudnánk, mennyi a zavaró momentum. És a szülők még jobban csodálkoznának, ha tudnák, hogy gyermekük már a megszületés előtt is reagál a magatartásukra.

A gyermek nevelése a nemzékor kezdődik. Terápiámban ez az esemény is tudatossá válik. Legtöbbünk számára mindez teljesen lehetetlennek tűnik, pácienseim is többnyire együttérzően

megmosolyognak, amikor az embrionális állapot átélését kilátásba helyezem. De azután minden gyorsabban s egyszerűbben történik meg, mint sem várnánk. A páciens átéli mind a születést, mind az embrionális fejlődés egyes szakaszait, mind pedig a nemzést magát, mégpedig teljes életteliségében, optikailag, akusztikailag, az összes hozzátartozó testérettisével, fájdalommal együtt. Itt találunk rá annak a magyarázatára is, miért érezte magát az egyik nőbeteg nemi szerepében egy életen át kisebbségnek, s miért szeretett volna mindig férfi lenni: „Remélhetőleg nem lesz belőle gyerek, de ha igen, akkor már legyen fiú” – hangzott el nemzésekor.

Páciensünk esetében is – akinek történetét tovább követjük – megoldást hozott az embrionális állapot felidézése. Emlékszünk még, hogy különös agresszió érzett a terhes nővel szemben, s minden anyát gyilkosnak nevezett. E tünet követése során egy abortuszélményhez érkeztem. Páciensem anyja a terhesség harmadik hónapjában megpróbálta megszakíttatni. Ez a komoly életveszély volt az a trauma, amelytől a tünet érzelmi töltését kölcsönözte. Páciensem a terhességmegszakítási kísérlet tudatosan még egyszer átélte, annak minden fájdalomával, félelmével, a gyűlölet érzésével együtt. Ezután már tudta, mi az oka terhésekkel kapcsolatos érzelmeinek, s mind a gyűlölet, mind az agresszió megszűnt.

A többi gyermekkori élmény analitikus értelmezése már nem volt ilyen sikeres. Bár felismerte és igazolta az összefüggéseket, belátta azok tünetekkel való kapcsolatát is, s a tünetek lassan veszítettek erejükből, a páciens óráról órára jobban érezte magát, alapjában véve a legtöbb tünet mégis fennmaradt. A változás azon a tizenharmadik ülésen következett be, amelyen Inge S. magától, minden speciális szuggesztió nélkül kiterjesztette a szuggesztiót, és teljesen felindultan olyan tényekről kezdett beszámolni, amelyek már nem ebből a huszonnyolc éves életéből eredtek. A magnetofont csak akkor kapcsoltam be, amikor ezt felismertem. Ezért kezdődik a jegyzőkönyv olyan sajátosan.

Ha egy ilyen jegyzőkönyvet olvasunk, tudnunk kell, hogy nem tartalmazza mindazt a drámaiságot, amelyet az ülés. A páciens egész teste izgalomban volt, sóhajtozott, üvöltött, majd azután fojtott hangon, kétségbeesetten beszélt tovább. Amikor azt mondta: esküszöm, görcsösen esküre emelte a kezét, s ezt újra és újra megismételte. Mindazonáltal a leglenyűgözőbb az ülés mintegy egyharmada után a beszédhang hirtelen megváltozása volt. A páciens normális beszédhangja egyszerre csak mély, nyers, szinte férfihangra váltott. Az új hang semmiben sem hasonlított a páciens megszokott orgánumára, ezáltal szinte kísértetiesen hatott.

Ehhez adalék még, hogy képzettsége alapján ez a nő sem latinul nem tud, sem az ókori Róma történetéről nem rendelkezik semmiféle ismerettel. Éppily kevésbé volt tájékozott a reinkarnáció kérdésében is. Hívó katolikus, s ez tüneteiben is kifejezésre jutott. Annál érdekesebb volt megtapasztalni, hogy az ülés után a páciensnek semmiféle nehézséget nem okozott lehetséges előző élete, amelyről újonnan s oly hirtelen szerzett tudomást, és azonnal sikerült feldolgoznia, beillesztenie azt eddigi világképébe. Ezt bizonyítják az ülés utolsó mondatai:

„Tudom, hogy ember leszek, tudom, tudom, hogy kezdődik az emberré válás. Békét érzek és örömet, olyan, mint az óceán, mintha az egész világot átfogná, olyan érzés, olyan széles és nagy és tágas, nem térbeli érzés ez, nem írható le, de tényleg szép...”

Amikor nyolc nappal később a következő terápiás ülésen találkoztunk, Inge S. kifejezetten egy bizonyos tünetre panaszkodott, amely még mindig befolyásolta az életét. Az arcán olykor piros foltok jelentek meg, amelyeket szégyellt, s amelyek akkor erősödtek fel igazán, ha el akart menni otthonról. Mindig attól tartott, hogy az emberek a piros foltok láttán valamire gyanakodni fognak, bár nem tudta, mire. A terápia során rájöttünk, tudattalanul attól szorongott, hogy az emberek arra gondolnak, nemi életet élt, s ezért szégyenkezett. Ez a magyarázat azonban a tünetet nem szüntette meg. A már említett tizennegyedik ülés alkalmával beszélünk erről újból, amikor arról volt szó, hogy mely tünetek szűntek meg, s melyek azok, amelyek még megvannak. Amikor fellépett a hipnotikus álom, a következőt szuggeráltam a páciensnek: „Most addig megyünk vissza az időben, míg ahhoz az eseményhez nem érünk, melynek során a piros foltok először megjelentek.” Ezen az ülésen született a következő jegyzőkönyv:

H: Ki égetett meg?

KSZ: A nap, mert annyira szomjas vagyok, és azért... és mindenki engem néz.

H: Mondd tovább!

KSZ: El szeretnék futni – de nem tudok.

H: Miért nem tudsz?

KSZ: Hát mert – nem megy – most már tudom – mindnyájan tudják, mindnyájan.

H: De mit tudnak?

KSZ: Tudják – mind megégték – hm – mind, akikkel együtt voltunk.

H: Kivel voltatok együtt?

KSZ: Hát – a többiekkel – mi...

H: Meséld el az egész történetet, lassan és nyugodtan, részletesen.

KSZ: Félek – nem bírom!

H: Mitől félsz?

KSZ: Itt van – végül is – a szüleim már nincsenek itt – tudom, hogy most miért – merthogy akkor elment – azért van így, mert először meg kellett keresztelkednünk, és még nem lehattunk együtt, és közben megtörtént az a testvéremmel, és ő elment.

H: De mi történt?

KSZ: Na az.

H: Mondd már el.

KSZ: Nem akarom elmondani -

H: Miért? Mi történt?

KSZ: Hát mert a testvéremet – mert – az akkoriban volt – de nem azért, mert megtettem, hanem azért, mert elment. Azért vannak ezek a foltok – hogy mindenki lássa, hogy bűnös vagyok.

H: Miben vagy bűnös?

KSZ: Hogy bűnös vagyok, és nem kereszteltek meg – mert aztán már nem ment – ezek a – nem tudom, miért jut ez most az egyembe – a foltok, ha bűnbe esik az ember, akkor megjelölik, ezért égettek meg bennünket.

H: Ki az a mi?

KSZ: Erről nem szabad beszélnem.

H: Miért nem szabad beszélned erről?

KSZ: Mert – ha a bűnöm – a félelem mindig és újra – mert mégiscsak megmérgeztem a bátyámat, és ezért mindig félek, és nem tudunk megesküdni, és... Tulajdonképpen nem szabad beszélnem erről.

H: De, szabad.

KSZ: Szóval úgy hívják – nem, nem mondom – még őt is becsukják.

H: Nekem nyugodtan elmondhatja, ne féljen.

KSZ: Szóval, de először őt is megkeresztelik, és ez – ez... tudom a nevét – de ha elmondom...

H: Mi van, ha elmondod?

KSZ: Velem már semmi sem – olyan messze van -

H: Hogy hívják?

KSZ: Afracmus.

H: Afracmus?

KSZ: Igen.

H: Ő a barátod?

KSZ: Igen – de – miért ment el – igaz, tudom.

H: Miért?

KSZ: Hát mert – mert tudta, hogy azzal büntet a leginkább -

H: Miért akart megbüntetni?

KSZ: Mert – mert megöltem a bátyámat, és nem kellettem neki többé, és annyira szégyelltem magam – de azt gondoltam, hogy mert most foltos vagyok – de ő – a lelkem foltos, szóval nem vagyok tiszta többé, és ezért ment el – a lélek, az vagyok én, igen, és előnt a forróság a gondolatra – ha arra gondolok, hogy elmegy, és soha többé nem jön vissza – nem is tudom – de hisz ez olyan rég volt – ez ott van – én – ott vannak a hegyek, nem, először azok az utak, azután a hegyek, azután a víz, és ezért nem szeretem a vizet, mert tudom, hogy ő - hogy ő nem jön vissza, mert túl van a vízen – nem tudom, de túl van a vízen és még messzebb.

H: ...

KSZ: Mert tudom – tudom, hogy nem jön vissza – és ez az út visz oda – látszik innen – ott, ahol a dombok vannak – ahol a kivégzések.

H: Mi van ott?

KSZ: A kivégzések, ahol a cölöpök vannak, amikor keresztre feszítik az embert, és ha odamegyünk – nagyon messze van – akkor egy sziklához érünk, és a mögött ott van a víz, a tenger – ezért nem szeretem, mert az a tenger volt, ahol mindig a szikla peremén álltam, de nem álltam a szélén, sose

voltam ott – csak láttam – sosem mentem el a szakadékiig, mert féltem, és ezért nem szerettem a vizet – mert mindig arra emlékeztetett.

H: Mire?

KSZ: Hát hogy átment a vízen, és nem jön vissza többé.

H: A barátod volt?

KSZ: Igen, a barátom volt.

H: Már szoros kapcsolatban voltatok?

KSZ: Nem, nem, még nem – bár az öregnél lakott – de még nem voltunk megkeresztelve – nem tudtunk összeházasodni, s a feltámadás napja volt, amikor az történt.

H: Mi?

KSZ: Amikor bementem abba a nagy épületbe, és a bátyámnak odaadtam a kenyeret – ez – olya ez, mintha kitépnék a szívemet – borzalmas -

H: Szóval még nem feküdtél le Afrahmusszal?

KSZ: Nem, az lehetetlen, tényleg lehetetlen.

H: Miért?

KSZ: Nem – először meg akartunk keresztelkedni – és félek, talán -

H: Mitől félsz?

KSZ: Na, mert az van – tulajdonképpen nem félek, hanem az egyszerűen úgy volt, hogy előbb nem lehetett, mert – mi már eljegyeztük egymást, s ezért nem tettük meg, és ez így sokkal szebb – mert ki akartuk várni – mert, mert tudtuk, hogy összeházasodunk, de azután megtettem, és...

H: És most azt hiszed, meg vagy jelölve, be vagy piszkolódva?

KSZ: Igen (mély sóhaj).

H: És ez kívülről is látszik rajtad?

KSZ: Igen, ugyanis látszik.

H: Miből?

KSZ: Mert egyszerre csak vadul ver a szívem, és aztán – látszik – igen

H: Miből látszik?

KSZ: Nem tudom, hm – az arcomon – látszik, tudom, hogy látszik, mert, mert tönkreteszem magam.

H: Hogyan?

KSZ: Igen, tönkre szeretném tenni magam.

H: Miért?

KSZ: Mert kínozni akarom magam, mert bűnhődni akarok.

H: És hogy akarod ezt megvalósítani?

KSZ: Hát – magam sem tudom – de látszik.

H: Miből látszik?

KSZ: Mert mindenki néz, és mindenki láthatja.

H: De mit láthatnak?

KSZ: Nem tudom – én – de lehet, hogy – nem, nem csináltuk előbb.

H: Mit nem csináltatok?

KSZ: Nem tudom – de nem lesz gyermekem.

H: Mégiscsak lefeküdtetek egymással?

KSZ: Nem – nem tudom...

H: Mondd tovább.

KSZ: Én, én, nem tudom, én – két kisgyermek van mellettem, de nem az enyéme -

H: Hát kié ez a két gyerek?

KSZ: Nem tudom. Csak velem jöttem az épületbe, nem tudom, miért – lehet, lehet, hogy olyan hasam van, de ez -

H: Terhes vagy?

KSZ: Nem tudom, tényleg nem tudom.

H: Tudnod kell, hogy terhes vagy-e.

KSZ: Nem tudom.

H: Lehetséges?

KSZ: Nem – vagy nem tudom, lehet-e – igen – de nem vagyok terhes – csak beképelem, mert azt is beképeztem – nem – mégiscsak lehetséges.

H: Mi lehetséges?

KSZ: Hogy mégis volt valami köztünk.

H: Világítsuk meg ezt az időpontot.

KSZ: Ez az, így volt.

H: Mondd el!

KSZ: A kertben történt, igen – abban a kertben, de nem lett volna szabad.

H: Meséld el pontosan, mi történik.

KSZ: Egymás mellett megyünk, és tulajdonképpen meg sem szólalunk – igazán jó, de mégis félek.

H: Mitől?

KSZ: Hogy az esküvő előtt akar – hm, és tényleg olyan kedves, és mert valahogy én is szívesen – most már tudom, hogy volt – mert látott minket – látott minket, nem tudom, ki, de látott – ismerem, mindnyájan ismerjük, és ő látott minket.

H: Mit látott?

KSZ: Amikor szeretkeztünk, azt látta.

H: És hol szeretkeztetek?

KSZ: A kertben – tulajdonképpen nem is egy kert – fal veszi körül, és fű van és olyan kis bokrok, és fából van, mint egy lugas, és most félek.

H: Mitől?

KSZ: Mert eljegyeztük egymást, de nem szabad gyengének lenni, mert meg van jelölve – aki megteszi, hisz mindenki látja.

H: És ezt honnan tudod?

KSZ: Mert azt mondják a többiek, hogy látszik.

H: Volt már olyan, akin te észrevetted?

KSZ: Fátylat kell hordaniuk, nem tudom, a barátok mondták – el kell rejtőzniük, nem mehetnek ki többé, mert meglátszik.

H: Rendben. Mi történik ezután? Itt a fal, a fű, a kis lugas...

KSZ: Igen, hát meglátott bennünket – mert a teraszon volt, és elbújt egy oszlop mögött, és annyira szégyelltem magam, tényleg, örületesen, de csak akkor, amikor egyedül találkoztam vele, akkor szégyelltem magam. Nem tudom, hogy hívják.

H: De ismered?

KSZ: Nem tudom, nem tudom, hogy hívják.

H: Nem tesz semmit!

KSZ: Csak előtte szégyelltem magam, mert látott, és azután úgy nézett rá – hogy tényleg éreztem...

H: Rendben van. Éljük át most újra az egésze helyzetet.

KSZ: Azt hiszi persze, hogy engem most már bárki megkaphat, mert pontosan tudja, hogy nem vagyunk megesküdvé, ezért nem lehet gyerekem sem, mert az látszik, és akkor mindenki a hasamra mered, és azt hiszik, bárki megkaphat – mert már csináltam olyasmit – és ilyen piros foltok jelennek meg rajtam, és nem múlnak el, és mennél inkább a tudatomba hatol, annál rosszabb, és már nem merek kimenni – talán – de azt is észreveszik – igen – merthogy akkoriban egyszerűen odaadtam magam, és még nem voltunk összeházasodva, gondolom – és talán ezért is ment el, és merthogy bűnös vagyok ebben, azért jelennek meg a piros foltok az arcomon – mert én magam is akartam – talán – és azután annyira szégyelltem magam, ahogy ott álltunk egymással szemben, ott állt az a férfi szemben velem, egyedül, és én szégyelltem magam – és olyan forró lett az arcom, mintha lyukat égettek volna a bőrömbe.

H: Honnan tudod, milyen az, amikor valakinek lyukat égetnek a bőrébe?

KSZ: Az úgy van – vagy ha bűnösnek érzi magát az ember – ha valakinek be kéne vallania valamit, és nem vallja be, olyankor lyukat égetnek a bőrébe.

H: Átéltél már ilyet? Koncentráljunk most erre az élményre.

KSZ: Hm, ez a nap – nem szólok semmit – tudom, mi volt ez – nem – mondanom kéne valamit – de nem megy – és bele fognak égetni valamit a bőrömbe.

H: Kinek kellene mondanod valamit?

KSZ: Kis szivacsok – azt égetik bele a bőrbé – kis szivacsokat – a vízből – beleégetik a bőrbé – valami ragacsossal, ami barna – piros, és picit sárga, ha felforrósítják – ebbe belemártják a szivacsokat, s úgy nyomják rá a bőrbé.

H: És ezt miért csinálják?

KSZ: Hogy megjelöljenek.

H: És a te esetekben miért csinálják?

KSZ: Mert azt hiszik – mert én, mert én, mert engem láttak – azt hitték, el akarom árulni őket – hogy elárulom Krisztust – hm, azt mondták, elárultam – mert egyszerűen odaadtam magam – hm – és ezek a barátaim a házban, de ez egy olyan gonosz ember, igen, ez, nem tudom, az is volt, aki később azt mondta, hogy öljem meg a bátyámat – Tau...

H: Térjünk vissza az égő archoz meg ezekhez a szivacsokhoz – írd le, hogy történik ez az egész – és írd le mindazt, amit átélsz, hogy mi történik ott, ahol vagy – ki van ott – mit mondanak?

KSZ: Egy teremben – igen, ez egy terem – egy hosszú asztal, hosszú fa – egy hosszú fa és – és ott nyársalják fel a szivacsokat, és aztán bemártják ebbe a folyadékba – hm – félek – és aztán rányomják a bőrünkre.

H: Kik azok a mi, kiknek nyomják a bőrére?

KSZ: Mert még három asszony van ott, akit vádolnak – de nem úgy, mint én, és ők ezeket a szivacsokat -

H: Azt akarják, hogy bevallj valamit vagy mondjál valamit?

KSZ: Igen, hogy megmondjam.

H: Mit? Mit kéne mondanod?

KSZ: Hm – hogy beszennyeztem az egyházat – az öreg házában -

H: Mi van az öreg házában? Ott történik mindez?

KSZ: Igen.

H: Kik vannak jelen?

KSZ: A... - nem tudom, de csak – öt férfi, azt hiszem – nem, de , és az egyik különösen kegyetlen.

H: Miért? Mit csinál ez a férfi?

KSZ: Ő nyomja a szivacsokat a bőrömrre – ő az – igen, púpos, és kicsi.

H: Milyen?

KSZ: Púpos és kicsi, és félek – tényleg -

H: Mekkora ezek a szivacsok?

KSZ: Akkorák, mint a – akkorák, mint a - hm, mint az a, nem kerek – hm, talán azt mondhatnám, akkorák, mint... (nehezen lélegzik)

H: Mint egy hüvelykujjbegy?

KSZ: Mint négy ujjbegy, mint négy köröm.

H: Mint négy köröm? Rendben. Akkor koncentráljunk még egyszer arra a pillanatra, amikor a bőrödre nyomják őket.

KSZ: De nem szabad fájni – annyira félek tőle, semmibe nem egyezek bele...

H: Mi történik? Meséld el részletesen!

KSZ: Ott egy sín, és azon az a sok – a sok -

H: Micsoda?

KSZ: Azok – amire a szivacsokat felszúrják – mert rá kell szúrni a szivacsokat – mert ha magát nem akarja megégetni az ember, akkor rá kell tegye, és akkor ő megkeveri az edényében és ráakasztja valakire – alul a tűz, és ez a falban van, és akkor belemeríti a forró lébe, és olyan forró, mindent összeragaszt, és azt nyomja aztán az ember arcára.

H: Hová nyomja, mire?

KSZ: Hát odanyomja – odanyomja az arcomra ugyanis, és úgy éget, mint a tűz – ugyanis az arcomra nyomja, pont oda, ahol mindenki láthatja, és – és aztán mindenhová, és oldalra – és olyan forróságot érzek – (sóhajt).

H: Jól van. Hányat rakott fel eddig?

KSZ: Nem tudom.

H: Akkor most számold meg.

KSZ: Ide nyomott egyet, meg ide...

H: Mondd tovább.

KSZ: És az államon is nagyon ég, és az arcomon különösen erősen.

H: És még hová?

KSZ: A nyakamra.

H: A homlokodra nem?

KSZ: De igen – de az olyan forró – mindjárt rosszul leszek – ez a szememet is – azért ég annyira a szemem – ez engem – ez fáj, ez nagyon fáj...

H: Meséld tovább.

KSZ: Az egész arcom eltorzította – éget és éget – égeti a bőröm – nem bírom lefogni – még jobban éget.

H: És azután mi történik?

KSZ: Már nem érzek semmit – de ő még mindig éget, és ott egy öregember.

H: Mi van ott?

KSZ: És ezért – mert ő szeretné abbahagyni – és ez a gonosz, ez még egyszer beleéget az arcomba, erősen odanyomja és éget, és látszik az arcomon – és elönt a forróság...

H: És azután?

KSZ: Nem tudom – az a – lábamat húzzák – mert...

H: Mit csinál az a férfi?

KSZ: Feszíti a lábam – én – jaj, ez fáj – annyira húzza...

H: Mit csinál? Hogy húzza a lábát?

KSZ: Hát –egy ilyen – kerékkel – széttöri a lábam – ez a kerék – ez annyira fáj.

H: Miért csinálja ezt veled?

KSZ: Hogy megbánjam.

H: Mit kellene megbánnod?

KSZ: Hogy megtettem.

H: De mit?

KSZ: Mert én – mert Afrahmusszal ott voltam a kertben – mert, mert szeretkeztünk – házasságon kívül, a keresztség előtt -

H: Most mi van?

KSZ: Elégeti az arcom – hm – elégeti az arcom – hm (sír, szipog)

H: És azután?

KSZ: Még mindig a lábamat húzza – még mindig húzza a lábam – ki akarja tépni – széttépi a lábam – egész merev már – nem is tudom.

H: És most mi történik?

KSZ: Nem tudom – azt hiszem, rosszul leszek...

H: És aztán mi lesz? Meséld tovább!

KSZ: És ott egy terem – ott lefektetnek – a földön, egy takaróra – igen – és van ott egy asszony, kendővel, és ő betakarja a fejem ezekkel – valamit tesz a kendőre, valami átlátszó zöldet – és azután – rémes fájdalmaim vannak – mert – mert a lábam – de nem kell félnem, hogy tovább kínoznak.

H: Miért?

KSZ: Mert túl sok.

H: Mi a túl sok? Mi sok?

KSZ: Teljesen meg vagyok zavarodva – hisz nem tudtam, hogy az valami – hm, mert hisz olyan szép volt, semmi rossz nem volt benne, tudtam, hogy nem szabad, de, hm – hogy ilyem keményen megbüntetnek, azt nem tudtam – de azt tudom, hogy soha többé nem teszem – soha többé – látni sem akarom többé – mert úgy – úgy nézett rám – senki sem segített, hogy kimondjam, hm -

H: Jól van. Akkor most váljunk el ettől az élménytől, meg tudnád még mondani, melyik évben történt mindez?

KSZ: Tudom, igen 3 – csak azt látom, hogy, én...

H: Mit látsz?

KSZ: Három – félek a számtól.

H: Hogy néz ki?

KSZ: Mert én – látom a – ez a szám – az épület falában, de mert nem tudok olvasni – nem jól...

H: Írd le, hogy néz ki az a szám.

KSZ: Hm, hát talán azt mondanám – nem tudom, stimmel-e, vagy nálunk – mondják-e ezt manapság, nem tudom elolvasni – de tudom, hogy annyit jelent – ez – megmondhatom – nem, nem tudom.

H: Most mit értesz ezen?

KSZ: Szóval nem tudom elolvasni, de tudom, hogy annyit jelent – szóval úgy érzem, ahogy kinéz, ha azt ma elolvasom – de nem tudom elmondani.

H: Írd le.

KSZ: Először az M – mindig ott az M.

H: M és még mi?

KSZ: Igen – és egy olyan (egyfolytában a levegőbe ír jeleket a kezével!). És akkor így.

H: Egy V.

KSZ: Igen, MXM.

H: MXM.

KSZ: igen, MXM, nem tudom, és akkor így, á, semmi, és akkor I, 2, 3, 4 és egy V, nem tudom, ez az...

H: Jó – akkor most váljuk meg ettől a számtól, ettől az időszaktól, ettől az élménytől – menjünk az időben előre, az Ön arca tiszta, teljesen tiszta, és foltnak nyoma sincs rajta, az Ön bőre sima, tiszta, érezni fogja, ahogy feloldódnak a foltok, ugye így van?

KSZ: Igen, felbomlanak!

H: Nincs jogosultságuk többé!

KSZ: Nem, nincsen már.

H: Nincs szüksége rájuk, nem akar többé foltos leni. Egyszerűen eltüntetjük ezeket a foltokat – egész egyszerűen – ez a foltok eltévedtek az időben – kétezer évet késtek. Minden szorongása, minden büntudata tévelygés az időben, nincs szükség többé ezekre az érzésekre, Ön most él, 1975-ben – a kétezer éves büntudat nem érvényes többé – hogy van?

KSZ: Jól.

H: Akkor az ülést nemsokára befejezzük.

És itt érkeztünk el terápiás módszerem lényegéhez. Azt állítom – s állításomat bármelyik szakember könnyedén ellenőrizheti -, hogyha elég konzekvensen kutatjuk valamely tünet valódi okát, majdnem automatikusan korábbi inkarnációkba ütközünk. Ugyanis tapasztalataim szerint a tünetek okainak túlnyomó részét korábbi inkarnációkban találjuk meg, a gyökerek nem ebből az életből erednek. Mindaz, amit a tünetek okának szoktunk hívni, valójában nem a valódi ok, csak az előbb leírt láncolat egyik többé-kevésbé jelentékeny tagja, amely elvezethet bennünket a valódi okhoz.

Az eddig szokványos pszichoterápiás eljárás ezt a fonalat a korai gyermekévekig göngyöltette fel, ahol rátalált egy élményre, ezt a tünet okának nevezte, s így gyógyította a tünetet. Ez az eljárás ezért működik oly sok esetben, mert már általa is rengeteg pszichikus energia (töltés) épülhet le. Ezáltal a páciens érezhetően megkönnyebbül, s ez a tény azzal a meggyőződéssel együtt, hogy a tünet valódi okát felderítették, elegendő lehet a gyógyuláshoz. Mindez azonban mit sem árul el arról, vajon a terapeuta valóban megtalálta-e a tulajdonképpeni okot vagy sem.

Azt állítom, hogy az eddigi pszichoterápiás eljárások a legkritikább esetben jutottak érintkezésbe a valódi traumával. Erről kizárólag az az előítéletes szemlélet tehet, amely a nyugati világban uralkodik, s amely szerint életünk egyetlen alkalommal felvillanó egzisztencia. Ugyanis a világból csakis annyi érzékelhető, amennyit elméletileg alapvetően még lehetségesnek tartunk. Amíg az ember alapvetően lehetetlennek tartotta a repülést a Holdra, nem is tudta megközelíteni ezt a bolygót. Hasonló a helyzet a reinkarnációval is. Amíg sziklaszilárdan hiszek abban, hogy valami nem létezik, nem is találkozhatom vele. Így cseppet sem csodálatos, hogy eddig minden analízist megszakítottak a születés időpontja után, ahelyett hogy addig vitték volna, amíg már nem következik semmi.

Jól jegyezzük meg, a páciensnek nem kell szuggerálnunk egy előző életet ahhoz, hogy az megjelenjék. A páciens nem egy reinkarnációs-éhes terapeuta elvárásainak tesz eleget csinos kis történeteivel, egyszerűen maguktól tolnak fel benne ezek a korábbi élmények, ha azt kívánjuk tőle, hogy tünete vagy az azt kísérő érzés valódi okáig menjen vissza. Mindennek feltétel viszont, hogy a páciens mindazt, amiről beszámol, amit beszél, ne csöpögtesse át állandó jelleggel racionális szűrőjén, hanem teljes passzivitással adja át magát annak, ami történik. A tudatos kontroll, valamint az, ha a páciens mindent azonnal megpróbál megszerezni és analizálni, gátolja feltoluló anyagot. A mélyhipnózisban a racionális kontroll többnyire teljesen kikapcsol, ezért is könnyíti meg eljárásunk oly jelentős mértékben a hipnózis. Ugyanakkor a hipnózis semmiképpen sem szükségszerű. Egy nehezen hipnotizálható páciens a szimbólumdrámába való bevezetéssel hozzászoktathatunk ahhoz, hogy minden kritika nélkül beszámoljon arról, ami képben s élményben feltolul benne. Ezzel a technikával később még részletesen foglalkozunk. Itt most csak annyit jegyezzük meg, ahhoz, hogy mostani életünkön kívül lévő élmények jelentkezzenek, semmiféle szuggesziós előkészület nem szükséges, ez a legtermészetesebb folyamat, csak a lehetőséget kell megadni hozzá.

Mindazonáltal meglehetősen különös, hogy a pszichoterápiában mindaddig még azt sem tartották szükségesnek, illetve lehetségesnek, hogy akár az embrionális életet áttekintsék a pácienssel.

Azt, hogy ebben az életszakaszban milyen fontos és érdekes élmények találhatóak, az előbb említett terhességmegszakítási traumán kívül egy másik páciens élményanyagával is szeretném szemléltetni. A harminckét éves A. kisasszony a tizenhatodik terápiás ülésen éli át az embrionális állapotot. A hetedik hónapban megyünk át az anyaméhben. Az anya megtudja az orvostól, hogy ikrei lesznek. Páciensem erősem felindult állapotba kerül: „Anya nem akarja, hogy én is legyek – de itt vagyok! – egyáltalán nem akar gyereket, s mi ketten vagyunk – nem akar két gyereket.” A. kisasszony sír. „Az anyám teljes kétségbe van esve, hogy ketten vagyunk – ordítani tudnék!” Sír. „Mami, de ha itt vagyok, de ha egyszer itt vagyok!” Az öklével vagdalkozik maga körül. „Haragszom, nagyon-nagyon haragszom! Mami, meg tudnálak ölni, nem szeretsz, de hiszen szükségem van rád – gyűlöllek!” Sír. „Nem akarok enni többet, nem kell tőled semmi!” Megkérdem: „Miért?” A. kisasszony: „Mert ő sem akar etetni engem. Legyen a nővérem minden – nekem nem kell több!” Ezeknél a szavaknál egész picire összegörnyed, oldalra fordul, arcát a díványhoz szorítja. „El akarok menni, elegendő van – a nővérem minden helyet elvesz, a mindenit!” Majd rövid hallgatás után: „Világra kell jönnöm, élnem kell, kell – akarom – át kell vészelnem, nem akarok meghalni. Élni akarok, élnem kell!” A. kisasszony élettrajza a következőket igazolja: a nővére után jött a világra, s míg ikertestvére egészséges, erős csecsemő volt, őt azonnal a klinikára kellett vinni. Icipici volt, alig életképes. Hat hétig volt inkubátorban, alig-alig hitték, hogy életben marad.

Láthatjuk, milyen korán kezdődnek a pszichikus történések, és milyen hatásuk van ezeknek a korai történéseknek az emberekre. Az, hogy a kísérleti pszichológiában az embrionnak nem tulajdonítanak jelentősebb pszichikai funkciókat, ismét csak arra az axiómára vezethető vissza, amely szerint mind a tudat, mind a gondolkodás anyagi folyamatok eredménye. Korunk észjárása oly mértékben rögzült ehhez a modellhez, hogy általában még hipotetikusán sem lehet viszonyokat átalakítani és ellenőrizni, vajon nem sokkal színvonalasabb és gyümölcsözőbb-e az a feltételezés, hogy a pszichikai folyamat primer jelenség, és az anyagi történések a tudat terméke. Ha az anyag termelné ki a tudatot, nem okozhatna különösebb nehézséget az élőlények művi előállítását. Ám ezen a pontos legelméletesebb kísérletek is csődöt mondtak. Mindaddig így marad ez, amíg fel nem ismerik, hogy először pszichikus információkra, tudatra van szükség ahhoz, hogy az anyag élettel töltsön meg.

Ugyanennek a tévesnek esett áldozatul a gyógyszeres terápia is. Ez a terápia az anyagi történésekbe próbál beavatkozni, s így akar pszichés változásokat előidézni. A viselkedéseknek és viselkedési zavaroknak azonban pszichés okuk van, az pedig nem anyagi. Az információk a pszichéből jönnek, a test csak átveszi őket. A lélek és a test szoros kapcsolatában minden beavatkozás változást okoz. Ezért nem fogadható el érvként a gyógyszerek mellett a hatásosságuk. Ha meg akarunk gyógyítani valakit, a változást mindig a primer rendszerben, tehát a pszichében kell kieszközölni.

Ahhoz, hogy terápiás eljárásomat megértsék, a tudatnak önálló, a testtől független létét kell tulajdonítaniuk. Én ugyanis, miután áttekintem pácienseimmel a születést és az embrionális állapot fázisait egészen fogantatásig, tovább megyek visszafelé az időben. A fogantatást megelőző fázisban azonban nincsen testünk. Ennek ellenére mindenki „énként” érzékeli magát, anélkül hogy teret, időt vagy helyet tudna megjelölni. Amikor pedig pácienseim még tovább mennek, ismét testi létezésbe ütköznek, ugyanakkor változatlanul annak az „énnek” érzékelik magukat, mint annak előtte. Nincs törés. Terápiás üléseimen hirtelen érvényét veszti az a bevett szokás, amely szerint „énünket” testünkkel azonosítjuk. A testet a páciensek úgy érzékelik, mint amit fel lehet venni, illetve le lehet tenni. Éppen úgy, mint ahogyan attól, hogy egy bizonyos ruhadarab rajtunk van-e vagy nincs, még ugyanannak érzékeljük magunkat.

Az emberi psziché egyes inkarnációkon túlnyúló, törésmentes folyamatossága teszi érthetővé azt is, miként lehetséges az, hogy mai életünkben jelentkező tünetek oka néhány száz évvel korábbi életünkben keresendő. Amint egy élmény még holnap is ugyanazzal a valóságértékkel bír, bár egy teljes éjszaka telt el közben, az utóbbi néhány ezer év élményei is tovább hatnak ránk. Inkarnációink összessége adja tanulási folyamatunk történetét. Ez a tanulási folyamat tesz bennünket azzá, amik éppen vagyunk, ez határozza meg viselkedésünket, érzéseinket. Az a tanulási folyamat, amelyen legutóbbi születésünk óta mentünk át, milyenségünket önmagában nem magyarázza meg.

Érdekes tény, bár az elmondottak után korántsem meglepő, hogy a korábbi inkarnációk pszichikus anyaga ugyanazoknak a pszichológiai törvényeknek van alávetve, mint amelyeket már ismerünk a pszichoanalízisből. Ez a tény azonban újabb fontos gyakorlati problémához vezet el bennünket. Ha ugyanis a kísérleti személyt vagy a páciensét visszahelyezzük előző életébe, a legkritikább esetben fogunk tőle azonnal olyan beszámolót kapni, ami minden pontján megegyezik az előző élet

valódi történetével. A beszámolót ugyanazok a pszichés mechanizmusok torzítják el, amelyek a kora gyermekorról szóló beszámolókat. Ugyanis egyetlen olyan ténnyel sem lehet hirtelen konfrontálódni, amelynek túlságosan magas az érzelmi töltése. Ahhoz, hogy a páciens önmaga előtt is elhallgattassa a elfojtott anyagot, meg kell változtatnia, el kell torzítani az adatokat. Ha azután az ülések során valóságos traumára akadunk, s azt tudatosítjuk, a páciens többnyire átrendez magában bizonyos, már eddig közölt tényeket is. Világítsuk meg ezt egy példával:

Az egyik kísérleti személy több ülésen keresztül arról beszélt, hogy mint tanárnő, egy bizonyos évben el kellett hagynia tevékenysége színhelyét, mert az iskolát bezárták. Azt azonban, hogy milyen okból zárták be az iskolát, sosem válaszolta meg világosan. Jóval később derült ki, hogy abban az évben a barátjától teherbe esett, de terhességét végül megszakította. A terhességmegszakítás élménye azonban erősen energiamegszállott volt, ezért eleinte elfojtás alá került. Amint a terhesség tudatosult benne, bevallotta, hogy a terhesség miatt kellett az iskolát elhagynia, s az iskolabezárás csak ürügynek bizonyult.

Jó néhány ülés után újabb komoly traumába ütköztem. A kísérleti személy előző életében négyévesen lezuhant a lépcsőn, és eltörte a lábát. Valamilyen komplikációja vagy hibás kezelés következtében a lába torz maradt, s egész életében sánta volt. Ahhoz, hogy ezt a nyomorék lábát tudatosítsam a páciensben, majd egy teljes órára volt szükségem. Eddig tartott, amíg az élmény indulati töltését annyira le tudtam építeni, hogy a páciens képes volt elfogadni a valóságot.

Ugyanakkor azonban néhány más tényező is megváltozott. Kiderül ugyanis, hogy a páciens soha nem volt tanárnő, viszont egy életen át az szeretett volna lenni. A pályájával kapcsolatos elképzelések megvalósításában akadályozták járási nehézségei, illetőleg a toloszék, amelyre időközben szintén rászorult. A tanári pálya helyett átmenetileg kiegészítő volt egy iskolába, s megélhetését időnként különórák adásával biztosította. Mindezeket a részleteket mindaddig át kellett formálnia, míg a döntő trauma, a lábsérülés nem tudatosult benne.

Remélem, ez a példa is megvilágítja, hogy az előző életek analízisében még nagyobb mértékben áldozatul esünk az elfojtásnak, elhárításnak és a helyettesítő emlékeknek, mint az erre az életre vonatkozó analízisben. Ez persze nem jelenti azt, hogy a kísérleti személyek minden alkalommal valami mást, valami újat adnak elő. A kijelentések állandóan ismétlődnek, akkor is, ha poszthipnotikusan arra utasítjuk őket, hogy felejtsek el az egészséget, s ezáltal kizárjuk az emlékkép akaratlagos ismétlését. Az egyes tények véglegesen akkor változnak meg, amikor egy addig ismeretlen trauma tudatosul. Mindaz, ami a trauma elkendőzéséhez szükséges volt, hirtelen megszűnik, s a dolgok ilyenkor újrarendeződnek.

Ez a folyamat terápiás szempontból igen érdekes, és jelentősen megerősíti a reinkarnáció hipotézisét is. Ha ugyanis a korábbi életek emlékménye ugyanolyan pszichológiai törvényeknek van alávetve, mint mai életünké, ez alátámasztja azt, hogy valóban korábbi életek emlékeiről van szó. A lehető legvalószínűtlenebb lenne azt feltételeznünk, hogy egy olvasott, hallott vagy kitalált anyag elfojtás törvényének engedelmeskedik.

Természetesen egy erős töltésű traumát kézenfekvő elhallgatni, de lehetőség van arra, hogy a páciens lépésről lépésre közelítse meg a kellemetlen szituációt, így nem kell hirtelen szembesülnie vele. Eleinte olyan helyzeteket él át, amelyek fokozott, esetleg erősen megváltozott formában jelenítik meg a trauma témáját, magát a valódi szituációt nem éli át. Ezek tehát fantáziák, amelyek tematikájukban a még nem tudatos traumára vonatkoznak. Bizonyos rokonságban van ez a módszer az álommal, amely szintén hasonlóan működik.

Az előző élet történeti hitelessége szempontjából ezek a fantáziák és elfojtások mindenképpen zavaró tényezőnek, komoly hibaforrásnak tekinthetők, a terápiás történet azonban nem érintik negatívan. A fantáziák átélése nyomán ugyanis az elfojtott komplexus töltése leépül, így a páciens egyre közelebb kerül a valódi történethez, míg hirtelen fel nem ismeri azt. Szerencsére a fantáziaélmények többnyire olyan feltűnően különböznek a valódi emlékektől, hogy szinte teljes biztonsággal megkülönböztethetők.

A terápiás folyamat szempontjából ugyanakkor nincs különösebb jelentősége annak, hogy fantáziáról vagy valóságos emlékről van-e szó, mert itt elsősorban az emóció energetikus leépítése a lényeg, mellesleg idővel úgyis eljutunk a valódi történethez. A fantázia jele mindenekelőtt a megjelenítés egyfajta valótlansága, tehát, akárcsak az álom, szinte semminemű tekintettel nincs a logikára, a valóságra. Ezenkívül a fantáziaélmény legjobb ismerve az, hogy az időkoordinátában se előre, se hátra nem folytatható. Itt arra gondolok, hogy egy inkarációból származó élmény esetén

minden nehézség nélkül ide-oda ugrálhatunk az időben, például azzal a szuggesztív kérdéssel, hogy „hol volt egy évvel ez előtt az élmény előtt?” vagy „és azután mi történt?”. A beszámoló folytonossága a fantáziaélményeknél nem működik. A páciens leír egy élményt, amely elszigetelten áll egymagában, semmiféle folytatása nincs az időben se előre, se hátra. A különbségtétel utolsó s egyben legbiztosabb módja pedig az, hogy megismételjük az eseményeket több ülésen, egymást után. A fantáziaélmények szinte minden alkalommal változtatják formájukat, mert energiaszintjük is minden alkalommal más.

Az egyes inkarnációkról szóló elbeszélések, ha az igazságot fedik, sosem változnak meg. Igen sok páciens az ülés után, éber állapotban érzi, hogy melyek voltak azok a kijelentései, amelyek megfelelnek az igazságnak, s melyek azok, amelyekkel valami nincs rendben. Ez az a bizonyos emberi képesség, amelyet korábban már említettem, s amely módot nyújt arra, hogy különbséget tegyünk álom és valóság között. Egy álom vagy egy fantázia csak addig ébreszti fel identitásérzésünket, amíg álmodunk. Az álomszerű karaktert ébren nyomban felismerjük. Többnyire maga a beszámoló módja is más. Bár a fantáziáknak igen erősen dramatikus a karakterük, ugyanakkor mégis hiányoznak a részletek. A részletekre vonatkozó kérdésekre a páciens kitérően vagy ködösen válaszol. A valós élményeknél ez teljesen másként van. Itt szinte minden részletre vonatkozó kérdésre pontos választ kapunk.

Az eljárás módszere válogatja, miből kapunk többet, valós emlékekből vagy fantáziából. Alapvetően a múltba két úton mehetünk vissza:

1. Azt szuggesztívül a kísérleti személynek, hogy menjen egyre hátrébb az időben. Például: „Ön egyre fiatalabb, most húsz-, most tíz-, most ötéves. Most a születésére koncentrálnak. Épp most született meg. Most pedig öt hónappal megszületése előtt vagyunk. Továbbmegyünk vissza, egészen a fogantatásig. Most még tovább megyünk mindaddig, amíg valami új szituáció fel nem merül. Ott megállunk, és Ön beszámol arról, mi történik.”
2. Kiemelünk ebből az életből egy bizonyos érzést vagy emóciót, s ezt követjük vissza, a múltba. Vegyük például a szorongást az emberektől. Azzal kezdjük, hogy átéljük s elmeséljük a pácienssel egy olyan élményt, amelyben jelen volt ez az emberektől való szorongás. Ezután tovább megyünk visszafelé, s újra beszámolatjuk egy hasonló jellegű élményről. Így időben egyre távolabb kerülünk, s nem állunk meg a születéskor sem, hanem egyre távolabb haladunk visszafelé. Ezzel a módszerrel maguktól felmerülnek azok az élmények, amelyek csak más korokhoz tartozhatnak.

Az első módszerrel szinte azonnal egy előző életbe kerülünk, amely pillanatnyilag, részleteiben esetleg nem esik egybe annak az életnek a valóságával, de teljes egészésként átfog egy inkarnációt. A második módszerrel fordítva áll a dolog. Mivel ott egy érzés mentén haladunk, általában automatikusan egy traumához közeledünk, ezért a páciensnél nagy valószínűséggel egy sor fantáziát kapunk, amelyek arra szolgálnak, hogy energetikusan szabaddá tegyék az utat a valóságos élmény előtt. Ha az inkarnációkat kutatjuk, az első módszer a gyorsabb és egzaktabb. Terápiás célra a második módszert javaslom gyakrabban, mert különösebb kerülők nélkül vezet magához a keresett traumához. A terápiában többnyire csak a traumatikus eseményeknek van jelentősége, szükségtelen minden egyes életet a bölcsőtől a koporsóig felgöngyöltetnünk.

Ahhoz, hogy fogalmilag rendezni tudják az itt leírt lehetőségeket, a terápiás ülésen nyert információkat három különböző szinten kell elképzelnünk.

Az első szint a szimbólumdráma, Leuner professzor terminológiájára támaszkodva (katathym képélménynek is hívják).

A következő szintet pszichodramának nevezem. Ebben a problémák, konfliktusok egy eddig ismeretlen módon új időkoordináták között projiciálódnak, s a páciens mint való élményekről számol be ezekről a projekciókról.

A harmadik szint a realitás szintje. Itt korábbi inkarnációkból származó valódi emlékekről van szó.

Már a pszichodráma szintjén is valami egészen új dolog történik, ami mindaddig ismeretlen volt a pszichoterápiában. Azáltal, hogy az idősíkot szuggesztíve eltolom, a páciensnek lehetősége nyílik arra, hogy tudattalan problémáit s konfliktusanyagát számára eddig ismeretlen realitásként projiciálja. Kísérleti bázison történik itt valami olyasmi, ami eddig csak költők és írók számára volt lehetséges, amikor önéletrajzi elemeket transzportáltak a távoli múltba. A páciens a pszichodramában

hihetetlen pontossággal és valóságközeliséggel jeleníti meg s éli át egyidejűleg önmagát, anélkül hogy szimbólumokat kellene felhasználnia.

Sokan hajlanak arra, hogy amit reinkarnációs emlékeknek nevezek, pszichodramaként értelmezzék. Még ha így volna is a pszichoterápia új s igen hatékony módszere lenne. Ugyanis a reinkarnációs terápia hatékonyságát nem érinti, hogy való, történeti életről van-e szó, vagy csak projekcióról. Ennek ellenére tarthatatlannak ítélem ezt az értelmezési kísérletet. Pszichodráma ugyanis csak problémák projekciójából keletkezhet, függetlenül attól, hogy azok tudatosak vagy tudattalanok. Az itt következő jelenségek a fenti érveléssel azonban semmiképpen sem magyarázhatók:

A kísérleti személyek történeti részletekről számolnak be megdöbbentő pontossággal és helyességgel. Így például egy kísérleti személy, aki ebben az életében tévériporter, előző életében textilkereskedő volt, pontosan megnevezte rőfben, hogy mennyi anyag kellett 1755-ben egy rend ruhához, tallérokban számolt, s 1732-ből tömeges éhhalálról számolt be, ami később, a krónikák szerint igaznak bizonyult.

Egy másik kísérleti személy előző életéből szinte kizárólag méreteken, számokban, távolságokban beszélt. Ez a férfi akkoriban építőmester volt. Bizonyos épületekről, amelyeket felügyelete alatt építettek, a legkisebb részletekig beszámolt, s jóval később tért csak rá személyes ügyeire. Nála igencsak előtérben állt a foglalkozása. Ebben az esetben nagyon is kérdéses, hogyan értékelhetnénk ezt a magatartást mai problémák projekciójaként. Ha a kísérleti személyt több előző inkarnációján kísérjük végig, az egyes inkarnációk tartalmilag annyira különböznek egymástól, hogy lehetetlen mindezt mai életünk projektív termékének tekinteni.

Egy húszéves páciensem például a legteljesebb részletességgel számolt be egy terhességmegszakításról, mely előző életében történt. Ennek a lánynak ebben az életben sem terhességgel, sem terhességmegszakítással nem volt dolga. Ugyanez a kísérleti személy üléseink során átélte a változás éveit is. Később ezt teljesen sajátos tapasztalásának nevezte; húszéves fejjel átélni a változás éveit! Ez segített abban, mint mondta, hogy képes legyen az anyját sokkal jobban megérteni, mint korábban.

Az előző életekről szóló beszámolók nemcsak problémák, konfliktusok, klisék, konglomerátumai; annyi személytelen, korhoz kapcsolódó elemet, képességet tartalmaznak, amelyek magyarázatára a pszichodráma-modell semmiképpen sem elegendő. A kísérleti személyek meglehetősen pontossággal mesélik el, mikor, milyen utat tettek meg a lovas kocsival, hogyan sütöttek kenyeret a tizenharmadik században, s hogy állították el a vérzést 1687-ben különböző gyógynövények segítségével. Több kísérletet hajtottam végre fiatal lányokkal, akik korábbi életeik házassági problémáiról számoltak be. Azonkívül emlékeztetek itt a már korábban említett sebhelyekre, a templomi táncra, az idegen nyelvek használatára, az írás és a hang elváltozására stb.

Mindezen okoknál fogva a pszichodráma szintjét én megkülönböztetem a valóságstíntől. Itt már ugyanis olyan emlékekkel van dolgunk, amelyeknek a fantáziához semmi közük. Legfeljebb néhány ponton hamis egy ilyen beszámoló, ez is csak azért, hogy bizonyos elfojtott élményekkel el lehessen fedni vele. Jelen életünk emlékeivel is ugyanígy bánunk. Ahhoz, hogy egy előző élet egyre tisztábban, hamisítástól, idegen elemektől mentesen álljon előttünk, terápiás üléseinken többször is végig kell mennünk ugyanazon az életen. A hibás elemek lassan önmaguktól lelepleződnek.

Ez az eljárás azonban igen időigényes lehet, s csak akkor fizetődik ki, ha historikus eredményre is törekszünk. Ez azonban nehezebben alakul ki, semmit várnánk. Fő oka ennek az, hogy ellenőrzésül kizárólag nevetek, adatokat tudunk felhasználni. Ezek viszont éppen olyan dolgok, amelyekhez a kísérleti személy a legkevésbé kötődik. Az évszámok, helységnevek, utcanevek egyetlen embernél sem bírnak érzelmi, indulati töltéssel, ezért nehéz emlékezni rájuk.

Még érthetőbb ez, ha régebbi korok életviszonyaira gondolunk. Hisz legtöbbször ma is képtelen megadni a pontos dátumot, ha egy néhány évvel ezelőtt történt eseményre kérdezzük, miért lenne akkor érthetetlen, ha valaki, aki sosem hagyta el a faluját a tizenhetedik században, nem tud nekünk helységeket vagy pontos dátumokat mondani. Ahhoz, hogy valamire emlékezni tudjunk, emocionális töltésre van szükség. Ezt saját tapasztalatunkból is tudjuk. Ki emlékszik arra, mit evett egy hónappal ezelőtt? Ugyanakkor abszolút lehetséges, hogy emlékszünk rá, mit ettünk húsz éve az esküvői ebédünkön. Ebben az esetben megvan a személyes vonatkozás és az emocionális töltés. Ugyanígy volt ezzel a fent említett riporter, korábban textilkereskedő is, aki kereskedelmi ügyeivel kapcsolatosan teljesen pontos adatokat adott meg, mértékeket és árakat nevezett meg korrektül, de képtelen volt megmondani lakóhelye nevét.

Időközben kikristályosodott előttem egy harmadik hibaforrás-lehetőség is. Előfordul, hogy kezdetben több előző élet is egymásra rakódik. Ezzel a jelenséggel különösen olyankor találkozunk, ha az életek között érintkezési pontok vannak, például ugyanaz a helyszín, hasonló történések stb. Valamennyiünkkel megeshet ez, gondoljunk csak arra, hogy például rekonstruálni akarunk egy bizonyos születésnapot vagy karácsonyt. Először egymást rakódnak a különböző születésnapok, és egy darabig válogatnunk kell közöttük, amíg biztosak lehetünk benne, mi hova tartozik. Gyakran tapasztalhattuk ugyanezt üléseinken is. A válogatást megkönnyíti, ha az életek számszerűségét tudatosítjuk a páciensben. Ezután már alig okoz nehézséget a dolgok helyreállítása.

A hibaforrásokat ismernünk kell és tekintettel kell lennünk rájuk. Néha egyszerre több élet jelentkezik, máskor elsősre kapunk egy beszámolót egy életről, s az nem változik többé. Terápiás szempontból mindez alárendelt szerepet játszik. Elegendő, ha tudunk ezekről a hibaforrásokról, máris megértjük az egyes fejlődési folyamatok sajátosságait.

Mielőtt még egyszer szisztematikusan bemutatnám a reinkarnációs terápia technika oldalát, olvassanak el egy tipikus jegyzőkönyvet, amely bemutatja, hogyan jutottunk egy (huszonkét éves, férjes) szorongásos páciens traumájának nyomára. Ez a jegyzőkönyv is úgy jött létre, hogy a szorongás nyomán egyre hátrébb menünk az időben (lásd a második regressziós módszert). Az elbeszélés stílusából felismerhető az erős töltés és tetten érhető a páciensben lejátszódó küzdelem. Egyrészt minden vágya, hogy ne kelljen szembenéznie az elfojtott eseménnyel, másrészt viszont érezhető a nyomás, amelyet én gyakorlok rá, hogy a szembesülés mégis megtörténjék.

H: No és most mi történik?

KSZ: Mit tehetnék, képtelen vagyok ennyi emberrel szemben megvédeni magam.

H: Mi történik?

KSZ: Levágják a hajam – csak nevetnek rajtam, érdekes, valahogy tetszik nekik – most megbüntetnek.

H: És még mi történik?

KSZ: Nem tudom – nem is tudom – meg lehet ilyet tenni?

H: Mit?

KSZ: Egy vastag kötelet akasztanak a nyakamba – csak gúnyolódnak, röhögnek, csak röhögnek – nem bírom, ahogy kiröhögnek.

H: Ki akasztja a kötelet a nyakába?

KSZ: Az egyik.

H: Ki az?

KSZ: Nem tudom – nem ismerem.

H: Ismeri?

KSZ: Csak látásból?

H: Maga hány éves?

KSZ: Negyven, ötven...

H: Pontosán!

KSZ: Különböző korúak ezek itt.

H: Maga hány éves?

KSZ: Húsz.

H: Pontosán húszéves?

KSZ: Igen.

H: És azután? Tehát most egy kötél van a nyakában. Érzi?

KSZ: Összességében nem – nem olyan, mintha – csak úgy nyomulnak felém – talán csak szimbolikusan...

H: És azután?

KSZ: Valaki áll mögöttem, úgy csinál, mintha fel akarnak akasztani -

H: De csak úgy csinál?

KSZ: Csak úgy csinál, de szörnyű!

H: Hogy csinálja ezt?

KSZ: Fölemeli a kötél végét, és úgy csinál, mintha megfojtana.

H: Mintha...?

KSZ: Mintha megfojtana.

H: És azután? Nézzen oda, mondja el pontosan!

KSZ: Nem tudom. Kérem, kérem ne- ahogy ott álltam sokáig – és kigúnyoltak és szidalmaztak – aztán elküldtek – tudja – ha felakasztottak volna, az nem lett volna olyan rossz – az ilyesmi sokkal rosszabb, ez örökre velem lesz, ez az emlék, ez felejthetetlen, felejthetetlen...

H: Nézzük még egyszer. Szóval egy kötelet akasztanak a nyakába, és úgy csinálnak, mintha felakasztanák.

KSZ: Igen.

H: És azután mi történik?

KSZ: Szitkozódznak – azt kiabálják, hogy akasszon föl, de aztán mégsem teszik meg – ezt nem teszik meg – nem – csak legye el egy életen át a szégyenemmel...

H: Milyen szégyenettel?

KSZ: Amit itt ezektől kaptam.

H: Jól van. És azután mi van? Újból odaakasztják a kötelet? Mesélje el nagyon pontosan!

KSZ: Hát, azt mondja – tudja – hogy elmehetek, de azután valahogyan megüt.

H: Hogyan?

KSZ: Megüt – az a férfi.

H: Hogyan?

KSZ: Hát – nem tudom kimondani -

H: Hová üt?

KSZ: Megüt, hogy majdnem összeesem – majdnem összeesem – aztán rajta, menni kell, az emberek utat nyitnak nekem, ott állnak mindkét oldalon, és szidalmaznak, és ott kell átmennem.

H: Akkor most menjen át! És írjon le mindent pontosan!

KSZ: Igen.

H: Az a férfi ott megy maga mögött?

KSZ: Nem, ő ott marad.

H: De hiszen ő üti magát, nem?

KSZ: De igen.

H: Hogyan csinálja?

KSZ: Nem tudom, hogy mondjam el.

H: Van valami a kezében?

KSZ: Nem, a kezével üt, és abba az irányba terel, ahol az emberek állnak – majd összeesem – de tovább kell futnom – tovább kell...

H: Rendben. És most mit csinál? Hová néz?

KSZ: Az arcukat nézem – rémes – nem bírom felfogni – ne mértem, miért teszik tönkre az életemet.

H: Akkor most meséljen tovább.

KSZ: Ezek a sorok nagyon hosszúak – ezeken kell átmennem.

H: A tér a templom előtt van?

KSZ: Igen.

H: Vasárnap van ma?

KSZ: Nem vasárnap, egy katolikus ünnep, de nem vasárnap.

H: Milyen nap van ma?

KSZ: Egy katolikus ünnep – ünnepelnek valamit – nem tudom – a Szűzanyával, valamilyen ünnep – nem tudom, mi – ünnepnap – Isten Anyját ünneplik, nem tudom, mi a neve -

H: Milyen évszakban vagyunk?

KSZ: Azt hiszem, tavasz van.

H: Melyik évben történik ez az esemény?

KSZ: 1496-ban.

H: Melyik hónapban vagyunk?

KSZ: Májusban.

H: Május hányadika van?

KSZ: Május 19. Boldogasszony napja.

H: Rendben. Akkor most térjünk vissza az események kezdetéhez. Hogy kerül erre a térre – menjünk vissza az elejére – éljük át újra, pontosan, minden részletében – tehát most újra átéli mindazt, amiért ide került.

KSZ: Hát, tudja – ünnepnap van – ilyenkor kell templomba menni.

H: Tehát maga is a templomba megy?

KSZ: Igen, hiszen ilyenkor, májusban ünnepeljük Boldogasszony napját – én is oda akartam menni.
H: Mi van magán?
KSZ: Egy ruha.
H: Milyen ruha, hogy néz ki?
KSZ: Nem túl szép – csak olyan egyszerű.
H: Milyen színe van?
KSZ: Kockás, színes – igen, kockás – de csak sötét színek – barna, sötétkék -
H: Hogy néz ki ez a ruha?
KSZ: Azt hiszem, nagy nekem – fakó színek – elől néhány gombbal – köpeny – zsák – nagyon egyszerű.
H: Milyen hosszú?
KSZ: Térd alá ér.
H: Jól van. Tehát a templomba megy. Hol vagyunk, melyik helységben?
KSZ: Nem tudom – nagyon kicsi falu.
H: Hogy hívják ezt a falut? Melyik országban él egyáltalán?
KSZ: Dél-Franciaországban – vagy talán Dél-Belgium – nem tudom, olyasmi.
H: Most Franciaországban vagy Belgiumban? Hogy hívják a helységet?
KSZ: Beaufort – vagy ilyesmi.
H: Ma tehát ünnepnap van, s maga a templomba igyekszik!
KSZ: Igen, május 19-e van.
H: Magában van? Hol a család?
KSZ: Igen, magamban.
H: És azután?
KSZ: Megyek a templomba, s ahogy az szokott lenni, az emberek gyülekeznek a templom előtt, állodogálnak, beszélgetnek – és amikor megérkezem – abbamarad a beszélgetés – egyszerre csak – valami nincs rendben – valami nincs rendben.
H: Mit érez, mit hall?
KSZ: Abbahagyják a beszélgetést – azután – azután a templom felé indulnak – de azután énfelém, odajönnek, valahogy körülzárnak, nem tudom, mi ez az egész.
H: Most mit csinál?
KSZ: Csak állok ott.
H: Hol?
KSZ: A téren, körülöttem meg az emberek – csak néznek – gunyorosan -
H: És maga mit csinál?
KSZ: nem tudom – csak állok ott – csodálkozom – nem tudom, miről van szó – mi történik.
H: Mégis mire gondol?
KSZ: Nem tudom, talán mégis tettem valamit. Semmi rosszra nem emlékszem – mégis valamit, ami tilos.
H: Mi volt az?
KSZ: Hogy mindig a nyomunkban voltak – amikor azt hittük, senki sincs ott -
H: Ki az a mi?
KSZ: Az a férfi meg én?
H: Mi van a férfival?
KSZ: Hát akit szerettem.
H: Most is szereti?
KSZ: Persze hogy szeretem!
H: Azt mondta, hogy szerettem!
KSZ: Igen, az erdőben, ott szeretkeztünk, tudja, de nőt volt – nős –tudja, érezte, hogy boldogtalan vagyok, mindig egyedül – boldoggá akart tenni – nincs ebben semmi rossz.
H: És most arra gondol, hogy ezért gyülekeznek maga köré az emberek?
KSZ: Igen.
H: És azután? Ott állnak maga körül, maga erre a dologra gyanakszik, és azután mi történik?
KSZ: Elkezdenek szitkozódni.
H: Mit hall először?

KSZ: Kurva- már tudom, hogy jól sejtettem – hogy mégsem voltunk egyedül – tudtam – hiszen tudtam
-
H: És azután?
KSZ: Aztán azt mondták, hogy rossz kurva vagyok!
H: Élje át ezt most!
KSZ: nem tudom, valami rémségeset érzek –hogyan történik valami.
H: Micsoda?
KSZ: Szitkozódznak – ordítanak, hogy te kurva – én meg csak ott állok – tényleg, milyen hülye vagyok.
H: Mit néz?
KSZ: A földet nézem ,s így, hogy a földet nézem és nem nézek az emberekre – így valahogy elfogadom, hogy bűnös vagyok – mintha tényleg az lennék.
H: Tehát rossz a lelkiismerete?
KSZ: Valahogyan igen – bár nagyon boldog voltam, valahogyan mégis gyötör a lelkiismeret.
H: És azután mi történik? Ott állnak és szitkozódznak.
KSZ: Hát – félek – ne tudom, mit akarnak – ne tudom megvédeni magam, micsoda szégyen.
H: Mit csinálnak?
KSZ: Megfogják a hajamat, a ruhámat.
H: Milyen haja van?
KSZ: Hosszú.
H: Milyen színű?
KSZ: Sötét.
H: S ezt most megfogják?
KSZ: igen, és gúnyolódnak...
H: Most mi történik?
KSZ: Szidalmaznak – te barom – lecsúszik a ruhám – úgy szégyellem magam – olyan rossz -
H: Letépték a ruháját?
KSZ: Igen.
H: Akkor most hogyan áll ott?
KSZ: Félmeztelenül.
H: Mi van magán?
KSZ: Egy ilyen – mint egy ing- olyan ruha, mint egy ing – és cipő.
H: Nézze meg magát pontosan, ahogy ott áll.
KSZ: Egy ilyen ingben...
H: Milyen érzés?
KSZ: Szörnyű – ott állni – nem is érzem embernek magam – és ordítanak é hangosan kiabálnak, hogy ott voltam az erdőben, és hogy cseppet sem zavart, mit csinálok – de az valami egészen más volt – teljesen más, annyira szégyellem magam – és akkor jön az a férfi a kötéllel, mert valaki felkiáltott, hogy akasszanak fel. Most akasztja a kötelet a nyakamba – és az emberek csak röhögnek és tapsolnak.
H: És közben mit érez?
KSZ: Hogy irtózatosan szégyellem magam – hogy szeretnék eltűnni – hogy akik ott állnak, úgy néznek – összehasonlítanak.
H: Mivel hasonlítják össze?
KSZ: Nem úgy élte, ahogy kellett volna, tudja. És ma ünnepnap van – Isten Anyja, Mária, Mária, az igen, az nő volt – úgy kell élni – és aztán, tudja, amit én csináltam, az nem illő – az mégiscsak nagy szégyen...
H: Mit csinál a férfi a kötéllel?
KSZ: Úgy csinál, tudja, mintha felakasztana – csak hogy kigúnyoljon, csak úgy csinálja – és persze a többieknek tetszik.
H: Mit érez közben?
KSZ: Azt, hogy meghalni nem olyan rossz, tudja – mint ott állni szégyenszemre – ott állni az emberek előtt –hogyan egy senkinek érezze magát az ember –egy senkinek -
H: És azután mi történik?
KSZ: Most már eleget álltam itt, mehetek, és éljek a szégyenemmel – örökké – át kell mennem az emberek sorfala között – utat nyitnak nekem – azon kell átmennem.

H: Milyen érzés ez?

KSZ: Borzalmas – a szégyen – hogy nem vagyok ember többé...

H: Csinál valaki magával valamit, amíg ott átmegy?

KSZ: Nem – nem – csak úgy huzigálják az ingemet – szitkozódznak – míg már semmit sem hallok – már nem vagyok ott...

H: Hová megy? Mit csinál ezután?

KSZ: Valaki odadobta a ruhámat – utánam dobta – és csak rohantam, rohantam el onnan, el az emberek közül...

H: Hová?

KSZ: Valami vízpartra – volt ott valami víz – ott leültem – a parton – egy kis tavacska partján.

H: És most mit csinál?

KSZ: Még sírok!

H: Sír?

KSZ: Igen, és arra gondolok, hogy így kell élnem, egy életen át a szégyenben – örökké csak szégyenkezni – örökké a szégyenben – hogy senkinek nem nézhetek a szemébe többé – nem nézhetek a szemükbe többé -

H: Tehát úgy dönt, hogy egy életen át szégyenkezni fog?

KSZ: Igen.

H: Hogy örökké szégyenkezik, és senkinek nem néz a szemébe többé?

KSZ: Igen.

H: Most mire gondol még?

KSZ: Hogy szerel nem létezik a számomra többé – soha, soha! Csak szégyenkezni fogok – hogy a testemen valami mocsok maradt, rajta maradt örökre.

H: És azután mi történik? Meddig marad ott a vízparton?

KSZ: Nagyon sokáig –amíg besötétedik – azután hazamegyek.

H: Most mi történik?

KSZ: Hazamegyek és bemegyek a szobámba. Az apám mindent tudott – de volt még egy ötlete, tudott valakit, aki elvesz – most már senki sem akart elvenni – de ő tudott valakit – őhózzá mentem hozzá.

H: Van valami olyan részlet ebben a történetben, ami elkerülte a figyelmét? Valami, mai még fontos?

KSZ: Hogy letépték a ruhámat – tudja – az nagyon rémes volt.

H: Hogy ott állt ingben?

KSZ: Igen.

H: Történt még valami azon kívül, amit elmesélt?

KSZ: Nem, de ez szörnyű nagy szégyen volt.

H: Még valamit letéptek Önről?

KSZ: Nem – az hiszem, mégiscsak meztelenül álltam ott -

H: Mindent letéptek magáról?

KSZ: Igen.

H: Szóval teljesen meztelen volt?

KSZ: Igen.

H: Akkor most még egyszer nézze meg ezt a helyzetet egészen pontosan!

KSZ: Igen – csak egy picit lánca van rajtam – valami lóg rajta- egy kis szív –egy szív – ezt ajándékba kaptam - semmi más.

H: Szóval teljesen levetkőztették?

KSZ: Igen.

H: Akkor koncentráljunk még egyszer erre a pontra.

KSZ: Nem akarom – nem bírok védekezni – ahogy ott voltam az erdőben, úgy álljak itt most – mondják, hisz engem úgysem zavar – és néznek – de igenis számít - szégyellem magam.

H: Élje át még egyszer, hogyan vetkőztették le! Ki csinálja?

KSZ: Lehúztam a ruhámat –tudja, ezek a ruhák, amiket hordunk mindig olyan nagyok. Én összefogom, fenn akarom tartani – de kitépi a kezemből, mindent szétszaggat – az ingemet – teljesen meztelen vagyok – hiszen teljesen meztelen.

H: És még?

KSZ: Semmi – csak szitkozódznak – és áll ott még valaki – akit ismerek.

H: Ki az?

KSZ: Az a férfi, akit szerettem.

H: És ő mit csinál?

KSZ: Csak néz –csak néz –csak néz engem.

H: És maga mit érez?

KSZ: Borzalmas – most ő is olyan, mint a többiek –borzalmas, borzalmas – érti, amikor kettesben voltunk, nem számított – hogy meztelenül lát – de most – most viszont -

H: Még mit érez, amikor látja? Hogy néz magára?

KSZ: Nem gonoszul – ne, csak olyan üres tekintet – semmi szerelem – semmi gyűlölet – én még mindig szeretem - de tudom, sosem fogunk találkozni többé, soha, soha többé.

H: Jól van, akkor most váljunk ettől az eseménytől és menjünk előre az időben, egyre előrébb és előrébb, egészen 1975-ig. Álljunk meg 1975. június 4-én.

A reinkarnációs terápia módszere

A reinkarnációs terápiás technika itt a következő rövid bemutatása elsősorban a szakmailag érdekelt olvasóknak szól. Semmi esetre sem használati utasítás, amely arra csábítaná a laikust, hogy kipróbálja. Kifejezetten óvok mindenkit attól, hogy akár kíváncsiságból, akár időtöltés gyanánt előző életei előcsalogatásával foglalkozzék. Ez a módszer ugyanis milyen belenyúl az emberi pszichébe, ezért kizárólag terápiás, esetleg speciálisan ezoterikus célokra használható. Ha szórakozunk vele, meglehetősen kellemetlen következményekkel számolhatunk. Ez nem jelenti azt, hogy a módszer különösen veszélyes, de egy játszadozó gyermeknek egy kenyérvágó kés is komoly sérülést okozhat. Mindig minden attól függ, hogy a használó hogyan bánik az eszközzel.

Annak az olvasónak, aki képzett a mélypszichológiában, semmi nehézséget nem fog okozni, hogy az itt következő vázlat alapján megfelelő képet alakítson ki magában módszerünkről. Azt is szabadon eldöntheti, hogy kívánja-e alkalmazni a reinkarnációs terápiás, s ha igen, milyen mélységekig. A komolyabb érdeklődőknek (és itt orvosokra, pszichológusokra, természetgyógyászokra egyaránt gondolok) mindenesetre azt ajánlanám, hogy a módszert tanfolyamon sajátítsák el, mivel az idők során egy sor olyan műfogást kristályosodott ki előttünk, mely a napi gyakorlatot jelentősen megkönnyíti, ugyanakkor írásban nehéz lenne bemutatnom valamennyit.

A reinkarnációs terápia több szakaszra oszlik, amelyeket időrendi sorrendben fogok bemutatni.

A diagnózis

Ennél a terápiánál kezdetben nem túl bonyodalmas. Ha az orvosi vizsgálat eredményeként biztosak lehetünk abban, hogy a tünet elsődleges oka nem organikus (agytumor stb.), elegendő a tünetegyüttes pontos leírása, a kezdeti időpont s a kiváltó faktorok tisztázása. Páciense válogatja, hogy ehhez elegendő-e három mondat, vagy írassunk-e életrajzot a klienssel. A pszichikus összefüggéseken nem szükséges különösebben eltöprengenünk. Egyáltalán, óvakodjunk attól, hogy akár a páciens, akár tüneteit rögtön besoroljuk valahová. Valójában teljesen lényegtelen, mi a baja, a lényeg az, hogy itt van és segítségre van szüksége. Mennél tovább nem értjük páciensünket, annál nagyobb az esélyünk arra, hogy egyszer valóban meg fogjuk érteni. Ha az első órán belökjük esetünket valamelyik klasszifikációs fiókba, az többnyire nem más, mint erőszakotétel.

A pszichoterápiás kezelés elején páciens és terapeuta arra kötnek szövetséget, hogy közös utazást tesznek az emberi lélek útvesztőiben. Kezdetben egyikük sem tudja, milyen lesz ez az utazás, hová vezet őket egyáltalán, és milyen élmények várnak rájuk. A terapeutával való kapcsolat a páciens megerősíti erre az útra. S bár igaz, hogy a terapeuta segítőként és tanácsadóként együtt utazik vele, az utazás alapvetően mégis a páciens lelki tájaira vezet. Ezért szoktam többnyire már az első órán közölni a pácienssel, ha erre lehetőségem nyílik, hogy mindazt, ami a terápiában történik, neki kell

megcsinálnia, én abszolúte semmit nem tehetek érte. Én csak arra törekedhetek, hogy jó kísérő, útmutató legyek.

Célunk az egészség visszanyerése. És én ezt szó szerint értem. Az egészség azt jelenti, hogy közelebb vagyunk az egészhez, épebbek vagyunk, azt jelenti, hogy fejlődünk. Fejlődni azonban csak a páciens fejlődhet. Nincs az a magas honorárium, amiért ezt a feladatot átháríthatná a terapeutára. Nagyon fontos, hogy mindezt a terápia legelején tisztázzuk, főként kihúzzuk a páciens a passzivitásból, amelyet a szokásos orvos-beteg szituációban magával hoz... „az orvos adjon egy injekciót, hogy újra egészséges legyek!”. Ha a páciens arra vár, mit fog tenni a terapeuta, lebénulhat az egész terápia. Ha viszont a páciens felfogja a feladatát, rövidesen örömet okoz majd neki, hogy aktívan dolgozhat saját fejlődésén. Mindez világosan azt mutatja, hogy nem kell behatóan foglalkoznunk a diagnózissal.

Én a diagnózisnál a legfontosabb információs eszköznek a horoszkópot tekintem. A horoszkóp megmutatja a páciens alapstruktúráját és problematikáját, azonkívül arról is felvilágosítást ad, mely alapproblémák vezettek a pillanatnyi helyzetéhez. A horoszkóp kétségkívül a legindividuaisabb s legegzaktabb módja a diagnózis elkészítésének, ugyanis személyesen leképezi az egyedet, minden statisztikai egységesítés, közelítő érték nélkül. A horoszkóp ugyanakkor kirajzolta azokat a kereteket is, amelyeken belül ez az egyed fejlődhet, és fejlődnie kellene.

Ahhoz, hogy a terápia menetét kontroll alatt tartsuk, megcsinálhatunk persze néhány mélypszichológiai tesztet. Jőmagam többnyire meglegyszem a nagy Lüscher-féle színteszttel. Kínálkozik még a Roscharch-teszt, a Szondy-teszt, a Tu-Anima-teszt, és sok más egyéb. Mindeközben sose feledjük, mit mondott dr. Heyer: „Aki nem tud érinteni, annak érintenie kell” Lényegében diagnózisunk ezután kezdődik.

A hipnózis

Már a következő ülésen lépünk egyet előre. Hozzákezdünk a hipnózishoz, illetve az ellazítás bevezetéséhez. Miután röviden tisztázom, mik a páciens elképzelései a hipnózisról, megcsinálom vele az ingatesztet. A páciens nyugodtan tartja kezében az ingát. Az asztalon egy korong fekszik egy körrel és egy abba írt keresztrel. Ezután felszólítom, hogy koncentráljon egy bizonyos irányra (körre, vízszintesre vagy függőlegesre), és képzelje el, hogy az inga ebbe az irányba mozog. Rövid idő múltán az inga tényleg elkezd az elképzelt irányba mozogni.

Ez a legtöbb páciensem számára igen meglepő jelenség, s miközben tovább kísérletezünk, módodom nyílik esetelni páciensem előtt a képzelet hatalmát. Ha a kísérlet sikerült (és ez többnyire így van), a hipnózisnak semmi nem áll útjában többé. Ha nem sikerül, akkor ez valamiféle ellenállás jele vagy velem, vagy a kezeléssel szemben. Ilyen esetekben összekötöm a páciens egy kis, igen érzékeny bőrellenállásmérő elektródával. Miközben felteszek néhány célzott kérdést, a pszichogalvanikus bőrreflex (PGR) útján hamarosan megtudom, hol vannak azok a többnyire tudatalatti gátak, amelyek akadályozzák a kezelést. Ezeket tudatosítom, s így elhárítom. Ezután az addig sikertelen ingateszt is biztosan működni fog. Ezután a páciens lefekszik egy kényelmes díványra, és én bevezetem a hipnózist.

Az első ülésen a testérzéseken kívül (mint nehézség, nyugalom, meleg) kerülök minden egyéb kísérletet. A páciensnek meg kell tanulnia elengednie magát, nem helyezhetjük rögtön teljesítmény drukk alá. A legtöbb ember túl sok elvárással jön az első hipnotikus ülésre. A páciens csak akkor tudja tényleg elengednie magát, amikor megtapasztalja, hogy tulajdonképpen egyáltalán semmi nem történik. Az elektromos meditációs zene sokak számára megkönnyíti a hipnotikus álomba való belesiklást.

Az, hogy a páciens hogy reagál a hipnózisra, már az első ülésen kiderül. Míg az egyik azonnal mély hipnotikus álomba zuhan, a másik panaszkodik, hogy „végig jelen volt, mindent hallott”.

Feltétlenül tisztáznunk kell, hogy a hipnózisnak semmi köze az öntudatlansághoz, ellenkezőleg, fokozott tudatosságot jelent. A hipnózis jelenségét többnyire egy elemlámpa példájával világítom meg. Ha a fény egy szórólencsén át esik, relatíve ugyan sokat látunk, ám ugyancsak relatíve homályosan. Ha viszont gyűjtőlencsén át bocsátom a fényt, egyetlen pontot fogok látni, de azt

világosan, élesen. Ugyanez történik a hipnózisban is. Mindennapi tudatunk tehát a szórólencsének felel meg, míg a hipnózis a tudatot erősen beszűkíti, és különösen kiélesíti a megvilágított tudatszeletet.

A terápia további menete szempontjából majdnem lényegtelen, milyen mély hipnózisba esik a páciens. Mélyhipnózis esetén a regresszió gyorsan és könnyebben érhető el. De elegendő az ellazulás is, amelyben a páciens világosan észleli az elnehezülést, a melegséget. Ezt pedig néhány ülés után mindenkinél el tudom érni.

A következő üléseken színélményeket szuggerálok. A szuggesztió körülbelül így szól: „Teljesen magától, anélkül hogy bármit tenne érte, belső szemei előtt egy szín jelenik meg – ez az Ön színe!”

Kezdetben még azt is kerülöm, hogy egy határozott színt szuggeráljak, nehogy a páciensnek meg kelljen erőltetnie magát, egyáltalán, aktívan kelljen részt vennie az ülésen. Ha az „ő színéről” beszélek, rákényszerül, hogy kíváncsi, mi történik magától. Csak akkor megyek tovább, ha világosan észlelte az első színt, ilyenkor folytatjuk és átmegyünk az egész színkálán – kék – zöld – sárga – piros – ibolya – kék. Ha páciens számára a színlátás problémát jelent, valamilyen módon elképzeltetem vele a színeket. Ezzel kezdődik a

A szimbólumdráma

A páciens tempójának megfelelő sebességgel a következő képeken megyünk át: mező, patak, forrás, torkolat. A technikát s a képek sorrendjét Leuner professzor a katathym képélmény fogalmával részletesen leírja. A Leuner professzor használta képsor mellett a legszívesebben s leggyümölcsözőbben a Thomas által leírt apályt-képet alkalmazom a varázsvessző és varázsgyűrű képével együtt. Összességében azonban a szimbólumdrámát meglehetősen szabadon alakítom, nem tartom magam meghatározott képsorokhoz. A szimbólumdrámával egyidejűleg hármast eredményt érek el:

- a. A páciens megtanulja az imaginációs technikát, azaz csukott szemmel képeket lát, él át és mesél róluk. Miután ezek a belső képek tudatos irányítás nélkül, mintegy „maguktól” peregnek, a páciens megszokja, hogy úgy vegye a feltörő anyagot, ahogyan az van, tehát minden kritika és kommentár nélkül számoljon be róla. A hipnózis eközben az ülések során önmagától egyre inkább elmélyül.
- b. A képek milyensége igen jól diagnosztizálhatóvá teszi a páciens valódi pszichikai állapotát. Elvben a projektív teszthez hasonlatos az egész. A páciens képek formájában archetipikus szimbólumokat jelenít meg, s a megformálás megfelel a páciens pszichés struktúrájának. Mivel a szimbolikát a páciensek többsége nem ismeri, képi világa szint mindent elárul, amit egy pontos diagnózishoz tudni kell.
- c. A szimbólumdráma módszere, amely már önmagában is egy terápiás technika, a szimbólumok szintjén töltésleépítő. A terápia tehát már itt megkezdődik, bár a páciens még nem érzékeli, mert a módszer majdhogynem játékosnak tűnik.

A születés

Ha a páciensnek a képátélés nem okoz problémát többé, visszatérünk a születés élményéhez. Ez úgy történik, hogy szuggesztíve visszavezetem őt megszületése időpontjához, átéletem és elmeséltetem vele a teljes folyamatot. Ebben a fázisban már majdnem mindenkinél testi érzések lépnek fel. A páciens átéli a légszomjat, a nyomást a fején, a testi fájdalmakat stb. Érti a kórházzsagot, látja a megszületés helyszínét, látja a jelen lévő személyeket, minden szót hall, amelyet kiejtenek. Mindehhez egyáltalán nem szükséges mélyhipnózis. A páciens akkor is szinte pillanatok alatt belesiklik a születés szituációjába, ha azt lehetetlennek tartja. Többször átéltem már, hogy azt szuggerálva: „Most pedig élje át a megszületését!”, a páciens elkezdené megindokolni, miért nem megy ez az ő esetében, majd mentegetődzését megszakítja, mert máris érzi a születéssel kapcsolatos fájdalmakat. A megszületés

folyamatát többször is elisméltetem, mert minden egyes ismétlésnél világosabb lesz az egész, egyre több részlet válik felismerhetővé.

Ha a születés élménye tudatosult, a terápia többnyire új szakaszba lép, mert a páciens saját bőrén tapasztalta meg, hogy nincs olyasmi, amit valóban elfelejtenénk., szóval amire ne tudnánk visszaemlékezni. Megtanulja, nincs olyan, hogy „képtelen vagyok emlékezni rá”, csak olyan van, hogy „nem akarok emlékezni rá”: Ugyanakkor már rendelkezik azzal a bizalommal, amely ahhoz szükséges, hogy passzívan átengedje a feltörő anyagot, anélkül hogy a folyamatban aktívan részt venne. Gyakran ugyanis meglehetősen fáradtságos munka meggyőzni a páciensét arról, hogy elég, ha hagyja, úgymint minden magától történik. Legtöbbször azt hiszik, hogy tüneteikkel, gyermekkorukkal, neveltetésükkel, stb. kapcsolatos szellemi analízisekkel kell gazdagítaniuk a terápiát.

Módszerünk azonban szigorúan kizár mindenféle racionális analízist. Ez az oka annak, hogy miért nem veszel fel részletes anamnézist a kezelés elején. Azért, mert biztos vagyok abban, hogy mindaz, amit a páciens elmesél, soha sem oka a tünetnek. A páciens által előadottak információs értéke számomra mindössze annyi, hogy tudom, mi az, ami nem számít. Ehhez a szerény eredményhez képest azonban az idő túlságosan is drága. Azáltal, hogy a páciensét a lehető leghamarabb visszavezetem a születés élményéhez, időt takarítok meg, ugyanis az élet addigi eseményeit szinte egyáltalán nem veszem figyelembe. Ez utóbbi behozható, ha biztosak vagyunk abban, hogy a páciens passzíve átengedi az elfojtott élményeket, ami által tényleg az elfojtott élmények lesznek tudatosítva, s nem századszor melegítjük fel kedvenc problémáját, amelyek, s ebben teljesen bizonyosak lehetünk, semmiféle töltéssel nem rendelkeznek.

A születés átélése után áttekintjük az embrionális állapotot hónaponként, hogy ellenőrizzük, nincs-e benne valamilyen trauma. Ha ezenkívül még a fogantatást is sikerül átéleznünk, a páciens mai életének tudattalan anyaga legnagyobb részben tudatosult. A születést, az embrionális állapotot és a fogantatást mindenkinél tudatosítom, függetlenül a tüneteitől. Ha idáig elérkeztünk (s ez általában úgy tíz ülést vesz igénybe), az utolsó technikai lépésnek semmi sem áll útjában többé. Ekkor következik

Az inkarnációs regresszió

Amint azt már jeleztem, a páciens múltjába két különböző módon juthatunk el. A születéshez hasonlatosan maguktól képesek események merülni fel, kezdetben valamelyest rendezetlenül, kaotikusan, de gyakran rögtön rendezett egészként. Tapasztalat dolga, hogy megtudjuk különböztetni, vajon a páciens a pszichodráma szintjén van-e vagy sem. A megkülönböztető jegyeket korábban már leírtam. Ezeket az üléseket addig ismétljük, addig folytatjuk, amíg el nem érünk a keresett traumához (vagy traumához!), s azt vagy azokat a páciens újra át nem éli. Többnyire mind a páciens, mind a terapeuta érzékeli, hogy egy bizonyos eseményben az eredeti trauma nyomára bukkantak-e, vagy csak egy komplexusláncolat átmeneti, bevezető tagjára.

Az üléseket egyébként a fent említett pszichogalvanikus bőrreflexmérővel ellenőrizhetjük, s ez komoly segítség. Bizonyos tapasztalat birtokában láthatjuk a mérőeszközökön, hogy hol van a trauma, mennyi a töltése, konfrontálható-e már, vagy sem, s ha igen, mennyi töltés épült le időközben.

Bár az ilyen segédeszközök igénybevétele nem feltétlenül szükségszerű, de ha célirányosan vetjük be őket, gyakran mind a páciensnek, mind a terapeutának sok időt takarítanak meg. Az időtakarékos módszer következtében a reinkarnációs terápia gyakran nem igényel többet harminchatvan óránál. Az időközben fellépő ellenállás vagy annak az eseménynek a túlságosan magas energiamegszállottsága jelzi, amelyhez éppen közeledünk, vagy valamilyen olyan másik probléma terméke, amelyet az eljárás pillanatnyilag elfed. Az ellenállást ugyanúgy kezeljük, mint a tünetet magát. A túlságosan magas energiamegszállottság a közbeiktatott szimbólumdrámák segítségével a veszélytelenségig leépíthető.

A terápia közben olykor egyes órákat arra használunk fel, hogy beszélgetés formájában tisztázzuk a felmerülő kérdéseket. Ezeket a beszélgetéseket a páciens betekintést nyer az életébe s a mindenség törvényszerűségeibe. Mivel ezekre a beszélgetésekre mindig akkor kerül sor, amikor az a terápiás szituációból adódik, a páciens számára az összefüggések felismerése nem okoz nehézséget, hiszen a lényegét még az elmélet előtt gyakorlatban átélte.

A pszichoterápia lélekgyógyászat. A pszichoterápia technikájának a lehető legjobbnak, legkifinomultabbnak kell lennie, de a páciens szemében soha nem szabad technikaként megjelennie. A terápia középpontja az az emberi érintkezés, amely a páciens számára lehetővé teszi, hogy megismerje önmagát. Amilyen mértékben ismeri meg önmagát az ember, olyan mértékben ismeri fel projekcióit is a környező világra, tehát mindazt, amit addig külső realitásnak tartott. Minden visszavett projekcióval egyre több felelősséget vállal magára, ugyanakkor azt is átéli, hogy a külvilág vele együtt változik. Terápiám egyik legfontosabb célja, hogy páciensem idővel felismerje, az a külvilág, amelynek fogságában érezte magát, valójában nem más, mint énjének (selbst) tükörképe. Ily módon a kezében lesz egy hatékony eszköz, amellyel olyanná változtathatja a világot, amilyennek szeretné, s mindezt azáltal, hogy önmaga is megváltozik.

Ez az a pont, amelyen gondolkodásom alapvetően különbözik azoknak a szociológusoknak, társadalomtudósoknak a gondolkodásától, akik szerint az emberük környezetük termékei. Ez a felfogás ugyanis fogalmi perverzió! Az ember nem lehet környezete produktuma, ezzel szemben a társadalom az emberek produktuma. Kezdetben pácienseim sem hisznek nekem, de szerencsére nincs is erre szükség –mert szemléletem igazát fogják átélni a terápia során. Eleinte sokak számára nehéz elfogadni, hogy sorsukért ezen a földön senki más nem hibáztatható, csak ők maguk. Végül azonban épp ez a belátás vezet a megváltó szabadsághoz.

Mindaz, amit eddig elmondtunk, rámutat arra, hogy terápiámból semmiképpen sem számúzhetőek a világszemléleti és filozófiai kérdések. A pszichoterápia a teljes embert kezeli, létének legmélyebb rétegeit érinti. A pszichoterápiának abban kell segítenie az embert, hogy megtalálja és megértse, valamint színvonalasan elhelyezze önmagát a mindenségben. A „lélekszerelők” nem pszichoterapeuták. Eredetileg a lélekgyógyászat és az orvostudomány művészete egy kézben összpontosult, a pap kezében. A „pap” megjelölésen nem azt értem, amit manapság szokás, hanem azokat a bölcs férfiakat, akik a természet és mindenség törvényszerűségeinek ismerete által voltak képesek gyógyítani. Az, hogy ez az egy foglalkozás háromfelé szakadt, az egyházi papra, a pszichoterapeutára és az orvosra, nem sok jót hozott az emberiségnek. Nagy jótétemény lenne, ha e három tudáság újra egyesülhetne. A pszichoterápiának manapság megvan az esélye arra, hogy ezt a fejlődést elősegítse.

Ez utóbbi gondolataim remélem útját állják annak, hogy reinkarnációs terápiámat bárki pusztán új terápiás eljárásnak tekintse – ugyanis jóval inkább új világszemléleti koncepció -, ami viszont feltehetően megnehezíti majd betörését a szakmai körökbe.

A Claudia-eset

H: Most visszafelé megyünk az életében, az idő semmiféle szerepet nem játszik. Az idő csak a megértetés eszköze, a felosztás mértéke – úgy fogja átélni a múltat, mintha most játszódna le. A múlt jelenné válik – visszafelé megyünk az életében – ön egyre fiatalabb, most huszonöt éves – továbbmegyünk – most húszéves. – Még továbbmegyünk, tizenöt éves, tízéves. Ma van a tizedik születésnapod. Hogy vagy?

KSZ: Nem túl jól.

H: Miért?

KSZ: Influenzás vagyok.

H: Kaptál valami ajándékot?

KSZ: Nem túl sokat.

H: Mégis mit kaptál?

KSZ: Az anyám küldött egy csomagot, egy piros blúzt meg egy szürke, kantáros húzott szoknyát piros és zöld pöttyökkel – de elvették.

H: Ki vette el?

KSZ: A nővér, azt mondta, a szoknya úgymint rövid nekem, és odaajándékozta egy másik lánynak; ezt volt az én születésnapom ajándékom (sír) – ki nem állhat, mindent elajándékoz, amit kapok – mindent

elvesz tőlem, semmit nem tarthatok meg (sír) – én se bírom őt, gyűlölöm – jaj – gyűlölöm (sír) – gyűlölöm, gyűlölöm (sír).

H: Akkor most megválnék ettől a születésnaptól és megyünk tovább az időben vissza – továbbmegyünk – fiatalabb vagy, hatéves vagy. jársz már iskolába?

KSZ: Igen.

H: Tudsz már számolni?

KSZ: Igen.

H: Mennyi öt meg öt?

KSZ: Itt a két kezem – tíz.

H: Rendben. Akkor továbbmegyünk. Fiatalabb vagy, öt-, négy-, három-, két-, egyéves, koncentráljuk most megszületésed pillanatára, ma van 1946. április 13. Épp most születted meg. Hány óra van?

KSZ: Négy óra ötvenkét perc.

H: Jól van.

KSZ: Szombat van, igen, szombat.

H: Épp most születted meg, mit érzel, mit élsz át?

KSZ: Húha, valami kiprésel.

H: Honnan?

KSZ: Onnan, ahol eddig voltam.

H: És ott milyen, hogy néz ki?

KSZ: Nem tudom – olyan sötét és meleg, de hogy hogy néz ki? Nem látni semmit, csak érezni...

H: És mit érezni?

KSZ: Hát elég szűkös, de lágy és meleg!

H: Rendben, és mi van azután? Írd le pontosan a benyomásaidat, most születesz meg.

KSZ: Jaj, nem megy, nem bírok kijönni – nem bírok kijönni, pedig ki kell jönnöm – de nem megy, és most egyszerre csak világos lett, és valami felemel – az asztalon egy asszony fekszik – az anyám, és egy másik orvos még valamit kiemel – a has nyitva van, és itt vagyok, kijöttem.

H: Hol jöttél ki?

KSZ: A hasából, a nyitott hasából, vérzik, és most kapok egy- hm (nevet) és a bába vagy mi – igen, a bába – mindig azt mondja „Te jó Isten, micsoda egy cukor gyerek – micsoda szép kék szemek” – fogalmam sincs róla – hogy kék a szemem – hm.

H: Van valami, amit a születés közben rosszul csináltak?

KSZ: Nem, nem hinném, el sem tudom képzelni, mit.

H: Tehát császármetszéssel jöttél a világra?

KSZ: Nem tudom, mi a neve, mindenestre felvágták az asszony hasát, és ott jöttem ki.

H: Menjünk vissza megint az időben, menjünk vissza ebbe a barlangba, ahonnan jössz, a fogantatás idejére – min nevezsz? – meséld el!

KSZ: Hm (nevet), semmi csak úgy ugrabugrál állandóan -

H: Mondd el pontosan, mi ugrabugrál?

KSZ: Ne tudom, hm, hm.

H: Mi történik?

KSZ: Hát, ott fekszem benn, és állandóan úgy ugrál, azt hiszem, én – nem – az nem lehet – de, már éltem át ilyesmit, ilyen ugra-bugrát, de hiszen még meg sem születtem.

H: Írd le, mi történik, mindent, amit érzel!

KSZ: Kelleme, örültem kellemes, meleg és lágy, és ha ugrabugrál, akkor is lágy, nem fáj, és mindig arra gondolok – de biztosan csak beképzelem, hogy már éltem át ilyen ugrabugrát, vagy hogy tudom, mi az.

H: Na micsoda?

KSZ: Mintha kocsiban lennék, kocsiban, ami köves úton megy.

H: Jó, akkor most koncentrálj erre a képre!

KSZ: Igen, én... (köhög)

H: Miért köhögsz?

KSZ: Beteg vagyok, egy kocsiban vagyok az úrral – egy lovas kocsiban – és köhögöm kell.

H: Hogy hívnak?

KSZ: Claudíanak, a Claudinból jön – a mama mondta – hogy ne tűnjön fel.

H: Mi ne tűnjön fel?

KSZ: Akkoriban, amikor születtem – sok volt a francia ott – Napóleon csapatai – és a mama, a mama – Claudinnak nevezett – hogy mindenki azt higgye, egy francia katonától vagyok -

H: Miért kellett, hogy azt higgyék?

KSZ: Mert nem volt szabad tudniuk, hogy az úr a papám.

H: Melyik úr?

KSZ: Hát az úr, a báró.

H: Milyen báró?

KSZ: Hát von Redwitz báró, de ő akkor már nős volt.

H: Miért mondd neki azt, hogy „Úr”?

KSZ: Mert az anyám nála dolgozik.

H: Mit dolgozik?

KSZ: Charlotte-nak és a felségének varr.

H: Ki az a Charlotte?

KSZ: Charlotte a lánya.

H: Kinek a lánya?

KSZ: Az úrnak és a feleségének.

H: És ez az úr az apád?

KSZ: Igen, de senkinek sem szabad elmondanom. Nekik sem szabad.

H: És honnan tudod, hogy így van?

KSZ: A mama mondta, de én sem tudtam, csak amióta tizenhárom éves lettem.

H: És most hány éves vagy?

KSZ: Tizenhárom, és most itt utazunk ebben a lovas kocsiban.

H: Hová?

KSZ: Berlinbe.

H: Mikor születted?

KSZ: 1810. szeptember 12-én, nem, 1812-ben, Charlotte született 1810-ben (sóhaj).

H: Szereted Charlotte-ot?

KSZ: Igen, nagyon kedves – mindig segít, ha valamit nem tudok egyedül megcsinálni.

H: Jársz iskolába?

KSZ: Igen, de nem iskolába. Van egy tanárnőnk.

H: Kik azok a mi?

KSZ: Charlotte és én.

H: És mit tanulsz nála?

KSZ: Mindenfélét, számolni, írni, franciát – de a franciát nem szeretem – mindig azt mondom: „Madmosell” – és akkor bedugnak az ágyban, és azt mondják: „Pihend csak ki magad”, mert tudják, hogy beteg vagyok.

H: Mi bajod van?

KSZ: Az orvos azt mondja, hogy gümőkor.

H: Az micsoda? Milyen érzés?

KSZ: Hát hogy nem kapok levegőt, meg mindig köhögök, és rémesen sovány vagyok, és fáj, ha köhögök.

H: Tehát fenn vagytok most a lovas kocsin, hová utaztok?

KSZ: Berlinbe.

H: Mit akarsz te Berlinben?

KSZ: Látni akarom a királyt!

H: Honnan jöttök?

KSZ: Ratiborból.

H: Hogy hívják? Honnan?

KSZ: Ratibornak.

H: Hol van ez a Ratibor?

KSZ: Hát Sziléziában.

H: Ez egy nagyobb helység?

KSZ: Na nem olyan nagy.

H: És most Berlinbe utazol?

KSZ: Igen.

H: És mit akarsz Berlinben?

KSZ: A királyt akarom látni!

H: Melyik királyt?

KSZ: Hát Friedrich Wilhelmet!

H: És miért akarod látni?

KSZ: Hát mert ez volt a vágyam, hogy lássam, lássam, milyen – és a papa – az úr azt mondta, ha megint Berlinbe megy, magával visz – és hát – most Berlinbe megyünk. Most hogyan szólítod, papának vagy Uramnak?

H: Csak akkor mondom, hogy papa, ha magunk vagyunk.

KSZ: Egyébként?

H: Egyébként csak Redwitz úrnak hívom.

KSZ: És most Berlinbe mentek.

H: Igen. És mivel utaztok, egy nagy autóval?

KSZ: Mivel? Nem értettem.

H: Hogy autóval mentek-e vagy omnibusszal?

KSZ: Mi a fenével? Mondtam már, hogy lovas kocsival.

H: Lovas kocsival?

KSZ: Igen.

H: Hány ló húzza?

KSZ: Négy.

H: Rendben, akkor most megérkezünk Berlinbe.

KSZ: Igen.

H: Meséld el, mi történik.

KSZ: Én – ez egy olyan felvonulás, vagy mi – és hideg van – tél – fázom, és az úr a karjára vesz, és rám teszi a kabátját – hm – aztán jön a kocsi a királlyal – én – hm, na, ezt nem kellett volna látnom – olyan vén és ronda, mindig azt hittem, hogy egy király szép és fiatal, de ez itt, ez olyan vén – csalódott vagyok.

H: Van vele királyné is?

KSZ: Nincs, az már meghalt – már rég meghalt. Papa azt mondja, az úr azt mondja, még a világra sem jöttem, és már meghalt – amikor Charlotte született.

H: Tehát nem tetszik neked a király?

KSZ: Ááá.

H: Mégis, milyen hát?

KSZ: Juj, hát olyan – pfü, öreg, vén – olyan – nem is tudom, olyan furcsa az álla, nem, egyszerűen nincsen álla, olyan – úgy a szájától egyszerre csak a nyakánál vagyunk, és aztán olyan, olyan nagyon nagy az orra – (nevet) – de a papa azt mondja, a királyt nem szabad kinevetni – igen – azt mondja, hogy a király meg hercegek nem mindig szépek meg fiatalok – mégis nevetnem kell, hogy néz ez ki – hát tényleg nem szép – csak a születésnapját, azt szeretem.

H: Mit szeretsz rajta?

KSZ: Akkor mindig kapunk valamit!

H: Mit kaptok?

KSZ: Hát ajándékokat.

H: Kitől?

KSZ: Attól függ – ünnepség van ilyenkor – nyáron; mindig nyáron van.

H: Mikor van a születésnapja?

KSZ: Augusztusban.

H: No és mit kaptok ilyenkor?

KSZ: Mindenféle vicik-vacakat.

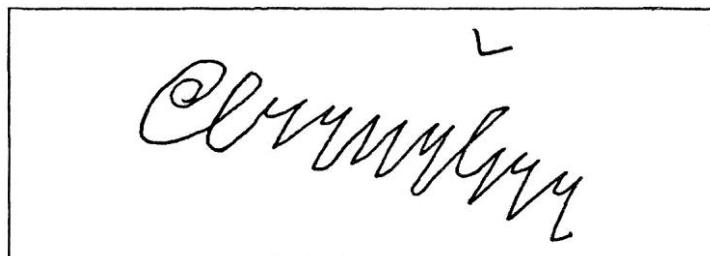
H: Például?

KSZ: A téren strandokat építenek – és akkor ott cetliket osztogatnak – tudod, cetliket, amin áll valami, vagy egy szám, vagy egy név, vagy valami, és akkor oda kell menni a bódéhoz, és akkor megnézik a cetlit, és kapunk valamit – én egy láncot kaptam.

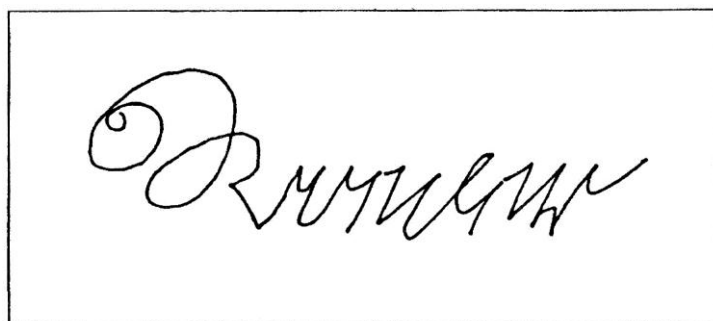
H: Tudod mikor van pontosan a király születésnapja?

KSZ: Azt hiszem, augusztus 8.-án.

H: Rendben, akkor most láttad a királyt.
KSZ: Hm – igen.
H: Még mit csináltok Berlinben?
KSZ: Nem túl sokat – az úr – az úr még bevásárol valamit – az állatoknak – de nem tudom, mit -
H: Mi lehet az?
KSZ: Hát – valami, hogy egészségesek legyenek, erősek, vagy valami ilyesmi.
H: Milyen állatok?
KSZ: Hát a tehenek meg a lovak – a jószág, tudod, jó sok állatunk van. Melyiket szereted a legjobban?
H: Ó, a lovakat.
KSZ: Tudsz lovagolni?
H: Igen, de nem igazán, mert nem tudom megtartani magam.
KSZ: Miért nem tudod?
H: Nem meséltem el?
KSZ: Nem.
H: Mert a bal karom, a bal karom béna.
KSZ: Nem tudod mozgatni?
H: Nem – mindig a – nem is tudom – mama mindig azt mondta – de régen, ma már nem – hogy ez a büntetés.
KSZ: Büntetés? Miért?
H: Hát amit csinált.
KSZ: De mit csinált?
H: Hát hogy- hogy az úrral – de erről nem kell beszélni.
KSZ: Magyarázd ezt meg, hogyan függ ez össze a te karoddal?
H: Mi hogyan függ össze?
KSZ: Az, amit a mamád csinált, hogyan függ ez össze a te karoddal?
H: Igen, a mama azt mondta, hogy ez a büntetés, mert vétkezett.
KSZ: Mert hogy nem volt összeházasodva azzal a férfival, neki meg volt már felsége, gyereke is volt, a Charlotte.
H: És egyáltalán nem tudod mozgatni ezt a karodat?
KSZ: Nem, a másik kezemmel kell felemelni és összefogni az ujjaimat, akkor már meg tudok tartani vele valamit ,de nem érzek semmit, tudod, a doktor, a doktor mindig beleszúr egy tűvel, tudod, de nem érzek semmit – és mondja is, hogy nem is fogok.
H: Írni tudsz?
KSZ: Igen, írni tudok, a másik kezemmel írok.
H: Melyik kezeddal írsz tehát?
KSZ: Hát a jobbal, ha egyszer a bal nem mozog.
H: Írnál nekem valamit?
KSZ: Mit?
H: A nevedet.
KSZ: Jó.
H: Itt van, ezzel írhatasz.

Charlotte

- H: Nagyon szép, és mit jelent ez?
KSZ: Hát azt, hogy Röder, nem megmondtam?
H: Röder?
KSZ: Igen.
H: Claudia Rödernek hívnak?
KSZ: Igen.
H: Akkor most menjünk az időben vissza, egyre fiatalabb vagy, tíz-, nyolc-, hat-, négy-, két éves.
Épp most születesz meg. Milyen nap van ma?
KSZ: 1812. szeptember 12-ike.
H: Most születesz meg, hány órakor?
KSZ: Azt nem tudom, nincsen óránk.
H: A pontos idő – percre eszedbe jut. Na, milyen idő jut az eszed? Ez születésed időpontja!
KSZ: Hát – én – olyan rég volt már – igen, egy perccel négy előtt.
H: Hajnalban vagy délután?
KSZ: Sötét van, sötét, igen, most fogok megszületni.
H: Mi van, gyere, mesélj!
KSZ: Hát, ez a nő olyan furcsán tart -
H: Ki tart furcsán?
KSZ: Ez a vénség, ez az asszony, és egyre csak azt hajtogatja: „Ilyen szegény kis féreg, ilyen szegény kis féreg”, mondja egyre, hát elég beteges a külsőm, azt hiszem -
H: Még milyen hangokat hallasz?
KSZ: Csak a vénasszonyt, aki olyan furcsán beszél – „szegény kicsi féreg” -
H: Mire gondol, amikor ezt mondja?
KSZ: Hát rám!
H: Miért vagy te szegény?
KSZ: Nem vagyok szegény, csak olyan – olyan beteges – meg olyan icipici - hm
H: De egyébként jól vagy?
KSZ: Hát rendesen ordítok!
H: Tetszik neked itt a földön?
KSZ: Á, csöppet sem.
H: Miért nem?
KSZ: Mert hideg van, és ez az asszony, aki itt beszél, mondhatna már valami mást is – és olyan ronda, brr – egy csöppet sem tetszik.
H: És a mamád tetszik?
KSZ: Ó, igen a mamám, ő szép, nagyon szép, de most nem annyira.
H: Miért nem?
KSZ: Hát, gondolom, nagyon kifáradt, sápadt és kimerült.
H: Akkor most menjünk vissza a születés elé. Itt milyen?
KSZ: Egyszerűen prima.
H: És milyen?
KSZ: Hát itt azt csinálom, amit akarok.
H: De mit csinálsz itt?
KSZ: Összevissza ütögetek.
H: És miért csinálod ezt?

KSZ: Nem tudom, mert jó, tudod, hogy akárhova bokszolok, olyan puha és besüpped, és semmi nem fáj, és meleg van, és olyan egyszerű – tudod mi az, hogy védettség?

H: Ez az, itt benn?

KSZ: Azt hiszem, igen.

H: Akkor most menjünk még hátrébb az időben, míg valami megváltozik, egyre hátrébb megyünk az időben, míg nem vagy egy egészen új helyzetben – mit látsz?

KSZ: (sóhajt - sóhajt) – Úristen, nem, ó, nem.

H: Mi van?

KSZ: Undorodom.

H: Mitől?

KSZ: Jaj, a patkányoktól, jaj, nem – segítség!

H: Meséld el, hogy vagy?

KSZ: Jaj, Uram Istenem (sír) – egy toronyban vagyok (sír) – én – nem – ezek -

H: Meséld el, mit látsz?

KSZ: Patkányokat, patkányokat, pfuj!, nem, nem -

H: Miért vagy itt ebben a toronyban? Milyen torony ez egyáltalán, hogy kerülsz ide?

KSZ: Bedobtak (sóhajt).

H: Akkor most visszamegyünk egy kicsit az időben, mielőtt idekerülsz a toronyba, erről meséld, hogy akkor mi van, hol vagy, mit csinálsz?

KSZ: Hát, eljöttünk a házból, nem házból, a kunyhóból – el kellett jönnünk.

H: Miért?

KSZ: Mert keresik a férjemet.

H: Miért keresik?

KSZ: Mert le akarja győzni a herceget – meg akarja ölni.

H: A férjed meg akarja ölni a herceget?

KSZ: Igen.

H: És miért?

KSZ: Mert mindent elvesz az emberektől – épp hogy nem halnak éhen – minden mást elvesz.

H: Hogy hívják a herceget?

KSZ: Nem tudom.

H: Hol élsz a férjeddal?

KSZ: Hát Köhlertalban.

H: És az hol van?

KSZ: Szóval a, a Fekete-erdőben, csak úgy mondják, a „fekete erdő”.

H: Ismersz valamilyen várost a környéken?

KSZ: Igen, van itt egy helység –na – ahol gyógyvíz van. Tudod, ez a, úgy mondják, hogy egészséges marad az ember, ha ezt issza.

H: Téged hogy hívnak?

KSZ: Engem?

H: Igen.

KSZ: A nevem Lene.

H: És még?

KSZ: Semmi még, az emberek úgy hívnak: „fekete Lene”.

H: Miért mondják, hogy „fekete”?

KSZ: Mert hosszú fekete hajam van.

H: Hány éves vagy?

KSZ: Huszonhat.

H: Melyik évben vagyunk?

KSZ: 1703-ban – és

H: Melyik évben vagyunk?

KSZ: Azt hiszem, 1723-ban.

H: Mikor születted?

KSZ: A századforduló előtt.

H: Hány évvel előtte?

KSZ: Nem tudom pontosan, azt hiszem, három.

H: 1697-ben születél?

KSZ: Lehetséges.

H: Most huszonhat éves vagy?

KSZ: Igen, és most, gondolkodnom kell, nem vagyok túl okos.

H: Írni tudsz?

KSZ: Nem, nem tudok írni.

H: Egy kicsit sem?

KSZ: Nem, csak a számokat ismerem, azokat láttam valahol, de nem tudom, szóval azt hiszem, hogy számok, de nem tudom, mit jelentenek.

H: Felírnád nekem, úgy, ahogy láttad?

KSZ: Igen.

H: Itt van, ezzel írhatod!

KSZ: Szóval le kell írnom, ugye?

H: Igen, írd le!

KSZ: Úgy magától nem tudom, először meg kell nézнем, hogy hogy is van.

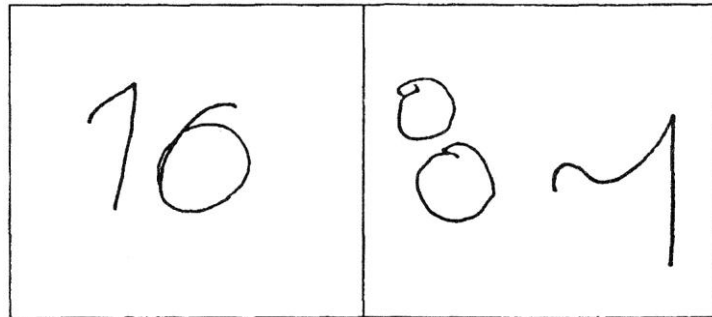
H: Jó, akkor nézd meg, és aztán írd le!

KSZ: Igen – hát jó nehéz, most jön egy ilyen, azt hiszem, nem fog menni, de megpróbálom, egyszer így *, aztán meg így **

H: Két kör egymás fölött?

KSZ: Igen, felül egy kisebb, alul egy nagyobb, látod?

H: Igen.

KSZ: Igen, de nem tudom, mi ez, azt hiszem, igen, hogy egy szám, és akkor – tudod, meg akartam tanulni, de nincs itt senki, aki megtanítana. Hogy is van ez? – Így és így és így. Ez áll ezen a falon, amiről most leolvasom.

H: Micsoda fal ez?

KSZ: A várfal.

H: Ez annyi, mint 1687.

KSZ: Nem tudom, mit jelent, csak úgy leírtam – de a nevem nem tudom leírni.

H: Nagyon rendesen megcsináltad, köszönöm szépen. Mondd, mindig úgy beszélsz, ahogyan most velem beszélsz?

KSZ: Nem, megvan a saját nyelvünk.

H: Akkor beszélj azon a nyelven.

KSZ: Jó.

H: Mesélj egy kicsikét – hol laksz?

KSZ: (ettől kezdve erős sváb dialektusban beszél) Nem megmondtam?

H: Szóval hol?

KSZ: Köhlertalban.

H: Ott van házad? Hol laksz ott?

KSZ: Ott volt a kunyhónk régen – de mióta a férjemet üldözik, el kellett bújnunk. Tudod, nincs házunk, kövekből van, olyan, mint egy ház, de nincs, és ha esik az eső – azért ott szárazon ülök.

H: Hogy néz ki belülről?

KSZ: Hát csupa kő az – egypár ócska kacat van itt még otthonról.

H: Hol van az az otthon?

KSZ: Na, hát a kunyhóban, ahol azelőtt laktunk.

H: Előzőleg egy kunyhóban laktatok?

KSZ: Igen.
H: És mit esztek?
KSZ: Többnyire zöldséget, gyökeret, gyümölcsöt, húst.
H: Mikor esztek húst?
KSZ: Ha vadászik az ember!
H: Kicsoda?
KSZ: Az ember.
H: És mit vadászik?
KSZ: Általában nyulat.
H: Nyulakat lő?
KSZ: Ej, na hát van neki egy olyan izé – egy olyan holmija, most nem tudom, hogy hívják.
H: Hogy néz ki ez a holmi?
KSZ: Először volt neki egy nyila, aztán csinált valami egyszerűbbet. Szóval úgy néz ki, mint a nyíl, de egy kicsikét mégis más, most nem jut eszembe.
H: Jó, akkor most mesélj egy kicsit a férjedről.
KSZ: Na, ő aztán a figura – ő (nevet) – azt mondják – de én mégis bírom – mert én – azt hiszi, ha megöli a herceget, jobb lesz ,de én nem hinném – rá fog menni – mondtam neki. De akkor is azt csinálja.
H: Vannak társai a férjednek, vagy csak egyedül csinálja?
KSZ: Persze, persze, egy csomóan, de -
H: Hogy hívják a férjedet?
KSZ: Hansnak.
H: És te hogy nevezed?
KSZ: Sehogyan, úgy hívják, hogy Hans, és úgy hívom én is.
H: És mi volt azelőtt? Minek tanult, mielőtt rebellis lett?
KSZ: Hát Köhler. Hogy mi volt? Mit mondtál, mi volt?
H: Nem rebellis?
KSZ: Hát az meg mi? Hé, te tudod-e - , most én honnan tudjam, hogy rebellis-e? Nem hiszem, valahogyan másképpen hívják.
H: Na micsoda akkor? Hogyan hívják?
KSZ: Hát felkelőnek.
H: És mit csinált azelőtt?
KSZ: Szénégető volt.
H: Mi volt?
KSZ: Szénégető.
H: Ismerted akkoriban?
KSZ: Hát persze, hiszen két gyerekünk van már.
H: Hogy hívják a gyerekeket?
KSZ: Gregor és Tami -
H: Gregor és Tami?
KSZ: igen, Gregor a nagyobbik.
H: Mindketten fiúk?
KSZ: Igen.
H: Gregor hány éves?
KSZ: Gregor tíz, Tami meg körülbelül nyolc, úgy mondjuk két évvel Gregor után jött a világra.
H: Mi után két évvel?
KSZ: Gregor után.
H: Akkor most mesélj még. Akkor ti most menekültök tulajdonképpen, vagy elbújtatok?
KSZ: Elbújtunk, úgy bizony -
H: És a gyerekek is veletek vannak?
KSZ: A gyerekek velem vannak – a Hansi nincs itt.
H: Hát hol van?
KSZ: Valahol másutt – továbbküldtem.
H: Miért?
KSZ: Hogy ne találjanak rá.

H: És neked hogy megy itt a sorod?

KSZ: A lábam, a lábam az fáj.

H: Miért?

KSZ: Hát mert annyit kell rohanni – de tudod, ez mind attól függ – á, hogy is mondják – szóval úgy csináltuk, hogy én a Gregorral meg a Tamival olyan közel vagyok a várhoz, hogy a hercegnek eszébe sem jutna – hogy itt keressen minket, sokkal messzebb – azt hiszi, jó messzire elmentünk, közben itt vagyunk közvetlenül a vár mellett - és nem tudja – jól becsapjuk – naponta elmegy mellettünk – akkor be kell fogni a gyerekek száját.

H: Ki megy el mellettetek?

KSZ: Hát azok, akik a férjemet keresik.

H: De kik azok?

KSZ: Hát a herceg testőrei vagy micsodák – hogy hogy néznek ki?

Mit mondtál? Hogy milyenek, ugye?

H: Igen.

KSZ: Hát hogy hogyan néznek ki- hát – hm, szóval olyan szűk nadrágjuk van, meg zubbony, szűk nadrág, csizma, térdig érő.

H: Milyen színű a zubbony?

KSZ: A zubbonyuk piros, igen, piros.

H: Akkor most meséld tovább, mi lesz veletek. Keresnek, ugye, és akkor ha most az időben előremegyünk, mi történik?

KSZ: Igen, hát én – az ember nem jön vissza többé, elrejtőzött – azt mondtam neki, menjen egy barátjához- aki azon a helyen, a folyónál lakik.

H: Tudod, hogy hívják azt a helyet?

KSZ: Hát úgy körülbelül, de van, aki azt mondja, hogy Bad Teilach, vagy Teilnach, a többiek meg csak azt mondják, Teilach.

H: És oda ment a férjed?

KSZ: Arrafelé?

H: És veled mi történik?

KSZ: Nincs mit ennem – és bemegyek az erdőbe ennivalót keresni vagy nyulat fogni vagy ilyesmi.

H: Hát azt hogy csinálod?

KSZ: Hát kötéllel.

H: Azt hogyan kell?

KSZ: Hát ott kell várni, tudod – csinálsz egy hurkot, én tudom, hogy szoktak szaladgálni a nyulak- hogy is mondjam – hogy hol van a, na hogy is mondják, oda kell menni, lefeküdni, és várni és várni és várni, ajaj, meglazult a hurok – meg kell próbálni meghúzni – és akkor ott fekszik a hurok és én várok, amíg átfut a nyúl, de persze többnyire nem sikerül – mert hát – mert hát a nyulak jó gyorsak – tudod – és nem hülyék – de egyszer már elkaptam egyet, hú de kapálódzott – és most kimegyek az erdőbe és megpróbálok valami ennivalót hozni – a gyerekek éhesek...

H: Volt már pénzed valaha?

KSZ: Pénzem? Nem – tudom, azzal kell fizetni – ismerem, tudom, hogy van olyan – de nekem még nem volt. Nálunk, tudod, nincs ilyesmi.

H: És azután mi lesz veled meg a gyerekekkel?

KSZ: Hát most ott vagyok az erdőben, ennivalót keresek.

H: És találasz?

KSZ: Nem, nem – jönnek...

H: Ki jön?

KSZ: A herceg testőrei.

H: És?

KSZ: Most elfutok, de hogyan – úgy tudok futni, olyan gyorsan – de ezek- de ezek jobban bírják – először egész jól megy, de aztán nem bírom – hogy mondják? – csak futok, ezek mégis egyre közelebb vannak – és most, most elkaptak – nincs mit tenni -

H: És mit csinálnak veled, amikor elkapnak?

KSZ: Hm, hm (sóhajt)...

H: Meséld el, mi történik, gyere – mesélj, csak mesélj, nézd meg pontosan, mi történik.

KSZ: Nem fogtok meg. Nem fogtok meg. De mégis – na, küzdök, mint egy tigris – de ezek négyen vannak, négyen – azt hiszem –számolni nem tudom, de annyian vannak, mint az ujjaim, ha elveszem a hüvelykujjam – ennyien vannak, és persze sokkal erősebbek, mint én...

H: Mit csinálnak veled?

KSZ: Megfognak, és odavisznek a – odavisznek a herceghez.

H: És ott mi történik?

KSZ: Igen, és az angol is ott van megint.

H: Milyen angol?

KSZ: A herceg, a hercegnek vendége van -

H: Honnan tudod te azt?

KSZ: Az a walesi, aki állandóan utánam járt, a disznó, ő árult el.

H: Meséld még róla.

KSZ: Ő volt az egyetlen, aki tudta, hol vagyok, igen, egyszer találkoztunk az erdőben – és olyan furcsán beszélt – meg se értettem – oké, meg ou, ilyeneket mondott, mindenre azt mondta, oké...

H: És te mit mondtál?

KSZ: Hát, megpróbáltam teljesen normálisan, ahogyan most itten veled beszélek –de ő nem értette meg – ő, hú – tulajdonképpen – mindig csak utánam, tudta, hogy nincs ott a férjem – és hát meg akart, na, hát tudod, hogy miről van szó...

H: Mit akart?

KSZ: Hát, szóval...

H: Szóval mit akart?

KSZ: Nem mondhatom meg, de úgyis tudod.

H: És most ez az ember is ott van, ahol fogva tartanak?

KSZ: Igen, ő is ott van a várban a hercegnél, és azt a furcsa nyelvet beszéli -

H: És veled aztán mi történik?

KSZ: Megvernek – hú, de mennyire – és azt akarják tudni, hol van az ember – de (sóhajt) – de nem mondom meg nekik (sóhajt), és aztán bedobnak a toronyba, ahol a patkányok vannak – nem kapok enni, de semmit, és mennél gyengébb vagyok, annál közelebb jönnek – nem tudom elzavarni őket – és most – jaj (sóhajt).

H: Meséld, mi van?

KSZ: Jaj, menjetek el.

H: Micsoda?

KSZ: Menjetek innen – patkányok – itt szaglászunk, itt vannak már a lábamon – ó, pfuj, rohadék -

H: Írd le, mit látsz!

KSZ: Jaj – (sóhajt)

H: Nézz oda, figyelj!

KSZ: Et nem bírom (sóhajt).

H: Nézz oda.

KSZ: Nem lehet.

H: Írd le a színeket, amelyeket észlelsz.

KSZ: Fekete – feketék ezek – óh.

H: Tovább.

KSZ: Juj! – (undort kifejező mozdulat).

H: Ne szagold, nézz oda!

KSZ: Jaj, ne!

H: Írd le, mi történik.

KSZ: Engem zabálnak -

H: Nézz oda pontosan.

KSZ: Buhhh -

H: Pontosán odanézni.

KSZ: De – túlságosan sokat kérsz tőlem – hogyan néztek oda, miközben megzabálnak, de mennyire -

H: Ne undorodj – nézz oda, megnézted?

KSZ: Igen.

H: Rendben. Akkor menjünk tovább – mi történik ezután? Gyere, meséld el, mi jön ezután

KSZ: Elveszítem az eszméletem.

H: Ez milyen érzés?

KSZ: Jó – nem érzek semmit.

H: Látni látsz még?

KSZ: Igen, még látok – de nem én vagyok – vagy én – szóval én vagyok – de látom magam.

H: Hogyan? Hogy van ez?

KSZ: Jaj, meghaltam – hűha (megkönnyebbülés).

H: Akkor most azt meséld, mi van most?

KSZ: Hagyták, hogy éhen haljak – most jönnek le a lépcsőn – az egyik belém rúga – nem, nem belém – de a testembe, az ott fekszik – oldalba rúg, és azt mondja, álljak fel és menjek velem, de hiszen ez nem megy – hiszen meghaltam – és akkor a másik azt mondja: „Azt hiszem, ez megdőglött”, és azok a dagadt patkányok meg csak rágják a testem.

H: Ha most megnézed magad, ahogyan a patkányok esznek, mit érzel közben?

KSZ: Semmit – hiszen ez csak a külső – csak a külsőt eszik – az nem számít. Ha egyszer itt vannak, biztos éhesek – senki sem ad nekik – hadd egyenek nyugodtan – nem érzem már.

H: És most mit csinálsz?

KSZ: Megkeresem a férjemet – még mindig ott van annál a barátnál a kunyhóban, és van vele egy lány vagy asszony, nem tudom pontosan, a karjában tartja, és nevetgélnek és nagyon jó kedvük van – egy szó sincs többé a hercegről, meg hogy meg kell ölni meg felkelést csinálni – csak vidámak, isznak és nevetnek.

H: És te mit érzel?

KSZ: Semmit – abszolúte semmit – ha jó neki, miért ne – ha így elégedet és boldog, akkor hadd csinálja.

H: És te mit csinálsz?

KSZ: Elmegyek – el kell mennem a gyerekekhez, hogy lássam, mit csinálnak – a kicsi sír – én megsimogatom a fejét, megpróbálom felvenni – de nem hinném, hogy érzi, és Gregor, a nagyobbik, az meg csak beszél hozzá -

H: Mit mond?

KSZ: Azt mondja: „Ide figyelj, a mama nemsokára megjön”, mire Tami azt mondja „De olyan régen elment, és én annyira éhes vagyok.”

H: Mit érzel, amikor ezt hallod?

KSZ: Nem tudom, igazán nem tudom, mi ez – érezni – ahá, érezni – az én gyermekeim, így igaz, de valahogyan megszűnt a kapcsolat.

H: Jó, és azután mi történik?

KSZ: Mindent látok és észlelek, mindenütt vagyok és sehol – tudod, ez egy olyan állapot – hogy is magyarázzam el neked – olyan, olyan – kiegyensúlyozott, nyugodt, és csak akarnod kell és ott vagyok, ahol akarsz, egyszerre csak ott vagy – a gondolat útján egyszerűen – mert ugye nincsen tested többé.

H: Szeretnél örökre ebben az állapotban maradni?

KSZ: Nem tudom.

H: És azután mi történik?

KSZ: Azt hiszem, újra testet öltök -

H: Mikor?

KSZ: Hát – az embereknek sok idő ez – de nekünk nem sok -

H: Kik azok a mi?

KSZ: Hát mi – mi – nem tudom, mik vagyunk – gondolataink vannak – mi magunk vagyunk a gondolat – azt hiszem, csak gondolatok vagyunk, test nélkül, de pontosabban nem tudom megmondani.

H: És ez jó? Ez az állapot?

KSZ: Igeen, nagyon jó, jó – tudod, amit életnek hívunk, s ami ebben az életben történik – az –hogy mondjam el – most harmonikus és kiegyensúlyozott és nyugodt, de nincsenek mélységek és magaslatok – tudod, te nyilván azt mondanád, hogy unalmas – gondolom – hisz te ember vagy, és az emberek állapotában – az - nem tudom, de azt hiszem, biztos vagyok benne, hogy unalmasnak találnád.

H: Te unalmasnak tartod?

KSZ: Hát, hm, nem tudom, hogy magyarázzam el neked, de ez szép – de el kell innen mennem – még egyszer ki kell innen – tudod – itt vannak olyanok, akik nem akarnak elmenni innét, azok maradhatnak

– mert ők, ők elégedettek ezzel a helyzettel – tudod – tudják, hogy ez mindig így lesz – elégedettek, boldogok – igazán boldogok, és nem akarnak ezen változtatni – de én, nem is tudom – azt hiszem, pár száz év múlva már unnam itt – azt hiszem – és akkor el kell mennem – még nem vagyok készen – még mindig ott tartok, ahol azok, akik azt mondják, hogy: „Itt maradunk!”, tudod, megértesz? Tényleg megértesz? Hiszen te ember vagy.

H: Megpróbállak megérteni.

KSZ: Mert, tudod, nem bírom igazán elmagyarázni – ha most lenne testem, talán jobban el tudnám magyarázni – tudod – de én most semmi vagyok – csak – mi vagyok én egyáltalán? Tudod, hogy mi vagyok?

H: Mi vagy?

KSZ: Tudod, mi vagyok? Meg tudod mondani, mi vagyok én most?

H: Nem lehet azt mondani, hogy az éned vagy?

KSZ: De. Én vagyok én, ez igaz – de miből vagyok? Nem is tudom – hm – levegőből, vagy, hm...

H: Minek lehetne nevezni azt, amiből vagy?

KSZ: Talán energiának, nem tudom, felfogod- ezt – lehetek energia – de nem tudom pontosan – én...

H: Jól van, tehát még egyszer idekívánczol a földre?

KSZ: Igen, de nem akarok olyan testet többé, amelynek annyit kell szenvednie...

H: Kikeresheted magadnak a testet?

KSZ: Nem, azt nem lehet.

H: És milyen az új életed?

KSZ: Rövid, igen rövid.

H: Miért rövid?

KSZ: Megint jön a szenvedés – pont az, amit nem akartam, a testnek megint szenvednie kell, de a léleknek nem – csak a testnek – a lélek, az – az meglehetősen kiegyensúlyozott – vagy tudod, mi vagyok most – most, ebben a pillanatban – amikor benn vagyok a testben – a test szenved – ez az, ami én vagyok, nem szenved többé, nyugodt...

H: Ez a fejlődés?

KSZ: Igen, nagyon is.

H: Akkor most foglalkozzuk ezzel a változással – menjünk ahhoz az időponthoz, amelyben újra összekapcsolódsz a testtel – milyen érzés ez?

KSZ: Hát, szóval – érzés – ez – nem érzés – ez csak – érzésnek nem nevezhető – ha van egy testem, és belém csípsz, azt érzem – de az, ami most történik, az nem érzés – hm – nem is tudom - hogy magyarázzam el.

H: Újra az anyagban vagy?

KSZ: Nem, még nem.

H: Hát akkor hol vagy?

KSZ: Hát, még a, tényleg, hol vagyok – mindenütt és sehol.

H: Jó, akkor most menünk oda ahhoz az időponthoz, amikor összekapcsolódsz megint az anyaggal.

KSZ: Ez olyan, hogy – be kell mennem – be -

H: Hová?

KSZ: Tudom már – ebbe a kapcsolatba.

H: Nehéz?

KSZ: Nehéznek nem nehéz, de – nem is fáj, nem is kellemetlen – nem tudom, hogy magyarázzam el neked – képzeld el – képzeld el egy óriási porszívót, igen, és az oda beszív, vagy ilyesmi – valahogy így, de nem fáj – nem is rossz, tényleg nem.

H: És azután mi történik veled?

KSZ: Még nincsen testem, hm, az a dolog, amiben benne vagyok, növekszik – de tulajdonképpen rettentő lassan – mintha olyan, tudod, mintha valaki egészen lassan húzná a tagjaiadat, és egyszerre csak – de nem mondanám, hogy ez kellemetlen – egyszerre csak újra formát öltesz, új alakot.

H: Át tudnád tekinteni leendő életedet?

KSZ: Igen.

H: Tudod, hogy mi van a karoddal?

KSZ: Igen.

H: És mi az oka annak, hogy ez a kar béna?

KSZ: Annak, nem is tudom – az asszonyt, akiben most benne vagyok – aki később az anyám lesz – vagy megrúgják, vagy elesett – de inkább azt hiszem, rúgás volt az.

H: Koncentrálj erre az eseményre.

KSZ: De nem látom.

H: Látni fogod – figyelj és írd le, mi történik.

KSZ: A mama a lóistállóban áll az – az úrral – aki az apám – és beszélgetnek – tulajdonképpen nyugodt – tudod – hm – de az úr izgatott, és hadonászik a kezével és kiabál, és a lovak nyugtalanok – a mama pedig odamegy az úrhoz, egészen közel, ő pedig ó, ő pedig ellöki.

H: Írd le ezt a lökést.

KSZ: Hát –a mama – szóval az az asszony, akiben benne vagyok, aki később az anyám lesz – oda akar menni hozzá, át akarja ölelni – hogy mit beszélnek, nem értem, hogy mit mondanak – és ő egyszerűen ellöki, a ló pedig megijed és kirúg, és pontosan az asszony hasába.

H: És te mit érzel??

KSZ: Érzem, igen, érzem – nem is tudom - mintha az, ami lennék, elnémulna – hiszen még nem is vagyok – még nincsen testem – valódi test – még nem vagyok kész – és ez a félkész dolog valahogyan – tudod – olyan érzéketlenné válik.

H: Ez a rúgás tehát az oka a béna karnak?

KSZ: Igen, pont a vállamat érte.

H: jól van. Akkor most tovább megyünk a megszületésig. Most születsz meg.

KSZ: Igen, ki kell jönnöm onnan – ahol vagyok, szóval az asszony testéből – és azután ő lesz az anyám.

H: Ismerős neked ez az asszony? Lehetséges, hogy találkoztál már vele valamelyik korábbi életedben?

KSZ: Nem, ővele nem.

H: Van olyan személy, aki ismerős a körötted lévőkhöz?

KSZ: Igen, egy kisgyermek, egy kislány – talán két éves lehet – őt egészen biztosan láttam már.

H: Koncentrálj, ki volt korábban? Tekintsd át az előző életedet. Hol találkoztál vele?

KSZ: A nővérem volt – de nem az az anyja, aki engem most világra hozott – nem is igaz, ez a gyermek nem azé az anyáé – hiszen ez a gyermek az úr feleségének a gyermeke – de nem, szóval -

H: Szóval ez a gyermek előző életedben a nővéred volt?

KSZ: Igen.

H: És az urat felismered, ott van valahol a múltadban?

KSZ: Nem, őt soha nem láttam, de a kislányt ismerem, igen, hiszen ő az, aki megfulladt – megfulladt a kert végében a patakban.

H: Akkoriban?

KSZ: Igen, Köhlertalban.

H: Hány éves volt akkor?

KSZ: Körülbelül négy – azt hiszem. De én...

H: Vétkes voltál abban, hogy megfulladt?

KSZ: Nem, nem, szó sincs róla, nem lehettem vétkes.

H: Ő az idősebbik?

KSZ: Igen, hiszen nem is tudok, nem is tudtam járnai még.

H: Akkor most térjünk vissza ehhez a kislányhoz, ehhez az élethez, ami most kezdődött el – ő tehát az úrnak a lánya, annak az úrnak, aki a te apád is egyben?

KSZ: Igen – de tulajdonképpen még fogalmam sincs róla, hogy ő az apám.

H: Csak később fogod megtudni?

KSZ: Igen, csak úgy tizenhárom éves koromban.

H: Most még nem tudod.

KSZ: Nem, tulajdonképpen nem.

H: Akkor most előremegyünk, egészen addig, míg tizenhárom éves nem leszel, amikor megtudod, egyre idősebb vagy, egyre idősebb, tizenhárom éves vagy- igaz?

KSZ: Igen.

H: Milyen kort élsz meg?

KSZ: Nem magasat, körülbelül egy fél évem van még hátra – nem több.

H: Akkor most menjünk oda, az életed végéhez.

KSZ: Jó. Írd le, mi van, mi történik?

H: Az ágyban fekszem, szörnyű sovány, keshedt vagyok, és én, szóval, itt van az orvos, és azt mondja, nem tud segíteni – meg kell halnom.

H: Jó, akkor koncentráljuk arra.

KSZ: Jó.

H: Mi van?

KSZ: Nem túl sok – olyan, mint az elalvás – nem küzdelem – mint a legutóbbi.

H: Arra gondolsz ott a toronyban?

KSZ: Igen, ez csak, ez csak olyan elalvás – tudod – elalszom, és nem ébredek fel többé, a mama ott van mellettem, és simogat és sír, és Charlotte is ott van – ő is sír – szeretett, azt hiszem -

H: Mondd meg, melyik napon haltál meg?

KSZ: Tél volt, januárban.

H: Január hányadikán?

KSZ: Nem tudom pontosan, 1826-ban.

H: Január hányadikán?

KSZ: Tizenharmadikán vagy tizenötödikén.

H: Tizenharmadikán?

KSZ: Lehet, hogy tizenötödikén, nem, tizenharmadikán...

H: Tehát ezernyolcszáz... január tizenharmadikán?

KSZ: Ezernyolcázhuszonhat.

H: Hány órakor?

KSZ: Délben, délután.

H: Három óra van, vagy kettő?

KSZ: Később.

H: Később, mint három?

KSZ: Igen, de nincsen óránk, el kell, el kell...

H: Megjelenik előtted a szám, olvasd le!

KSZ: Négy óra huszonnyolc.

H: Köszönöm. Menjünk tovább.

KSZ: Odamegyek a mamához, és megsimogatom a fejét – tudod, mindig azt mondta nekem: „nem olyan nagy baj, ha meghalok, úgyis újra eljövök, te is eljössz újra”, mondta mindig, és most odamegyek hozzá, és megsimogatom a fejét, és olyan borzasztóan sír, és mondom neki, hogy úgyis újra eljövök – de nem hall engem.

H: Még mit látsz? A mamát és mit még?

KSZ: Hát, és a – a mama rajtam fekszik, illetve azon, ami belőlem még ott fekszik az ágyban, és kifésüli az arcomból a hajam és simogat és állandóan azt hajtogatja: „Száz Anyám, de miért?”, egyre ezt mondogatja: „Száz Anyám ,de miért pont én, hisz nem tettem semmi rosszat!”, vagy ilyesmit, hiszen a bűnéért már megbűnhődött.

H: Hogyan?

KSZ: Hát úgy, hogy béna volt a karom – tudod?

H: És most hogy vagy?

KSZ: Hát, nagyszerűen. Tudod-e, megint ott vagyok, ahonnan jöttem.

H: És volt értelme számodra ennek az életnek?

KSZ: Hát, nekem – bár nem sok minden történt – nem lehetett, ahogy akartam – nem tombolhattam ki magam úgy, ahogyan más gyerekek – de tudtam úszni és lovagolni, játszhattam az állatokkal, igen, azt hiszem, volt értelme – nem voltam elégedetlen soha, mindent úgy vettem, ahogyan van, és így mindennek ellenére szép volt.

H: Mi lesz ezután? Itt maradsz, ebben az állapotban?

KSZ: Nem, azt hiszem, még mindig nem.

H: Miért nem?

KSZ: Mert mégiscsak nagyon rövid volt ez, tudod, ez a mostani – szóval, igaz, hogy is mondják, hogy megtisztított, vagy ilyesmi – de mégiscsak túl rövid volt.

H: Tehát megint eljössz a földre?

KSZ: Biztosan, igen.

H: Mit kell még megtanulnod?

KSZ: Hát, meg kell tanulnom, hogy úgy fogadjam el a sorsom, amilyen, tudod, egyszerűen elfogadni azt, ami jön, kihozni belőle a legjobbat – és nem mindig panaszkodni – mondhatnék egy példát neked? Mondjuk nagyon szomjas vagyok, és ott van egy üveg, félig tele vízzel, akkor ne mondjam azt, hogy jaj, ez csak félig van teli, hanem azt, hogy „Hál’ istennek, ez még félig van” – érted, ezt kell megtanulnom, érted, mire gondolok?

H: És ebben az elkövetkezendő életedben meg fogod ezt tanulni?

KSZ: Azt gondolom, hogy igen, sokat kell majd elviselnem, kibírnom, vagy hogy nevezik – de azt hiszem, ebben az életben meg fogom tanulni -

H: Tehát újra a világra akarsz jönni?

KSZ: Dehogyan akarok, kell!

H: Akkor most menjünk oda, ahhoz az időponthoz, amikor újra kapcsolatba lépsz az anyaggal.

KSZ: Jó.

H: Éld át a fogantatást.

KSZ: Megint a nagy porszívó – tudod, amit már elmeséltem – nem – emlékszel rá?

H: De.

KSZ: Szóval – tudod – hm – egyáltalán nem akarok odakerülni.

H: Hová?

KSZ: Hát ahová kerülök.

H: Nem akarsz?

KSZ: Nem.

H: Miért?

KSZ: Nem is tudom – azt hiszem, nem lesz jó, nem tudom, miért, de azt hiszem – nem tudom elmagyarázni – ez olyan -

H: De odakerülsz?

KSZ: Igen, oda, oda kell kerülnöm, ez egyszerűen eldöntött – tudod, ennek így kellett lennie.

H: Jól van. Akkor tehát most már együtt vagy az anyaggal?

KSZ: Igen, ott vagyok már.

H: És elkezdted növekedni?

KSZ: Igen.

H: Akkor most előremegyünk a születésed pillanatáig. Most születesz meg.

KSZ: Hm – hát igen – meglehetősen szűkös helyzet – tudod, eléggé megnöttem, és most ki kéne jönnöm, de nem megy, ebből az asszonyból nem tudok kijönni.

H: És aztán?

KSZ: Most egyszerre csak világos lesz, valaki kiemel, igen, kiemelnek a hasából, a has fel van vágva-igen.

H: Nézd meg jól az anyádat s azokat a személyeket, akikkel még kapcsolatban leszel – ismerős valamelyik? Találkoztál már valamelyikkel korábbi életeidben?

KSZ: Nem, az anyámmal nem, egészen biztos, hogy nem.

H: És az előző apád? A Von Redwitz? Ővele sem találkozol?

KSZ: De, lehetséges, de azt hiszem, nem fogom felismerni -

H: Akkor most tekintsd át a mostani életed, és nézd meg, találkozol-e vele? Találkoztok?

KSZ: Nem, nem találkozunk. De itt van – egy, egy másik városban.

H: Mond meg a város nevét.

KSZ: Lehet, hogy Kölnben – igen, azt hiszem, Köln – van egy dóm – és ott, Kölnben, ott az az ember – jaj, na – nem is tudom – de ott van, nem Redwitznek hívják – másként hívják -

H: Meg tudnád mondani, hogyan hívják most?

KSZ: Nem, azt nem tudom, de azt tudom, hogy néz ki.

H: Mit csinál Kölnben?

KSZ: Nem tudom, valószínűleg orvos vagy ilyesmi – talán állatorvos, így valahogy.

H: De az útjaitok nem keresztezik egymást?

KSZ: Nem, semmi esetre sem, nem fogjuk látni egymást.

H: Itt vagy ezen a földön, és egyre nagyobb vagy.

KSZ: Igen.

H: Előremegyünk az időben egészen 1975-ig, jó?

KSZ: Jó.

H: 1975. május 11-edikén állunk meg, jó?

KSZ: Jó, anyák napja van ma.

H: Igen, ma 1975. május 11. van, Ön mélyen, nagyon mélyen alszik, mély hipnotikus álomban, rengeteg mindenről beszéltünk ma, hosszú utat tettünk meg, de minden részlet, amelyről ma beszéltünk, ébren is megmarad s teljesen tudatosul, rendelkezésére áll az ülés után is minden egyes részlet – mindaz, amiről beszéltünk, amit átélt – egyetért ezzel?

KSZ: Igen.

H: Akkor most tekintse át azt a fejlődést, azt a múltat, amiről beszélünk, milyen érzés pontosan látni, ismerni, áttekinteni ezt a múltat?

KSZ: Hát – olyan tudás ez, amire tulajdonképpen mindenkinek szüksége lenne- mindenkinek tudnai kéne, hogy mi volt és mi van.

H: Tehát Ön ezt jónak, kellemesnek tartja?

KSZ: Igen, csak - van itt még valami -

H: Mi van még?

KSZ: A patkányok.

H: Mi van velük?

KSZ: Undorom a patkányoktól – ha patkányt látok, libabőrös leszek -

H: Miért?

KSZ: Hiszen tudja, hogy egyszer felfaltak a patkányok, nem?

H: Igen, de maga is tudja.

KSZ: Igen, de valahányszor patkányt látok...

H: Akkor most éljük át még egyszer, ami akkor történt.

KSZ: Nem, nem tudom – átéljem-e mindenesetre – rémesen undorodom tőlük.

H: És az undor abból az időből jön?

KSZ: Igen.

H: Akkor valahányszor egy patkányt lát, helyezze el helyesen az időben, hisz tudja, hogy az undor kétszáz évvel ezelőtt történethez tartozik, mostani életében semmi keresnivalója. Tanulja meg szeretni a patkányokat, próbálja meg kedvesnek, szépnek látni őket.

KSZ: Juj -

H: Ez az érzés egy kétszáz éves történethez tartozik.

KSZ: Tényleg így gondolja?

H: Miért, hova tartozna?

KSZ: Tényleg úgy gondolja? Hogy meg lehet tanulni szeretni a patkányokat?

H: Undorodik a patkányoktól?

KSZ: Igen.

H: Jó. Hová tartozik ez az undor? Koncentráljon!

KSZ: Igen, 1725-ben -

H: Menjünk vissza ehhez a helyzethez!

KSZ: Nem.

H: Meg kell tanulnia elviselnie – túl sok az undor, túl sok az emóció – nem kell érzelmeket mutatni – csak megnézni, és leírni – megnézni, mi történik. Rágják a patkányok, így van?

KSZ: Igen, a lábamat.

H: Igen. És miért rágják? Mert éhesek.

KSZ: Igen, mert éhesek.

H: Mi ebben a rossz?

KSZ: Miért pont engem esznek meg?

H: Mit akar ezzel mondani?

KSZ: Hisz én még érzem!

H: Jó, de a patkányok éhesek.

KSZ: Igen.

H: Próbálja meg átértékelni – tárgyilagosan nézve mi történik?

KSZ: Érzem, amikor belém harapnak, ahogy fáj.

H: Magát most megeszik a patkányok. Maga pedig nyulat evett.

KSZ: Igaza van.

H: Tehát? Mi történik tárgyilagosan nézve?

KSZ: Én, én, éhes voltam – megöltem a nyulat – de hiszen a patkányok nem ölnek meg engem – igazságtalan vagyok – hiszen már félholt vagyok – hiszen éhen halok – nem kapok enni, nincsen vizem -

H: És ez a patkányok bűne?

KSZ: Nem.

H: Akkor most még egyszer nézzük meg, tárgyilagosan, mi az, ami történik.

KSZ: Hát – igen, éhesek.

H: Nézze meg ezeket a patkányokat!

KSZ: Igen -

H: Tetszenek magának? Milyenek?

KSZ: Feketék.

H: Milyen a szőrük?

KSZ: Teljesen normális szőrme – de a farkuk undorító.

H: Mi benne az undorító?

KSZ: Hát, olyan meztelen – olyan -

H: Tárgyilagosan milyen a farkuk?

KSZ: Egyszerűen nincsen rajta szőr – ennyi -

H: Magának van szőr az egész testén?

KSZ: Nincs- de hiszen én ember vagyok – hosszú a hajam, de a testemen nincsen szőr.

H: Jó. És tárgyilagosan szemlélve mi van ezeken a farkakon?

KSZ: Bőr.

H: És mi ebben az undorító?

KSZ: A szőrmével együtt valahogyan undorítóan hat – tudod – a szőrme, az valahogyan még elmegy, de a szőrméhez ez a mezítelen fark – nem valami szép – szóval nem esztétikus – ha ott is volna szőrzet, azt hiszem, akkor -

H: Akkor most nézzük meg egy ilyen patkány arcát –a fejét -

KSZ: Igen, hát egész helyesek, tulajdonképpen – de...

H: Akkor most békülj meg a patkányokkal.

KSZ: Oké.

H: De komolyan.

KSZ: Komolyan gondolom.

H: Akkor jól van – hiszen kedves, aranyos kis állatok.

KSZ: Hát szóval kedves, aranyos állatoknak nem nevezném őket, de...

H: Meg kell tanulnod szeretni ezt a fajtát.

KSZ: Nem így van, tudod, értem most már – hisz elmagyaráztad – a patkányok semmiről nem tehetnek.

H: Az emberekre haragszol, akik hagyták, hogy éhen haljál?

KSZ: Igen.

H: És a patkányokra tolod át?

KSZ: Igen, ezt tettem.

H: És most visszavonod a dühödöt?

KSZ: Igen.

H: És megadod azt az elismerést a patkányoknak, ami megilleti őket?

KSZ: Hm – elismerést –a patkányoknak?

H: Hiszen megadtad már –rendben van – most előremegyünk az időben 1975-ig.

KSZ: Méghogy elismerést – hm -

H: Előremegyünk 1975-ig. Képzeld el most egy patkányt -

KSZ: Igen.

H: Mit érzel?

KSZ: Semmit.

H: Minden rendben van?

KSZ: Igen – hisz csak egy patkány.

H: És soha többé nem fogják zavarni a patkányok?

KSZ: És mi van a karommal?

H: Mi van a karjával?

KSZ: Nem tudom.

H: Na, hát mozdítsa meg – hisz tudja mozgatni. Mi van a karjával?

KSZ: Nem érzem.

H: Akkor most visszamegyünk ehhez a karhoz. Mikor volt béna ez a kar? Milyen időhöz tartozik ez a béna kar?

KSZ: 1812-höz.

H: És most melyik évben vagyunk?

KSZ: Anyák napján.

H: 1975-ben.

KSZ: Igen.

H: Mi keresnivalója ennek a béna karnak 1975-ben?

KSZ: Igen, de én –te jó Isten -

H: Mi van?

KSZ: De hiszen – ja persze, hisz már meghaltam.

H: Ennek a karnak semmi keresnivalója ebben az életben – semmi – nem tartozik ide – eltévedés az időben – 1975-öt írunk, s a te karod nagyon is jól érzi magát.

KSZ: Így van. De elfelejtettem.

H: Rendben – akkor most mozgassa a karját.

KSZ: Igen, kiváló.

H: Ön tehát most áttekintheti a teljes múltját – rendelkezésére áll, ami nem jelenti azt, hogy vissza kéne térnie a múltba – hisz azt már megtettük, hogy tudatosítsuk – ettől kezdve az egésznek teljességgel tudatában van – de ne felejtse el, hogy Ön itt és most él, a múlt dolgainak, eseményeinek, érzéseinek semmi keresnivalójuk ebben az itt és mostban – ez anakronizmus lenne- tévelygés az időben – olyan érzéseknek lenni kiszolgáltatva, amelyek akkoriból származnak – s Ön ezentúl, ha bármilyen érzés felmerül egy helyzetben, ami nem oda tartozik, azonnal fel fogja ismerni – hogy azok a múlthoz tartoznak – így napról napra egyre tudatosabb lesz, tudata egyre nagyobb, egyre mélyebb, egyre világosabban ismeri fel a múltat, egyre világosabban áttekinti – de tudja, hogy mindez a múlt, s Ön máttól fogva Itt és Most él, teljes egészében a jelenben, minden idejétmúlt érzelemtől mentesen – rendben van?

KSZ: Igen.

H: A múlt eseményei elveszítették hatalmukat Ön felett, hiszen tud róluk, ismeri őket, nincsen hatásuk magára többé – ellenkezőleg, magának van hatása mindarra, ami tudatosult magában – és nem fordítva – csak a tudattalan irányíthat bennünket – de maga teljes tudatában van a múltjának, ezért az többé nem irányíthatja – csak a Mában él- jól érzi magát –érzi ezt az új tudatosságot a testében?

KSZ: A lábam fáj még.

H: Hová tartozik ez a lábfájás?

KSZ: 1725-be.

H: Mikor élünk most?

KSZ: 1975-ben.

H: Akkor most mi van a lábaddal ?

KSZ: Hát – tudod, hogy mindig elfelejtem, egyszerűen ott kell hagyni.

H: Igen, magunk mögött hagyjuk a múltat – ott, ahová tartozik – a Mában élünk, és maga biztosan nagyon jól van – jól érzi magát, boldog és elégedett. Semmiféle panasza nincsen – ellenkezőleg – a teste pihent, mint egy nyaralás után – nyugodt, pihent, mintha órákon, napokon keresztül aludt volna – olyan igazán friss – ugye, ezt érzi a testében? Ugye, igazán ezt érzi?

KSZ: Igen.

H: Igazán érzi – és ez milyen?

KSZ: Hát – hm – nem rossz -

H: Igenis – és most visszatér az aktivitás, aktív – boldog és elégedett – érzi, ahogyan az energia szétárad a testében, jól érzi magát – szeretne csinálni valamit – igaz?

KSZ: Igen.

H: Akkor most nemsokára befejezzük ezt az ülést – maga teljesen éber lesz, s éber állapotában is rendelkezésére fog állni ennek az ülésnek a teljes anyaga. Mindenesetre nagyon-nagyon jól fogja érezni magát.

Ezotéria és reinkarnáció

„Még az egyébként intelligens,
képzett és tapasztalt emberek esetében is
egyfajta formális vaktságot,
majdhogynem szisztematikus anesztéziát
figyelhetünk meg,
ha például a determinizmusról
akarjuk meggyőzni őket.”
C. G. Jung

Püthagorasz tanításait két részre osztotta; az ezoterikus tanokra, amelyeket tanítványai belső köreinek szánt, és az egzotikus tanokra, amely azok számára is hozzáférhető volt, akik nem tartoztak közvetlenül tanítványai körébe (az ezoterikus szó a görög *esoterós* fogalomból ered, s annyit jelent: belső, ellentétben az *exoterós*-szal, amely annyit jelent: külső.) Az ezotéria időközben gyűjtőfogalommá vált, a beavatottak titkos tanainak gyűjtőszavává. Sajnos az idők során annyi kérdéses spekuláció, állítás soroltatott az ezotéria címszava alá, hogy ma már tulajdonképpen merészség „ezotériáról” mint olyanról beszélni. Amennyiben mégis ezt a fogalmat használom, akkor csakis azért, mert egyéb, esetünkben használható fogalmakkal összehasonlítva még mindig a legkevesebb előítéletet ébreszti. Ezotérián a legáltalánosabb értelemben a természettudományos gondolkodás mint világszemlélet ellenpólusát értem.

Az, hogy e két szemlélet egymás ellenpólusa, korántsem jelenti azt, hogy mindig teljesen különböző eredményekre jutnak. A polaritás inkább az eljárás módjára vonatkozik. A cél végső soron mindkettő esetében ugyanaz, nevezetesen a világ megismerése, szerényebben: egy olyan modell felállítása, amely a valóság képét jó közelítéssel modellálja. Azok a módszerek azonban – amelyekkel ez az emberiséggel egyidős cél elérhető – gyakran különböznek egymástól, s elsősorban az épp uralkodó divatnak vannak kiszolgáltatva.

Néhány generáció óta „természettudományosan” gondolkodunk, s ezt a fogalmat egy nagyon is határozott eljárással kötjük össze. Ez az eljárás egyfajta mérőeszköz, amellyel a valóságot akarjuk mérni. Ez a „mérés”, és ez szó szerint értendő, a természettudomány elsődleges kritériuma, mert ami mérhető, az létezik. Az utóbbi évtizedek eredményei eme eljárás és eme gondolkodási modell helyességét látszanak bizonyítani.

Az eufória azonban az utóbbi években mintha gyengülne, miután jó néhányan felhívták a figyelmet arra, hogy a sikerekkel együtt új problémák is napvilágra kerültek. A kérdés pedig továbbra is kérdés marad, mégpedig hogy a természettudományos szemlélettel vajon jelentősen közelebb kerültünk-e a világ megismeréséhez, vagy sem, s az egyes ember, mint e tudás „felhasználója”, élete alakítása során tud-e ebből profitálni.

Ezt a kérdést általában nem szívesen hallják vagy értik annak, aminek szánjuk. E kérdés nem szól ugyanis arról a számos technikai találmányról, amely lehetővé teszi, hogy az emberek korábban elképzelhetetlennek tartott távolságokat hidaljanak át, naponta a világ minden tájáról információkhoz jussanak és a többi. Nem a kényelmesség vagy az információk növekedése a problematikus, hanem az emberi lét milyensége. Manapság ugyanis nem kevesebb a beteg, mint régen, s a pszichés megbetegedés, valamint az öngyilkossági ráta hajmeresztő sebességgel emelkedik. Boldogabb lett-e a modern ember? Kétségtelen, hogy nemcsak betegek és boldogtalanok vannak, de vajon emezek boldogságukat a technika eredményeinek vagy a tudomány információáradatának köszönhetik –e? Nem a fejlődés egyoldalúsága okozza-e problémáinkat? A természettudományoknak ugyanis hihetetlen fejlődést köszönhetünk, de ez a fejlődés teljesen egyoldalú, s a valóságnak kizárólag tisztán funkcionális oldalát érinti.

Mindennek, ami a jelenségek világában manifesztálódik, két pólusa van. A funkcionalitásnak is megvan a maga ellenpólusa. Ez a tartalom, a lényeg, amely bár méterben vagy grammban nem mérhető, az emberi léthez mégis ugyanúgy hozzátartozik, mint az anyag vagy a mérhetőség. Képszerűen a funkcionalitás és a tartalom kettőségét így mutatnám be: bár Beethoven Kilencedik szimfóniáját igen pontosan mérhető adatokra, például frekvenciákra és hangokra bonthatjuk szét, s ekként analizálhatjuk, vajon azt mértjük-e ezzel, hogy mi teszi élménnyé a Kilencedik szimfóniát?

Sokan azt gondolják, hogy a racionális, funkcionális gondolkodás ellenpólusa a hit vagy a babonás gondolkodás, amely kaput nyit mindenféle lehetséges spekuláció előtt. Bár a hit valóban a tudás ellenpólusa, ebben az összefüggésben nem arról van szó, hogy hiszek-e vagy tudok, hanem a polaritásról: a funkcionális tudás és a tartalmi, megértő tudás polaritásáról.

Valódi, megalapozott, nem csak funkcionális, tartalmilag is belátó tudás mindig is létezett, amint ma is, és ma is a megismerés eszköze.

Ez az ezoterikus út, s bár nem tolonganak rajta, a mennyiség itt sem árulkodik feltétlenül a minőségről. Az ezoterikus út olyan régóta létezik, amilyen régóta léteznek emberek, akik fáradságot nem sajnálva, maguk keresik kérdéseikre a válaszokat. Miután ez rendkívül fárasztó, cseppet sem csodálkozhatunk azon, hogy az ezoterikus úton sohasem szoronganak tömegével. Ennek ellenére az ezotéria legyőzte az időt. Ezzel azt akarom mondani, hogy alig van olyasmi, ami az ezotériához hasonlóan teljesen független maradt volna a korszellemtől, a divattól, a világszemléleti változásoktól.

Az ezotéria nem avult el, mert tézisei a világ, az ember, az élet törvényei – s ez csupa olyan dolog, amely a változó megjelenési formák dacára ugyanaz marad.

Az ezotéria tudásra törekszik, olyan tudásra, amely nem merül ki katalogizált adatokban és formulákban, hanem a világ törvényszerűségeinek megértését segíti elő. Miután az ezotéria nem hajlandó a világot véletlen, heterogén jelenségként elfogadni, hanem kozmosznak tartja annak valós jelentőségével, lehetővé válik számára, hogy olyan egyetemes törvényeket kutasson, amelyek nemcsak egyes részterületekre vonatkoznak, hanem a jelenségek minden szintjén érvényesek mint törvényszerűségek, illetve princípiumok. Az ezoterikus alapvetés az, hogy „miként fent, úgy lent” (*Hermész Triszmagisztoz, Tabula smaragdina*), hogy a törvényt az analógia segítségével a valóság minden szintjére alkalmazzuk. Ezen a ponton válik el egymástól világosan a tudományos és az ezoterikus eljárás: miközben az ezotéria a centrum felől halad a periféria felé, a természettudományok a periférián kezdik és a centrum felé haladnak. Ettől azonban pillanatnyilag igen távol állnak, a tudományágak közötti (interdiszciplináris) megértés ugyanis komoly problémává vált. A periféria az egyes adatok szorgalmas gyűjtögetésének fele meg, s a keresett „világformula” remélhetőleg körvonalazza a centrumot.

További jelentős különbség ezotéria és tudomány között, hogy a tudományban a funkcionális adatok tetszés szerint terjeszthetők, átvehetők, felhasználhatók. Az ezotériában ez az elv nem működik, itt ugyanis nem annyira adat gyűjtésről, inkább személyes megértésről van szó. Más helyett pedig ugyanolyan lehetetlen megérteni valamit, mint amilyen lehetetlen enni vagy inni valaki helyett. Az ezotériában mindent önmagunknak kell csinálnunk, hogy később egyszer tudóvá vagy talán bölccsé válhassunk.

Később még részleteiben kitérek arra, hogy érdemes-e erre a célra törekednünk. Itt csak felvázolom, mire is gondolok, amikor az ezotéria fogalmát használom. Ebben az összefüggésben tisztáznunk kell azt is, hogy az ezotériát nem szabad összekeverni a parapszichológiával. A parapszichológia a tudomány ivadéka, funkcionálisan gondolkodik, azaz gyűjt, mér, szortíroz. Az ilyen foglalatosság kartotékokat eredményez, nem fejlődést. Ezért próbálom – teljesen tudatosan – az ezotéria szempontjából megvilágítani témánkat, tehát a reinkarnációt, mert úgy gondolom, hogy korunk magasan fejlett tudományával és technikájával szemben lelkieken igen sok a pótolnivalónk, ha külső s egyszersmind belső harmóniában is akarunk élni.

Az ezotériában a reinkarnáció mindig is magától értetődött, nem volt vita tárgya.

A titkos tanok ősidők óta ismernek bizonyos testi és lelki gyakorlatokat, amelyek segítségével, ha kellő ideig s kellő szorgalommal foglalkozunk velük, lehetővé válik a tudatos visszaemlékezés. Az ezoterikus buddhizmusban van a fejlődésnek egy olyan fokozata, amelyet csak akkor érhet el az ember, ha tudatosan végigtekint összes eddigi inkarnációján. A mágikus iskolák is valami ilyesmit értettek a „mágikus emlékezet” fogalmán. *Aleister Crowley Mágia mint filozófia* című művének negyedik, *Az elmélet c.* kötetében azt írja a mágikus emlékezetéről: „Nincs fontosabb feladat, mint korábbi megtestesüléseink kutatása.” S a különböző technikákkal kapcsolatosan ezt írja: „De a

>>Dharana<< gyakorlata talán nagyobb haszonnal jár. Amint a könnyebben hozzáférhető gondolatokat megakadályozzuk a feltörésben, mélyebb rétegekbe ütközünk. Gyermekkori emlékek élednek fel. Még mélyebben olyan gondolatok vannak, amelyek eredete zavarba ejt bennünket. Jó néhány közülük minden bizonnyal korábbi megtestesüléseinkhez tartozik. Ha lelkiületünk e területét kellően ápoljuk, fejlődhetünk, jártasságra tehetünk szert, s rendezett összefüggéseket teremthetünk ezekből az eredeti, kötetlen elemekből; új képességünk csodálatra méltó sebességgel fejlődik, csak egyszer jöjjünk rá a fortélyára.”

Láthatjuk, hogy a korábbi inkarnációkra való emlékezés cseppet sem új dolog, új csak a „fortély”, amint Crowley nevezi; a módszer, amely éveken át tartó gyakorlatok és meditációk nélkül is lehetővé teszi, hogy valakit hozzásegítsünk előző életéből származó emlékeihez. Ez a módszer ma már olyan gyorsan és olyan zökkenőmentesen működik, hogy komolyan foglalkoztatott, vajon felelősségteljes dolog-e valakit egy kifinomult technika segítségével olyan tudatállapotba küldeni, amiért ő maga egyáltalán nem dolgozott meg. Aggályaim ellen szól azonban az az ezoterikus gondolat, hogy véletlenek pedig nincsenek. Így magam sem tekintem véletlennek, ha kortársaim milliárdjai közül egynéhányan megtalálják az utat ahhoz az emberhez, aki reinkarnációs emlékeihez segíti őket.

A tudatosodás hatása nagyjából úgyis a napvilágra került anyag kellő feldolgozásától függ, s ezt mindenkor csak maga az érintett végezheti el. A polaritás törvénye itt is lehetővé teszi, hogy valaki újonnan felfedett emlékeinek oly kevés figyelmet szenteljen, hogy azok lassan s minden hatás nélkül feledésbe merüljenek. Ez is arra mutat, hogy pusztán funkcionálitással – ha hiányzik az ember, aki megküzd a megértésért – sokat nem érhetünk el. Az, hogy a mágikus emlékezet vagy a reinkarnációs emlékek az ezoterikus iskolákban miért olyan fontosak, mindjárt érthetőbb lesz, amint kissé közelebbről szemügyre vesszük a reinkarnáció elméletét.

A reinkarnáció a periodicitás törvénye. Ha megfigyeljük a természetet, mindenütt a keletkezés és elmúlás, a virágzás és hervadás, nappal és éjszaka, nyár és tél, élet és halál ritmusát éljük át. A természetben egyetlen olyan jelenség sincsen, amelynél a vég ne lenne egyben valami újnak, polárisan ellentétesnek a kezdete. Amint a jelenségek világában sincsen semmi, aminek ne lenne ellenpólusa. Épp az ellentétes pólusok váltakozása az, ami az „életet” jelenti, annak legtagabb értelmében. Egy olyan egészben, mint a mindenség (univerzum), nem is lennének elhelyezhetők olyan folyamatok, amelyeknek csak egy kezdetük s egy végük van. Hiszen hol kapcsolódna a környező térhez az a dolog, amely mindkét oldalról le van zárva, így nem hordja magában a fejlődés ritmusát? Csak a ciklikus történelemből állhat elő a kapcsolat az egésszel, s válhat olyan egységgé a polaritás, amely mindkét pólust magában foglalja.

Ezt a ciklikus történetet fedezzük fel mindenütt a természetben és a technikában, lett légyen szó akár az évszakokról, az árapályról, az elemek periodikus rendszeréről vagy az elektromosság szinuszgörbéjéről. Az életelv mindenütt a kör, vagy ha a fejlődést is tekintetbe vesszük, a spirál formájában mutatkozik meg. Tekintettel erre a vitathatatlan tényre, meglehetősen merész dolognak tartom, hogy éppen az embert vonjuk ki ez alól a törvényszerűség alól, méghozzá azzal az állítással, hogy az emberi egzisztencia ebbe a ritmikus történelembe való, néhány évtizedre szóló bevetettség, ám minden előzményé és következményé nélkül.

Ez a gondolat se nem logikus, se nem kézenfekvő, egy szempontból viszont meglehetősen praktikus: ugyanis megszabadítja az embert a felelősségtől. Ha a születés és halál között lévő rövid intervallumon kívül nincsen semmi, akkor ez alatt az idő alatt azt csinálunk, amit akarunk, lényeg, hogy jól kihúzzuk a legvégéig („...utánam az özönvíz”).

Így érthető, miért háborodnak fel, dühödnek be annyian, ha a reinkarnációról esik szó, hiszen egyszerre csak mindkét oldalon ott a felelősség, megjelenik a múlt és a jövő, s ez azonnal a jelennek is teljesen más színezetet ad. A reinkarnáció gondolata elvágja a menekülés útját, hova is menekülnénk, ha mindig önmagunkkal találkozunk. Sokk ez mindazoknak, akik utolsó menedékként fenntartják az öngyilkosság, előkelőbbben, a színpadon választott halál lehetőségét. A polaritás azonban itt is érvényes: ha elimináljuk a felelősséget, megszűnik az élet értelme is.

Alig van még egy olyan kérdés, amely annyira kínosan érintené az emberek többségét, mint a következő: „Miben látja élete értelmét?” Eleinte elhangzik néhány zavaros frázis, mint például a boldogság, elégedettség, család, gyerekek, esetleg szorgalom, felebaráti szeretet és hasonlók. Ha ezzel nem elégszünk meg s kicsit mélyebbre ásunk, ürességbe ütközünk. Ez az üresség az élet kényszerű alapja mindazok számára, akik hallani sem akarnak arról, hogy létük kapcsolatban van a

világmindenséggel, amelyért ezáltal maguk is felelősek. Ezen a ponton azonnal világossá válik, hogyan függ össze egy ember krízise, amit neurozisan szoktak nevezni, és egy olyan gondolkodásmód krízise, amely az embert a funkcionalitás határain belül próbálja megváltani. Az alternatíva tehát a következő: élet értelemmel és felelősséggel, vagy élet e kettő nélkül.

Tudom, hogy az élet értelme mint olyan manapság kissé ódonul cseng, a „békeidőkre” emlékeztet, s csak zavarja azokat, akik legszívesebben világelvvé tennék az elégedetlenséget, a konfliktusokat, a megoldhatatlan problémákat. Az ilyen emberek semmit sem túrnak, ami „épp”, „egész”. Szerintük csak az ostobák és egyoldalúak láthatnak ilyennek valamit, az értelmiséginek az értelmetlenséggel kell együtt élnie. Az ilyen fokú leegyszerűsítésekkel szemben olykor akár inkább az ügygyűekhez tartozunk, mintsem áldozatul essünk a professzionális pesszimizmusnak.

Ha azt kérdezem magamtól, vajon miért e gyűlölet azzal gondolkodásmóddal szemben, amely a világot egységes egészként szemléli s amely az élet értelmességét hangsúlyozza, nem hagy nyugodni az a gyanú, hogy ezek az emberek saját kétségbeesettségüket, belső ürességüket próbálják elfedni. Ezért ne zavartassuk magunkat, ha egyesek részvételtjes, mindentudó pillantásokkal kísérnek bennünket, s jóindulatúan tudunkra adják, hogy „mindez fölöttébb hasonlít egy összeeskábált, kozmikus világképhez, amely azonban túlságosan is mentes a szorongástól ahhoz, hogy komolyan lehetne venni”.

Feltéve, hogy a mellett döntünk: az élethez mind a felelősség, mind az értelem hozzátartozik, felvetődik a kérdés, hogyan realizálható ez a felismerés a megszületésünk és halálunk között kifeszülő időben. Még a legkomolyabb döntésnek is, amely a felelősségteljes életre vonatkozik, szüksége van egy vonatkozási pontra. Felelős vagyok? Igen, de mivel vagy kivel szemben? Ehhez értékrendszer kell, az értékek mértékegységei azonban folytonosan változnak. Még bonyolultabb a helyzet az élet értelmével. Mi az értelme például annak az emberi életnek, amely mondjuk húszéves korban befejeződik? Mi az értelem a vak vagy a nyomorék, a szegény vagy a gazdag ember életének? Igaz, a válasz a sors, de azt, hogy sorsnak mi az értelme, senki sem tudja megmondani.

Ha ezekre a kérdésekre keressük a feleletet, egy körbe leszünk bezárva akkor is, ha a keresztény egyház e kérdésekre adott hivatalos válaszát vesszük szemügyre. A bűnhődés és megváltás egyszerű rendszere ugyanis távolról sem világítja meg, hogy miért van az embereknek meghatározott és egymásétól olyannyira különböző sorsa, s hogy miért lesznek egyre „újabb lelkek” kitéve néhány évre a testi létezésnek, hogy azután vagy a megváltottak, vagy az elátkozottak közé kerüljenek. Ez a modell sem nívósabb a materialisztikus modellnél, a különbség csak az, hogy a büntetéstől való félelem felerősíti a felelősség aspektusát.

Ha most visszatérünk a reinkarnációs világképhez, látni fogjuk, hogy abban minden nyitott kérdés válaszra talál, s színvonalas egységet alkot. Fontosnak tartom, hogy függetlenül minden funkcionális bizonyítástól, mármint hogy létezik-e reinkarnáció vagy sem, ismerjük el, hogy a valóságosság egyértelműen a reinkarnáció mellett szól. A lehető legmeglepőbb lenne, ha valaki be tudná bizonyítani, hogy nincsen újjászületés. Eredeti módon sokan fordítva látják e kérdést. A reinkarnációt felettébb valószínűtlen dolognak tartják, ezért a reinkarnáció létrehozó bizonyításnak a legszigorúbb feltételeknek kell megfelelnie. Az ilyen emberek összekeverik a valószínűtlen a szokatlannal. Amikor már túl régóta hittek abban, hogy az atom oszthatatlan, akkor e hit ellentéte szokatlan volt, ám nem valószínűtlen.

A tapasztalatok arra utalnak, hogy minden, amit meg tudunk figyelni, fejlődik: evolúcióban van. Az evolúció fogalmát én nem a darwini értelemben használom, tehát az evolúció szerintem nem a véletlenek és a túlélési esély által irányított fejlődés. Az én elméletemben az evolúció a véletlennek pontosan az ellentéte, törvényszerűség, minőségi fejlődés. Véletlen nem létezik. Egy kozmoszban élünk, ami szó szerint annyit jelent, hogy „világegyetem”, vagy „a rendezett”. Ez a kozmosz attól függ, hogy minden törvényszerűen folyik-e le, mert minden eltérés zavarja az egységet, így veszélyt jelent az egészre nézve. Az olyan kozmosz, amelyben helye van a véletlennek, önmagában véve ellentmondás.

A természettudományok is erre a törvényszerűsége hagyatkoznak. Senki sem számol komolyan azzal, hogy egy kő, amelyet eldobott, felrepül az égbe, vagy hogy a Hold egyszerre csak elhagyja a pályáját és eltűnik a Szaturnusz közelében, csak mert ahhoz van kedve. Egyedül az ember számára van adva az a szabadság, hogy azt tegye és azt engedje tenni, amit akar. Ugyanakkor az ember maga is része ennek a törvényszerűségnek. Maga a valószínűségszámítás is azt igazolja, hogy az úgynevezett véletlen felett ott uralkodik a törvény; egy meghatározott időn belül ugyanis a

véletlenek kiegyenlítik egymást. El kell döntenünk, hogy higgyük-e törvényszerűségeivel együtt egy világegyetemben, vagy inkább a káoszt ismerjük el véletlenjeivel. A kettő vegyülete lehetetlenség, így lehetetlenség egy véletlenekkel tarkított világegyetem is. Miután megfigyeléseink és tapasztalataink alapján minden okunk megvan rá, hogy egy kozmoszban higgyünk, ha következetesek vagyunk, száműzünk kell gondolkodásunkból a véletlen fogalmát. Ebben az esetben azonban véletlen fejlődés sem lehetséges, tehát az sem, hogy a fehérjemolekulából néhány génmutáció véletlenszerűen sokszorozódással embert teremtett.

Az evolúció abban az értelemben, ahogyan én használom, szándékos minőségi fejlődés, törvény, amely az egész univerzumban működik, s magában foglalja a teljes teremtést. Az embernek, aki az egész egy része, mintegy kerék ebben az elképzelhetetlen méretű óraműben, engedelmeskednie kell a fejlődés törvényének, mert az egész is csak akkor képes fejlődni, ha a részek fejlődnek benne. Így az embernek semmi más feladata nincsen, mint a fejlődés! A fejlődés azonban nem önmagától következik be, hanem csak valamilyen energetikai konfliktus, tanulási folyamat eredményeként képzelhető el. Ahhoz, hogy tanuljunk, problémára van szükségünk, csak kísérletek és tévedések árán juthatunk közelebb a megoldáshoz, már pedig csak a problémák megoldásából tanulunk, s csak a tanulás által fejlődünk.

A sors azon problémák gyűjtőfogalma, amelyekkel életünk során találkozunk; ezek a problémák szolgáltatják a fejlődésünkhöz szükséges anyagot. Problémáink azok a feladatok, amelyek keresztül tanulnunk kell. A probléma nem valami negatív dolog, amint azt sokan tévesen képzelik, hanem segítség fejlődésünkben, tökéletesedésünkben, evolúciónkban. A polaritás törvénye alapján azonban az embernek két lehetősége is adódik a tanulásra, mégpedig egy aktív és egy passzív. Aktív, aki minden problémával örömmel szembesül, kihívásnak tartja, amely által tanulhat, s így személyes fejlődésében magasabb fokozatra juthat. Sajnos ezt a tudatos tanulást valóban csak kevesen keresik. Sokkal gyakoribb, hogy megpróbáljuk elkerülni a problémát; elfojtjuk, elmenekülünk előle. Ebben az esetben az érintett személy, azáltal, hogy tudattalanul valamely esemény bekövetkeztét kívánja, olyan helyzetbe hozza önmagát, amelyben passzívan megtanulja azt, aminek az aktív elsajátítását megkerülte.

A passzív tanulás mindig szenvedéssel jár. A köznyelv az ilyen helyzeteket „sorscsapásnak”, „betegségnek”, „balesetnek” nevezi. Ilyenkor panaszkodunk, úgy érezzük, hogy igazságtalanul bánik velünk a sors. Minderről a véletlenek tehetnek. Sajnos a vétkes nem kívül van, sem az emberek, sem a környező világ, sem a sors, sem az Isten nem az. A vétkes mindig csak az elszenvedő maga, mert megvolt a lehetősége a választásra – ami persze nem egyenlő a szabad akarral, amint azt oly sokan állítják –, választásra a tanulás aktív és passzív változata között. A törvény ugyanis nem teszi lehetővé, hogy „ne tanuljunk”, ez stagnálást jelentene, ami hátráltatná az összesség fejlődését. A sokat ünnepeelt „szabad” akarat a „szabad választásra” korlátozódik; ez pedig a tanulás folyamatához, s ezáltal minden alkalommal egy lépésnyi fejlődéshez vezet. A szabad akarat alapján többféle eredmény lenne elképzelhető, ez azonban ellentmond a világmindenség törvényszerűségeinek. Ezzel szemben a „választás” a polaritás törvényéből következik, ennek megfelelően nem veszélyezteti a törvényszerű fejlődést.

A sors minden egyéb, csak nem névtelen, kiszámíthatatlan hatalom, amely véletlenségével, önkényességével fenyegeti az embert. A sors a legszemélyesebb valami, saját tetteink eredménye, az evolúció törvényszerű segédeszköze. Kényelmetlen igazság ez azok számára, akik hozzászóltak, hogy sorsukért másokra hárítsák a felelősséget. Az ilyen emberek igen hevesen, emóciókban gazdagon reagálnak az ezotériára, ugyanis fenyegetve érzik élethazugságukat. Ám épp nekik lenne a sürgősebb szükségük a valóságra, hogy tévedéseik fogságából saját erejükkel kiszabadulhassanak.

Az emberek általában kívülről remélik és várják a segítséget. Ez a remény azonban abszurd. Mások, még az orvosok és a pszichoterapeuták is csak funkcionális segítséget nyújthatnak, ami nem oldja meg a problémákat. Akik segítséget kérnek, végső soron attól szenvednek, hogy nem oldották meg problémáikat, nem akartak tanulni. Hol ez a kívülálló, aki segíthetne nekik? Hiszen ez éppolyan lehetetlen, minthogy valaki helyettünk egyen vagy menjen ki a toalettre. Vannak dolgok, amelyeket csak magunk csinálhatunk meg, s ezek között első helyen áll a fejlődésünk.

Az individuális evolúció modellje az egyetlen testi étellel bíró emberre nem alkalmazható, hiszen túlságosan is különböznek az adottságok, az életfeltételek, a kiindulópontok. Ha az emberi individualitást, azaz a tudatot elválasztjuk anyagi megjelenési formájától, felismerjük, hogy ez az „én” a megtestesülések láncolatán át, ciklikusan fejlődik, s e fejlődés célja a tökéletesség.

Ezzel magyarázhatóak az emberi sorsok különbözőségei hisz mostani életében mindenki fejlődése pontosan meghatározott fokán áll, s a továbblépéshez meghatározott problémákra és tapasztalatokra van szüksége. Sorsunk tehát ebben az életünkben eddigi „életláncolatunk”; az eddigi megtanultak és meg nem tanultak eredménye. Mindenki azokba a problémákba ütközik, amelyeket múltjában nem sikerült legyőznie, s mindaddig fog szembesülni ugyanezekkel a nehézségekkel, míg önmaga számára meg nem oldja őket.

Ez a törvényszerűség a „karma” fogalma. A „karma” azt mondja, hogy addig kell élnünk egy problémával, míg azt fel nem fogjuk. Ez a örvény független az időtől. A világmindenségben a törvényszerűség megvalósításáról van szó, s teljesen lényegtelen, hogy az egyes személynek valamely meghatározott tanulási folyamathoz harminc vagy háromezer évre van szüksége, az időkoordináta ugyanis csak tudatunkban létezik, a valóságban nem.

Ezt a gondolatot nehéz magunkévá tenni. Gondolkodásunk ugyanis olyan szorosan kötődik az időegységhez, hogy megfeledezünk arról, mennyire „emberi” termék az időegység, amelynek az abszolúthoz semmi köze. Minden rendszernek, fajnak, élőlénynek megvan a „maga ideje”. Az idő relatív. Már álmainkból is tudjuk, mennyire. Néhány másodperc alatt álmodhatunk olyan cselekménysort, amelynek időtartama évekre nyúlik. Az időegység csak az emberekre vonatkozik, s azokra is csak addig, amíg éber tudatuknál vannak. A tiszavirág ugyanannyi ideig él, mint egy nyolcvanéves ember, hiszen más időrelációban van jelen. A valóság nem ismeri az időt; mi emberek s a többi élőlény azonban rákényszerülünk, hogy a realitást egy időfolytonosság mentén éljük meg.

Következzék egy példa a fent leírt folyamat szemléltetésére: mondjuk, Münchenben van egy nagy múzeum, harminc teremmel. A múzeumigazgató mind a harminc termet kívülről-belülről ismeri, ugyanígy a múzeumőrök, s egy csomó különösen szorgalmas múzeumlátogató. A fentiek mindannyian évek óta tudják, milyenek az egyes termek, hogy vannak berendezve, mely műtárgyak találhatóak bennük. Tegyük fel: jómagam még nem ismerem ezt a múzeumot, s elhatározom, hogy holnap reggel tíz órakor felkeresem. Ha tíz óra harminc perckor megérkezem a 3-as számú terembe, bár az 1-es, 2-es és 3-as számú terem ismerni fogom, de fogalmam sem lesz róla, mi látható a következő 27-ben. Ezt csak akkor fogom megtudni, ha mindet végignéztem. Ezt azonban csak az időkoordináta mentén tehetem meg. Bizonyos időnek kell eltelnie addig, amíg a 28-as számú teremhez eljutok. Ebből a tényből azonban nem következtethetek arra, hogy amikor én a 3-as számú teremben vagyok, a 4-30-as termek nem léteznek, s csak akkor jönnek létre, amikor én belépek valamelyikbe. Csak e termek teljesen személyes ismerete időfüggő, ugyanis idő felhasználása nélkül nem tudok megismerkedni ezekkel a termekkel. Bár megtehetem, hogy a 3-as számú teremben előrelapozok a katalógusban, s megnézek benne néhány képet a következő termekben kiállított tárgyak közül, ez az információ azonban nem fogja helyettesíteni a „személyes tapasztalatot”.

Ha a fenti példát életünkre s az abban átéltekre alkalmazzuk, azonnal megvilágosodik előttünk az idő fogalma. A valóság az idő folyásától függetlenül létezik, éppúgy, mint fenti példánkban a múzeum. Az ember azonban ezt a valóságot csak egy időkoordináta mentén képes szemlélni és átélni. Ugyanakkor ebből nem következik az, hogy amit épp érzékelünk vagy átélünk, az ebben a pillanatban keletkezett. A valóság időtlen, és időtlenségében jelenvaló. Mi azonban nem vagyunk képesek így érzékelni. Álljon itt még egy példa: egy vastag könyv, amelyet bár a kezünkben tartunk, tartalmát még nem olvastuk. Ahhoz, hogy megismerjük, az első oldalon kell kezdenünk, s oldalról oldalra végigolvasni. Eközben telik az idő. A könyv tartalma ettől függetlenül, kezdettől fogva létezett, függetlenül attól, mennyi időre volt szükségünk az elolvasásához. A jövő év minden eseményével éppígy létezik s létezett is mindig, bár nekünk ki kell várnunk, amíg megszemlélhetjük, átélhetjük.

Aki ezt felfogja, az megérti a jóslás és a prekogníció jelenségét is. Egy eljövendő eseményről való előzetes tudás fenti példánkban a katalógus előrelapozásának fele meg, amelyben a még meg nem éltről kapunk információt. A jövő képeinek megpillantása, amit prekogníciónak neveznek, egyesek számára spontán adottság, de e képesség el is sajátítható, s kísérletileg is alátámasztható. A jövőbe való bepillantás csak látvány, ami a jövő átélését semmiképpen sem helyettesíti. Ha ma pontosan tudjuk is, mi fog történni holnap, a holnapot csak holnap élhetjük át. Akik a „jövőbe való bepillantásból” jelentős személyes előnyöket várnak (s itt többnyire lottószámokról esik szó), nem értették meg az idő fogalmát.

A jövőt azért lehetséges előre tudni, mert a jövőbeni esemény már van, s nem csak lesz, ahogyan mi az érzékeljük. Ez a tény azonban kizárja, hogy a jövőt bármiféleképpen alakítsuk, befolyásoljuk. Az emberek többsége ezt nem akarja tudomásul venni, hiszen épp aktív

közreműködésére oly büszke, amellyel, mint gondolja, jövőjét alakítja. S itt hangsúlyozzuk a „gondolja” szó. Spinoza azt mondta: „Ha az eldobott kőnek tudata lenne, azt hinné, azért repül, mert repülni akar.”

Az embernek az az egyetlen szabadsága, hogy hihet a saját szabadságában. Mindne egyéb törvényszerűen történik vele. Megtörténik, s az ember azt mondja: „megtettem”. Van valami azonban, ami megmarad az ember számára, s ez a választás. Mivel a valóság előttünk polárisan mutatkozik meg, a polaritás választási lehetőséget kínál fel. Az ember választhat ugyanis, hogyan tesz eleget a törvényszerűségnek, de mindenképpen eleget kell tennie. Ez a gondolat, azaz a determináció sokak számára elviselhetetlennek tűnik: „fatalizmusnak” bélyegzik. Ez csak annyit jelent, hogy az illető nem értette meg a determinizmust. A determinizmus gondolata semmiképp sem vezet rezignációhoz, ellenkezőleg, a teljes egészében szorongásmentes, értelmes élet gondolatához, igen, a szabadsághoz vezet. Ez a szabadság a következő légy lépés kvintesszenciája:

1. a teljes önismeret,
2. a törvény teljes ismerete,
3. a törvényszerűség mint szükséges és jó elismerése,
4. szabad akaratunkból alávetni magunkat a törvényszerűségnek.

Ha valaki megteszi e négy lépést, paradox módon eléri a szabadságot. Ez a szabadság azonban valami teljesen más, mint amit a szabadgondolkodó szabadságként elképzel. Ez utóbbi magatartásával, amely a cselekvési szabadság elmebajra épül, állandóan összeütközésbe kerül a fennálló, ám általa fel nem ismert törvénnyel.

Olyan, mint az az ember, aki azért próbálkozik valami lehetetlennel, mert nem tudja, hogy az lehetetlen. Így a meg hasonlítás a valóság és az emberi magatartás között többnyire elkerülhetetlen. A valóságnak önmaga fenntartása végett a hibás magatartást korrigálnia kell, ezért következik a szenvedés. A szenvedés ugyanis a tudatlanság eredménye.

Aki viszont megismeri önmagát, adottságait, feladatait, szükségszerűségét s azt a fejlődési fokozatot, amelyen áll, mindehhez felismeri a kozmikus törvényeket, elismeri a hatalmukat, s ezeknek önként aláveti magát, az harmóniában él a valósággal. Az ilyen ember nem hagyja, hogy zavar, különbség támadjon a között, amit akar és a között, aminek lennie kell. A kereszténység ezt a következő szavakkal fejezik ki: „Legyen meg a Te akaratod.” Egyedül az ilyen ember szabad a szó tulajdonképpeni értelmében, szabad azoktól a kellemetlenségektől, amelyek kizárólag az emberi akarat és a törvény eltéréséből fakadnak. A kereszténység ezt az eltérést „bűnnek”, a valóságról való leválásnak nevezi. Aleister Crowley is erről beszél Mágia című könyve negyedik kötetében. „A legjobb eskü... a szent engedelmesség esküje; ez ugyanis nemcsak a teljes szabadsághoz vezet, hanem az odaadás elsajátításának is legjobb iskolája, ami pedig legvégső feladatunk.”

Láthatjuk, hogy a szabadságba vezető út csak akkor nyílik meg előttünk, ha feladjuk a szabadság illúzióját. Lehet, hogy ez paradox módon cseng, de minden igazság paradox, hiszen a polaritást foglalja magában. A szabad akarat nem más, „mint törekvés arra, hogy időhöz kötött akaratunk beletorkolljon a változhatatlan akaratba vagy a legfőbb törvénybe, a fölöttem – bennem élő morális törvénybe” (Adler). Ahhoz, hogy ezt elérjük, meg kell küzdenünk sorsunkkal, tanulnunk, érnünk kell, tudatára kell ébrednünk önmagunknak. S mindehhez egyetlen iskola létezik: „az élet iskolája”.

Az „élet” azonban ez esetben nem egy bizonyos testi egzisztenciát jelent, hanem az „élet” kontinuitását, amely ritmikusan valósul meg, hol testtel, hol anélkül. Az élet és az iskola analógiáját a reinkarnációs modell további magyarázatához is fel fogom használni.

Képzeljünk el egy iskolát, több osztállyal, meghatározott tantervvel, kitűzött képzési céllal. Ez az iskola felel meg az ember természeti környezetének, az egyes osztályok a lélek fejlődési fokának, a tananyag a sorsnak s a képzési cél az emberi teljességnek (tökéletességének). A teljesség bizonyára sokak számára hibrid, irritáló fogalomnak tűnik. A tökéletesség a mi esetünkben kizárólag az emberi világra vonatkozik. Az emberek világa egy bizonyos szint, egy bizonyos réteg az élőlények – tehát nem emberek – óriási hierarchiájában. A tökéletesség mindig csak arra a szintre vonatkozik, amelyhez az élőlény éppen tartozik. Az ember célja, hogy tökéletes emberré váljon. Aki ebben kevélységet, sőt istenkísértést lát, nézze csak meg, mit mondott Krisztus a hegyibeszédben: „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Mt 5, 48)

Ez a tökéletesség az élet iskolájának képzési célja. Aki tanulni kezd egy iskolában, meglehetősen távol van a végcéltől. Ha el akarja érni, nem marad más számára, minthogy a legelső

osztályban kezdjen. Vannak feladatok, amelyeket a tanulónak meg kell oldania. Teszi, ahogy tudja: ha hibázik, ugyanabban a témakörben mindaddig újabb feladatokat fog kapni, amíg fel nem fogja a megtanulandó elvet. Csak ezután mehet tovább.

Az analógia világos. Az ember megpróbálja uralni problémáit, s mindaddig érintkezik ugyanazzal a problémával, míg a világmindenség egy bizonyos elvét el nem sajátította. Ha elsajátította, azonnal jön a következő probléma, a következő lépés.

Az iskolában ezután eljön az ideje a nagyobb vizsgáknak is. A tanuló megpróbálja a tőle telhető legjobbat nyújtani, sok mindent jól csinál, sok mindent rosszul. Majd leadja dolgozatát és elhagyja az osztálytermet. A folyosón megmutatják neki a helyes megoldásokat. Nos, egy szempillantás alatt látja, mit csinált jól, mit rosszul. Ez azonban mit sem segít. Lehet, hogy dühöng, lehet, hogy legszívesebben újra megírná dolgozatát a mostani tudás birtokában. De pillanatnyilag azzal a tudással, amelyhez a folyosón jutott, mit sem tud kezdeni, a zárhelyinek vége. Ki kell várnia a következő vizsgát, amikor majd felhasználhatja mostani tudását – feltéve, hogy még mindig tudja.

Az anyagi megtestesülés, az emberi élet ilyen – mindannyiunk számára ismert – vizsgahelyzetekből áll. Az ember megpróbál megbirkózni a problémáival. Az osztályterem elhagyása a halál – s ekkor tényleg valami egyedülálló történik.

Miután a tudat kilépett a testből, az ember (ezúttal testetlenül) az abszolút komplexitással szembesül, melynek segítségével egy szempillantás alatt felismeri azokat a hibákat, amelyek életében elkövetett. Egy új értékrendben találja magát, mely a számunkra megszokott polaritáselven kívül álló „valóságmintát” jelent, s amelyben a törvénytől való bárminemű eltérés világosan felismerhető. Olyan ez, mintha egy sablont helyezhetnénk életünkre, amelynek mentén egy szempillantás alatt felismerhetőek lennének helyes és hibás válaszaink.

Ha az emberi életre vonatkoztatva, értékítéletként használjuk azokat a fogalmakat, hogy „helyes” és „hibás”, „jó” és „rossz”, azonnal felmerül a vonatkoztatási rendszer kérdése. Mi emberek szinte mindig értékelő fogalmakkal dolgozunk, amelyek valamilyen morális rendszerre vonatkoznak. A természet ebben az értelemben nem ismeri az értékelést. Önmagában véve „jó” vagy „rossz” nem létezik, hiszen a jó és a rossz, hogy ennél a példánál maradjunk, ugyanannak a valóságnak két, poláris aspektusa. Ha tehát arra a vonatkoztatási rendszerre vagyunk kíváncsiak, amely alapján az ember halála után felismeri az élete során elkövetett hibákat, akkor ezt a polaritást leginkább úgy írhatnánk körül, hogy a „törvényszerűt” és a „nem törvényszerűt” ismeri fel. Ha egy komputerben hibás egy tranzistor, nem azért fogjuk kicserélni, mert rossz volt, s ezért megbüntetjük, hanem azért, mert zavarja az egész működését. Hasonlóan működik a természet is. Nem értékkel, nem jutalmaz és nem is büntet. Viszont gondosodik arról, hogy semmi se zavarja a fejlődési folyamatát.

Kézenfekvő, hogy az ember magatartásának következményei különbözőek aszerint, hogy ez az ember a törvényszerűségének megfelelően, vagy annak ellenére él-e. Ezeket a különböző következményeket érzékeli jutalomnak vagy büntetésnek, ez az érzés azonban merőben szubjektív, ami csak benne keletkezik.

A helyes élet a törvénynek megfelelő élet. Nem arról van szó tehát, hogy találjunk ki egy elméletet, támogassunk valamilyen vallást vagy filozófiát. Én itt egy sor kísérlet eredményét ismertetem, amelyekben a kísérleti személyek valamennyien ugyanolyan benyomásokról, ugyanazokról az összefüggésekről számoltak be, bár meglehetősen különböző világnézetet képviseltek, s egymás kijelentéseiről mit sem tudtak. Feltűnő, hogy az ülések során elhangzottak, amelyek kifejezetten a halál utáni állapot tapasztalataira vonatkoztak, gyakran erős vallási színezettel bírnak, illetőleg a vallási parancsolatokra emlékeztetnek. Ez annál is különösebb, mert mind a kifejezett ateistáknál, mind a vallásos személyek esetében ugyanez a helyzet. A kísérleti személyek hipnotikus állapotban adott beszámolóit igen hasonlatosak egymáshoz, holott a kísérleti személyek mind képzettség, mind világnézet terén, illetőleg korban meglehetősen különböztek egymástól. Ebből arra következtethetünk, hogy a különböző vallások, saját terminológiájukkal és parancsolataikkal, a valóság ezen alapképletét próbálták segítségként felkínálni az embereknek.

Akárhogy vergődjék is a parancsolatokat illetően egy ember földi életében hit és hitetlenség között, legkésőbb halála pillanatában ott fog állni szemtől szemben a valósággal, s tudni fogja, mit kellett volna tennie s mit nem, hogy megfeleljen a világ törvényének. Ebben a stádiumban már nem létezik hit, se kétség, csak a valóság magától értetődő felismerése. A halál utáni állapotban nincsen emocionális értékelés. Az egyén a Földön történetekre bizonyos távolságból tud rátekinteni.

Ez a távolság teszi lehetővé, hogy a földi dolgokat, történéseket mint egységes egészet szemlélje, anélkül hogy valamelyik pólushoz ragaszkodna. Ameddig emocionálisan értékelünk, mindig fixálódunk, s képtelenek vagyunk látni az egészet. A testtől való elszabadulással egyidejűleg az ember az időhöz való kötöttségből is kiszabadul, és áttekinti életét. S tökéletlenségei felismerésével egyidejűleg felismeri azt is, hogy tovább kell tanulnia. Ez azonban csak a földi életben, testben történhet meg.

Felfogja, hogy újra el kell jönnie a Földre, újra testi létezésbe kényszerül. S ezt a lelkek valóban „kényszernek” érzik, s nem mint gondolnánk, kegyelemnek. Lehetséges, hogy meglepően hangzik, de minden kísérleti személyünk olyan boldog és elégedett volt halál utáni állapotában, hogy egyik sem akart újra a testi létezésbe visszatérni, s csak kelleetlenül törődtek bele, hogy „sajnos” még egy életet kell élniük, hogy tovább fejlődhessenek. Szinte vicces, hogy az emberek a Földön minden erejükkel ragaszkodnak földi egzisztenciájukhoz, míg az élet túlsó felén állók éppilyen erős szorongással kezdenek új testi létezésükbe.

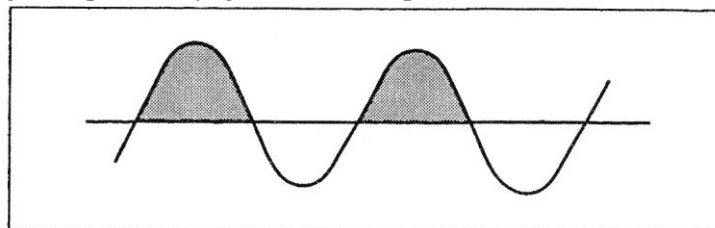
Az élő embert hihetetlenül izgatja, milyen „odaát”, hogyan fest a „halál birodalma”, a „túlvilág”. A túlvilág e világuk ellenpólusa, a másik, az ellentétes, amely kiegészíti ezt a világot. A kettő együtt egységet alkot. Az egyik nem létezhetne a másik nélkül. E világ és túlvilág ugyanannak a valóságnak a két aspektusa. Miután végső soron a kettő egy egység, sem az értékskálán nem különböztethetők meg, sem a hierarchiában nem foglalnak el különböző helyet. Aki a túlvilágon van, az nincsen sem magasabban, sem alacsonyabban, mint az, aki itt van. Meghalni éppoly kevésbé haladás, mint amilyen kevésbé visszalépés. Meghalni azt jelenti, hogy átváltani a másik polaritásba.

A népnyelv az alvást a halál kistestvérének nevezi. Ez a hasonlat igen jól érzékelteti az összefüggést. Az alvás és az ébrenlét ugyanolyan, csak kisebb ritmus, mint az élet és a halál (tulajdonképpen úgy kéne neveznünk, hogy testben és testen kívüli élet). Tudjuk, hogy az alvás az álom funkciójával együtt életfontosságú folyamat. Jódarabig ébren lehetünk, de azután át kell váltanunk az ellenpólusba, az alvásba. Ha valakitől megvonjuk e ritmikus váltás lehetőségét, egy idő múlva bekövetkezik a fizikai halál. Az alvásnak és az álomnak ugyanis fontos kiegyenlítő funkciókat kell betölteniük az éberen átéltekkel szemben.

Ugyanez a folyamat az élet és halál ritmikus váltakozása is. A halál utáni állapot az álomhoz hasonlít; ez az élet feldolgozásának fázisa. Csak az élet áttekintése, a valósággal való szembesülés által válik lehetővé a további fejlődés, s ez akadályozza meg azt is, hogy reménytelenül tévelyegjünk egy tévedésben. Éppen az ilyen párhuzamos folyamatok, mint az ébrenlét és az alvás, az élet és a halál, mutatják napnál is világosabban, milyen nívós és logikus a reinkarnáció gondolata akkor is, ha eltekintünk a kísérleti bizonyítástól.

Meggondolandó, ha egy kultúra oly mértékben elveszíti betekintését a törvényszerű összefüggésekbe és a velük egynemű folyamatokba, hogy még a legegyszerűbb és legtermészetesebb kapcsolódások felismeréséhez is funkcionális bizonyítékokat követel. A világban mindenütt ugyanaz a törvény uralkodik – csak a nagyságrendek különbözőek. A hermetikus filozófia ereje épp abban rejlik, hogy ismeri, hogyan jelenik egy elv a valóság különböző szintjein: „Miként fent, úgy lent”, vagy ahogyan Paracelsus mondja: „A makrokozmosz megfelel a mikrokozmosznak.”

A tudományok specializálódása által az egész mint olyan, sajnos egyre inkább veszendőbe megy. Sokan inkább hisznek a statisztikában, mintsem vennék a bátorságot, hogy felnyissák a szemüket, lássanak és értsenek. Ismerjük a matematikából és a technikából a szinuszgörbe fogalmát. A szinuszgörbe a valóságban ciklikusan lejátszódó folyamatok grafikai modellje. A szinuszgörbe egy természeti törvényt tükröz. Ez a reinkarnáció modellje is. A görbe és a nullpont között minden metszéspont fordulópontra az ellenkező polaritásba. Esetünkben a metszéspontok a fogantatásnak és a halálnak felelnek meg. Belépés az anyagba, illetve kilépés a testből.

Térjünk itt rá e metszéspontok idejének kérdésére is. Beszéltünk már az idő relativitásáról és szubjektivitásáról. A világegyetemben minden rendszernek megvan a maga ideje. Így már az állat is

egészen más idődimenzióban él, mint az ember. Az időérzékelés még egyetlen emberi élet során is változik az idő előrehaladtával. Egy kisgyermek számára egy év még végtelenül hosszú, a felnőtt ember számára, minél korosabb, annál rövidebbre zsugorodik az esztendő. (Csak nagyon öreg korban fordul vissza ismét ez az időérzékelés.)

Az idő megjelenésének különbözősége még világosabb, ha az embert más élőlényekkel hasonlítjuk össze. A tiszavirág, mint már fentebb említettük, ugyanolyan hosszú ideig él, mint egy nyolcvanéves ember, hiszen a tiszavirág nem a mi időrendünkben él, hanem a sajátjában. Időfogalmunk szubjektivitásának tudatában kell lennünk, ha a reinkarnációs történések időbeliségével akarunk foglalkozni. Az egyes fázisokat csak az emberi idő mértékegységeivel mérhetjük, holott azok a nem testi létezésben nem érvényesek többé. A halál után, abban az értelemben, ahogyan mi használjuk, nem létezik időérzékelés. Leginkább azzal hasonlíthatjuk ezt össze, hogy milyen az időérzékelésünk alvás közben. Ha nincs tájékozódási pontunk (óránk), felébredéskor nem tudjuk megállapítani, milyen hosszsan aludtunk. Ugyanez a jelenség lép fel a hipnózisban is.

Ha időről beszélünk, ezen általában az idő hosszúságára gondolunk. Kevésbé figyelünk az idő másik aspektusára, azaz tartalmi kvalitására. Az időkvalitás azért olyan különösen érdekes, mert úgy tűnik, hogy összeköti egymással a különböző időszisztémákat is. Minden időpontnak megvan a maga meghatározott minősége, egy bizonyos időpontban csak olyan események történhetnek, amelyek tartalmilag megfelelnek ennek a minőségnek, tehát adekvátak vele. Minden régi mágikus rendszer ismeri az időkvalitás fogalmát, így például az asztrológia, a Ji Csing stb. (Az asztrológiáról és a horoszkópról mint idő-tér hasonlatról részletesebben az Élet az élet után című könyvemben olvashatnak.)

Ez az időkvalitás a meghatározó a fogantatás, születés és halál időpontját illetően. Mindezt megvilágítandó, ejtsünk néhány szót tartalomról és formáról. Az emberek gondolataikkal s tetteikkel tartalmakat hoznak a világba, s ezeket formailag e tartalmak megélésével váltják valóra. Ez másként kifejezve az, amit korábban felelősségnek neveztünk. A tartalom és a forma együtt egy lezárt tanulási ciklust alkot. Így egy ember egész élete során saját tartalmait váltja be. Amikor bekövetkezik a halál, ott marad beváltatlanul egy sor tartalom, egy csomó maradék „áru”: még lezáratlan tanulási ciklusok, még meg nem értett problémák.

Ez a tanulási deficit, hiány, amelyet magunkkal viszünk a halál utáni állapotba is, határozza meg sorsunkat következő földi életünkben. Úgy kell ezt elképzelnünk, hogy a földi élet lezárásakor hasonló mérleg készül, mint az év végén a cégeknél. Ha a mérleg végeredményét egyfajta kódszámként értelmezzük, a lélek addig lesz ebben a halál utáni állapotban, míg el nem jön az az időpont, amelynek a minősége megfelel e kódszám kvalitásának. Ha az időkvalitás és a lelki tartalom összeillik, az affinitás új összeköttetést hoz létre az anyaggal, s megtörténik az, amit fogantatásnak nevezünk.

Az egyes inkarnációk között eltelt időtartamok – különösen a mi időegységeinkkel mérve – igen különbözőek lehetnek. Saját kísérleti tapasztalataim szerint néhány évszázad és néhány évtized között ingadoznak. Egy régi ezoterikus megállapítás szerint a lélek érettsége összefügg a köztes idő hosszával. Mennél éretlenebb egy lélek, annál hamarabb kerül sor a következő reinkarnációra. Azt, hogy valóban érvényes-e ez a törvény, kísérletileg még nem ellenőriztem, ám igen meggyőzőnek tartanám. Nagyon is elképzelhető, hogy ha a megélt élet és a valóság között túlságosan nagy a lényegbeli különbség, akkor sürgetővé válik az új testet öltés.

Igazolni tudok viszont egy másik megállapítást, amely szerint manapság a köztes idő lerövidült. Ténylegesen azt tapasztaljuk, hogy mennél távolabb megyünk a múltba, annál inkább megnőnek a köztes időszakok. Figyelembe véve az előző hipotézist, ez illogikusnak tűnik, hiszen az idő előrehaladtával, az érettség növekedésével egyre hosszabb köztes időszakokkal kellene számolnunk. Így egyelőre hagyjuk nyitva ezt a kérdést.

Ez a téma azonban olyan állításhoz vezet el bennünket, amelyet igen gyakran alkalmaznak ellenérvéként a reinkarnációval szemben; nevezetesen, hogy értelmetlenség reinkarnációról beszélni, amikor a népesség állandóan növekszik. Nos, a népesség robbanásszerű növekedése számomra semmiképpen sem perdöntő ellenérv. A megtestesülések között eltelt idő megrövidülésével vagy megnyúlásával ugyanis a népesség száma tetszés szerint változtatható. Emellett szól az a már említett tapasztalat is, hogy pillanatnyilag a köztes idők extrém módon lerövidültek. Nyilvánvaló, hogy itt két törvényszerűség, egy személyes és egy személytelen keveredik. Munkatársaim most vizsgálják az

egymás után következő inkarnációs időpontokat asztrológiai szempontból: azt remélik, hogy a vizsgálat eredményeként valamivel közelebb kerülünk a fenti probléma megoldásához.

Az emberiség számának változása még egy további problémát is felvet: azt, hogy honnan jönnek a lelkek, és hová mennek?

Ezen a ponton először is tisztáznunk kell egy ősrégi, mélyen begyökerezett előítéletet, amely hallgatólagosan abból indult ki, hogy az embereken s esetleg még az állatokon kívül nem létezik más lélekkel rendelkező élőlény. Ez a feltételezés azért is látszik oly könnyen igazolhatónak, mert abból indul ki, hogy minden egyéb élőlénynek legalábbis hasonlatosnak kell lennie az emberhez. Ez azonban téves következtetés. Ha egy baktérium abból indulna ki, hogy minden, ami élő, úgy néz ki és olyan, mint ő, sosem lenne képes arra, hogy az embert élőlényként felismerje.

Ezt a téves szemléletet karikírozza oly találóan *Egon Friedell Ist die Erde bewohnt?* (Laknak-e élőlények a földön? című novellájában. Friedell leírja, hogyan tanulmányozzák a Cygni csillagkettős belső planétáin élő tudósok azt, vajon laknak-e vagy legalábbis lakhatnának-e élőlények a Nap nevű állócsillagon. A válasz egyértelműen nem, mert a Földdel kapcsolatos tudományos ismereteik azt igazolják, hogy ott az élet tökéletesen lehetetlen. Vizsgálataik során cygni tudósok természetszerűleg saját magukból indulnak ki. Ők maguk lebegő égi lények, akik fénnel táplálkoznak, s minimálisan 500 Celsius fokra van szükségük. Egyetlen filozófiadocens mond ellent, aki azt állítja: „Magától értetődik, hogy a naprendszerben tartozó összes égitesten van élet, amint a világegyetem összes többi égitestén is. Egy halott csillag önmagában véve ellentmondás lenne. Minden égitest a tökéletesség egyik szintjét jeleníti meg, az átszellemültség egyik lehetséges fokát. Mindegyik Isten gondolata, tehát él és éltet még akkor is, ha lakói nem pontosan úgy festenek, mint a cygni asztronómatudósok.” Ezután persze a fakultás megcsúfolása miatt megvonják tőle a nyilvános gondolkodás jogát.

A bejáratott gondolatmenetek átpolarizálása nemcsak a Friedell féle történettudósainak esik nehezére, hanem a mi bolygónk legtöbb lakójának is. Ennek ellenére előbb vagy utóbb meg kellene válnunk attól a gondolattól, hogy mi, emberek vagyunk a világegyetem közepe. Mi, emberek egy nagyon is meghatározott természeti birodalomhoz tartozunk, az emberek birodalmához. Az emberek birodalma egyetlen kis szintet az élőlények óriási hierarchiájában. Az emberi világ alatt és felett lények birodalmainak egész sora helyezkedik el, s ezek léte minden szempontból teljesen más, mint a miénk, embereké, ennek ellenére ezek a lények léteznek, élnek, lelkük van. Ők is a világegyetem részei, ők is tanulnak, hogy tovább fejlődjenek.

Amikor korábban a tökéletességről beszéltem, hangsúlyoztam, hogy ez a tökéletesség az emberek tökéletességére vonatkozik. Ugyanis minden élőlény „saját” tökéletessége irányába fejlődik, a cél saját birodalmának tökéletessége. Ez mind a növényekre, mind az állatokra, mind az olyan élőlényekre is vonatkozik, amelyeket nem ismerünk. Ha egy élőlény saját szintje tökéletességét megvalósította, továbbléphet a hierarchia eggyel magasabban lévő birodalmába, hogy ott folytassa fejlődését. Így minden szint csak átmenet, „eredettel” és „torkolattal”. Az egyik oldalon a mélyebben fekvő fokozatról jön egy áramlás, s a másik oldalon a „tökéletesek” a hierarchia következő fokára váltanak át. Mivel az emberek birodalma is csak átmenet, semmi akadályja annak, hogy eljátszódjunk a számokkal, hányan is kezdtek, s hogyan szaporodnak.

Ennek a modellnek ugyanakkor van még egy igen érdekes aspektusa. Ha az emberek birodalma zárt egész lenne, ha a fejlődés gondolatát elismerjük, a „világnak” egyre tökéletesebbnek kellene lennie, mígnem már csak tökéletes emberekből állna. Ám a világ nem fog egyhamar megváltozni, már ami az ismeretek eloszlását illeti, hiszen ez a világ csak egy részletet jelenít meg a fejlődés egészéből. Hasonlóan egy iskolai osztályhoz: a harmadikosok az évek elteltével sem lesznek okosabbak, hiszen aki elvégezte ezt az osztályt, továbbmegy, és újak jönnek a helyébe.

Jól tudom, hogy az élőlények hierarchiájának modellje sokak számára szintén szokatlan, ám mielőtt még mosolyogva félretennék, gondolják meg, milyen magától értetődően használják ezt a hierarchia-modellt a tudomány más területein, például az elemek periodikus rendszerében. Egyébként e modell nem spekuláció, hiszen bárki számára megtapasztalható, csak hajlandóságot kell mutatnia erre a tapasztalatra.

Így például a mágia olyan eszközöket és utakat közvetít, amelyek segítségével más létszinteken élő lényeket is érzékelhetünk. Ezzel szemben az, aki nem veszi a fáradságot, hogy odanézzon, az nem is fog soha látni.

A halhatatlanság és az újjászületés témájával összefüggésében még a következő kérdések is gyakran hangzanak el: Látjuk-e még halottainkat? Kapcsolatban kerülhetünk-e velük? Találkozom-e

vele odaát? És így tovább. Mindezekhez a kérdésekhez erős érzelmesség tapad, s megformálásuk kizárólag az élők szempontjait tükrözi. Az úgynevezett „halott” a hátramaradottak érzelmességében, gyászában egyáltalán nem osztozik. A halál villámgyorsan távolságot teremt a személy és a földi folyamatok között, így kizár mindenfajta érzelmet vagy indulatot. Hiszen ez az a létforma, amelyben az ember elsajátíthatja, hogyan lehet a teljes valóságot anélkül szemlélni, hogy csupán az egyik pólushoz rögzödne. Az emóciók a ragaszkodásból, a rögzödésből erednek. A halott nem gyászolja azokat, akiket hátrahagyott, léte más fázisban van, más feladatokkal, kívül a szeretet és gyűlölet feszültségein. Ebben is hasonlatos az álomhoz, amely szintén elmosza, feloldja érzelmeink egy részét.

A túlvilágon való találkozás gondolata abból ered, hogy a túlvilágot általában a világ projekciójaként képzelik el. Sokak számára a túlvilág olyan, mint ez a világ, csak valamivel jobb kivitelben. Ezek az elképzelések azonban nem veszik figyelembe, hogy a túlvilág ellenpólusa ennek a világnak, így kényszerűen valami teljesen más, s nem az ismert valóság némiképp nemesített változata. A túlvilágon az elhaltak nem találkoznak és nincsenek kapcsolatban egymással.

Tény, hogy a spiritizmus ellenkező véleményen van, de elképzelhető, hogy ez esetben is egy félreértésről van szó. A spiritiszták valamiféle szellemlényekkel érintkeznek, akikről viszont nem lehet bizonyosan tudni, hogy emberek-e, akik még újra testet fognak öltetni. Éppúgy lehetnek ezek a szellemlények és hierarchia tagjai is. Nekem legalábbis, amikor a halál utáni állapotról beszélünk, soha senki nem számolt be más lényekkel való kapcsolatról, erre vonatkozó kérdéseimre tagadó választ kaptam.

Ez az azonos létben lévők kapcsolatára vonatkozik. Ezzel szemben igennel válaszoltak arra kérdésre, hogy van-e kapcsolatuk az élőkkel. Ezt a kapcsolatot azonban az élőknek kell létrehozni, miután a „halottak” nem rendelkeznek megfelelő eszközökkel, amelyekkel egy ember számára észrevehetővé tehetnék magukat, ráadásul az emberek amúgy is igen kevésbé érzékenyek egy ilyenfajta kapcsolathoz.

Én azonban azt, hogy értelmes-e az élők és a holtak közti kapcsolat, megkérdőjelezném. Ha valaki megfelelő viszonyban van a halállal, engedni fogja, hogy mégannyira szeretett hozzátartozója is eltudjon merülni léte új szférájában, s nem fog kísérletezgetni a kapcsolat felvételéve. Különösképpen vonatkozik ez magára a haldoklásra. Ne kövessük el azt a hibát, hogy visszahívjuk a haldoklót, hiszen ezzel csak megnehezítjük a váltást.

A fentiekből automatikusan következtethetnek arra, mi a véleményem a modern orvostudomány azon módszereiről, amelyekkel halottakat akar feltámasztani, s sajnos meg is teszi. Ez a világ és a túlvilág két annyira különböző szint, hogy a kettő közötti kommunikáció tulajdonképpen nem hozhat semmiféle eredményt. Aki azt gondolja, hogy egy halottnak feltétlenül el kell mondania valamit, tegye ezt a halál utáni néhány napban. Az első napokban a halott ugyanis még a test közelében van, s mindent érzékel. Viszont ne próbáljuk magunkhoz kötni a halottat. Az alvót is hagyjuk aludni és nem zavarjuk meg álmaiban.

Mindenesetre a hátramaradottak ne próbálkozzanak semmiféle hókuszpókusszal mindaddig, amíg nem ismerik ki magukat a valóság törvényszerűségei között. Amint megismerkednek a törvényszerűségekkel, a halál ugyanolyan magától értetődő s azonos jelentőségű lesz számukra, mint bármely másik fázisváltás.

Ami a túlvilágon való találkozást illeti, nos, erre nem kerül sor. A túlvilág nem olyan hely, ahol sétálgatnak a lelkek s örömmel kezét ráznak, ha találkoznak. A halál utáni állapot tisztán tudati minőség, amely számunkra jóformán elképzelhetetlen. Talán még a leginkább úgy tudnánk megközelíteni a realitást, ha megpróbálnánk elképzelni, milyen az, ha a tévé egyik csatornáján vagyunk. Akik gyakorlottak a meditációban, esetleg alkothatnak maguknak valami képet arról, milyen tisztán csak tudatnak lenni – test nélkül. Bár a földi folyamatok ebben az állapotban is érzékelhetőek, a halott általában pár nap múlva elszakad földi benyomásaitól, s nemsokára egyáltalán nem érdeklődik a földi történések iránt.

Mindezek ellenére a már meghaltakkal való találkozás nincs kizárva, csak éppen nem a túlvilágon, hanem valamikor újra ezen a földön. Ugyanis az ember mindaddig ugyanazokkal a személyekkel kerül kapcsolatba, amíg megoldandó problémáik közösek. Amióta véletlenszerűen beleütköztem ebbe a törvényszerűségbe, minden ülésen különös figyelmet szentelek annak a ténynek, hogy mely személyek jelennek meg ismételt az egymás után következő inkarnációkban. A lehető legfurcsább megfigyelések érik az embert eközben.

Ezek az összefüggések új fényben tüntetik fel az Ödipusz-, illetve az Elektra-komplexust, hiszen több esetben is megállapíthattam, hogy az előző életben házas-, illetve szerelmespárok a következő életben apa-lánya, illetve anya-fia kapcsolatban találkoznak újra. Ez esetben is sokan fordítva érvelnek, s azt mondanák, hogy éppen az Ödipusz-komplexusból fakad a projekció, tehát az előző élet szerelmi kapcsolata. Mint azonban már kifejtettem, jómagam biztos vagyok benne, hogy meg tudom különböztetni a projekciót az előző életre való visszaemlékezéstől. Ezért az előző inkarnációk közös átélése során nyert információkat én ugyanolyan alaposnak és megbízhatónak tartom, mint bármilyen más helyzetben elhangzott kijelentést. Figyelemreméltó az a tény is, hogy a nem (szexus) sok-sok inkarnáción keresztül megmarad, s az ellenkező nemre való átváltás csak meglehetősen ritkán valósul meg. Ezt kísérleteimből, tehát tapasztaltból tudom, a jelenség indoka nem ismeretes előttem.

Végül nyitva marad még egy kérdés, az ugyanis, hogy mi a jelentősége a reinkarnációs kísérleteknek az ezotéria szempontjából? A választ két szempontból kísérelném megfogalmazni: Először is: ezek a kísérletek betekintést s ezáltal információkat nyújtanak a kísérletezőnek bizonyos folyamatokba, amelyek eddig jóformán elvoltak zárva a kutatás elő. Olyan törvényszerűségekkel, összefüggésekkel ismertem fel, amelyek eddig vagy ismeretlenek voltak, vagy legjobb esetben is csak bizonyos médiumok vagy beavatottak számára voltak ismeretesek. Eredetileg, tehát tíz évvel ezelőtt, amikor kísérleteimhez hozzáfogtam, ez motivált.

Időközben azonban kiderült, hogy az eljárásnak olyan hatása van, ami főként a kísérleti személy szempontjából fontos, nem a kísérletezőéből. Amióta minden ülés tartalmát teljes egészében tudatosítom a kísérleti személlyel, az élmények önmaguktól hatnak. Bár eleinte épp ettől a hatástól féltem, a tapasztalat pontosan az ellenkezőjére tanított. Az előző inkarnációk tudatosulása hihetetlenül kitágítja a tudatot. A kísérleti személy egyszerre csak képessé válik arra, hogy újra felfogja, tartalmilag megértse élete egyes elemeit, olyan összefüggéseket ismer fel és olyan belátásokra tesz szert, amelyek a tanulás folyamatát hihetetlenül felgyorsítják. Mindazoknál a kísérleti személyeknél, akikkel legalább egy évet együtt dolgoztunk, óriási mértékű személyiségfejlődésnek lehettünk tanúi, s ezt nemcsak az érintettek, de a hozzátartozók is kivétel nélkül megerősítették.

Ez a hatás a következőképpen magyarázható: az ember képtelen felismerni a valóságot, mert mindent eddigi fejlődéstörténete „lencséjén” keresztül néz. Így minden, amit lát, valamilyen módon megvan terhelve érzelmekkel. Világítsuk meg ezt egy példával: Ha valaki 1493-ban bennégett egy házban, mindmáig nem lesz képes indulatoktól, előítéletektől mentesen szemlélni a tüzet. Ugyanis minden tűz és minden égő ház tudattalanjában ötszáz éves szorongását fogja felkelteni. Bár magát az eseményt elfojtotta, az eseményhez tartozó érzéseket pillanatnyi észleléseire fogja kivetíteni. Ezért az ember tulajdonképpen sohasem él egészen a mában, hanem mindig részben kissé a múltban is.

Ha azonban tudatosítja magában ezt a régi élményt, egy szempillantás alatt eltűnik a szűrő, amelyen át látott, s a valóságot úgy tudja szemlélni, amilyen az most, anélkül hogy régmúlt érzelmi tartalmakat aggatna rá. Éppen ezért az előéletek megismerése semmiképpen sem menekülés múltba, ellenkezőleg, feltétele annak, hogy jelenünket eloldozzuk ettől a múlttól. Ez a folyamat lehetővé teszi azt, amit a bölcsektől mindig megköveteltek, ám amit oly nehéz megvalósítani, nevezetesen, hogy mindig és mindenütt teljes tudatunkkal a jelenben éljünk. Az inkarnációk tudatosítása végső soron ezt a célt szolgálja. Reinkarnációs kísérleteink ezért időközben a terápiás célú felhasználás mellett az ezotérikus képzés módszerévé s így az önmegvalósítás egyik útjává is váltak.

A Natasa-eset

Első ülés

KSZ: Fázom!

H: Miért fázik?

KSZ: Nem tudom, nem lett volna szabad kimennem...

H: Kimennie? Honnan?
KSZ: A kastélyból és...
H: Miért nem?
KSZ: Mert az apám most leszid, és mindenkit megvernek, aki látott.
H: Mit mond az apja?
KSZ: Hogy nem lett volna szabad – jaj de fádom!
H: Szóval mit mond?
KSZ: Hogy nem lett volna szabad kimennem.
H: Honnan?
KSZ: A szobámból.
H: De miért nem?
KSZ: Mert attól tart, hogy történik velem valami.
H: Miért, valami baj van?
KSZ: Igen.
H: El tudná mondani egy kicsit pontosabban, hogy mi a baja?
KSZ: Azt mondta, mozgólódások vannak, s ezért (sóhajt).
H: Ezért?
KSZ: Félt bennünket.
H: Ön mennyi idős?
KSZ: Tizenkét éves vagyok.
H: Vannak testvérei?
KSZ: Igen.
H: Hány?
KSZ: Az egyik beteg.
H: Lány?
KSZ: Most megfogja a kezem, és megfenyeget.
H: Igen, és mivel?
KSZ: Hogy mindnyájam miattam lesznek megbüntetve, mert én kimentem.
H: És te félsz?
KSZ: Igen, te jó ég, mi van?
H: Mi van, mi történik?
KSZ: Bemegyünk egy nagyon nagy terembe.
H: És ott mi van? Mi van ebben a teremben?
KSZ: Egy gyönyörű asszony ül ott, egy hosszú asztalnál.
H: Kicsoda ez az asszony?
KSZ: Az anyám.
H: És mi ebben a rossz?
KSZ: Az, hogy érzem a hidegséget.
H: Milyen hidegséget?
KSZ: Mindent hidegnek érzek.
H: Honnan jön ez a hidegség?
KSZ: Az anyám nem kedves, nem meleg hozzám, az anyám csak szép. Sötét haja van, ki van fésülve az arcából, kendő van a fején és teljesen sápadt. Hogyhogy itt vagytok?
H: Miért lep ez meg téged?
KSZ: Végtelenül szép, tudom, és – megigazítja a ruhámat, térdig ér a ruhám, sok brokáttal, meg puffos ujjal, csipke rajta, azt mindig megigazítja. Nem szeretem, ha megérint.
H: Mi van?
KSZ: (Csöndesen sóhajt.)
H: Olyan kellemetlen az érintése?
KSZ: Igen.
H: Van még valami, ami kellemetlen?
KSZ: A végtelenség, ezek a... ezek a termek, mindig szorongok, ha ezekben a termekben...
H: Szóval nem érzed itt jól magad?
KSZ: Nem, nem!
H: Hogy hívnak?

KSZ: Natasa.
H: Hogyan?
KSZ: Natasa, de nem, csak Natasának neveznek, de nem ez a nevem. Másképpen hívnak, de nem akarom azt a nevet. Aki mindig velem van, Natasának hív.
H: Mi a neved?
KSZ: És akkor leszidja az anyám.
H: És hogy szólít az anyád?
KSZ: „Gyermek”, ennyi. Csak annyit mond, hogy „gyermek”, mert tudja, hogy...
H: Mi az a név, amit nem szeretsz?
KSZ: Ó csak annyit mond, hogy „gyermek”.
H: Nem szereted a nevedet?
KSZ: Nem.
H: És mi az a név?
KSZ: Nem.
H: Mit nem?
KSZ: Nem szeretem.
H: Mi az a név, amit nem szeretsz?
KSZ: Ah, nem.
H: Annyira csúnya?
KSZ: Igen.
H: Ennek ellenére mondd el.
KSZ: (8óhajt.)
H: Egyszer mégiscsak ki lehet mondani.
KSZ: Nem, nem, nem akarom!
H: Na mondd ki, mondd ki nagyon gyorsan!
KSZ: (Sír.)
H: Nem akard megmondani?
KSZ: Nem.
H: Miért olyan kellemetlen ez neked? Nem tetszik? Vagy valamilyen emlék kötődik hozzá? Mi az oka, hogy nem akard kimondani?
KSZ: Gonosz vagyok?
H: Tessék?
KSZ: Nem.
H: Miért lennél gonosz?
KSZ: Nem akarom, hogy valaki megtudja a nevemet.
H: Miért nem?
KSZ: Mert gonosz vagyok.
H: Miért vagy gonosz?
KSZ: Kegyetlen vagyok és...
H: Micsoda? Mi van azzal a kegyetlenséggel? Mit csinálsz te, ami olyan kegyetlen?
KSZ: Hm.
H: Szóval mit kegyetlenkedsz? Nekem elmondhatod!
KSZ: Az anyám odamegy velem az ablakhoz, nagy, keskeny ablakok, felül boltívben végződnek, boltívben, igen.
H: Mi van?
KSZ: A cár, mi van a cárral?
H: Tessék?
KSZ: Itt valaki egész idő alatt a cárról beszél.
H: Ismered a cárt?
KSZ: Igen, igen, tudom, hogy néz ki, hasonlít az apámhoz.
H: Tessék?
KSZ: Hasonlít az apámhoz, de nem az apám!
H: És ki az apád?
KSZ: Az apám nagyherceg.
H: Igen? Nagyherceg?

KSZ: Igen.

H: És mi van a cárral?

KSZ: El akarja úzni a nagyherceget, és ezért nem szabad az apámnak, nem...

H: Mit nem szabad neki?

KSZ: Hallgatnom kell.

H: Nem szabad beszélned róla?

KSZ: Nem.

H: De tudsz róla?

KSZ: Hm.

H: El tudnád mondani még egyszer, miért gondolod, hogy gonosz vagy kegyetlen vagy? Mit csinálsz?

KSZ: Megbosszulom az apámat.

H: Tessék?

KSZ: Megbosszulom az apámat az után – amikor már meghalt.

H: Miben hal meg? Hány éves vagy, amikor meghal?

KSZ: Tizenkilenc.

H: És miben hal meg az apád?

KSZ: Méregtől. Pontosán tudom, hogyan itta meg.

H: És azt is tudod, kitől származik ez a méreg?

KSZ: Egy marsalltól, a bizalmasa volt, bár én sosem kedveltem; benne volt az összeesküvésben.

H: És?

KSZ: A serleg – csak este ivott belőle – az a rozettás. A serleg sima volt, a sima serleg volt, igen, és a szárán felül rozetták, oda dugtam be mindig az ujjam, a rozettákba, és... nem, nem igaz, ezt nem mondhatom meg...

H: Mi nem igaz?

KSZ: Nem szabad erről beszélnem!

H: Miért nem? Mondd csak nyugodtan, nem számít. Mondd csak nyugodtan, mi van ezzel a serleggel?

KSZ: Láttam, amikor megfogta a serleget, azt hittem, csak azt nézi meg, tiszta-e. Akkor tette bele a mérget... vagy pedig amikor a peremén, a serleg peremén végigment az ujjával, és az ujján volt a méreg. A serleg peremén... s nekem az volt az érzésem, azt hittem, csak zenélni akar. Gyakran csináltuk ezt, hogy az ujjunkkal végigmentünk a pohár peremén és akkor az megszólalt, és úgy csodálkoztam, mert az az aranyserleg volt, azzal nem lehet. És nekem nem lett volna szabad bemennem oda, és ezért senkinek nem mondtam el, mert hogy én mindig odamegyek. Oda, ahová nem lenne szabad.

H: És miért nem szabad oda bemennem?

KSZ: Mert mindig a bal szárnyban kell maradnom.

H: Miért?

KSZ: Csak a bal szárnyban szabad lennem.

H: Hány éves vagy?

KSZ: Nagy vagyok már, tizenkilenc.

H: Tizenkilenc?

KSZ: Az apám azt mondta, nem illik kimenni. Az illetlen, és így láthattam meg.

H: Jó, akkor most menjünk tovább, mi történik azután?

KSZ: Az anyám beteg.

H: Mi baja van?

KSZ: Fekszik a szobájában, fájdalmai vannak.

H: Régóta?

KSZ: Az emberek úgy mondják: nandi.

H: Micsoda?

KSZ: Azt mondják, hogy anya bele fog halni a bánatába.

H: Mibe?

KSZ: A bánatba, nem ismerem azt a másik szót.

H: Mi történik az apáddal?

KSZ: Az apámat kriptába... nem, nem kriptá, be lehet menni, nem kell leengedni a halottat. Beviszik a koporsót, és odaállítják. Hozzá lehet férni. De nem, ez mégsem lehet az apám!

H: Mi van az apáddal?

KSZ: Ebben a hozzáférhető, nyitott sírban fekszik.

H: A koporsó van nyitva?

KSZ: Igen, és az embereknek oda szabad menni, égnek a gyertyák.

H: Tessék?

KSZ: Igen, égnek, fáklyák ezek, apa mindig fáklyát akart, anya akart mindig égőket. Apa mindig azt mondta, hogy fáklyát akart, szerette a fáklyák fényét. Amikor az emberek fáklyákkal jöttek a kastély elé, azt szerette, mindig átölelte, átölelte a vállam.

H: Tessék?

KSZ: Olyankor mindig átfogta a vállam és azt mondta, hogy szereti ezt a fényt, ez természetes fényforrás.

H: Mi, a fáklya?

KSZ: Igen, és ezért vannak fáklyák a sírja körül.

H: Messze van ez a sír a házatoktól?

KSZ: Hm, nem tudom, mi van messze. Ha elfutok, ha kimegyek a kastélyból és messzire elmegyek, napokig elmegyek, az messze van. Nem tudom, én sosem tudom, mi mennyi idő. Azt hiszem, számomra nem létezik az idő.

H: Tudod-e, hogy melyik évben vagyunk, amikor apád meghal?

KSZ: Ezernyolcszáz... nem (sír).

H: Mi a baj? Mesélj!

KSZ: Anyu letörölte a tábláról.

H: A dátumot?

KSZ: Igen.

H: Miért?

KSZ: Azt mondja, meg kellett volna állnia a földnek, de nem tette meg, ezért ez egy elátkozott év.

H: És melyik év állt rajta azelőtt?

KSZ: Már nem tudom, talán hetven, nem tudom, tényleg nem tudom.

H: Tizenkilenc éves vagy?

KSZ: Igen.

H: Milyen városban, hol történt ez az egész? Hol laktok? Meg tudnád mondani?

KSZ: Két napra Pétervártól.

H: És van neve annak a városnak, ahol laktok?

KSZ: Ó, igen.

H: Igen.

KSZ: Szédülök.

H: Nem kell megmondanod. Meg tudnád még mondani, hogy hívták az apádat?

KSZ: Nyikolájnak.

H: Tessék?

KSZ: Nyikoláj, ...hercege (erősen felindult).

H: Kérlek, mit akartál mondani az előbb? Nem vagy jól?

KSZ: Egyfolytában kenyérért kiabálnak.

H: Az emberek kenyérért kiabálnak?

KSZ: Igen, kiabálnak...

H: Miféle emberek?

KSZ: Az ablak alatt állnak.

H: Az ablak alatt?

KSZ: Lent, mélyen lent állnak, feltartják a karjukat, és „hlebert” kiabálnak.

H: Igen, mesélj tovább.

KSZ: Nem tudom megmozdulni, csak állok ott, és nem érzem a lábamat, annyira megindít, az anyám csak mosolyog, hiszen nekünk annyi enivalónk van. Nem bírom, azt hiszem, össze fogok esni.

H: És azután mi történik?

KSZ: Nem érzem a lábam.

H: És azután?

KSZ: Azután jön valaki, aki elvisz. Innentől nem érzem a lábam, innentől (a felső combjára mutat).

H: És azután?

KSZ: Olyan igazságtalannak tartom, hogy nekünk annyi mindenünk van, mások meg nem ehetnek. Közben gyermekeik vannak. Gyűlölöm az anyámat.

H: Hogy hívják az anyádat?

KSZ: Katharinának, gyűlölöm, gyűlölöm. Sosem fogom elfelejteni, ahogyan ott állnak és ordítanak.

H: Mi van, mesélj szépen, gyere, mesélj.

KSZ: E a...

H: Ki? Ki csinál és mit?

KSZ: Ez a férfi, a gyógyító.

H: Az micsoda?

KSZ: Őt hívják, ha anyának fájdalmai vannak. Valamit rátesz a bőrére.

H: Mit tesz a bőrére?

KSZ: Állatokat.

H: Hogy néznek ki?

KSZ: Azt hiszem, piócák.

H: Piócák?

KSZ: Igen.

H: És az olyan kellemetlen?

KSZ: Szörnyen néznek ki. Egészen elsápadok, mindenki mondja.

H: Mennyi idős vagy?

KSZ: Tíz, tizenkettő, tizenkettő. A korom sosem stimmel, túl kicsi vagyok, és azt mondják, tízéves, pedig tizenkettő.

H: Tudod, melyik évben vagyunk?

KSZ: Nem írunk évszámokat, a tanárnő megtiltotta.

H: Miért?

KSZ: Mert az évek meg vannak számlálva.

H: Mit mond?

KSZ: Hogy az évek meg vannak számlálva.

H: És ezért nem írtok évszámokat?

KSZ: Igen.

H: De azért tudod, hogy körülbelül melyik évben vagyunk?

KSZ: Igen, de nem akarom megmondani, nem akarom.

H: Megmondanád, melyik évben születted?

KSZ: 1851-ben.

H: Igen.

KSZ: De nem szabad megmondanom.

H: Mit tudnál még mesélni nekem?

KSZ: Meg akarok szabadulni ezektől a képektől.

H: Mely képektől?

KSZ: Azoktól az éhezőktől, ott lenni, akik ostromolják, követik az embert.

H: Félsz tőlük?

KSZ: Félek, és az apám is fél attól, hogy bánatnak engem. Mert tudják, hogy én vagyok a kedvence.

H: Vannak testvéreid?

KSZ: Igen.

H: Hány?

KSZ: Kettő.

H: Lányok?

KSZ: igen, és akkor még ott van a fiú, de ő nem tartozik a családhoz.

H: De fiú?

KSZ: Igen.

H: Az apádé?

KSZ: igen.

H: És miért nem tartozik a családhoz?

KSZ: Mert az anyám nem szereti.

H: Veletek él?

KSZ: Igen, sokat van velünk.

H: Jó, akkor most menjünk egy kicsit előre. Idősebb vagy. Már tizenöt éves vagy. Hogy vagy? Tizenöt éves vagy.

KSZ: Semmi más nem csinállok, csak ezekben a termekben vagyok. A trónteremben meg a parkban, mindig ugyanaz. Nem jó, igazán nem jó. Olvasok.

H: Mit olvasol általában?

KSZ: Egy nagyon vastag könyvet, de az apám megtiltotta.

H: Mi a címe?

KSZ: Egy csatáról szól, egy csatáról, de nem nekem való, és olvasni is nehéz nekem, mert olyan cirkalmasak a betűk.

H: De mégis ezt olvasod?

KSZ: El kell dugnom.

H: És izgalmas? Tetszik?

KSZ: Ezek hősök.

H: Igen.

KSZ: Úgy csinálnak, mintha csak a hősök élhetnének boldogan. Hazug, de én mégis tovább olvasom.

H: Jó, akkor most idősebb leszel, most tizenhét éves vagy, most tizenkilenc. Mesélj valamit!

KSZ: (Sóhajt.)

H: Mi a baj?

KSZ: Gonoszak az emberek.

H: Miért?

KSZ: A legtöbbje képmutató. Azt mondta az apám, hogy sok képmutató van körülöttem. Úgy csinálnak, mintha a barátaim lennének. Az apám nincsen jól.

H: Miért?

KSZ: Gondjai vannak.

H: Miért?

KSZ: Sokkal többször találkozik a tanácsnokokkal, mint azelőtt.

H: Kikkel?

KSZ: Azokkal a férfiakkal, a tanácsnokokkal.

H: Kik azok, ismersz valakit közülük?

KSZ: Sokan vannak, összegyűlnek egy teremben és beszélnek, van egy, aki a nép ügyeiért felelős, és egy, aki a koronáért, és egy...

H: Egy, aki...?

KSZ: Egy, aki a hercegekért, nem, a bárókért, a rendekért, igen, a rendekért.

H: És mi az apád?

KSZ: Az apám nagyherceg.

H: És gyakran találkozik ezekkel az emberekkel?

KSZ: Igen, és amikor kijön onnan, teljesen gyerekesnek kell lennem, körül kell táncolnom, mint egy kislánynak, hogy felvidítsam. Mindig segíteni szeretnék neki, ha valami bonyodalom van. Ő meg azt akarja, hogy maradjak kicsi, nem akar megterhelni.

H: És azután?

KSZ: Aggódik miattam, mert nem azt teszem, amit előírnak nekem.

H: Például?

KSZ: Napokra elmegyek, eltűnök.

H: Ilyenkor hová mész?

KSZ: Kimegyek a parkba, és ott hátul van egy kis ajtó, azon át megyek ki. Ott vannak a mezők, és akkor mindig elkérem az egyik lánynak a szoknyáját, annak, aki a virágokat metszi, és akit zsarolok, az ő szoknyáját húzom fel mindig.

H: Mi van ezzel a zsarolással?

KSZ: Őt zsaroltam. Láttam, ahogy egyszer csókolózott, és azt mondtam neki, hogy megmondom, megmondom a felvigyázónak, ha..., hanem segítesz, ha nem teszed meg, amit kérek. És akkor kérek és kapok tőle egy ruhát, és abban megyek el. És eltűnök két napra.

H: Ilyenkor hol alszol?

KSZ: Akkor visszajövök, és hallom, az apám már elterjesztette, hogy nem vagyok jól, valami bajom van, mert tudja, hogy kinn szeretnék lenni, tudja, hogy megfulladok.

H: Hol alszol, amikor elmész? Miből élsz, mit eszel?

KSZ: Egy családhoz megyek mindig, akik korábban nálunk dolgoztak, apám ajándékozta nekik azt az udvart, mert szereti őket. Nagyon öreg emberek, egykor jól szolgáltak nála. Oda megyek mindig. És tőlük hallom, hogy növekszik a nyugtalanság a nép között.

H: És azután?

KSZ: Végtelen szépségű ez a táj, tágas, nagy síkság, sehol sem látszik a vége, csak a mezők, a mezők. Szeretem ezt a világot. Vissza kell mennünk Pétervárra.

H: Kik azok a mi?

KSZ: Mi, mindannyian.

H: Mit jelent az, hogy vissza Pétervárra? Mit csináltok ott?

KSZ: Ott lakunk.

H: Van ott házatok?

KSZ: Igen, ott lakunk. Az évből hat hónapig itt vagyunk és hat hónapot Péterváron.

H: És hol van az az itt? Messze van?

KSZ: Két napra, mindig este keredtünk fel, és egész éjjel és egész nap utazunk.

H: Tehát visszamentek Pétervárra.

KSZ: Nem akarok Pétervárra menni!

H: Miért nem akarsz?

KSZ: Nem szeretem Pétervárat. Olyan hideg. És mindig olyan sok a hó. Amikor egyszer kinéztem az ablakból, az őről, akkor...

H: Mit mondtál?

KSZ: Pétervár, az a sok zene, sokat megyünk el Pétervárott, és minden olyan hazug. Látszat minden... Csak bizonyos utcákon szabad járnunk – hm -

H: Mi van?

KSZ: Én... (felindult).

H: Mi a baj?

KSZ: Meg kell küzdenem magammal, mert... mindig el akarok menni, látni akarom, mi van azok mögött az utcák mögött, ott, ahová nem mehetünk, - hm – ott kell lenni valami többnek.

H: Milyen többre gondolsz.

KSZ: A kérelmezőket mindig elzavarják, és az egyik beásta magát a hóba, így nem tudták elzavarni, és láttam, ahogyan ott állt – holtan – juj – és azóta nincsen nyugodalmam, mert tudom, hogy elrejtik előlünk, elrejtik előlünk mások nyomorát.

H: Kik azok az előlünk?

KSZ: Én.

H: És még?

KSZ: És az apám, akinek azt mondják, hogy elégedettség van, a nép elégedett, az embereknek, a parasztoknak van mit enni, és mindez nem igaz, ezek hamis emberek, a tanácsnokok etetik ezzel, én tudom, és el is meséltem a papának ezt a halottat, aki ott állt, mire lecsukta a szemem, a szememre helyezte a kezét, és azt mondta: Vannak olyan dolgok, amelyek előtt be kell hunynunk a szemünket. Emberek vagyunk, nincs módunkban mindenkire igazságosnak lenni. Az apám olyanokat mond, amiket könyvekben olvas az ember.

H: Ezt hogy érted?

KSZ: Az apám bölcs és jó.

H: Hány éves vagy?

KSZ: Huszonegy.

H: Mit csinál az apád?

KSZ: Az apám már meghalt – hm, hm.

H: Mióta nem él?

KSZ: Tizenhat hónapja.

H: Meséld el, mi történt!

KSZ: Az apámat megmérgezték. Pétervárott vagyunk, és minden rémes, és meg akarok halni a hóban.

H: Miért?

KSZ: (Sír.)

H: Na gyere, meséld el, miért akarsz meghalni a hóban, meséld! Miért? Meséld, ne hagyd abba, meséld!

KSZ: Nem szeretek élni.

H: Miért nem szeretsz élni?

KSZ: Nem szeretem az embereket többé.

H: Mert megmérgezték az apádat?

KSZ: Igen, és mert az anyám olyan kegyetlen.

H: És most megakarsz halni?

KSZ: Igen.

H: És mit csinálsz? Vagy mit akarsz csinálni?

KSZ: Be akarom ásni magam a hóba, kinn, a természetben akarok meghalni.

H: És megcsinálsz? Hány éves vagy?

KSZ: Huszonegy.

H: És megvalósítod ezt a tervet?

KSZ: Ah nem, nem. (Nehezen lélegzik.)

H: Na meséld, mi van? Mire gondolsz? Mit csinálsz?

KSZ: Az ágyban vagyok. Nem érzem jól magam.

H: Mi bajod?

KSZ: Tüdőgyulladásom van.

H: Kinn voltál a hóban?

KSZ: Igen.

H: És most az ágyban fekszel?

KSZ: Hm.

H: Milyen idős vagy? Huszonegy éves?

KSZ: Igen.

H: Akkor meséld, mi történik azután, meggyógyulsz?

KSZ: Igen.

H: Akkor most előremegyünk az időben. Milyen kort érsz meg ebben az életedben? Meg tudnád mondani?

KSZ: Hatvanegy évet.

H: Akkor most előremegyünk az időben, egyre előrébb, a képek visszahúzódnak, eltűnnek...

Második ülés

H: Visszafelé megyünk az időben, vissza a fogantatáshoz, majd túl a fogantatáson, visszafelé. Egészen addig megyünk visszafelé az időben, míg egy új helyzetben nem találja magát. Ott megállt, és leírja nekem, mit észlel. Visszafelé megy, egészen addig, míg egy helyzetben nem találja magát. Amikor megvan, leírja, mit lát, mit tesz.

KSZ: Egy öregasszonyt látok.

H: Igen.

KSZ: Egy csontos öregasszonyt.

H: Mondjon róla valamit.

KSZ: Egy öregasszony.

H: Mit csinál?

KSZ: Egy, egy karosszékből, nem, ez nem karosszék, ez egy, mi ez?

H: Micsoda? Írja le, miről van szó!

KSZ: Nem lehet trón, nem, ez nem lehet trón!

H: Egyszerűen mesélje el, mit lát – szóval egy trónszerű karosszéket?

KSZ: Igen.

H: És azon ül egy asszony.

KSZ: Igen.

H: És mit csinál?

KSZ: Fekete kendő van a fején, ősz a haja, és nagyon hidegen néz.

H: Igen.

KSZ: Kopogtat az ujjaival, azokkal a csontos ujjaival a karfán.
H: Mond valamit?
KSZ: Gonosz.
H: Mit mond?
KSZ: Félek, hogy ez én vagyok, gonosz, nem. Hogyhogy ezt a képet látom, olyan gonosz, miért?
H: Egyszerűen írja le, amit lát.
KSZ: (Sóhajt.)
H: Írja le a folyamatokat, amiket lát.
KSZ: (Felsóhajt.)
H: Mi történik?
KSZ: Van ott egy emelvény, azon áll a szék, igen, és magas, nagyon magas ablakok vannak, mintás bársonyfüggönnyel.
H: Mások is vannak a teremben?
KSZ: Igen, csupa férfi, alázatosan állnak előtte, nem, nem akarom, nem akarom...
H: Akkor most elválnék ettől az élménytől és öt évet visszamegyünk. Tehát öt évvel megyünk vissza az időben, s Ön most leírja nekem, mit csinál. Most mit csinál?
KSZ: A parkban vagyok.
H: És mit csinál ott?
KSZ: A virágokat simogatom. Megvannak az ágyások, elkészültek. Végtelenül tágas, óriási mező, egy zöld szőnyeg, én a park hátsó részében vagyok. Minden békés, nyugodt, de én tönkreteszem.
H: Ön tönkreteszi?
KSZ: Igen, mindent tönkre fogok tenni.
H: Most hány éves?
KSZ: Hatvan.
H: És hogyan fog mindent tönkretenni? Mit csinál?
KSZ: (Sóhajt.)
H: Mi a szándéka?
KSZ: Olyan kegyetlen leszek, mint mindig.
H: Mit jelent az, hogy mint mindig?
KSZ: Amilyen egész életemben voltam. Nem bírom ezt a békességet, ami itt mindenből sugárzik, nem bírom elviselni.
H: Mi van?
KSZ: Túl sokat kell mesélnem magának.
H: Meséljen!
KSZ: Túl sok!
H: Kezdjen neki valahol!
KSZ: Olyan végtelenül sok. Hisz igazolhatatlan, miért vagyok ilyen.
H: Semmit nem kell igazolni, csak meséljen. Nekem nincs szükségem igazolásra, nyugodtan meséljen tovább.
KSZ: Még a madárcsicsergés is zavar. Mindenben alakoskodást látok, mindent hamisnak látok. Boldog vagyok, hogy tönkretehetek mindent.
H: Miért? Örömet okoz magának, ha tönkreteszi a dolgokat maga körül?
KSZ: Nem, de az az érzésem, így megszakíthatok valamit.
H: Hogyan teszi tönkre a dolgokat? Mondjon egy példát!
KSZ: Megveszem azokat, akik másokat gyanúsítanak, olyanokat, akiket nem szeretek, és akkor, akkor én megbüntetem őket, pedig pontosan tudom, hogy hazugság az egész, hiszen én rendeztem mindent. Mindent tönkreteszek.
H: És mióta csinálja ezt? Mióta érzi magában ezt a kényszert a kegyetlenségre? Összefügg ez az apjával?
KSZ: Igen.
H: Mikor kezdődött, mikor érezte ezt a kényszert először?
KSZ: Amikor tizenkilenc éves voltam. Amikor meghalt az apám.
H: De akkoriban még élt az anyja, nem?
KSZ: De igen.
H: Szerette az anyját?

KSZ: Nem, az apámat szerettem, addig tudtam szeretni.

H: És mi történt Önnel az apja halála után? Tudna valamit a továbbiakról mesélni? Mit csinált azután?

KSZ: Az anyám hamis volt, álnok, de hiszen ez olyan régen volt már; erről nem akarok beszélni. Mindig is ilyen volt, ezt jól láttam. Csak azért éltem, hogy megbosszuljam az apámat. Egész életemben csak azért éltem.

H: Hogy akarta megbosszulni az apját?

KSZ: Mindenkit tönkre akartam tenni, aki a barátjának adta ki magát. Most elmesélem ezt magának, pedig olyan régen volt már.

H: Nyugodtan elmesélheti. Meséljen egy kicsit többet.

KSZ: Megőrzítenek a madarak, ezek a csicsergő teremtmények, akik úgy tesznek, mintha minden szép lenne ebben az életben. Merő szemfényvesztés. Le kéne löni mindet. Meg fogom mondani, hogy többé nem lehetnek madarak ezen a földön. Az egész hercegségben nem lehetnek madarak többé.

H: Milyen hercegségről beszél?

KSZ: El fogom rendelni, elrendelem!

H: Milyen hercegségről beszél, kérem?

KSZ: Az én birtokomról – el fogom rendelni.

H: Micsoda birtok ez?

KSZ: Az apám birtoka.

H: Hogy hívják ezt a birtokot? Van neve?

KSZ: Természetesen!

H: Mi a neve?

KSZ: Miért kérdi?

H: Na, mondja már meg!

KSZ: Önnek ismernie kell a birtokunk határait!

H: A nevét szeretném hallani. Mondja ki a nevét! Miért nem mondja ki?

KSZ: Szeretném tudni, miért akarja tudni?

H: Mert idegen vagyok és nem tudom.

KSZ: Mit keres itt? Mit keres itt, ha idegen? Elveszített itt valamit?

H: Ne legyen rögtön olyan dühös, semmi oka rá. Meséljen valamit az életéről.

KSZ: Ki maga? Ki maga?

H: Egy hang vagyok, amelyik Önnel beszél. Nekem mindent elmondhat, olyasmit is, amit senkinek sem mondana el. Én nem jelentek veszélyt az Ön számára. Azért vagyok itt, hogy segítek.

KSZ: Rajtam senki sem segít, rajtam senki sem segít.

H: Beszéljen hozzám. Meséljen valamit az életéből. Mi volt élete legszebb élménye?

KSZ: A gyermek, a gyermek...

H: Volt gyermeke?

KSZ: Nem, nekem nem. Az én gyermekem, de nem én szültem.

H: Kié volt ez a gyermek?

KSZ: Nem az enyém, nem én szültem, de szeretem. Rokonom, egy kisfiú.

H: Hogy hívják?

KSZ: Alekszej.

H: Hogyan?

KSZ: Ez volt életem legszebb élménye.

H: Mi, amikor a gyermek Önnél volt, vagy amikor született? Mi volt ebben fontos?

KSZ: Elvették tőlem azt a gyermeket. Visszament az anyjához.

H: Meddig volt Önnél?

KSZ: Egy tavaszon át, egyetlen tavaszon át.

H: Van önnek férje?

KSZ: Sok férfi van körülöttem. Férjhez is mentem többhöz. De nem nyúlnak hozzám. Félnék tőlem.

H: Büszke a kegyetlenségére?

KSZ: Nem, inkább kényszer hatására cselekszem. Képtelen vagyok örömet érezni, amióta tudom, hogy az örömmnek egyszer vége van, hiszen mindennek vége van, magam láttam. Ezért vagyok erőszakos. És másnak sem hagyom, hogy örüljön, hogy olyasmit éljen át, ami jót tesz neki. Tudom, hogy gonosz vagyok.

H: Van valami az életében, amit mégis megbánt?
KSZ: Akár az egész életemet bánhatnám. Öreg vagyok.
H: Milyen öreg?
KSZ: Hatvanéves.
H: Melyik évben vagyunk?
KSZ: Mit akarsz még megtudni tőlem?
H: Hogy melyik évben vagyunk.
KSZ: Miért akarod tudni? Egy hang vagy, mondd meg, mit akarsz tőlem!
H: Én csak kérdezek, kérdésekre nem válaszolok. Melyik évben vagyunk?
KSZ: Ezerkilencszáz és még valamennyi, de ezt neked is tudnod kell.
H: Mi az, hogy még valamennyi?
KSZ: Tizenegy, tizenkettő.
H: 1911?
KSZ: Igen, azt hiszem.
H: Hogy hívják azt a birodalmat, amelyben te uralkodsz?
KSZ: Zavar, zavar a kérdezősködésed. Hogy kerülsz ide, kérdem én.
H: Jót tesz neked, ha megválaszolod a kérdéseimet. Segít abban, hogy áttekintsd az életed.
KSZ: Jön a szívdobogás, hagyj békén.
H: Van valami bajod a szíveddel?
KSZ: Ha szükséges van valakire, sosincs itt senki. Kéne az a folyadék, amit az orrom alá kell tartani. Sosincs itt senki. Másképp kéne bánni az emberekkel, sokkal keményebben.
H: Szeretnék neked tenni egy szolgálatot. Annak a folyadéknak a szagát fogom szolgáltatni, amire szükséged van. Jót fog tenni. Lélegezz be, és érezni fogod a szagot. Szagold meg, és érezd, milyen jót tesz.
KSZ: (Belélegzik.)
H: Érzed a szagot?
KSZ: Nem, csak a levegőt érzem (még egyszer levegőt vesz).
H: Nem, ez nem igaz!
KSZ: (Még egyszer mély levegőt vesz.)
H: Érzed annak a folyadéknak a szagát, amelyre szükséged van.
KSZ: (Levegőt vesz.)
H: A szívpanaszaid, a szívdobogásod elmúlt, ugye?
KSZ: Más szag, de jót tesz, pillanatnyilag semmilyen szagot nem érzek, de jobban vagyok.
H: Azért vagyok itt, hogy segítek, ha szükséged van rám.
KSZ: Nem fogom miattad életem összes tapasztalatát a feje tetejére állítani.
H: Milyen tapasztalataid vannak? Meséld el!
KSZ: Vannak. Fáradt vagyok.
H: Melyek azok a tapasztalatok?
KSZ: Miért árulnám el neked? Egész életemben senkim sem volt.
H: Éppen ezért vagyok most itt. Vagy inkább megfulladnál saját ügyeidben?
KSZ: Utolsó éveimet már kihúdom így. Nem fogok befulladni. Erős vagyok, és hatalmas.
H: Ez a tapasztalat?
KSZ: Nem, ez következmény. Azt hiszem, minden szörnyűséggel, amit elkövettem, növekedtem. Sokat kellett önmagammal is harcolnom, hiszen alapjában véve sebezhető vagyok, így minden egyes tettem egy lépés volt előre, jaj, szédülök...
H: Mitől? Mitől szédülsz? Attól, amiket tettél, vagy a saját erődtől?
KSZ: Látok ott valakit hátul, aki figyel. Ha itt vagyok a parkban, nem lehet itt rajtam kívül senki, csak ha szólítom. Figyel engem, pedig semmi keresnivalója itt. Megfogom vesszőzteni! (Nehezen veszi a levegőt.)
H: Véleményed szerint mi volt a legkegyetlenebb tett, amit eddig elkövettél?
KSZ: Lefejeztettem a tanácsnokokat.
H: Kik azok?
KSZ: Akik körülöttem voltak. De ez már rég volt.
H: Mikor? Mennyi idős voltál?
KSZ: Fiatal voltam még, akkor volt, amikor az anyám ...de nem, nem akarok beszélni erről.

H: Miért nem? Így utólag sajnálsz, hogy megtetted?

KSZ: Nem, nem, akkor az egész életemet sajnálhatnám, hogy így történt. Nem akarok megbánni semmit. Nem, nem, teljesen tudatosan csináltam. Nem tud rábeszélni, hogy rossz legye na lelkiismeretem. Ez egyedül az én gondom.

H: Nagyon helyes, nem is akarok bebeszélni neked semmit. Csak azért kérdeztem, mert azt mondtad, nem akarsz beszélni róla.

KSZ: Rég volt, egy egész élet telt el közben, és én öreg vagyok. Már semmi sem érint.

H: Amikor fiatal voltál, és apád is élt, együttérettél a szegényekkel, láttad az igazságtalanságot. Gondolsz még erre néha?

KSZ: Sokat szenvedtem.

H: Mitől?

KSZ: Mindenkinek a sorsa izgatott, így sebezhető voltam, belém látott bárki. Elfogulatlan voltam, és emberi, és olyan életet éltem, ami nem is létezik, hiszen csak örömeim voltak. Mindez kihalt. Megfojtottam magamban, mert nem akartam élni tovább, amikor meghalt az apám. Sosem szabad, sosem szabad egyetlen emberhez kötnünk magunkat, amint azt én tettem volt. Akkor nem tud tovább élni az ember.

H: Ez az egyik tapasztalatod?

KSZ: Ez az a tapasztalat, amelyik meghatározta az életemet. Egy másik életet kellett élnem. Úgy nem élhettem tovább. Soha többé nem bíztam senkiben, soha többé. És nem is fogok, ezért most azt kérdelem magamtól miért mesélem én neked mindezt, és nem is mesélek tovább. Ha csak egy hang vagy, menj el, hagyj békén. Ne kövess tovább.

H: Ó, én nem követlek. Miért, van valaki, akitől félsz?

KSZ: Nem, annyi falat húztam magam köré, annyian tudnak a kegyetlenségeimről, nem akarhatnak ártani nekem. Félnék tőlem. És a cár mellett áll.

H: Hogy hívják a cárt?

KSZ: Adatokat akarsz tőlem, igen, adatokat és neveket akarsz kiszedni belőlem.

H: Igen, és te meg is mondd.

KSZ: Ki foglak üzenni innen.

H: Megteheted, de előbb el kell áruljon a cár nevét.

KSZ: Nem vagy idevaló?

H: Hogy hívják a cárt?

KSZ: Nem vagy idevaló?

H: Nem.

KSZ: Elhárítod a kérdéseket, mit akarsz tőlem? Kivárta, amíg egyedül vagyok.

H: Én bárhol tudok...

KSZ: A birtokom nevét akarod tudni, mindent tudni akarsz...

H: Félsz?

KSZ: Öreg vagyok, mit akarsz tőlem?

H: Azt kérdeztem, félsz-e?

KSZ: Nem.

H: Na, ugye.

KSZ: Ez nem félelem. Becsukom a fületem előled.

H: Az nem megy.

KSZ: Nem értem, egyszerűen nem tartalak kézben.

H: Ez bosszantó.

KSZ: Nyugtalanítasz. Öreg vagyok, hagyjál békén.

H: Ó, én békén hagyok. Tőlem lehetsz olyan, amilyen lenni akarsz, én csak beszélgetek veled.

Nem mindenki akar rögtön megváltoztatni valamit, aki beszélget veled. Én például semmit sem akarok megváltoztatni.

KSZ: De tudni akarsz bizonyos dolgokat!

H: Igen.

KSZ: Nem lett volna szabad megnyílnom előtted, be fogom csukni a fületem. Eddig minden úgy volt, ahogyan én akartam. És én gyanakvó vagyok.

H: Észrevettem, de ez esetben teljesen alaptalanul gyanakszol.

KSZ: Elegem volt.

H: Nem tesz semmit, akkor majd még egyszer meglátogatlak. Valamilyen új helyzetben.

KSZ: Mi hasznod belőle? És mi hasznom nekem? Nekem aztán semmi. (Halkan, szinte magához beszél.) Azonkívül most már lemegy a nap, s én bemegegyek, bemegegyek, azt mondtam, ha lement a nap, jöhetnek, szeretem a szürkületet. Jól érzem magam tőle. Az az érzésem, hogy élek még. A félhomályt szeretem. Már csak érezni akarok. Mindenki vár valamit tőlem, s csalódnium kell bennem, azt akarom, hogy csalódjanak. De jó a hangulat. Meg fogom hallgatni az asszonyokat. Talán teszek értük valamit, ilyesmi is ritkán történik. Ez a hang nyugtalanító volt. De nem érint. Annyi ember ment már át a kezemen, akkor most miért érdekelne egy ilyen nem létező lény? Mit is kérdezett? Ki akar szedni belőlem valamit. Át akar verni. A nevét kérdi, a nevét, itt valami nincs rendben. Össze kell hívnom az okosokat, egymagamban nem jutok előre. Ott volt az a férfi, aki olyan intelligens, így igaz, én is hallottam, filozófus, őt fogom megkérdezni, milyen szándékok állhatnak e mögött. Jó itt, jó ez hűvösség.

H: Akkor most ezektől a benyomásoktól megválnok, s egy évvel előremegyünk az időben. Egy évvel idősebb vagy. Mit csinálsz?

KSZ: Az ágyban fekszem.

H: Igen. És hogy vagy?

KSZ: Rosszul.

H: Mi bajod van?

KSZ: Nem tudom, végelgyengülés, sőt azt hiszem, ezek itt körülöttem azt gondolják, már itt se vagyok. Magamnak csinállok mindent, magamban beszélek, senkiben sem bízom, itt vagyok az ágyban, jól átlátom az egészséget, becsukattam az ablakokat, leszedettem a függönyöket, hogy senki se bújhasson el. Csupaszok az ablakok, hideg van, de minden átlátható. Ágyban maradok, maradok ebben a nagy ágyban, de nem vagyok jól.

H: Mi bajod van?

KSZ: Ki vagy te, mondd meg, ki vagy?

H: Hogy hívnak?

KSZ: Ki vagy te?

H: Hagyd el már ezt a bizalmatlanságot, egyszerűbb, ha meg mondd, hogy hívnak.

KSZ: Ki vagy te, ha már egyszer itt vagy a szobámban és tudni akarod a nevemet? Ki vagy te?

H: Ne izgasd fel magad. Légy teljesen nyugodt.

KSZ: Nem lehet. Öreg vagyok és gyenge.

H: Tegyük egy kísérletet. Nem akarod megmondani a neved, ugye, én pedig most háromig számolok, és a háromnál egyszerre csak érezni fogod, hogy a szád teljesen magától kimondja a nevedet. Egy, kettő, három!

KSZ: (Sóhajt.)

H: Na, mondd már ki. A szád kimondja magától.

KSZ: Sóhajt, és súg valamit, de túl halkan.)

H: Már is kimondtad, mondd ki még egyszer, de az egészséget hangosan!

KSZ: (Sóhajt, a száját sajátos grimaszra húzza.)

H: Mondd hangosan!

KSZ: (Sóhajt.)

H: Tudod, hogy hívnak?

KSZ: Fáj a szívem! (Az arca eltorzul a fájdalomtól.)

H: A fájdalmaid elmúlnak, jól érzed magad, nagyon jól vagy, érzed, ahogyan múlnak a fájdalmak. Háromig számolok, és a fájdalom elmúlt. Egy, kettő, három. Nyugodtan, egyenletesen lélegzel, és nagyon, de nagyon jól vagy, ugye?

KSZ: (Nehezen veszi a levegőt.)

H: Érzed, milyen jót tesz?

KSZ: (Továbbra is nehezen veszi a levegőt.)

H: Érzed, milyen jót tesz? Ó, nagyon, nagyon jót tesz, és már jól is érzed magad. Na, mondd, hogy így van.

KSZ: Szédülök.

H: Nem, kifejezetten jól érzed magad, ugye? Ugye jól vagy?

KSZ: (Könnyebben lélegzik.)

H: Rendben, akkor most magadra hagylak.

KSZ: (Fellélegzik.)

H: Akkor most elválnék ezektől az eseményektől és előremegyünk az időben. A képek visszahúzódnak, s mi egyre előrébb megyünk az időben. Ön nyugodt, igen nyugodt, s egyre előrébb megyünk az időben. Megyünk egészen addig, míg el nem érünk 1975-be. Ami eközben történik, arra egyáltalán figyelünk oda. Megyünk előre az időben 1975-ig. Ön mélyen, nyugodtan alszik. A teste ellazult, minden tagja laza. Jól érzi magát. A képek visszahúzódnak. A képek teljesen eltűntek, s Ön csak az én hangomat hallja. Nyugodtan, egyenletesen lélegzik. Jól érzi magát, nyugodt, elégedett.

Születés és halál a kísérleteinkben

Regressziós kísérleteink először teszik lehetővé, hogy a fogantatásról, az embrionális fejlődés egyes szakaszairól, a születésről, a halálról és a halál utáni állapotról autentikusa információkhoz jussunk. Ezáltal nemcsak megismerjük ezeket a folyamatokat, hanem átélésükbe is betekintést nyerünk. Sokan kételkednek e beszámolók valóságtartalmában, nekünk azonban gyakran nyílt módunk arra, hogy ellenőrizzük a születésről és az embrionális állapotról szóló beszámolók tartalmi hűségét, méghozzá a szülők segítségével. Eddig minden beszámoló valóságosnak bizonyult. A szülés folyamatának egyes részletei, a szülőszoba leírása, a jelenlévő személyek pontos leírása, mondatok, amelyek elhangzottak, magzatelhajtási kísérlet, a terhesség során az anya elesése vagy félelme valamitől – ha élnek a kísérleti személy szülei, ezek mind ellenőrizhető tények.

Miután mind a születésre, mind az embrionális állapotra vonatkozó kijelentések valóságtartalma bebizonyosodott, úgy gondoljuk, hogy jogosan tulajdonítunk olyan, egyébként nehezen bizonyítható tényekre vonatkozó kijelentéseknek is magas valóságtartalmat, amelyek hasonló körülmények között, hasonlóan jöttek létre. Ezt egészíti ki az összes kísérleti személy egybehangzó leírása a halálról és a halál utáni állapotról. Ha tíz különböző kísérleti személlyel beszélgetünk el egy olyan ismeretlen állapotot, mint amilyen a halál után van, tíz különböző verziót kellene kapnunk. Mindaddig azonban egyetlenegyszer sem fordult elő, hogy egy regresszióban lévő kísérleti személy a témát illetően olyasmit mondott volna, ami alapjaiban különbözik a többiek kijelentéseitől.

Ezért engedtessek meg nekem, hogy most közöljek néhány olyan gondolatot, amelyek kísérleteimből következnek.

Minden szülőnek tudnia kell, hogy gyermeke a fogantatástól kezdve teljes egészében tudatos lény, mindent érzékel, s amit érzékel, azt fel is kell dolgozza. A tudat már akkor jelen van, amikor jóformán még egyáltalán nincsen test. A fogantatás során bekövetkezhet az első trauma, ha a szülők között diszharmonia van, az egyik fél ittas, vagy az anya megpróbálja elhárítani az apát. Ugyanez a helyzet, ha a nemi közösülés után a partnerek a gyermektől való félelemről beszélnek, vagy egy meghatározott nemű gyermeket szeretnének.

Ha a fogantatás megtörtént, a leendő gyermek testi élete megkezdődik. Az első naptól átéli azt, ami körülötte történik. Átéli azt a sokkot vagy örömet is, amelyet az anya érez, amikor észreveszi, hogy terhes. Minden nemi aktust átél a saját perspektívájából. Sok szexuális problémák és ellenszenvnek itt kell keresnünk az okát. Amellett, hogy felmerül a veszély hogy a szülők tudatlanságból komolyabb hibákat követnek el ebben a fázisban, egyidejűleg itt az óriási esély is, hogy hozzákezdjenek a gyermek neveléséhez. Ősidők óta ismeretes, hogy a gyermek nevelhető az embrionális állapotban, szélesebb körben ennek ellenére ez a módszer nem terjedt el soha. Fontos, hogy az anya beszéljen a terhesség alatt a méhében lévő, egyébként teljesen tudatos gyermekhez; ez

idő alatt kizárólag szép dolgokkal foglalkozzék, jó zenét hallgasson, jó irodalmat olvasson stb., tartson magától távol minden izgalmat, olyan érzéki benyomást, amely kellemetlen vagy csúnya. Gondolom nem kell külön hangsúlyoznunk, hogyan hatnak a gyermekre a veszekedő szülők.

Ha a szülők már ebben a fázisban is „jól nevelték” gyermeküket, zavar- és komplikációmentes szülésre számíthatunk. A szülés az a folyamat, amelyben manapság mindent szisztematikusan rosszul csinálnak, amit csak rosszul lehet csinálni. Kezdve a programozott szüléssel, amelyik erőszakosan szembeszáll a világegyetem természetes ritmusával, folytatva az öntudatlan anyával, a gyermek egyik sokkot éli át a másik után. Nem csoda, hogy hangosan ordít. Az már szinte groteszk, hogy ezt az ordítást a jó érzés jeleként értékelik. Ha egy gyermek helyesen születik, akkor nem ordít, hanem mosolyog. Minden leendő anyának kötelezővé kéne tenni, hogy élje át tudatosan a születését, így bele tudná élni magát a gyermek helyzetébe a szülés során.

Miután a gyermek kilenc hónapig lágyan ringatózik egy sötét, egyenletesen meleg barlangban, hirtelen át kell élje, hogy a köldökszinóron keresztül valamilyen „csodálatos” mérge hatol a testébe. Kezdődhet a szülés. Amikor a gyerek megérkezik, óriási idegen kezek nyúlnak utána, fölemelik, pofozgatják, elvágják a köldökszinórt – világos van és hideg, s a gyermeknek ettől kezdve egyedül kell élnie – egyik pillanatról a másikra. Féltre rakják, alig látja az anyját, aki esetleg narkózisban fekszik, az apának nyoma sincs, ehelyett kedves, ám idegen nővér valahová elcipeli őt.

Ha minden gyermek így jön a világra, az a minimum, hogy nem csodálkozunk rajta, mennyi a neurotikus ember közöttünk. Mindig csak azt arathatjuk le, amit elvetettünk. Egy orvos mindenesetre felfogta, mi történik a szüléskor, s mit művelnek eközben az emberek. Ez a francia orvos, a párizsi dr. Leboyer, a „gyengén szülés” atyja. Ő fejlesztette ki azt a szülési folyamatot, amelyben a születés traumája mind az anya, mind a gyermek számára elkerülhetővé válik. Az anyák elsötétített szobákba, elkülönítve, teljes nyugalomban hozzák a világra gyermeküket. A gyermeket a születés után azonnal az anya hasára fektetik, s az anya átöleli az újszülöttet. Az anya és a gyermek közötti összeköttetés a köldökszinóron keresztül megmarad. Az apa természetesen jelen van. Minden lassan és természetesen történik, minden hirtelen megnyilvánulást kerülnek. A gyermek csak helyet cserélt; bentről ki, egyébként nincs semmilyen változás. Egy idő múltán a köldökszinórt az anyán masszírozni kezdik, így a pulzus egyre lassúbbá válik, amikor teljesen megszűnik, akkor vágják el a köldökszinórt. Anélkül, hogy kapna egyet a fenekére, a gyermekben a légzés ritmusa magától, lassan alakul ki.

Bár a Leboyer-féle módszer ideális arra, hogy egy gyermek helyesen és természetesen jöjjön a világra, orvosi körökben mégis idegenkednek tőle. Ezért a szülők feladata arról gondoskodni, hogyan jöjjön gyermekük a világra. Ha az asszonyok többsége számára elérhetetlen is, hogy „gyengéd szüléssel” hozza világra gyermekét, néhány szempontra legalább feltétlenül legyen figyelemmel:

A szülésnél az apa legyen jelen. Sose hozzunk gyermeket narkózisban a világra. A szülés közben kerüljünk mindenféle injekciót. Lehetőleg kerüljük a szülés bármiféle művi bevezetését. Ha úgy tűnik, hogy ez lehetetlen, alkalmazzunk akupunktúrát, homeopátiás szereket, esetleg infúziót, gyógyszert vagy manuális beavatkozást soha. Ragaszkodjunk hozzá, hogy a gyermeket megszületése után azonnal az anya karjaiba tegyék.

A terhesség kérdéséhez tartozik a terhességmegszakítás kérdése is. Az ekörüli vita még mindig a lehető legaktuálisabb, bár a felmerülő érveken csak csodálkozni tudunk. Holott a probléma igen egyszerű. Amikor az anya megszakítja három hónapos terhességét, ugyanazt követi el, mintha megölné öt éves gyermekét. A méhen belüli és méhen kívüli gyilkosság között nincsen különbség. A megítélésen nem változtathat az sem, hogy egy élőlény kicsi, mert ha igen, akkor a jövőben a gyilkosságért járó büntetést az áldozat testsúlya szerint kell megállapítani. Ugyanakkor én itt egyáltalán nem arról beszélek, hogy a terhességmegszakítás „gonosz” dolog-e vagy sem. Amit fontosnak tartok, az inkább a következetesebb gondolkodás. Ha úgy ítéljük meg, hogy a terhességmegszakítás engedélyezhető, nem szabad olyan nagyon csodálkozunk egy gyermek vagy egy felnőtt meggyilkolásán sem. Mi azonban egy perverz világban élünk, így ezt normálisnak találjuk. A kórházak intenzív osztályain hetvenöt éves embereket találunk művi úton életben, akadályoznak meg brutális módon a meghalásban, ezzel szemben az embrióknak nem tesz lehetővé, hogy megszülessenek.

Félre ne értsenek: nem ragaszkodom ahhoz, hogy akár a nőket, akár az orvosokat keményen megbüntessék terhességmegszakítás miatt. Mindenkinek vállalnia kell a felelősséget azért, amit tesz. Aki megakadályozza egy testi élet kibontakozását, ellene szegül a törvényszerűségnek. Tehát egy tartalmat hoz a világba, amelynek formáját egyszer be kell váltania. Nem mások dolga gondoskodni a

büntetésről. Ez az összes többi cselekményre is vonatkozik, a gyilkossággal bezárólag. Ha törvényesen gátolják a terhességmegszakítást, az legjobb esetben is csak kísérlet, megóvni az embereket saját tudatlanságuktól.

Az embernek természetből fogva adva van a választás, hogy helyesen vagy hibásan, törvényszerűen vagy a törvényeket megszegve cselekedjék – ezt a választási lehetőséget bátran respektálhatjuk. Ugyanakkor a tényállás teljesen világos, s nem kéne addig csürni-csavarni, míg abból új etika születik. Hallom, hogy egyes országokban a törvény egyenesen kényszeríti az orvost a terhességmegszakítás elvégzésére. Ha úgy látjuk a világot, amilyen, s ezek után tudatosan cselekszünk, senkinek sem tehetünk szemrehányást. Az élet szerencsére megsemmisíthetetlen. Az embernek csak az anyag megsemmisítésére van lehetősége – de még ezt sem tudja helyesen!

Az élet és a halál ugyanannak a dolognak a két aspektusa. Ha valaki megszületik, élete egyetlen biztos eseménye a halála. Minden születés halál, és minden halál ugyanakkor születés. Mindkét esetben elhagyunk egy létállapotot, s átváltunk egy másikba. A legtöbb ember nagyon fél a haláltól. Legtöbbször a születéstől is ugyanennyire félnek. Alljon itt erre egy példa:

KSZ: Egy nagy barlangban vagyok.

H: Jó ott?

KSZ: Igen, meleg és nedves.

H: Örökre itt maradsz?

KSZ: Nem.

H: Mi fog történni veled?

KSZ: Ki kell innen mennem.

H: Hová?

KSZ: Újra- újra a földre.

H: Örülsz neki?

KSZ: Nem.

H: Most születesz meg. Mi történik?

KSZ: Nyom valami, présel kifelé – micsoda érzés! – ki kell mennem innen.

H: Jó ez az érzés?

KSZ: Nem.

H: Félsz?

KSZ: Igen.

H: Mitől?

KSZ: Ez a védettség – de ki kell mennem – valami kilök – egyre inkább présel kifelé – hirtelen fényt látok – egyre hidegebb van, hidegebb, hidegebb – egy teremben vagyok, egy nagy, hideg teremben, világos van – világos és hideg – megszülettem.

H: Itt vagy a földön. Tudod, mi fog történni veled?

KSZ: Igen, élnem kell.

H: Örülsz neki?

KSZ: Nem, de így kell lennie!

Összehasonlításként nézzük meg, hogyan írja le ugyanezt a folyamatot egy másik kísérleti személy:

KSZ: Nem akarok kimenni, de mennem kell, nem akarok kimenni.

H: Miért?

KSZ: Nem jó odakint.

H: Írd le, mit érzelsz ebben a pillanatban?

KSZ: Olyan jó – csöndes, védett.

H: Mit látsz?

KSZ: Látom – nem, érzem a meleget – a békét.

H: Ízlelsz valamit?

KSZ: Igen – a számban az íz mintha édes lenne – nem tudom, hogy hívják ezt.

H: Kezdetétől végéig tekintsd át a megszületést – épp most születesz meg.

KSZ: Igen, most – de hisz én benn akartam maradni. De most ki kell mennem. Nagyon furcsa – igen, most mintha világosabb lenne – még világosabb – és valami húz – nem – ne – ne – nem akarok!

H: Mit érzel?

KSZ: Hát minden olyan – megfognak – olyan – a védettségéből ki – minden egészen – más.

H: Milyen? Írd le, miket észlelsz!

KSZ: Kézben tartanak – nagy kezeket érzek, valamit – megfog és – másmilyen – világos – de nem látok, csak érzem.

H: Miért nem látsz?

KSZ: Nem tudom, mindent olyan elmosódva látok – aztán –

H: Na, nézz körül, milyen az a szoba?

KSZ: Semmit sem ismerek föl – minden olyan világos – tágas –

H: Mi történik most?

KSZ: Megfognak újra, és befektetnek – egy – nem tudom hogy hívják – egy díványra – és most újra felemelnek.

H: Volt olyan mozzanat a szülésben, amelyik kifejezetten zavart?

KSZ: Legszívesebben sosem hagytam volna ott ezt a barlangot.

H: Van valami, amit nem jól csináltak?

KSZ: Nincs.

H: Akkor most visszamegyünk az időben. Visszamegyünk a megszületés elé, benn vagy a barlangban. A fogantatás és a megszületés közötti időben vagyunk. Keres ki egy döntő eseményt. Egy olyan eseményt, ami valamilyen érzés váltott ki belőled.

KSZ: Tudom, hogy világra kell jönnöm – igen, látom magam előtt az életemet – de nem akarok. Miért kell újra ide jönnöm? Mit tettem, miért kell?

H: Miért kell újra ide jönnöd?

KSZ: Nem tudom – egyszerre csak – és most félek – félek az élettől.

H: Miért?

KSZ: Mert nehéz élet lesz.

Ezek a példák tetszés szerint folytathatóak. A születés az embrió életének végét jelenti. Teljesen természetesen ezért, ha halálfélelme van. De amint a megszületés általa nem végződik be a tulajdonképpeni élet, éppúgy nem fejeződik be az emberi élet sem a halállal. Bár mindenki iszonyúan fél ettől a lépéstől, amint meghalt, végtelenül jól érzi magát új állapotában.

A halálon azt az időpontot értjük, amikor az asztráltest teljesen elválik a fizikai testtől. A tudat, az énanazonosság-tudat s minden érzéki észlelés az asztráltestben van. Az asztráltest a psziché teste. Mivel az érzéki észlelés az asztráltestben van, az ember, miután elhagyta testét, ugyanúgy hall és lát, mint azelőtt. Ez is korunk örült tévedései közé tartozik; mármint hogy az érzékelést érzékszerveink termékének tekintik. A testi érzékszervek csak pszichés érzékelésünk anyagi megfelelői.

Ahhoz, hogy ezt megtapasztaljuk, nem kell meghalnunk. Vannak olyan gyakorlatok, amelyek útján az asztrálvándorlás technikája elsajátítható. Asztrálvándorláson az anyagi test tudatos elhagyását értjük. Az énézés is teljes egészében az asztráltestben van; így amikor az egyén kilép az asztráltestbe, kívülről láthatja saját fizikai testét. Sokan minden előzetes gyakorlás nélkül, spontán élték át ezt a jelenséget. A felkészületlen egyénből ez a váratlan élmény általában komoly szorongást vált ki. Aki nem képes elképzelni az asztrálvándorlás folyamatát, s ezért nem is hisz az erre vonatkozó kijelentésekben, vegye a fáradságot, és sajátítsa el a testből való tudatos kilépés technikáját. Ezután már saját tapasztalatából fogja tudni, hogy az ember nem a szemével lát, nem a fülével hall s nem az agyával gondolkodik.

Az asztráltest minden öntudatlan állapotban kilép a testből. Ezért lát s hall az ember, amikor öntudatlan. Hipnózisban például egy operáció teljes lefolyását tudatosítani lehet a beteggel. Ha közismert lenne, hogy a narkotizált személy mindent észlel, az orvosok is óvatosabban beszélnének az operáció alatt és közvetlenül utána. Ebben az állapotban ugyanis minden egyes szó, akárcsak a mélyhipnózisban akadálytalanul, mintegy szuggesztíóként kerül az „öntudatlan” személy tudattalanjába. Az olyan elejtett megjegyzések, hogy „hű ez veszélyesnek látszik”, vagy „na bizony eltart egy darabig, amíg meggyógyul”, döntőek lehetnek a páciens sorsának alakulásában. Ugyanakkor célzott pozitív szuggesztíóval a gyógyulási időt akár a felére is lehetne csökkenteni.

Példaként, hogy hogyan éli át az ember az asztráltest perspektívájából az öntudatlanságot, következzen itt egy reinkarnációs jegyzőkönyv részlete. Az esemény 1850-ben játszódik a Bodentónál.

KSZ: Volt egy balesetem.

H: Akkor most koncentráljunk erre a balesetre. Meséld el, mi történik. Hol vagy, és mi történik?

KSZ: Igen, de mi lesz, ha a nővérek megtudják? Mert a nővéreknek nem szabad megtudniuk!

H: Mit nem szabad nekik megtudni? Mit? Azt, hogy gyermeked lesz?

KSZ: Nem, ezt nem szabad megtudniuk soha. Ha megtudják, megtudja az apám is.

H: Jó, akkor most meséld el, hogy mi történik.

KSZ: Igen, szóval van egy barátom, s azt hiszem, gyermekem lesz tőle. És egy este, amikor találkozunk, megmondom neki. És ő azt mondja, hogy jó, találkozunk a tónál.

H: Mikor? Ugyanazon a napon?

KSZ: Nem, két nappal később.

H: Hány órakor?

KSZ: Délután ötkor.

H: Melyik hónapban vagyunk?

KSZ: Szeptemberben.

H: Szeptember hányadikán?

KSZ: Amikor a tónál találkozunk? Szeptember 18-án.

H: Melyik évben?

KSZ: 1850-ben.

H: Tehát találkoztok a tónál. Oda beszéltétek meg a találkozót?

KSZ: Igen.

H: Akkor most meséld!

KSZ: Igen. Megérkezem a tóhoz, és ő már ott ül, és én odamegyek hozzá. Nyilván hallja, hogy jövök, feláll, megfordul, és rám néz. Olyan kegyetlen kifejezés ül az arcán, hogy borzasztóan megijedek, érzem, valami szörnyűséges terve van velem.

H: És mi történik?

KSZ: Átkarol és elkezd forgatni, nem tudom, mi van, mindenesetre hátrálok. Valami súlyos tárgy van a kezében. Nem tudom pontosan kivenni, mi az. Mindez igen gyorsan történik.

H: Mi történik olyan gyorsan?

KSZ: Odacsap, és pont a fejemen talál el. Szédülés fog el, és beleesem a vízbe.

H: A vízbe?

KSZ: Igen.

H: Mély?

KSZ: Nem tudom, csak azt érzem, hogy vizes vagyok.

H: És azután mi történik? Teljesen pontosan le tudod írni. Szóval mi történik azután? Most a vízben vagy?

KSZ: Előzőleg még láttam egy férfit. Egy idősebb férfit. A vízben vagyok, nem látok semmit. Azután hirtelen felbukkanok, és látom, hogy a barátom még ott áll. Ő is észreveszi, hogy van még valaki a közelben, s valamit kiejt a kezéből.

H: Mit?

KSZ: Egy botot, olyan csontszerű botot, ami teljesen össze van vérezve. Azt ejti ki a kezéből. De a férfi odajön, és meglátja a testemet a vízben, és kihúzza. Nem valami jól néz ki, az arcom csupa vér, a fejemen egy nyitott sebből ömlik a vér. Kihúz és lefektet, a két kezemet egymáshoz dörgöli, azután elszalad, gyorsan szaladt, pedig eléggé öreg ember.

H: Hol van a barátod? Ő is elfutott?

KSZ: Igen, de nem öutána, egészen más irányba fut.

H: És azután?

KSZ: Látom, ahogyan a testem ott fekszik, egyre távolodik tőlem.

H: A tested?

KSZ: Igen.

H: Nézz oda nyugodtan. Mi történik azután?

KSZ: Egyre elmosódottabb. És azután hirtelen érzem... valaki futva közeledik. Egy férfi egy kocsival. Egy üres szénás kocsival, és feltesznek rá, nagyon óvatosan, párnát, takarót tesznek alá.

H: Csak ez az egy férfi van ott, vagy mások is?

KSZ: Két férfi. És elvisznek az orvoshoz.

H: És mit csinál az orvos?

KSZ: Nem tudom, annyira fáj a fejem.

H: Akkor most ne foglalkozz a fejfájással, inkább meséld el, mi történik azután. Csak nézd, ne érezd. Elveszem a fejfájásodat, te pedig meséld tovább, mit látsz.

KSZ: Jó.

H: Érzed, hogy megkönnyebbültél?

KSZ: Igen, igen, nem is tudom, az orvos bekötöz, és azt mondja, az a legfontosabb, hogy elállítsák a vérzést, nehogy elvérezzem. Óriási pólyát rak a fejemre. És gyógyszereket kapok.

H: Már magadhoz tértél, vagy még mindig ájult vagy?

KSZ: Valahogyan egy kicsit mintha újra itt lennék.

H: Tudsz már beszélni? Beszélsz az orvoshoz?

KSZ: Nem, egyre csak azt hajtogatom, hogy nagyon fáj, nagyon fáj.

H: Hallod, amit beszélnek? Az a férfi, aki megtalált, mond valamit az orvosnak? Elmondja, hogy mi történt veled?

KSZ: Nem, azt mondják: kórházba kell vinnünk. De az sokáig tart. Amilyen hamar csak lehet, kórházba kell kerülnie.

H: És hogyan visznek oda?

KSZ: Egy nagy lovas kocsival.

H: Messzire visznek?

KSZ: igen, az út nagyon hosszúnak tűnik; és akkor megérkezem a kórházba, ágyba fektetnek, és újra gyógyszereket adnak; nem – felnyitják a kötést, és össze kell varrni a fejem.

Ez a kísérleti személy igen szépen leírja azokat az eseményeket, amelyek öntudatlan állapotban történtek vele. Láthatjuk, hogy életveszélyben volt, amikor azt mondja: „Látom a testemet, ahogyan ott fekszik. Egyre távolodik tőlem. Egyre elmosódottabb.” Ha nem történt volna semmi, minden bizonnyal bekövetkezett volna a halál. Annyira elvált volna a testétől, hogy nem térhetett volna vissza hozzá többé. Azáltal, hogy a férfi a testet egy kocsira fekteti, az asztráltest – s ezzel együtt a továbbélés lehetősége – testközelbe kerül.

Egyes tudósok gyűjtik a klinikai halálból visszahozott emberek beszámolóit. Ezek a beszámolók is mind hasonlóak. Senki nem mesélt eddig olyasmit, hogy halottnak lenni valami kellemetlen dolog lenne. Már az a tény is, hogy egyáltalán van mit mesélni, bizonyítja, hogy létezik önálló tudat, amely képes a test nélküli létezésre. Kellemetlennek mindenki inkább azt találja, amikor „visszahívják” az életbe.

Korunk s kultúránk egyfajta fanatizmusban él, amely szerint az embereket feltétlenül életben kell tartani, szóval meg kell akadályozni a halál beálltát. Vajon mi e természetellenes és értelmetlen beállítottság oka? Ez a folyamat ma már odáig fajult, hogy egyénnek alig áll módjában megóvni magát attól, hogy költséges újraélesztési kísérletek alanya legyen. Az intenzív osztályok e teljesítményszemlélet nyomása alatt állnak. Így a haldokló mindenáron elérendő orvosi siker áldozatává válik. A lehetőség a tett mozgatórugójává lett, amikor is már nem a szükségszerűség irányítja tetteinket, hanem a haladás funkcionális gondolata. Ma már nem az orvostudomány van az emberért, hanem az ember az orvostudományért. Egyes idős emberek számára létesült szociális otthonokban az öregek érdekcsoportokat alakítanak, és újságírók segítségével próbálják elkerülni, hogy szükség esetén intenzív osztályon kezeljék őket.

E fejlődés háttere számomra meglehetősen világos. A materiális világszemlélet egyre inkább lehetetlenné tette, hogy az emberek egy másik létformába való ritmikus átmenetként fogják fel a halált, ahelyett hogy egyszerűen azt állítanák: „A halállal mindennek vége.” Ez az oka az élethez való görcsös ragaszkodásnak, a semmitől való páni félelemnek. Ezt a – többnyire bevallatlan – halálfélelmet mindenki a másokra projiciálja. Minden haláleset, minden halálos fenyegetés projekciós felületté válik, amelyre saját halálfélelmünket kivetíthetjük. Más halála mindig saját, rettegett halálunkra emlékeztet, saját fenyegetettségünket jeleníti meg.

Az az ember ugyanis, aki nem néz szembe a halál gondolatával és elfojtja azt, az örök élet érzésével éli napjait. Ebből az illúzióból azonban bármely haláleset kirántja őt. Ilyenkor szorongani kezd. Aki másokat próbál megmenteni a haláltól, az saját fenyegető szorongásától akar szabadulni. Saját magával kapcsolatosan van szüksége arra a tapasztalatra, hogy igenis tehet valamit a halál ellen – hogy tehát nincs kiszolgáltatva neki. Aki mindenáron az élet fenntartásán iparkodik, az valójában nem

tesz más, mint hogy megpróbálja megőrizni az illúzióit. Az életmentés napjainkban sportteljesítménnyé vált, nem véletlenül beszélnek állandóan „versenyfutásról a halállal”. Ez a fajta magatartás nem egyeztethető össze a reinkarnáció gondolatával. Ha megfigyeljük azokat a kultúrákat, amelyekben az újjászületés gondolata gyökeret vert, azt fogjuk látni, hogy az ezekben élő embereknek teljesen más a kapcsolatuk a halállal. Egy európai ember soha nem lenne képes felfogni, hogyan hagyhatják Indiában ilyen könnyen meghalni az embereket. Mint tudjuk, a születés és a halál a hinduisták és a buddhisták számára nem valami különös dolog. Itt még ismerik az élet vérkeringését, még magukat is egy magasabb törvényszerűség részeként érzékelik, így nem próbálják a természet folyását az általuk legjobbnak tartott irányba kényszeríteni. Belső nyugalomuk lehetővé teszi, hogy a halál pillanatában azt tegyék, amit tenni kell: azaz hogy segítsenek a haldoklónak a meghalásban. Végül is a születésnél is segédkezünk, s nem próbáljuk visszatolni a gyermeket az anyaméhbe. Miért viselkednénk akkor pont fordítva a haldoklóval? Itt is ugyanaz a feladat: hogy megkönnyítsük a haldokló elválását az anyagtól, és segítsük megszületését a túlvilágon.

Üléseinken a pácienseim valamennyien ismételten és részleteiben átélnek a halálukat. Attól kezdve teljesen más a hozzáállásuk élethez és halálhoz. Megtanulják besorolni életüket egy nagyobb rendbe, ugyanakkor szó sincs arról, hogy eközben menekülnének a jelen elől. Aki egyszer áttekintette az inkarnációit, az tudja, milyen fontos, hogy az egyetemes törvényeknek megfelelően éljen itt és most. M. kisasszony, húszéves egyetemi hallgató, akitől a legutóbbi beszámoló is származik, négy előző életét tekinti át teljes részletességgel. Az egyik utolsó ülésen az inkarnációk láncolatát mint egységes egészt próbáljuk szemlélni. Következzék itt egy részlet ebből az ülésből:

H: Menjünk vissza az életedben a következő jelentősebb eseményig.

KSZ: Meglehetősen magas lázam van.

H: Mi bajod?

KSZ: Nem tudom.

H: Egyszerre csak hirtelen lett?

KSZ: Igen.

H: Mennyi idős vagy?

KSZ: Rosszul vagyok – meg fogok halni.

H: Hány éves vagy? Melyik évben vagyunk?

KSZ: 38 – 1668-ban.

H: Mi történik?

KSZ: Ráz a hideg, nem múlik el a forróság – meg kell halnom, de nem akarom a férjemet magára hagyni. Nem – nem akarom magára hagyni – itt térdel mellettem – minden olyan rémes.

H: Mi olyan rémes?

KSZ: A helyiség – minden elfeketedik – nem, nem, nem akarom, nem akarom!

H: És azután? Írd le, mi történik azután!

KSZ: Nem is tudom – egy erős nyomás, egy nagyon erős nyomás, azután felölel valami – valami felemel – és látom, ahogyan ott fekszem.

H: És még mit látsz?

KSZ: A férjemet.

H: Mit érzel a láttán?

KSZ: Annyira sajnálom, úgy gyászol, de hiszen ez mit sem hagynál, úgyis bele kell törődnie.

H: Hogy vagy?

KSZ: Jól.

H: Van valami fájdalmad vagy panaszod?

KSZ: Nincsen.

H: Hol vagy?

KSZ: Egyszerűen itt vagyok.

H: És mit látsz? Mert azt mondtad, hogy látod a testedet.

KSZ: Igen, látom a testemet.

H: És te hol vagy? Már nem ebben a testben?

KSZ: Nem.

H: És mit érzel a testtel kapcsolatban?

KSZ: Semmit – eddig szükségem volt rá, most pedig már nincsen.

H: Látsz még valamit a következőkben? Valamit, ami összefügg ezzel a történettel, látod a temetésedet vagy valami ilyesmit?

KSZ: Igen, igen, elásnak – a kertben – de olyan elmosódott.

H: Most hogyan érzed magad?

KSZ: Nagyon jól.

H: Van valami kívánságod?

KSZ: Nincsen.

H: És mi fog történni? Most itt maradsz, ugye?

KSZ: Nem, nem maradhatok itt.

H: Miért nem? Nem jó itt neked?

KSZ: De – de vissza kell mennem a földre – még nem teljesedett be a sorsom.

H: Miért, be kell teljesednie?

KSZ: Igen.

H: Tehát még egyszer eljössz a földre?

KSZ: Igen.

H: És akkor teljesedik a sorsod?

KSZ: Nem.

H: Örülsz neki, hogy újra eljöhetsz a földre?

KSZ: Nem.

H: Miért nem?

KSZ: Mert nehéz lesz, mert küzdenem kell, nem lesz jó, nem lesz olyan jó, mint itt.

H: Mennyire vagy elégedett a legutolsó életteddel? Mai szemeddel van valami, amit másként csinálnál? Mit gondolsz, követtél el valamilyen döntő hibát?

KSZ: Nem, sok apró hibát követtem el.

H: Mire figyelnél különösebben, ha most újra élhetnéd ezt az életet a mai tudásoddal?

KSZ: Megpróbálnék jobbakat gondolni az emberekről, szeretni őket úgy, ahogyan vannak.

H: A következő életedben ezt fogod tenni?

KSZ: Nem.

H: Most elmegyünk az időben egészen addig, amíg újra világra jössz.

KSZ: Erős szívás.

H: Mi történik?

KSZ: Valami erő lefelé húz. Egyre lejjebb, lejjebb, nem tudom elmagyarázni. Egy nagy örvénylés, ami lefelé húz. Mintha egy golyó lennék, amit két kézzel préselnek. Egyre kisebb, egyre kisebb vagyok. Azután az a nagy szívás, beszippant. Már kész.

H: Most jól érzed magad?

KSZ: Nem, nem tudom, hogy most le kell élnem egy életet.

H: Tehát néhány hónap múlva meg fogsz születni?

KSZ: Igen.

H: Most jössz a világra. Melyik évben vagyunk?

KSZ: 1834-ben.

H: Itt vagy, és egyre nagyobb vagy, egyre idősebb, ugye?

KSZ: Igen.

H: Hogy hívnak?

KSZ: Anna.

H: Hány éves vagy most?

KSZ: Tizenöt.

H: Akkor továbbmegyünk, már húszéves vagy, most harminc, negyven, így van?

KSZ: Igen.

H: Akkor most egészen addig megyünk, amíg be nem fejezed ezt az életedet. Mi történik?

KSZ: Iszonyúan fáj a fejem, meg fogok halni.

H: Akkor most menj át ezen az eseményen, és írd le, hogyan történik.

KSZ: Hirtelen minden könnyű lesz, nem érzek semmit.

H: Mondjad, mikor?

KSZ: 1839. december 21-én.

H: És most hogy vagy?

KSZ: Jól, jobban, mint előzőleg.

H: Ha visszatekintesz erre az életre, mint mondanál róla?

KSZ: Nem volt jó.

H: Tanultál belőle valamit?

KSZ: Igen, nagyon is sokat.

H: Most már ott maradsz, ahol vagy?

KSZ: Nem, nem maradhatok, még tanulnom kell.

H: Csináltál valamilyen különösebb hibát ebben az elmúlt életedben?

KSZ: Igen.

H: Mit?

KSZ: El kellett volna fogadnom a férjemet.

H: Akkor most továbbmegyünk egészen addig, amíg mostani állapotodban valami változás nem áll be. Mi történik?

KSZ: Ez a húzás – megint kapok egy testet.

H: És azután? Mikor születesz meg?

KSZ: 1918. június 12-én.

H: Egyre nagyobb, egyre idősebb vagy, már tízéves. Hogy hívnak?

KSZ: Varic.

H: Továbbmegyünk az életedben, s csak életed végén állunk meg. Hol vagy?

KSZ: Kölnben, és enivalót akarok szerezni. Hirtelen jön a légiriadó. Nem igazán tudom, mi ez, azt sem tudom, hol van egyáltalán egy bunker. Visítanak a szirénák – és zúg valami, nagyon hangos, metsző morajlás – azután egy repülőgép – hirtelen minden összeomlik köröttem – el innen, el innen. Futok, csak futok, és egyszerre csak nem bírok olyan gyorsan futni, mint a többiek – hirtelen minden olyan – olyan – jaj, úgy félek – azután összedől mellettem egy ház, és erős fájdalmat érzek – egy kő pont a fejemre esik – és hirtelen minden eltűnik – vége – minden könnyűvé válik – elválok – elveszítem a formámat – nincsen testem – a testem ott fekszik – és semmi kapcsolatom nincs többé ezzel a testtel.

H: De látod?

KSZ: Igen, ott fekszik a kövek alatt.

H: És te hogy vagy?

KSZ: Jól.

H: Vannak még fájdalmaid?

KSZ: Nincsenek.

H: Mit érzel?

KSZ: Nem érzem a dimenziókat, minden harmonikus – nagyon jó itt, nem akarok visszamenni többé.

H: Egy élet van mögötted, nem igaz?

KSZ: De.

H: Tekints vissza, milyen volt ez az élet?

KSZ: Örülök, hogy túl vagyok rajta, túl sok volt benne a fájdalom.

H: Tanultál valamit belőle?

KSZ: Igen, nagyon sokat.

H: Mit tanultál belőle elsősorban?

KSZ: Hogy elfogadjam magamat olyannak, amilyen vagyok.

H: Követtél el hibákat?

KSZ: Igen.

H: Milyeneket?

KSZ: Nem lett volna szabad elvetetnem a gyermekemet.

H: Megint meg fogsz születni?

KSZ: Igen.

H: Örülsz neki?

KSZ: Nem, de jól van ez így.

H: Akkor előremegyünk mindaddig, amíg meg nem változik valami. Mi van?

KSZ: Újra a szívás – megint kapok egy testet.

H: Az anyaméhben vagy?

KSZ: Igen.

H: Nemsokára megszületsz. Mikor lesz ez?

KSZ: 1955. május 15-én.

H: Most megszületél, egyre nagyobb vagy, idősebb, és most előremegyünk az időben egészen 1975-ig.

A vég mint kezdet

A születés és a halál ugyanaz. Minden vég egyben kezdet is. Remélem, hogy e könyv végkövetkeztetései sokak számára új gondolatok kezdetét jelentik majd. A szellem áttörésének korát éljük. Az ifjúság újra megpróbál tájékozódni. Sokan, torkig lévén nyugati világunk funkcionális eredményeivel, egyre inkább megnyílnak a spirituális értékek előtt. Az inga ellenkező irányba lendül. Miután a fejlett spirituális kultúrával rendelkező keleti országok egyre többet vesznek át a nyugati gondolkodásból s annak eredményeiből, mi itt Nyugaton éppen fordítva, a Kelet bölcsességeiből kezdünk átvenni egyre többet.

Ugyanakkor itt Nyugaton igen elterjedt az a téves elképzelés, amely szerint működő ezotéria csak Keleten van, tehát jógát, meditációt, zent kell tanulni, vagy a ji csinget kell tanulmányozni. Pedig a Nyugatnak ugyanilyen jelentékeny ezoterikus hagyománya van. A nyugati ezotéria alapjaiban véve négy oszlopon nyugszik: az asztrológia, a kabbala, az alkímia és a mágia oszlopán. A nyugati ezoterikus rendszer sem nem rosszabb, sem nem jobb, mint a keleti, de lévén hogy a mi kultúrkörünkben jött lére, sok mindenben közelebb áll hozzánk. Most végre megérett az idő, ettől kezdve ne engedjük át ezt a területet a bolondoknak és a fantasztáknak, akik a múltban annyit ártottak e tudományágaknak a nyilvánosság előtt.

Ebből a tudásból kellene kifejleszteni Nyugaton a pszichológia tudományát is – hiszen a Nyugat ma nem rendelkezik valódi pszichológiával. Az egyetlen gyümölcsöző kezdeményezés C. G. Jung analitikus pszichológiája – ő azonban túlságosan is megelőzte korát, így nem csoda, hogy olyan kevesen értették meg. Jung világosan átlátta, milyen forrásokhoz kell visszanyúlnunk, hogy felállíthassuk a pszichológiát. Tanulmányozta a keleti tanokat, a ji csinget, és persze az asztrológiát, az alkímiát és a Tarot-t. Mindezt talán máig sem bocsátották meg neki.

Az ember leginkább szenvedéseiből tanul. Lassan odáig fajulnak az ember lelki kínjai, hogy megnyílhat az út egy új gondolkodás előtt. A reinkarnáció gondolata ebben központi helyet foglal el, hiszen alapjaiban változtatja meg hozzáállásunkat a világhoz és történéseihez. Csak akkor tudjuk helyesen értékelni és besorolni a részleteket, ha rátalálunk az egészre. A feladata mindannyiunk számára a fejlődés, és a cél teljes egészében tudatos ember (Human). Ahhoz, hogy tudatosak legyünk, először fel kell ébrednünk. A legtöbb ember alszik, bár nem tud róla. Gépek, amelyek éjjel-nappal egy beléjük plántált programnak engedelmessé válnak, mechanikusan, automatikusan – s azzal az elmebajjal vigasztalják magukat, hogy szabadok.

De aki alszik, az nem ismerheti fel, hogy alszik. Először fel kell ébrednie, csak akkor ismerheti fel, hogy aludt és a többiek is alszanak. Korunk egyik nagy mágusa és ezoterikusa, Gurgyijev azt mondja: „Ha lenne kétszáz tudatos ember, s ezek szükségesnek s egyben jogosnak tartanák, az egész életet megváltoztathatnák a földön. Vagy nincsenek ilyen sokan, vagy nem akarják, vagy talán még nem jött el az ideje, de az is lehet, hogy a többiek túlságosan is mélyen alszanak.”

Érdekes megfigyelni, milyen dühösen reagálnak az emberek, ha bebizonyítjuk nekik, hogy úgy működnek, mint az automaták. A hipnózis lehetővé teszi, hogy belenyúljunk a „normális” programba, s azt egy újjal helyettesítsük. Így például megtehetjük, hogy a hipnózisban egy tetszőleges cselekvést összekötünk egy bizonyos jellel, s utasításunkat poszthipnotikusan, tehát a hipnózis után játszhatjuk le. Az érintett felébred, s a jelre, amelyben megállapodtunk a hipnózisban, a szintén a hipnózisban szuggerált programmal válaszol. Például így: „ha csettintek, Ön nem tudja megmozdítani a karját”, vagy „ha rágyújtok egy cigarettára, Ön azt látja, hogy a szobán keresztül megy a Mikulás”, vagy „egy bizonyos szó hallatán minden jelenlévőt átölel”. Az ilyen kísérletekben semmi sem szab határt a fantáziának.

A poszthipnotikus parancsot a hipnózis során a tudattalanba plántáljuk be, s csak éber állapotban, egy bizonyos jelre hívjuk elő. Az érintett személy mindenkor teljesen automatikusan a szuggesztiónak megfelelően fog cselekedni, függetlenül attól, hogy illik-e a szituációhoz vagy logikus-e a cselekedete. Utasítást hajjt végre, de képtelen ezt felismerni. Egyszerűen megtörténik vele. Ha azonban rákérdezzünk, miért csinálta ezt vagy azt, többnyire megpróbál logikusnak tűnő magyarázatot adni, s biztosít bennünket, hogy szabad akaratából tette, amit tett. Azt a folyamatot, amikor visszamenőleg megokolunk egy automatikusan kivitelezett cselekvést, „racionalizálásnak” nevezzük.

Bár ezek a kísérletek a nézők számára eleinte meglehetősen mulatságosak, hamarosan mégis felébresztik az agresszivitásukat. Alig kezdtünk hozzá, a nézők máris a hipnózis felelőtlenségéről, veszélyességéről vitatkoznak. Nemrégiben a német televízió adásában is láthattunk egy hipnózis-show-t hasonló kísérletekkel; ez is meglepően negatív reakciókat váltott ki a publikumból.

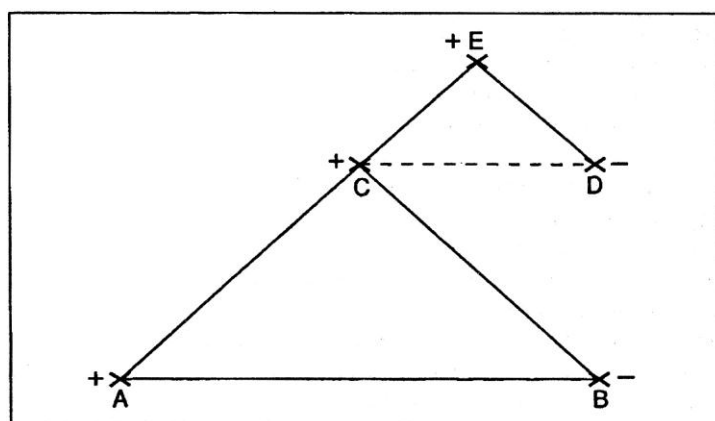
Ha röviden összefoglalom, az egészét átverésnek, csalásnak tartották. Voltak, akik a felelőtlenséget, a lehetséges veszélyeket hangsúlyoztatták. Ezek a reakciók véleményünk szerint azt takarják, hogy a nézők minden igyekezetükkel megpróbálják elterelni a figyelmüket arról a tartalomról, amely a bemutató mögött teljesen világosan kirajzolódott. Kísérleti úton bemutatták ugyanis, hogy az ember alapjában véve gép, amelyben a program tetszés szerint változtatható. Így pszichológiai értelemben az úgynevezett normális emberi magatartás semmiben sem különbözik a hipnotizált néző magatartásától, aki egy poszthipnotikus parancs következtében éber állapotban hastáncba kezd.

Ez a TV-show az emberi magatartás karikatúráját adta. Akit karikíroznak, az többnyire dühös. A többség azonban ahelyett hogy felismerné, hogy állandóan hipnózisszerű álomban leledzik, s e felismerés következményeként végre felébredne s életét tudatosítaná, inkább ragaszkodik régi illúzióihoz, és a szorongását a hipnotizőrre és a hipnózisra vetíti. Önmagukat látják a tükörben, s a tükröt szidalmazzák azért, amit látnak. A felébredés ezzel szemben mindenekelőtt azt jelenti, hogy megszabadulunk addigi fixációinktól, s minden területen alaposan átértékeljük magunkban a dolgokat.

A felelőtlenség és fejlődés legjobb, leggyorsabb és legbiztosabb módja a következetes átpolarizálás. A háromszög térvényében a következő princípium mutatkozik meg: minden vélemény, szemlélet, értékítélet azt fejezi ki, hogy fixálódtunk a valóság egyik pólusára. A valóság azonban mindig a két pólust magában foglalja, s az egészét csak e két pólus együttesen képezi le. Amíg ragaszkodunk egy ítélethez, az egyik pólushoz ragaszkodunk, pl.: én A mellett vagyok, ezáltal B ellen, azaz: kereszt

+	-
x	x
A	B

Ha átpolarizáljuk világgépünket, attól kezdve B mellett leszünk, és A ellen. Amennyiben eddig csak azokat az érveket láttuk, amelyek A mellett szóltak, most olyan érveket keresünk, amelyek kizárólagosan B mellett és A ellen fognak szólni. Egyszerre csak B azonos súlyú lesz A-val. Ettől fogva nem tudunk dönteni, mi a jobb, mit a helyesebb. Ebben a pillanatban valami egészen különös dolog történik: a két pólus elismerése által egy harmadik, C pontot ismerünk fel, amelyből hirtelen képesek vagyunk egészként áttekinteni és felfogni A-t és B-t:

A C pont elérése egyfajta fejlődést jelez, amely csak azáltal vált lehetővé, hogy feladtuk fixálódásunkat az A ponthoz. A polaritás törvénye azonban C ponthoz azonnal ellenpólusról, tehát D pontról is gondoskodik. Nos, ekkor újra végig kell csinálnunk az előző procedúrát: át kell polarizálnunk D pontra, hogy elérhessük az E pontot. Ez a princípium fenntartja a tanulás folyamatát, ily módon garantálja a fejlődést. A háromszög térvényében könnyen felismerhetjük a tézis- antitézis- szintézis modelljét. Sajnos többnyire elmulasztjuk alkalmazni e törvényt.

Ebben a fejezetben az életről és a halálról beszéltünk, s mindkettőt mint teljes egészet próbáltuk áttekinteni. Ehhez gondolatainkat át kellett polarizálnunk. Ennek eredményeként úgy találtuk, hogy a halál élet a túlvilágon s halál ezen a világon – hogy élet és halál ugyanaz, s ugyanaz a születés és a halál is. Minden vég kezdet is egyben. Minden ajtó bejárat és kijárat is egyben – csak attól függ, melyik oldalról veszem igénybe. Így hadd utaljak most, könyvünk végén annak kezdetére...

„az égalattiban mindenki tudja
 hogy szép a szép
 és ezzel megvan már a rút is
 mindenki tudja
 hogy jó a jó
 és ezzel megvan már a rossz is
 mert
 Lét és Nemlét egymást teremtik
 nehéz könnyű egymást beteljesítik
 hosszú rövid egymás valóra váltják
 kiméri egymást mélység és magasság
 énekszó dallam egymásba csendül
 elöl és hátul egymás után lendül

így hát a szentek elmélkedéseinek
 tárgya a nemcselekvés
 szavak nélkül tanítanak
 fölkél a tízezer dolog nem hagyják cserben őket
 szülnek nem birtokolnak
 munkálkodnak de úgy mint aki maga nem is létezik
 cselekszenek de aztán tovább ott nem maradnak
 s épp mert ott tovább nem maradnak
 el sem hagyatnak”

(Lao-ce: Tao te-king
 (Karátson Gábor fordítása)

Utószó

E könyv szerzője – még hozzá nem is csekély mértékben – tudományos munkának tekinti művét; sem többet; sem kevesebbet nem céloz meg, mint a reinkarnáció tanának kísérleti bizonyítását, azaz egy olyan univerzális ember- és világkép egzakt, tudományos-tapasztalatai úton történő megalapozását, amely mindaddig csak a hagyományokban megjelenő kinyilatkoztatások hitelére hagyatkozhatott. Mindezen túl igényt tart arra is, hogy elismerjék; felfedezett egy új, a reinkarnáció tanán nyugvó pszichopatológiát. A szorongásos komplexusok, szexuális anomáliák, depressziók, mániák s egyéb funkcionális zavarok *ennek* az életnek a tanulási folyamatával, tapasztalataival – mint állítja – kielégítően nem indokolhatók, a mögöttük rejlő tényanyag teljes tisztázásához és a gyógyuláshoz az individuális élet korábbi megtestesüléseiben kell az okot keresnünk. A tudományosság igénye, amellyel felfogását képviseli, ezen a területen meglehetősen szokatlan; azok a mágikus elméletek, amelyekkel a primitív népek lelki és testi eredetű betegségeiket magyarázzák, „felvilágosult” kortársaink körében ugyancsak kevésbé tarthatnak igényt a tudományos-tapasztalati igazolásra. Egyes törzsekben az a hiedelem él például, hogy a tabuk megszegése megbetegít. Ha e törzs tagja egy tabu megszegése után valóban megbetegszik, ez felvilágosult kortársunk szemében nem a mágikus elméletet fogja igazolni, csak azt, hogy az illető hite szuggesztívként hatott, vagy az eset az önmagukat beteljesítő próféciaik közé tartozik. *Thorwald Dethlefsen* itt felvázolt elmélete azonban, amely a traumák eredetét korábbi megtestesüléseinkben keresi, arra tart igényt, hogy tudományosan megalapozottnak s ellenőrizhetőnek tartsuk. A pszichés traumák későbbi kihatását illetően a pszichoanalitikus elmélet enyhén leegyszerűsített verziójára támaszkodva azt állítja, hogy a hipnoanalízis eljárásával a neurotikus reakciók háttérben álló eredeti trauma nyomára tud jutni, hogy e traumák korábbi megtestesüléseink során elszenvedett sorscsapások, s hogy eljárása bármikor ellenőrizhető s ugyanakkor gyógyító hatású.

Nézzük meg, mennyiben felel meg a könyv azoknak az igényeknek, amelyeket önmagával szemben támaszt?

Amennyiben az olvasó ítéletet szeretne alkotni, következetesen különböztessen meg egymástól két alapvetően különböző dolgot: azaz a biztos tényeket és a velük kapcsolatos, többnyire problematikus értelmezéseket. Ami a könyvben leírt tényeket illeti, *Dethlefsen* figyelemreméltóan igényes, az egyes beszámolókat kimerítő részletességgel, torzításmentesen adja vissza: s e tények, bár a *Dethlefsen* és médiumai között folyó dialógusoknak csak szemantikai tartalmát adhatják vissza, mély benyomást keltenek az olvasóban. Még hatásosabb lenne a hangosfilm, amely visszaadná a beszámolókat kísérő magatartásformákat is, s ha ehhez még a pulzus- és légzésfrekvenciák változásának pontos regisztrációját is kézhez kapnánk, ez kétségkívül megerősítene bennünket abban, hogy a beszámolókat kísérő érzelmi, indulati kifejezésformák valódiak voltak.

Mindezen túl a kísérleti személyek által akarati úton nem befolyásolható fiziológiai mérőeszközökkel a transzállapot valódisága is igazolható lenne. Az elkövetkezőkben kívánatos lenne a kísérletek ellenőrzésekor a fenti eszközök igénybevétele is. Jómagam többször is szemtanúja voltam e kísérleteknek, s mint ilyen, nem kételkedem abban, hogy a kísérleti személyek valóban transzban voltak, nem színészkedtek, s *Dethlefsen* sem befolyásolta őket tisztességtelen módon.

Bár már ez az ítélet is az interpretáció szintjén van, igazolása nem járma különösebb nehézségekkel. Pszichiáterek és pszichológusok ezrei, mindazok, akik a hipnoterápia eszközének birtokában vannak, ellenőrizhetik. A tulajdonképpeni értelmezési nehézség a következő kérdésben van: „Milyen jellegű emléktanyag az, amely e kísérletekben a felszínre tör?” Valódi események tapasztalatai-e, amelyekhez előző megtestesülései során jutott, vagy szorongásos és vágyfantáziák, amelyeket anyagukkal együtt *ebben az életében* raktározott el a kísérleti személy: olyan fantáziák, amelyeket transzállapotban, a környező világból fakadó észlelések és érzékelések megszűnésével s

azzal a szuggesztíóval, hogy mindaz, amit a kísérleti személy érez, az jelenlévő valóság, a valóságnak megfelelően él át, azaz hallucinál?

Vizsgáljuk meg legelőször a reinkarnáció hipotézisét. Bár e feltételezés megfelelne a látszatnak, mégis egy sor nyomatékos érv szól ellene, amelyek közül az axióma, hogy egy emlékezetéről mindig valamilyen anyagi alaphoz, példának okáért egy agyhoz kell kötődjenek, még nem is a legnyomatékosabb: sokkal nagyobb súllyal esik latba a korábbi inkarnációkban elsajátított intellektuális képzés, fogalom- és ismeretanyag, nyelvtudás, a matematika, geometria, algebra, tormallogikai gondolkodás intellektuális eszközei felett való rendelkezés, a kezűgyesség és a technikai készségek területén megszerezhető képességek mind a gondolatiság, mind a problémamegoldás szintjén, nem beszélve bizonyos irodalmi, zenei, művészeti képzésekről, amelyek alapvetően beleszólnak egy személyiség érzelmi életébe.

Amennyiben a korábbi megtestesülések traumatikus tapasztalatainak eredményeit átvisszük következő életünkbe, például főbiák vagy egyéb neurotikus szimptomák formájában, fel kell tennünk, hogy különös tekintettel a reinkarnáció evolúciós karakterére, a pozitív tulajdonságokat is átvisszük. Erre azonban, sajnos, jóformán semmi bizonyítékunk nincsen. Bár, amint azt az ikerkutatások bizonyítják, az örökölt tanulási potencia igencsak különböző, az elsajátított *tartalmak* nem öröklődnek, a genetikus kódon alapuló információátvitel elmélete (Erbgedächtnistheorie) kifejezetten nem az elsajátított tartalomra, hanem az információfeldolgozás nyílt programjaira vonatkozik. Mindeddig egyetlen gyermekkel sem találkoztunk, aki egy korábbi inkarnációjából magával hozta volna a számok fogalmát s a matematikai gondolkodást mint adottságot. A tapasztalatok sokkal inkább azt mutatják, hogy minden gyermeknek ebben az életben kell átmennie az intellektuális fejlődés fokozatain, elsajátítania a számoláshoz, illetve általánosságban az *operatív gondolkodáshoz* szükséges valamennyi lépést, s hogy eközben egyetlen fokozatot sem ugorhat át, ami pedig azoknál az újjászületett embereknél, akik a kötelező alapoktatás bevezetése után éltek le előző inkarnációjukat, elvárható volna. Ha jól látom, maga *Dethlefsen* is tisztában van ezzel a problémával, s el is akarja végezni az idevágó kísérleteket.

Végül meg kell kérdezzük magunkat, mi van a személyiség magját képező alapvető értékekkel, önértékelési törekvésekkel: hiszen van, aki dogmatikus előítéletei foglyaként hal meg, mint Adolf Hitler, aki még négyszemközt a halállal is megírta a maga rasszista végrendeletét, s a tetejébe a német népnek címezte. Mások viszont, akik az igazságot keresték, mint például Lev Tolsztoj vagy Goethe, az érték- és világszemléletek különböző fejlődési stádiumain mentek keresztül; mit visznek át mindebből a következő életükbe, hol kezd az újjászületett Hitler és hol Tolsztoj, amikor következő életükben folytatják individuális evolúciójukat?

Tekintettel a neurózisok magyarázatára, ezek elől a kérdések elől kiváltképp a reinkarnációs terápia nem térhet ki. A neurózis kialakulásában ugyanis nemcsak az emocionális terhelés a mértékadó, hanem az elhárítás, a feldolgozás, a problémamegoldás képessége is, amelyeknek szintén az előző inkarnációkból kellene származniuk. Tekintettel a fenti nehézségekre, amelyek megoldása a reinkarnáció tanának tudományos kiépítéséhez elengedhetetlenül szükséges, további bizonyítékok után kellene nézni, amelyek a reinkarnációt mint olyant megbízhatóan igazolhatnák.

Elvileg elképzelhető a meggyőző bizonyítás; a történeti kutatás módszerei segítségével s érvényességi kritériumait felhasználva kell összevetni a reinkarnációs anyagot a valósággal. S valóban, többen is követelik *Dethlefsentől*, hogy verifikálja az általa előhívott inkarnációs történekekből azokat, amelyek XIX. és XX. századi német nyelvterületen játszódnak le. Reinkarnáció-kutatónk becsületessége s eltökéltsége mellett szól, hogy hipotéziseit alávetette a próbának. Nem hallgathatjuk el, hogy e próbák mindeddig kiábrándítóan negatív eredménnyel végződtek.

Mi marad tehát a „hipnokatartikus regresszió” *Dethlefsen* által felhasznált formájából, ha végképp fel kellene adnunk igényünket, amely a reinkarnációs kísérleti úton való bizonyítására vonatkozik? Vajon ebben az esetben is egy komolyan vehető pszichoterápiás módszerről van-e szó, amely a legszigorúbb körülmények között is igazolható sikereket mutat fel.

A kérdés szükségszerűen vezet el a már korábban felvetett problémához: Milyen jellegű emlékekről van szó a reinkarnációs kísérletekben előhívott emlékezeti anyag esetében, s ez hogyan illeszthető be egy önmagában zárt, időben behatárolt élettörténetbe? Nézzük meg kissé közelebről a *Dethlefsen* által is tárgyalt fantázia-hipotézist. Eszerint olyan fantázia-tartalmakról van szó, amelyeket az érintett ebben az életében raktározott el, s az anyag időben való elrendezése által jön létre, hogy egyrészt van egy időbeni regressziós szuggesztíó, „egyre távolabb megyünk az időben”, egy további

szuggesztió, amely az átélt képek jelenvalóvá tételére vonatkozik, „a múlt jelenné válik” valamint az időkoordináta folyamatos szuggesztiója, „most egy évet visszamegyünk”. Egy egységes, önmagában megálló élettörténet esetén e hipotézis szerint az érintett a realitáshű meseköltés általános emberi képességéhez nyúlna vissza, olyan képességekhez, amelyeket a transzban egyáltalán nem kell befolyásolni, és amelyet a jelenvalóvá tett jelenetek élénk emocionális átélése inkább csak felerősíti.

A fantázia-élet dinamikájába már *Sigmund Freud* is beleütközött, amikor neurotikus páciensei a standard analízis keretében incesztuózus csábításos jeleneteket reprodukáltak meglehetősen nagy affektustöltéssel: az átélés oly mértékben tűnt valódinak és annyira hatott Freudra, hogy képtelen volt kétségbevonni az eredeti élmény valódiságát.

Az analízis során azonban a legtöbb esetben bebizonyosodott, hogy nem valóságos incesztuózus kísérletekről, csak incesztuózus fantáziákról volt szó, amelyek a tetejében a felnőtt neurotikus nyelvi és fogalmi világában elidegenedve jelentek meg.

Imaginációs viselkedésünket, „beleképzeli erőnk” tevékenységét az utóbbi húsz év pszichológiája behatóan kutatta. Kiderült, hogy bizonyos témákat, mint például a teljesítmény, a hatalom, a közösség, a társkeresés vagy a szexualitás témáját, az egyes ember – meg „imaginálja”, s hogy ez az imagináció egy komplex rendszerben mutatja be az egyéni motiváló szükségleteket és törekvéseket. Ezek a szükségletek jelző fantáziák normális körülmények között jóval többet jelentenek a tiszta vágyfantáziáknál, főként ha elég erősek, mert kirajzolják a személyiség reálisan anticipált szituációkkal való imaginatív szembesülésének minden elemét, már ami a szembesülés esélyeit és veszélyeit illeti. Ezek a fantáziák csak akkor, még hozzá az elhárítás stádiumában válnak a valóság elől való menekvéssé, tiszta fantázia-kielégüléssé, ha az érintett személy élethelyzete fokozottan kilátástalan, s mindez párosul szükségleteinek egymásra torlódásával is.

Mindenesetre azok az imaginációk, amelyeket tartós kilátástalanságot, fenyegetettséget vagy kudarcélményt elszenvedők produkálnak, utólag nehezek közelíthetők meg, mert az elfojtásos elhárítás a fantáziában is elkerüli vagy elkendőzi a fenyegetettséget vagy az egyéb konfliktuózus témát. Csak a pszichoanalitikus folyamatban válik felismerhetővé a téma, amely az eredetileg neurotizáló helyzetben összpontosul, s amely azután a fejlődés különböző szakaszaiban újabb és újabb kiadásokban jelenik meg, s az életkornak megfelelő tapasztalatokkal, célokkal, reményekkel, félelmekkel és csalódásokkal gazdagodik.

Így például a hipnoanalízisben derült ki, először csak részleteiben, majd lassanként összefüggéseiben is rekonstruálható módon, hogy egy nőpáciens szerelmi csalódásához kötődő halálvágya egy affektusgazdag gyermeki fantáziára vezethető vissza, amely a gyermeket ötéves korábban gyakran foglalkoztatta. Akkoriban megmutattak neki egy gyermekkorban meghalt kis hercegnőnek emelt emlékművet, s ehhez azt a történetet mesélték, hogy a kis hercegnő egy mérgezett tortából evett, s ezzel megmentette nagybátyja életét, akinek tulajdonképpen a tortát szánták. Az egész város a gyermeket gyászolta. A kis hercegnővel való azonosulás a gyermek fantáziáját elalvás előtt heteken át hatalmában tartotta.

A történet kapcsolódása a páciens élethelyzetéhez a következőképpen rekonstruálható: akkoriban az ötéves gyermek anyja a gyermek apjától különválva, szeretőjével élt együtt. A gyermek ehhez a férfihoz erős érzelmi szálakkal kötődött. A fantázia akkor nyert teret, amikor az anya már a szakítás előtt állt, s a gyermek bűnösnek érezte magát az apával szemben, amely érzést a hipnózisban a páciens meglehetősen élénk érzelmek közepette élte át.

A fantázia tartalmazott egy figyelemreméltó szimbólumelemet is: egy szürkén mozgó, zavaros, borzongató valamit, amelyből az emlékmű fehér obeliszkje megnyugtatóan emelkedett ki. A hipnoanalízis során ez a valami különböző drámai affektusokat támasztott fel: először mély depressziót egy érzés formájában, amelyet a felnőtt páciens úgy írt le, hogy a világ elutasítja, léte teljességgel fölösleges. Ezután egy drámai halálfélelem, illetve megfulladástól való félelem tört rá. A továbbiakban pedig a karján különös motorikus nyugtalanság vett erőt, majd az a szükséglete támadt, hogy háton fekvésből hason fekvésbe váltsa, aminek megtörténtével megszűnt a nyugtalanság. Ezután a páciens erős affektusokkal kísérve a következő jelenetet imaginálta: mint csecsemőt az apja fürdeti. Az apa kimegy a szobából, a gyermek az elválásra depresszióval reagál, elutasítotttnak, feleslegesnek érzi magát, lemerül a zavaros fürdővízben, belélegzi a vizet, s így átéli a megfulladás elementáris veszélyét.

Megmentik, mozgatják a karját, hogy a légzést beindítsák, végül hasra fektetik, így a légutak szabadabbá válnak, újra kap levegőt, s az apa is gyengédséggel fordul hozzá.

A páciens anyjával való beszélgetésből kiderült, hogy a gyermeket tizenegy hónapos korában hat hétre magára kellett hagynia, ami a gyermeknél – teljesen normálisan – egyfajta analitikus depresszióhoz vezetett. Ennek lefolyására nézve tipikus, hogy a gyermekek különös, síró-nyafogó módon ragaszkodnak a helyettesítő személyhez, s elfordulására depresszióval reagálnak.

Azt most hagyjuk nyitva, hogy a csecsemőt ért szeretetmegvonás és halálélmény milyen mértékben és hogyan befolyásolta az ötéves kislány áldozati halálfantáziáinak jelentőségét s affektusértékét. Biztos csak annyi, hogy ezután az elutasított, szeretetmegvonástól szenvedő emberekkel való azonosulás és részvét, valamint az apáért való áldozati halál motívuma határozza meg szerelmi vágyait, vágy fantáziáit s különösen a szeretetmegvonásra való reakcióit. Tizenkét éves korában a koraérett kislány beleszeretett öt évvel idősebb bátyjába: a szerelem érzését az váltotta ki belőle, hogy együtt érezhetett bátyjával fájdalmában, aki barátnőjét elvesztette. Szerelmi fantáziáiban egyfajta közös halált képzelt el leginkább, mint „a falu Rómeója és Júliája”. Amikor bátyja visszautasította, öngyilkossági kísérletet követett el. Majd tizennyolc évesen az anya egykori szeretőjébe szeretett bele. Ez a férfi időközben megnősült, a lány elhagyta, s átadta magát annak a fantáziának, hogy áldozati halálával megmenti a volt szeretője házasságát, majd hónapokon keresztül – miután e fantáziáját már ré elfojtotta – önvészélyeztető módon rohangu az utcán száguldozó autók előtt.

Ez a teljes élménykomplexus a páciensben mélyen el volt fojtva, s normális körülmények között nem volt tudatosítható. A huszonöt éves páciens például mit sem tudott bátyjával kapcsolatos incestuózus szerelmi és halálvágyáról, sem öngyilkossági kísérletéről. Ugyanakkor vágyfantáziáit s az azokkal kapcsolatos konfliktusokat már a második terápiás ülésen előadta – bár elidegenítve – egy fantázia-történetben – persze a megfelelő elkendőző tendenciák kíséretében – a fiútestvérnek élnie kell.

Ezt az esetet azért hoztam fel, hogy megvilágítsam vele, milyen módon ellenőrizhető a *Dethlefsen* által említett fantázia-hipotézis. Tegyük fel, hogy módszerem helytálló, ebben az esetben az várható el, hogy páciensem, ha a hipnoanalízis előtt a reinkarnációs kísérletek szuggesztíóval látjuk el, a lehető legéletszerűbben átéli azonosságát azzal a bizonyos kis hercegővel, s természetesen látja a kis hercegő holttestét s az egész gyászoló várost, és az egész történetet áthelyezi a tizenkettedik századba.

Egy korábbi „inkarnációjában” az anya elvesztése következtében majdnem megfulladt volna, s apja vagy apja egyik barátja mentette volna meg s hívta volna vissza az életbe, de végül életét valamilyen áldozati halállal zárta volna le – például azért, hogy szeretője házasságát mentse. S ezeket a jeleneteket neurotikus szerelmi és halálfantáziái teljes erejével élte volna át, anélkül hogy ráébredt volna arra, hogy fantáziáinak eredete ebben az életben gyökerezik.

Tegyük fel, hogy a fantázia-hipotézis ebben a formájában érvényes; hogy tudnánk ezt kellően bizonyítani? Nos, egy elkövetkező analízisben vagy hipnoanalízisben „lege artis” fel kellene fednie a reinkarnációs élmények ezen életbeni átélését és imaginációját, majd mint ilyeneket helyesen lokalizálni az individuális élményfejlődés szövetében mind időben, mind pszichológiai értelemben.

Azt kérdeztük fentebb, mi marad, ha a reinkarnációs hipotézis nem állja ki a történeti ellenőrzést, s helyette a fantázia-hipotézis bizonyul helyesnek? Ebben az esetben a regressziós módszert olyan módszernek kell tartanunk, amely alkalmas az élettörténetileg fontos, nagy érzelmi töltéssel rendelkező fantáziák felfedésére és feldolgozására.

Hadd fűzzek mindehhez még néhány befejező gondolatot. Nem vagyok a keleti meditációs gyakorlatok nagy ismerője, mégis bizonyosnak tartom, hogy egy, a meditációs elmélyülésben gyakorlott buddhista képes önmagát olyan transzállapotba hozni, amelyben felteszi önmagának a *Dethlefsen* által médiumainak feltett kérdéseket, s ugyanúgy „reinkarnációs megjelenítésekhez” jut, mint ezek a médiumok. Ha így lenne, a reinkarnáció tanát megalapozó valláspszichológiai tapasztalat forrásának nyomában lennénk. Ez azonban egyelőre csak spekuláció.

Dethlefsen mindenestre megnyitotta az utat a kísérletezés előtt. Azt kívánom neki, hogy következetesen járja végig ezt az utat, s eközben ne csak nyitottságát őrizze meg minden újdonság előtt, ha nem azt a készséget is, amely lehetővé teszi, hogy hipotéziseit mindenkor kíméletlenül kiszolgáltassa az utólagos ellenőrzésnek, ez ugyanis elengedhetetlen, ha előre akarunk lépni a valóság megismerésében.